

CHRISTIAN
JACQ

RAMSES

*Doamna
de la Abu Simbel*

ROMAN

EDITURA **ALFA**

Christian Jacq

RAMSES

* * * *

Doamna de la Abu Simbel

volumul IV

RAMSÈS * LA DAME D'ABOU SIMBEL

Christian Jacq

Copyright © Éditions Robert Laffont, S.A., Paris, 1996

RAMSES * DOAMNA DE LA ABU SIMBEL

Christian Jacq

Copyright © 2004, Editura ALLFA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

JACQ, CHRISTIAN

RAMSES *DOAMNA DE LA ABU SIMBEL / Christian Jacq;

trad. Radu Gâdei: București, **ALLFA**, 2004

ISBN 973-8457-51-3

Vol. 4. - 416 p., 18 cm. - ISBN 973-8457-78-5

I. Gâdei, Radu (trad.)

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nici o parte din acest volum nu poate fi copiată

fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside Romania,
without the written permission

of **ALLFA**, is strictly prohibited.

Copyright © 2004 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**:

Bd. Timișoara nr. 58,

sector 6, cod 061317 – București

Tel.: 402 26 00

Fax: 402 26 10

Departamentul distribuție:

Tel.: 402 26 23; 402 26 25; 402 26 34

Comenzi la: comenzi@all.ro

www.all.ro

Redactor: Olimpia Novicov

Procesare copertă: Andreea Dobreci

Foto coperta 1: sus – Nimatallah / Artephot

jos – A. Mekhitarian © Mappamundi, Knokke, Belgia

Foto coperta 2: Regina TAIA, muzeul Luvru/ © G. Dagli Orti.

Christian Jacq

RAMSES

* * * *

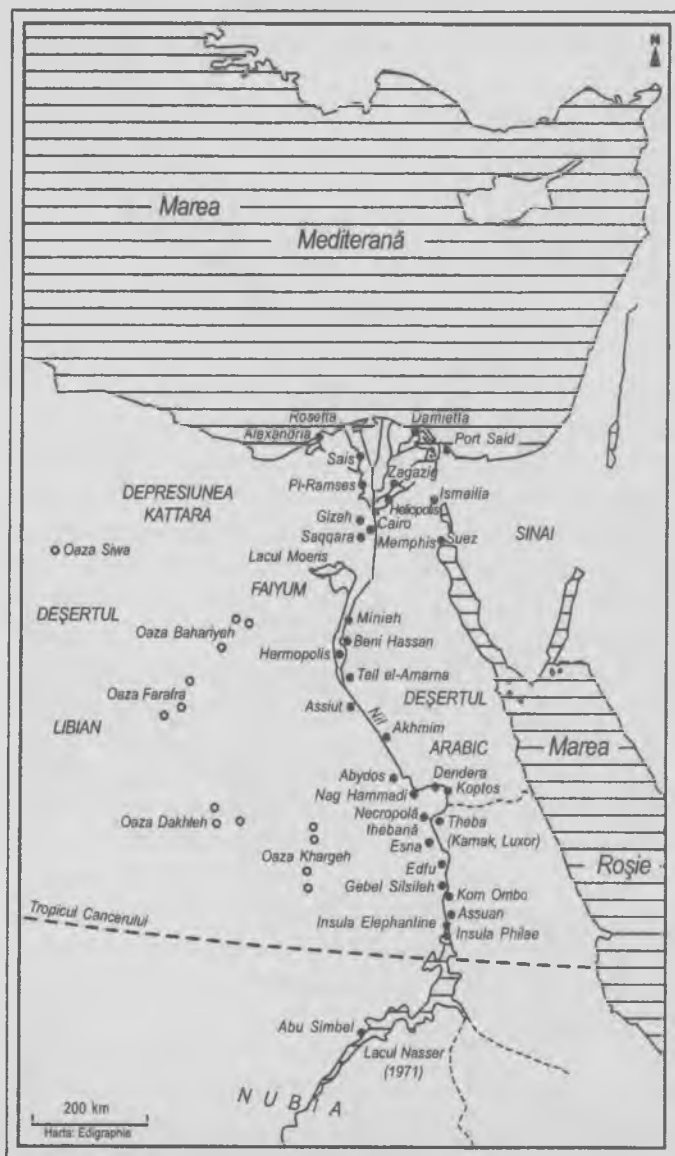
Doamna de la Abu Simbel

volumul IV

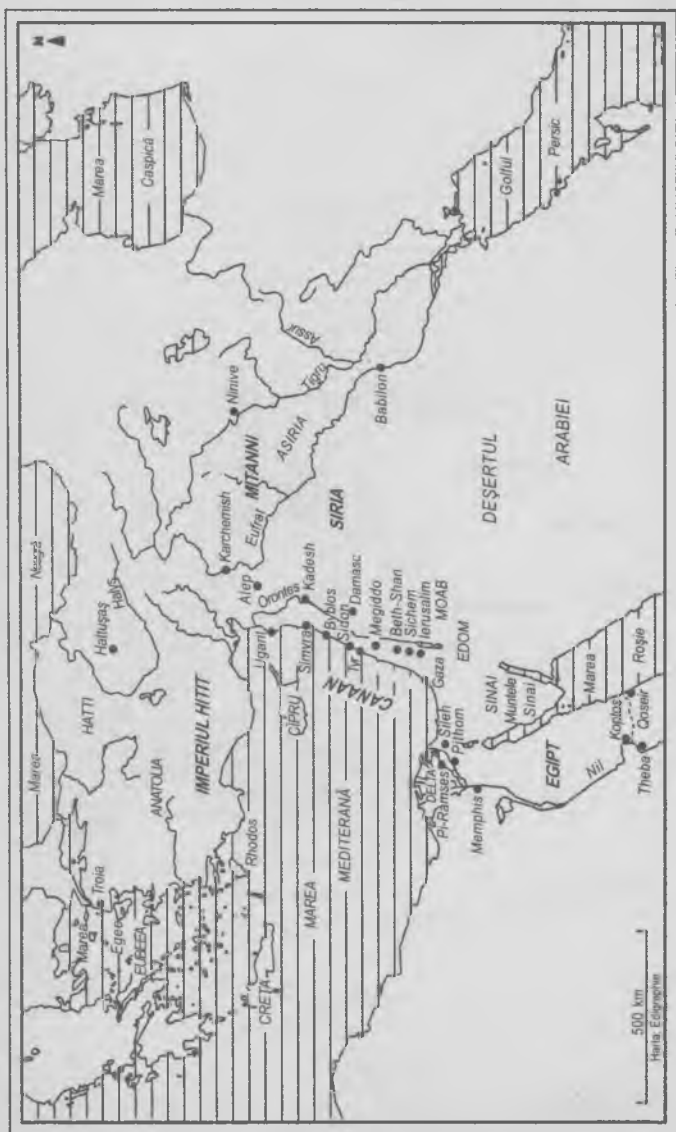
Traducere de Radu Gâdei

EDITURA ALLFA

HARTA EGIPTULUI

HARTA DE LA VECHIUL ORIENT APROPIAT PÂNĂ LA NOUL IMPERIU

Voinic, leul lui Ramses, scoase un răget care-i cutremură de spaimă atât pe egipteni, cât și pe răsculați. Uriașa fiară, răsplătită de faraon cu un colier subțire din aur pentru neprețuitele și credincioasele servicii pe care le adusese cu ocazia bătăliei de la Kadesh împotriva hitiților*, cântărea mai bine de trei sute de kilograme. Măsura patru metri și era împodobit cu o coamă deasă, dar, în același timp, și strălucitoare, atât de impunătoare încât îi acoperea creștetul capului, obrații, gâtul, o bună parte din umeri și din piept. Blana, cu firul drept și scurt, avea o culoare brun deschis, într-o nuanță luminoasă.

Pe mai mult de douăzeci de kilometri în jur, furia Voinicului se făcu simțită și toți cei de acolo înțelesesă că era același sentiment cu al lui Ramses care, după victoria de la Kadesh, devenise Ramses cel Mare.

Era oare întru totul reală această măreție, din moment ce faraonul Egiptului nu reușea, în pofida prestigiului și vitejiei sale, să-și impună autoritatea asupra barbarilor din Anatolia?

Armata egipteană se comportase rușinos în timpul înfruntării cu aceștia. Generalii, lași sau nepricepuți, îl pără-

* Strămoșii îndepărtați ai turcilor de astăzi.

siseră pe Ramses lăsându-l singur în fața miilor de dușmani, siguri de victoria lor. Dar zeul Amon, ascuns într-o lumină orbitoare, auzise chemarea fiului său și dăruise puteri supraomenești brațului faraonului.

După cinci ani de domnie tumultuoasă, Ramses crezuse că victoria sa de la Kadesh îi va împiedica mult timp pe hitiți să mai ridice fruntea și că în Orientul Apropiat se va instaura o epocă de relativă pace.

Se înșelase amarnic el, taurul puternic, cel iubit de Regula divină, apărătorul Egiptului, Fiul Luminii. Era el îndreptățit să poarte aceste nume ca o cunună, dată fiind starea de revoltă care mocnea permanent în protectorate egiptene tradiționale cum erau Canaan și Siria de Sud? Nu numai că hitiții nu renunțaseră la luptă, dar, mai mult, porniseră o ofensivă generală, aliați cu beduinii, acești tâlhari și asasini care râvneau dintotdeauna la mănoasele pământuri ale Deltei.

Generalul comandant al armatei lui Ra se apropie de rege.

– Maiestate... Situația este mai critică decât ne așteptam.

Asta nu mai este o răscoală ca altele; după cum ne spun iscoadele noastre, toată țara Canaanului se ridică împotriva noastră. După ce vom trece de acest prim obstacol, va fi un al doilea, apoi un al treilea, apoi...

– Și tu nu mai vezi cum putem ajunge la un liman?

– Riscăm să avem pierderi grele, Maiestate, și oamenii nu au chef să se lase omorâți pentru nimic.

– Supraviețuirea Egiptului nu este un motiv destul de bun?

– Eu nu voiam să spun...

– Totuși, asta ai gândit, generale! Lecția de la Kadesh a fost, așadar, zadarnică. Să fiu eu sortit, oare, să am în jur doar niște lași care își pierd viața pentru că vor să și-o salveze?

– Nu vă puteți îndoi, Maiestate, de credința mea și a celorlalți generali, dar voiam doar să vă punem în gardă.

– Serviciul nostru de spionaj a obținut informații despre Acha?

– Din păcate, nu, Maiestate.

Acha, prieten din copilărie al lui Ramses și ministru al Afacerilor externe, căzuse într-o cursă pe când se afla în vizită la prințul din Amurru*. Fusesse torturat, mai era încă în viață, cei care-l țineau prizonier considerau că diplomatul avea o valoare de schimb?

Îndată ce primise această informație, Ramses își mobilizase trupele, abia refăcute după șocul de la Kadesh. Pentru a-l salva pe Acha, trebuia să treacă prin regiuni care îi deveniseră ostile. Nici de data aceasta, prinții din partea locului nu-și respectaseră jurământul de credință față de Egipt și se vânduseră hitiților pe un pumn de metal prețios și promisiuni mincinoase. Cine n-ar fi visat să năvălească pe pământul faraonilor și să se înfrupte din bogățiile socotite fără margini?

Ramses cel Mare avea multe proiecte de pus în practică, templul său pentru veșnicie la Theba, Ramesseumul, Karnak, Luxor, Abydos, locul pregătit pentru odihna sa veșnică din Valea Regilor, și Abu Simbel, visul de piatră pe care voia să-l ofere soției sale adorate, Nefertari... Și uite că se afla aici, la marginea ținutului Canaan, în vârful unei coline, privind cu atenție o fortăreață inamică.

– Maiestate, dacă aș putea...

– Hai, curaj, generale!

– Demonstrația voastră de forță este peste măsură de impresionantă... Sunt convins că împăratul Muwattalis va înțelege mesajul și va porunci ca Acha să fie eliberat.

Muwattalis, împăratul hitit, era un om pătimaș și viclean, conștient că tirania sa nu se baza decât pe forță. Aflat în fruntea unei mari coaliții, el eșuase, totuși, în încercarea sa

* Libanul.

de a cuceri Egiptul, dar pornea acum un nou atac, prin beduini și răsculați pe care îi puneă să lupte.

Numai moartea lui Muwattalis sau cea a lui Ramses ar fi putut pune capăt unui conflict al cărui rezultat avea să fie hotărâtor pentru viitorul multor popoare. Dacă Egiptul ieșea înfrânt din această confruntare, puterea militară hitită urma să impună o dictatură plină de cruzime care ar fi distrus o civilizație milenară, creată încă din vremea domniei lui Menes, primul dintre faraoni.

Timp de o clipă, Ramses se gândi la Moise. Unde se ascundea, oare, acest alt prieten din copilărie care fugise din Egipt după ce făptuise o crimă? Cercetările fuseseră zadarnice. Unii susțineau că evreul, ce colaborase atât de rodnic la construcția orașului Pi-Ramses, noua capitală construită în Deltă, își găsisese sfârșitul printre nisipurile deșertului. Moise li se alăturase răsculaților? Nu, el nu putea deveni vreodată un dușman.

– Maiestate... Maiestate, mă auziți?

Privind chipul bine hrănit și speriat al acestui gradat care nu se gândea decât să-i fie lui bine, Ramses parcă îl văzu pe omul care-l ura mai mult decât orice pe lume: Șenar, fratele său mai mare. Mizerabilul acela se aliasa cu hitiții, cu speranța că va urca pe tronul Egiptului. Șenar dispăruse pe când era transportat de la închisoarea mare din Memphis la temnițele din oaze, profitând de o furtună de nisip. Și Ramses era convins că el încă mai trăia și nu renunțase nici în ruptul capului la planurile de a-i face rău.

– Pregătește-ți trupele pentru luptă, generale.

Rușinat, ofițerul superior se făcu nevăzut.

Cât de mult i-ar fi plăcut lui Ramses să se bucure de tihna unei grădini alături de Nefertari, de fiul și de fiica lui, cum ar fi gustat el fericirea fiecărei zile, departe de zăngănitul armelor! Dar trebuia să-și salveze țara de năvala hoardelor

setoase de sânge care n-ar fi ezitat să distrugă templele și să calce în picioare orice lege. Un asemenea țel nu ținea seamă de persoana sa. El nu avea dreptul să se gândească la propria sa liniște, la familia sa, ci trebuia să înlăture răul chiar de-ar fi făcut-o cu prețul vieții.

Ramses privi îndelung la fortăreața care îi bara drumul către centrul protectoratului Canaan. Zidurile sale, înalte de șase metri, cu dublă înclinare, adăposteau o garnizoană destul de numeroasă. La creneluri, așteptau pregătiți arcașii. În șanțurile din jur fuseseră aruncate cioburi de vase sfărâmate care puteau răni tălpile infanteriștilor trimiși să proptească scările de zid.

Vântul dinspre mare îi răcorea pe soldații egipteni, adunați între două dealuri încinse de razele fierbinți ale soarelui. Sosiseră acolo după un lung marș forțat, fără să aibă parte decât de scurte opriri și de tabere improvizate în grabă. Doar mercenarii bine plătiți așteptau luptele fără nici o emoție; tinerii recruți, dezamăgiți deja de ideea că-și părăseau țara pentru cine știe cât timp, se gândeau cu teamă că ar putea pieri în una dintre acele teribile lupte care-i așteptau. Fiecare dintre ei spera ca Faraonul se va mulțumi doar să întărească frontiera de nord-est în loc să pornească într-o aventură care risca să se termine printr-un dezastru.

Nu trecuse mult timp de când guvernatorul din Gaza, capitala provinciei Canaan, oferise un banchet splendid statului-major egiptean, jurând că el nu se va alia niciodată cu hitiții, acești barbari din Asia, de o cruzime legendară. Ipocrizia sa, prea evidentă, îl revoltase în adâncul sufletului pe Ramses; astăzi, trădarea sa nu mai era o surpriză pentru tânărul monarh de douăzeci și șapte de ani care începea să știe cum să pătrundă în secretul ființelor umane.

Nerăbdător, leul scoase din nou un răget.

Voinic se schimbase destul de mult față de ziua în care Ramses îl găsisse, gata să moară, în savana nubiană. Mușcat

de un șarpe, micul pui de leu nu mai avea nici o șansă să trăiască. Între fiară și om se crease destul de repede o profundă simpatie reciprocă. Din fericire, Setau, vindecătorul, și el prieten din copilărie și coleg de universitate cu Ramses, știuse să găsească leacurile potrivite. Formidabila rezistență a animalului îi permisesse să treacă peste această încercare și să devină o creatură adultă cu o putere înspăimântătoare. Regele nici nu putea visa o gardă de corp mai bună.

Ramses își trecu degetele prin coama Voinicului. Mângâierea nu liniști animalul.

Îmbrăcat cu o tunică din piele de căprioară cu o mulțime de buzunare pline cu prafuri, pilule și sticlule, Setau urca povârnișul dealului. Scurt și îndesat, cu capul pătrășos, părul negru, nebărbierit, avea o adevărată pasiune pentru șerpi și scorpioni. Folosind veninul lor, el prepara medicamente foarte eficiente și, în compania soției sale Lotus, o fermecătoare nubiană la care soldații priveau cu adevărată bucurie, el își continua neabătut cercetările.

Ramses încredințase acestei perechi conducerea serviciului sanitar al armatei. Setau și Lotus luaseră parte la toate campaniile regelui, nu din dragoste pentru război, ci pentru a descoperi noi specii de reptile și a-i îngriji pe soldații răniți sau bolnavi. Și Setau era convins că, în cazul vreunei nenorociri, nimeni nu era mai indicat decât el pentru a veni în ajutorul bunului său prieten Ramses.

- Moralul trupelor nu este prea grozav, constată el.
- Generalii și-ar dori să ne retragem, recunosc Ramses.
- Având în vedere comportarea soldaților tăi la Kadesh, la ce te poți aștepta? La fugă și la zăpăceală se pricep cel mai bine. Tu o să iei o hotărâre de unul singur, ca de obicei.
- Nu, Setau, nu singur. La sfatul soarelui, al vânturilor, al sufletului leului meu, al spiritului acestui pământ... Ei nu mint niciodată. Eu trebuie doar să înțeleg mesajul lor.

– Nu există un consiliu de război mai bun.
– Ai vorbit, cumva, cu șerpii tăi?
– Ei sunt mesageri ai lumii invizibile. Da, i-am întrebat și ei mi-au răspuns fără ocol: nu da înapoi. De ce este Voinic așa de nervos?

– Din cauza pădurii de stejari, din stânga fortăreței, la jumătatea drumului dintre ea și noi.

Setau privi în direcția aceea, mușcând preocupat dintr-un băț de trestie.

– Nu-mi miroase a bine, ai dreptate. Să fie o capcană, ca la Kadesh?

– Aceea a funcționat atât de bine încât strategii hitiți au plănuit alta, cu speranța că vor avea un succes și mai mare. Atunci când vom ataca, avântul nostru va fi oprit, în timp ce arcașii de pe ziduri ne vor decima după cum vor dori.

Menna, grăjdarul lui Ramses, se plecă în fața regelui.

– Carul este pregătit, Maiestate.

Suveranul mângâie mult timp coamele celor doi cai ai săi pe nume „Victorie în Theba” și „Zeița Mut este mulțumită”; împreună cu leul, ei fuseseră singurii care nu-l trădaseră, la Kadesh, când bătălia părea pierdută.

Ramses luă hățurile în mâini, sub privirile neîncrezătoare ale grăjdarului său, ale generalilor și ale regimentului de elită al carelor de luptă.

– Maiestate, făcu îngrijorat Menna, doar n-o să mergeți...

– Să trecem pe lângă fortăreață, ordonă regele, și să lovim direct asupra pădurii de stejari.

– Maiestate...V-ați uitat pieptarul de zale! Maiestate!

Fluturând în mâini o vestă împletită din zale și acoperită cu plăcuțe mici de metal, grăjdarul alergă în zadar în urma carului lui Ramses care o pornise singur, într-o viteză nebunească, către dușman.

Stând în picioare în carul său care pornise cu cea mai mare viteză, Ramses cel Mare semăna mai degrabă cu un zeu decât cu un om. Înalt de statură, cu fruntea lată, purtând o coroană albastră care se mula perfect pe cap, cu arcadele proeminente, sprâncenele stufoase, privirea pătrunzătoare ca a unui șoim, nasul lung, subțire și ușor coroiat, urechile rotunde și fin profilate, maxilarul puternic, buzele cărnoase, era o imagine completă a forței.

La apropierea sa, beduinii aflați în pădurea de stejari ieșiră din ascunzătoare. Unii dintre ei își încordară arcurile, alții încercară să arunce sulițele.

Ca și la Kadesh, regele fu mai iute ca o vijelie, mai agil ca un șacal care străbate distanțe enorme într-o clipă; ca un taur cu coarnele înfricoșătoare străpungându-și dușmanii, el îi strivi pe primii atacatori care-i ieșiră în cale și trimise săgeată după săgeată în piepturile răsculaților.

Căpetenia cetei de beduini reuși să se ferească în ultima clipă de șarja furioasă a monarhului și, cu un genunchi la pământ, vru să arunce cu un pumnal lung pe care-l purta la spate.

Saltul Voinicului îi lăsă cu gura căscată pe răsculați. În ciuda greutateii și a mărimii sale, leul păru să plutească prin aer. Cu ghearele scoase, se năpusti asupra căpeteniei beduinilor, îi înfipse colții în cap și strânse fălcile.

Ceea ce urmă fu atât de înfiorător încât numeroși războinici aruncară armele și o rupseră la fugă ca să scape de bestia care sfârteca deja carnea altor doi beduini veniți zadarnic în ajutorul șefului lor.

Carele de luptă egiptene, urmate de mai multe sute de infanteriști, îl ajunseră din urmă pe Ramses și nu dură prea mult până să înfrângă rezistența ultimelor rânduri ale beduinilor.

Potolit acum, Voinic își linse labele mânjite de sânge și-și privi stăpânul cu ochi nespus de blânzi. Recunoștința pe care o zări în privirile lui Ramses îl făcu să scoată un mormăit de satisfacție. Leul se culcă lângă roata din dreapta a carului regal, privind în jur cu ochi vigilenți.

– Este o mare victorie, Maiestate! declară generalul care comanda armata lui Ra.

– Tocmai am evitat o nenorocire; de ce nici una dintre iscoade nu a fost în stare să descopere că în pădure se aflau atâți dușmani?

– Noi... noi nu am luat în seamă locul acela care ni se părea pustiu și lipsit de vreo importanță.

– Trebuie, oare, ca un leu să-i învețe pe generalii mei meseria armelor?

– Maiestatea voastră dorește, fără îndoială, ca sfatul de război să se adune pentru pregătirea atacului fortăreței...

– Nu, atacăm imediat.

Din tonul pe care faraonul rostise aceste cuvinte, Voinic știu că scurtul armistițiu luase sfârșit. Ramses mângâie cu palma crupele celor doi cai ai săi care privă unul la altul, ca pentru a se încuraja reciproc.

– Maiestate, Maiestate... Vă rog!

Cu răsuflarea întretăiată, grăjdarul Menna îi întinse regelui vesta din zale acoperită cu plăcuțe de metal. Ramses acceptă să îmbrace vesta de zale, care nu strica prea mult aspectul

impunător al veșmântului său de în, cu mâneci largi. La încheietura mâinilor, două brățări de aur și de lapislazuli având în mijloc un ornament înfățișând două capete de rață sălbatică, simbol al perechii regale care semăna cu două păsări migratoare plecând în zborul lor către regiunile miste-rioase ale văzduhului. Mai avea oare s-o vadă Ramses pe Nefertari înainte de a face marea călătorie către celălalt tărâm al vieții?

„Victorie în Theba” și „Zeița Mut este mulțumită” băteau nerăbdători din copite. Cu capul împodobit de un panaș de pene roșii cu vârful albastru și spinările apărute de un valtrap roșu cu alb, se grăbeau să pornească înspre fortăreață.

Din piepturile infanteriștilor se înălța un imn apărut spontan după victoria de la Kadesh și ale cărui cuvinte aveau darul să-i îmbărbăteze pe fricoși: „Brațul lui Ramses este puternic, sufletul său viteaz, el este un arcaș fără egal, un zid pentru soldați, o flacără ce-i arde pe dușmani”.

Agitat, grăjdarul Menna umplu cu săgeți cele două tolbe din carul regelui.

– Le-ai verificat?

– Da, Maiestate; sunt ușoare și rezistente. Numai săgețile voastre îi pot doborî pe arcașii dușmani.

– Nu știi că lingușeala este o gravă greșală?

– Ba da, dar mi-e atât de frică! Dacă n-ați fi fost voi, barbarii ăștia nu ne-ar fi terminat pe toți?

– Pregătește o porție zdravănă pentru caii mei; când o să ne întoarcem, o să fie tare înfometați.

Îndată ce carele egiptene se apropiară de zidurile fortă-reței, arcașii canaaneeni și aliații lor beduini traseră mai multe salve de săgeți care luaseră drept țintă picioarele cailor. Animalele necheză speriate, unii cai se cabrară, dar calmul pe care-l insufla regele nu lăsă panica să cuprindă trupele sale de elită.

– Pregătiți arcurile mari, ordonă el, și așteptați semnalul meu.

Atelierul de arme din Pi-Ramses făcuse mai multe arcuri din lemn de acacia, care aveau un tendon de bou în loc de alt fel de coardă. Studiată cu grijă, forma armei făcea ca o săgeată să poată fi aruncată, cu precizie și pe o linie curbă, la mai mult de două sute de metri distanță. Această tehnică făcea ca protecția oferită apărătorilor ascunși după creneluri să devină doar o iluzie.

– Cu toții odată! urlă Ramses cu o voce atât de tunătoare încât parcă elibera energia soldaților.

Cele mai multe dintre săgeți își atinsesă ținta. Loviți în cap, cu ochii și beregatele străpunse dintr-o parte în alta, numeroși arcași dușmani căzură, morți sau grav răniți.

Cei care le luară locul avură aceeași soartă.

Liniștit că soldații lui nu vor fi doborâți de săgețile răsculaților, Ramses le dădu ordin să se îndrepte în fugă către poarta de lemn a fortăreței și s-o doboare cu lovituri de se cure. Carele egiptene se apropiară și ele, arcașii faraonului își potriviră și mai bine tirul, făcând ca orice rezistență de pe ziduri să înceteze. Cioburile cu muchii ascuțite care umpleau șanțurile, nu mai aveau nici un rost; contrar obiceiului, Ramses nu punea soldații să rezeme scările de ziduri, ci se concentra asupra intrării principale.

Răsculații se îngrămădiră în spatele porții, dar nu reușiră să oprească valul de egipteni furioși. Încăierarea fu de o violență îngrozitoare; soldații faraonului se cățărară pe un morman de cadavre și, ca un val care distruge totul în cale, se năpustiră în interiorul fortăreței.

Asediații cedau puțin câte puțin terenul; cu șalurile lor lungi și cu veșmintele mânjite de sânge ei se înghesuiau unii peste alții.

Săbiile egiptenilor străpunseră coifurile, sfărâmară oasele, crestară șolduri și umeri, tăiară tendoanele, vărsară intestinele celor pe care-i întâlneau în cale.

După o vreme, o tăcere adâncă se așternu peste întreaga cetate. Femeile îi rugau cu lacrimi pe învingători să-i lase în viață pe cei care mai trăiau, adunați într-un colț al curții din mijlocul fortificației.

Carul lui Ramses își făcu intrarea în cetatea recucerită.

– Cine comandă aici? întrebă regele.

Un bărbat cam de cincizeci de ani, fără brațul drept, ieși din grupul înspăimântat al învinșilor.

– Eu sunt soldatul cel mai în vârstă... Toți comandanții mei au murit. Îl rog din inimă pe stăpânul celor Două Țări să aibă milă de noi.

– Ce fel de iertare îi poate aștepta pe cei care nu-și respectă cuvântul dat?

– Ca Faraonul să ne acorde cel puțin o moarte mai rapidă.

– Uite ce hotărâsc eu, canaaneanule: copacii din provincia ta vor fi tăiați, iar lemnul trimis în Egipt; prizonierii, bărbați, femei și copii, vor fi duși în Delta unde vor lucra la construcții în folos public; turmele și caii din Canaan intră în proprietatea noastră. Cât despre soldații rămași în viață, ei vor fi angajați în armata mea și vor lupta de acum înainte sub ordinele mele.

Prizonierii se prosternară până la pământ, fericiți că trăiau.

Setau nu avea motive să fie supărat. Numărul de răniți grav nu era prea mare și medicul avea la dispoziție destulă carne proaspătă și pansamente cu miere ca să oprească hemoragiile. Cu mâinile sale care se mișcau iute și precis, Lotus apropia marginile rănilor cu niște fâșii unse cu lipici și așezate în cruce. Zâmbetul frumoasei nubiene avea darul să mai aline durerile. Brancardierii îi duceau pe pacienți la

infirmieră de campanie unde erau tratați cu alifii, pomezi și esențe pentru ca, după aceea, să fie trimiși în patrie.

Ramses le vorbi soldaților care suferiseră diferite răni, mai ușoare sau mai grave, pentru a-și apăra țara, apoi îi chemă pe ofițerii săi superiori cărora le dezvălui intenția lui de a continua înaintarea spre nord pentru a recuceri, una câte una, fortărețele din Canaan ce trecuseră sub control hitit, cu ajutorul beduinilor.

Entuziasmul faraonului se transmite și celorlalți. Teama dispăru din inimi și toată lumea se bucură de noaptea și ziua de odihnă care li se acordase. Cât despre Ramses, el cină cu Setau și Lotus.

– Până unde ai vrea să ajungi? întrebă medicul.

– Măcar până în Siria de Nord.

– Până la... Kadesh?

– O să vedem.

– Dacă expediția aceasta durează prea mult, observă Lotus, n-o să mai avem medicamente.

– Reacția hitiților a fost rapidă, a noastră trebuie să fie fulgerătoare.

– Războiul ăsta o să se termine vreodată?

– Da, Lotus, în ziua în care dușmanul va fi definitiv învins.

– Nu-mi place deloc să discut despre politică, comentă Setau cam morocănos. Hai, draga mea, hai să ne iubim și după aceea o să mai mergem să căutăm niște șerpi. Simt eu că în noaptea asta recolta s-ar putea să fie bună.

Ramses săvârși ritualul zorilor în mica capelă care fusese ridicată lângă cortul său, în mijlocul taberei. Un sanctuar destul de modest în comparație cu templele din Pi-Ramses; dar credința din sufletul Fiului Luminii rămânea aceeași. Niciodată tatăl său, Amon, nu-și va dezvălui în fața vreunei ființe umane adevărata sa înfățișare, niciodată nu va putea

fi cuprins într-o formă, oricare ar fi ea; cu toate acestea, simțeau cu toții prezența invizibilului.

Când suveranul ieși din capelă, observă un soldat care ținea în lesă o antilopă, așa-numita antilopă-suliță, și reușea cu mare greutate să stăpânească animalul.

De fapt, soldatul acela arăta destul de ciudat: avea părul lung, tunica de mai multe culori, barba retezată scurt și ascuțit și privirea piezișă. Și de ce animalul acela sălbatic fusese adus în tabără, ajungând atât de aproape de cortul regelui?

Faraonul nu mai avu când să-și pună mai multe întrebări. Beduinul dădu drumul antilopei care țâșni spre Ramses, cu coarnele îndreptate către stomacul suveranului care nu avea nici o armă la el.

Voinic încolți din partea stângă antilopa și-și înfipse ghearele în ceafa ei; ucisă pe loc, aceasta se prăbuși la picioarele leului.

Înmărmurit, beduinul scoase un pumnal de sub tunică, dar nu mai avu timp să încerce să-l folosească; o durere cumplită în spate, urmată imediat de o ceață înghețată care-l orbi și-l făcu să scape arma din mână. Se prăbuși mort, cu fața înainte, cu o lance înfiptă între omoplați.

Calmă și zâmbitoare, Lotus făcuse dovada unei îndemănări surprinzătoare. Frumoasa nubiană nici măcar nu părea prea emoționată de ceea ce făcuse.

– Mulțumesc, Lotus.

Setau ieși din cortul său, ca și mulți alți soldați care-l văzură pe leu sfâșiindu-și prada, descoperind alături și cadavrul beduinului. Speriat de moarte, grăjdarul Menna îngenunche la picioarele lui Ramses.

– Îmi pare foarte rău, Maiestate! Vă făgăduiesc că voi afla care au fost santinelele ce l-au lăsat pe ucigașul ăsta să intre în tabără și o să am grijă să fie pedepsite cât se poate de aspru.

– Adună-i pe trâmbițași și spune-le să dea semnalul de plecare.

Din ce în ce mai supărat, mai ales pe el însuși, Acha își petrecea tot lungul zilelor privind marea pe fereastra de la primul etaj al palatului în care era ținut prizonier. Cum fusese posibil ca el, șeful rețelei egiptene de spionaj și ministru al Afacerilor externe al lui Ramses cel Mare, să cadă în cursa pe care i-o întinseseră libanezii din provincia Amurru?

Singurul copil al unei familii nobile și bogate, Acha, care urmase cu rezultate strălucite aceleași studii ca Ramses, la universitatea din Memphis, era un bărbat elegant și rafinat, tot atât de înnebunit după femei cât erau și ele după el. Cu chipul prelung, degete subțirele și fine, ochi sclipind de inteligență, voce melodioasă, îi plăcea să lanseze mereu câte o modă. Dar, în spatele acestui adevărat arbitru al eleganței, se ascundea un om de acțiune și un diplomat de mare valoare, vorbind mai multe limbi străine, cunoscător desăvârșit al protectoratelor egiptene și al imperiului hitit.

După victoria de la Kadesh, care părea să fi oprit pentru totdeauna expansiunea hitită, Acha considerase că era bine să meargă cât de curând în provincia Amurru, acest Liban atât de jinduit de toată lumea, care se întindea de-a lungul coastei mediteraneene, la răsărit de muntele Hermon și de orașul comercial Damasc. Diplomatul avea intenția să facă din această provincie o bază fortificată de pe care urmau să

pornească detașamente de elită pentru a descuraja orice dorință de expansiune hitită către Palestina și zonele de graniță din Delta Nilului.

Sosind în portul Beirut, la bordul unei corăbii încărcate cu daruri pentru prințul din Amurru, Iacomul Benteshina, ministrului egiptean al Afacerilor externe nici nu-i trecea prin minte că ar putea fi întâmpinat chiar de Hattușil, fratele împăratului hitit care tocmai pusese stăpânire pe ținutul acela.

Acha îl cântărise destul de rapid pe adversarul său. Mic de statură, cu aspect bolnăvicios, dar inteligent și viclean, Hattușil era un inamic de temut. El îl obligase pe prizonierul său să-i scrie o scrisoare oficială lui Ramses, cu scopul de a atrage armata faraonului într-o ambuscadă; dar Acha, folosindu-se de un anumit detaliu din scrisoare, spera să trezească neîncrederea regelui.

Cum ar fi putut reacționa Ramses? În virtutea unor rațiuni de stat, ar fi trebuit să-l abandoneze pe prietenul său în mâinile adversarului și să se îndrepte spre nord. Cunoscându-l prea bine pe faraon, Acha era convins că el nu va ezita să-i lovească pe hitiți cu cea mai mare înverșunare, oricare ar fi fost riscurile. Dar șeful diplomației egiptene nu era, în același timp, și o foarte potrivită monedă de schimb? Benteshina dorea să-l vândă de-a dreptul pe Acha contra unei cantități cât mai mari de metal prețios.

Erau, într-adevăr, șanse cam puține de a rămâne în viață, dar Acha nu avea altă speranță. Această pasivitate forțată îl enerva foarte tare; încă din adolescență, el fusese acela care lua întotdeauna inițiativa, astfel încât nu putea suporta să asiste neputincios la tot ce se întâmpla în jurul său. Într-un fel sau altul, simțea că trebuie să acționeze în vreun fel. Poate că Ramses se gândea că Acha murise, poate că încercase să pornească o ofensivă de mare amploare după ce-și înzestrase trupele cu noile arme.

Cu cât se gândea mai insistent la situația în care se afla, cu atât se convingea mai mult că nu avea altă soluție decât să-și găsească el însuși calea spre libertate.

Un servitor îi aduse un prânz copios, așa cum se întâmpla în fiecare zi; egipteanul nu se putea plânge de administrația palatului care-l trata ca pe un oaspete de seamă. Acha gusta dintr-o halcă de friptură de vită când auzi pașii greoi ai stăpânului acelor locuri.

– Ce mai face marele nostru prieten egiptean? Întrebă Benteshina, prințul din Amurru, un bărbat cam de cincizeci de ani, grăsului și cu o impozantă mustață neagră.

– Vizita ta este o onoare pentru mine.

– Aveam chef să beau un vin bun cu șeful diplomaților lui Ramses.

– De ce n-a venit și Hattușil cu tine?

– Marele nostru prieten hitit are alte treburi.

– Cât de bine este să ai numai mari prieteni... Când o să-l mai văd pe Hattușil?

– Habar n-am.

– Libanul a devenit, așadar, o bază hitită?

– Vremurile se mai schimbă, dragă Acha.

– Nu te temi de mânia lui Ramses?

– Între faraon și principatul meu se vor înălța de acum înainte niște ziduri de netrecut.

– Și întregul Canaan se va afla sub control hitit?

– Nu mă întreba prea multe lucruri... Să știi că am de gând să negociez prețioasa ta existență în schimbul câtorva avantaje. Sper că nu ți se va întâmpla nimic rău în cursul tratativelor, dar...

Cu un zâmbet amenințător, Benteshina îl avertiza pe Acha că va fi eliminat înainte de a putea povesti ceea ce văzuse și auzise în Amurru.

– Ești sigur că ai intrat în tabăra potrivită?

– Sigur că da, prietene Acha! Ca să fiu sincer, hitiții au impus legea celui mai puternic. Și, în plus, se vorbește și

despre numeroasele griji care-l împiedică pe Ramses să domnească în deplină liniște... Fie un complot, fie o înfrângere militară, fie aceste două cauze împreună îi vor aduce moartea și va fi înlocuit cu un suveran mai înțeleghător.

– Tu nu cunoști Egiptul, Benteshina, și chiar mai puțin pe Ramses însuși.

– Eu știu să-i judec pe oameni. În ciuda eșecului de la Kadesh, tot împăratul hitit Muwattalis va ieși învingător până la urmă.

– Este un pariu foarte riscant.

– Îmi place vinul, îmi plac femeile și aurul, dar nu sunt un jucător. Hitiții au războiul în sânge, iar egiptenii nu.

Benteshina își frecă încetișor mâinile.

– Dacă îți dorești să eviți un accident neplăcut în timpul schimbului, dragul meu Acha, va trebui să te gândești și tu serios să schimbi tabăra. Să presupunem că i-ai oferi niște informații false lui Ramses... După ce vom ieși victorioși, vei fi răsplătit cum se cuvine.

– Mie, șefului diplomației egiptene, tu îmi ceri să trădez?

– Totul nu este decât o chestiune de împrejurări, nu-i așa? Și eu îi jurasem credință Faraonului...

– Când sunt atât de singur, nu prea pot să mă gândesc la nimic.

– Ai vrea... o femeie?

– Doar dacă ar fi rafinată și de calitate, cât se poate de înțeleghătoare...

Benteshina își goli cupa cu vin și-și șterse buzele cu dosul palmei.

– Ce sacrificii n-aș face eu ca tu să te poți gândi în voie?

Se lăsase noaptea și două lămpi cu ulei dădeau o lumină firavă în camera lui Acha care era culcat pe pat, îmbrăcat doar cu un halat scurt.

Un gând nu-i dădea pace: Hattușil plecase din Amurru. Plecarea lui nu coincidea cu năvălirea hitiților în protectoratele Palestina și Fenicia. Dacă înaintarea războinicilor anatolieni fusese atât de spectaculoasă, de ce Hattușil își părăsise baza libaneză și de unde mai putea ține acum sub control desfășurarea evenimentelor? Fratele lui Muwattalis nu putea risca să meargă mai spre sud; probabil că se întorsese înapoi, în țara sa, dar din ce cauză?

– Stăpâne...

Vocea subțiratică și tremurătoare îl făcu pe Acha să tresară. Se ridică și, în penumbră, văzu o femeie tânără îmbrăcată cu o tunică scurtă, cu părul despletit și în picioarele goale.

– Prințul Benteshina m-a trimis... Mi-a poruncit... îmi cere să...

– Stai aici, lângă mine.

Ea se supuse, șovăind.

Avea cam douăzeci de ani, era blondă și bine făcută, chiar atrăgătoare. Acha o mângâie pe umăr.

– Ești măritată?

– Da, stăpâne, dar prințul mi-a făgăduit că soțul meu n-o să afle nimic.

– Ce meserie are el?

– Vameș.

– Tu cu ce te ocupi?

– Împart mesajele urgente la poșta centrală.

Acha îi trase în jos bretelele tunicii, o sărută pe blondă pe gât, apoi o răsturnă pe pat.

– Primești știri din capitala provinciei Canaan?

– Unele... Dar nu am voie să vorbesc despre așa ceva.

– Sunt mulți războinici hitiți pe aici?

– Nici despre asta nu am voie să spun nimic.

– Îți iubești soțul?

– Da, stăpâne, da...

– Ți-ar plăcea să faci dragoste cu mine?

Fata întoarse capul într-o parte.

– Răspunde la ce te-am întrebat și nici nu mă mai ating de tine.

Cu ochii plini de speranță, ea îl privi lung pe egiptean.

– Îmi promiteți?

– Pe toți zeii provinciei Amurru, îți promit.

– Pe aici nu sunt prea mulți hitiți; sunt câteva zeci de instructori care îi pregătesc pe soldații noștri.

– Hattușil a plecat?

– Da, stăpâne.

– Încotro s-a îndreptat?

– Nu pot să știu.

– Care este situația în Canaan?

– Nesigură.

– Provincia nu se află sub controlul hitiților?

– Circulă tot felul de zvonuri. Unii spun că faraonul ar fi intrat în Gaza, capitala Canaanului, și că guvernatorul provinciei ar fi fost ucis în timpul asediului.

Acha parcă simți un suflu nou umplându-i plămânii, de parcă ar fi revenit la viață. Nu numai că Ramses înțelesese mesajul său, dar chiar contraatacase, împiedicându-i pe hitiți să se desfășoare pe un front mai larg. Iată de ce Hattușil plecase ca să-l prevină pe împărat.

– Îmi pare rău, frumoaso.

– Nu o să... n-o să vă țineți de cuvânt?

– Ba da, dar trebuie să-mi iau și niște măsuri de precauție.

Acha o legă fedeleș și-i puse și un căluș; avea nevoie de câteva ore înainte ca ea să poată da alarma. Descoperind mantia pe care fata o lăsase lângă ușa camerei, diplomatul întrevăzu o soluție pentru a ieși din palat: își puse pe umeri haina fetei, își trase peste față gluga și se repezi pe coridor.

La parter avea loc un banchet.

Câțiva oaspeți, beți deja, dormitau; alții se zbenguiau înfierbântați; Acha trecu peste două corpuri despuiate.

– Încotro ai plecat, fato?

Acha nu avea cum să fugă. Mai mulți oameni înarmați păzeau ușa de intrare în palat.

– Gata, ai terminat deja cu egipteanul? Vino încoace, fata mea...

Mai avea doar câțiva pași până la libertate.

Mâna umedă a lui Benteshina îi dădu jos gluga mantiei.

– Nici o șansă, dragă Acha.

Orașul Pi-Ramses, capitala construită în Deltă la ordinul lui Ramses, mai era denumit și „orașul ca de peruzea” din cauza plăcuțelor albastre, smălțuite, care acopereau fațadele caselor. Plimbându-se pe străzile din Pi-Ramses, trecătorul putea admira încântat templele, palatul regal, lacurile de agrement, portul; rămâneau uimiți la vederea livezilor, a canalelor pline cu pește, a vilelor celor bogați, înconjurate de grădini luxuriante, a aleilor mărginite de flori; puteau gusta fără opreliști mere, rodii, mășline și smochine, apreciau savoarea vinurilor de soi și cei mai mulți cântau un cunoscut refren popular: „Ce grozav este să locuiești în Pi-Ramses, aici cel mic este respectat ca și cel mare, acacia și sicomorul dau umbră tuturor, casele strălucesc de aur și de peruzea, vântul este blând, păsările se joacă în jurul ochiurilor de apă.”

Dar Ameni, secretarul particular al regelui, coleg de universitate și slujitor credincios al suveranului, nu simțea și el această bucurie de a trăi. El simțea, la fel ca mulți alți locuitori ai orașului, că veselia obișnuită nu mai era prezentă peste tot pentru că Ramses nu se afla acolo.

Era absent și în pericol.

Fără să țină seama de nici un sfat care-i recomanda să fie prudent, fără nici o tergiversare, Ramses pornise către

nord, pentru a recuceri Canaan și Siria, ducându-și trupele într-o aventură al cărei sfârșit nu se putea bănuși.

Învestit oficial cu funcția de port-sandale pe lângă Faraon, Ameni era mic de statură, firav, slab și aproape în totalitate chel; cu oasele în aparență fragile, tenul palid, mâinile lungi și fine, capabile să deseneze hieroglife frumoase, între acest copil de ipsosar și Ramses se stabiliseră niște legături invizibile. El era, după străvechea expresie, „ochii și urechile regelui”, și se ținea în umbră, în fruntea unui serviciu care număra cam douăzeci de funcționari devotați și pricepuți. Cu o putere de muncă inepuizabilă, dormind puțin și mâncând mult fără a se îngreșa, Ameni ieșea rar din biroul său în care se putea vedea, păstrat la loc de cinste, un suport pentru pensule din lemn aurit, primit în dar de la Ramses. În mod miraculos, îndată ce el atingea obiectul, în formă de coloană terminată în partea de sus cu un crin, energia îi renăștea și pornea din nou la asalt asupra unui număr de dosare care ar fi descurajat pe oricare alt scrib. În biroul său, în care-și făcea curățenie singur, papirusurile erau aranjate cu grijă în lăzi de lemn și în vase mari de lut, sau vârâte în teci din piele și așezate pe etajere.

– Un curier al armatei, îl anunță unul dintre ajutoarele sale.

– Adu-l încoace.

Plin tot de praf, soldatul părea să fi ajuns la capătul puterilor.

– Am un mesaj de la faraon.

– Dă-mi-l.

Ameni văzu că purta sigiliul lui Ramses. Deși era sufocat de emoție, alergă într-un suflet până la palat.

La regina Nefertari se aflau reuniți într-un consiliu primul-ministru, marele intendent al Casei regale, scribul care ținea socotelile, scribul cu mesele, șeful celor care îndeplineau ritualurile, șeful secretelor, administratorul Casei Vieții, șeful

personalului de la palat, directorul Tezaurului, cel al grânelor și o mulțime de funcționari superiori dornici să primească directive precise astfel încât să nu ia vreo inițiativă care să nu fie aprobată de marea soție regală căreia îi revenea misiunea de a guverna țara în lipsa lui Ramses. Din fericire, Amenî era întotdeauna alături de ea, iar Tuya, mama regelui, o ajuta cu prețioasele ei sfaturi.

Mai frumoasă decât cele mai frumoase femei, cu părul negru și strălucitor, ochii verzi-albaștri, chipul luminos ca acela al unei zeițe, Nefertari se confrunta cu problemele puterii și ale singurătății. Cântăreață desăvârșită în templu, amatoare de scrieri ale înțelepților, ea își dorise o viață contemplativă; dar dragostea lui Ramses transformase acea fată sfioasă într-o regină a Egiptului, hotărâtă să-și îndeplinească fără ezitare îndatoririle.

Administrarea Casei reginei cerea, numai ea, o muncă istovitoare: această instituție milenară cuprindea un pension în care erau educate fete egiptene și străine, ca și o școală de țesut, ateliere în care se produceau bijuterii, oglinzi, vase, evantaie, sandale și obiecte rituale. Nefertari avea sub oblăduirea ei un personal numeros compus din preotese, scribi, administratori ai veniturilor obținute din cultivarea pământului, muncitori și țărani, și ținuse să-i cunoască personal pe cei care răspundeau direct de fiecare sector de activitate. Cea mai mare grijă a ei era să evite nedreptățile și greșelile.

În aceste zile pline de neliniște, pe când Ramses își risca viața ca să apere Egiptul de o invazie hitită, marea soție regală trebuia să-și înzecească eforturile și să guverneze țara, oricât de greu ar fi fost acest lucru.

– Amenî, în sfârșit ai apărut! Ai vreo veste?

– Da, Maiestate: un papirus adus de un curier al armatei.

Regina nu se instalase în biroul lui Ramses care rămăsese liber până la întoarcerea suveranului, ci într-o încăpere largă, pardosită cu plăci de faianță albastru deschis și dând spre

grădina în care Străjer, câinele galben-auriu al regelui, dormea sub un acacia.

Nefertari desfășură papirusul și citi mesajul redactat cu o scriere cursivă și semnat de Ramses în persoană.

Nici un surâs nu luminează chipul îngândurat al reginei.

– Încearcă să mă liniștească, îi mărturisi ea scribului.

– Regele a făcut progrese?

– Provincia Canaan a fost supusă, iar guvernatorul trădător a fost ucis.

– Asta-i o victorie frumoasă! se entuziasmă Amenii.

– Regele își continuă înaintarea spre nord.

– De ce sunteți atât de tristă?

– Pentru că el va merge până la Kadesh, oricât de mari ar fi riscurile. Mai înainte de asta, va încerca să-l elibereze pe Acha și nu va sta pe gânduri să-și pună chiar viața în joc. Și dacă norocul o să-l părăsească?

– Puterea sa magică nu-l va părăsi.

– Cum ar mai putea exista Egiptul fără el?

– Mai întâi, Maiestate, sunteți marea soție regală și guvernați de minune țara; mai apoi, Ramses se va întoarce, sunt sigur de asta.

Pe coridor se auzi zgomotul unor pași grăbiți. Se auziră bătăi în ușă și Amenii deschise.

Apăru o moașă peste măsură de agitată.

– Maiestate... Iset este gata să nască și vă cheamă!

Iset cea frumoasă avea ochii de un verde intens, nasul mic și buzele frumos conturate; ca de obicei, chipul său era deosebit de atrăgător. În aceste ceasuri de suferință, ea își păstra neschimbat farmecul tinereții, cel care îi permisesese să-l seducă pe Ramses și să fie prima sa dragoste. Deseori, ea visa la coliba de stuf, din marginea unui lan de grâu, acolo unde prințul Ramses și ea se dăruiseră unul altuia.

Dar Ramses se îndrăgostise de Nefertari și Nefertari devenise regina sufletului său. Iset cea frumoasă se dăduse la o parte, pentru că ea nu știa să fie geloasă și ambițioasă; nici ea, nici nimeni alta nu putea rivaliza cu Nefertari. Puterea o speria pe Iset și un singur sentiment se păstra neștirbit în sufletul ei: dragostea pe care i-o purta lui Ramses.

Într-un moment de nebulie, ea dăduse greș, complotând împotriva lui, de necaz, dar, nefiind în stare să-i facă rău, renunțase foarte repede să mai meargă pe căile răului. Cel mai frumos titlu de glorie nu era, oare, acela de a-i fi dat naștere lui Kha, un băiat de o excepțională inteligență?

După ce adusese pe lume o fată, pe Meritamon, Nefertari nu putea să mai aibă și alți copii. Regina dorise ca Iset cea frumoasă să-i dăruiască monarhului un al doilea fiu și alți urmași. Dar regele crease instituția „copiilor regali” care îi permitea să aleagă, din diferite păaturi sociale, fete sau băieți ce urmau să fie crescuți la palat. Numărul lor ar fi fost o dovadă a inepuizabilei fecundități a perechii regale și ar înlăturat orice dificultate în problemele de moștenire.

Dar Iset cea frumoasă dovedea că trăia din plin dragostea pentru Ramses dăruindu-i un alt copil; prin mijloacele tradiționale*, ea știa deja că va aduce pe lume un băiat.

Ea năștea din picioare, ajutată de patru moașe care erau numite „blânde” și „cele cu policele puternic”. Formulele rituale fuseseră pronunțate, pentru a alunga spiritele tenebrelor care ar fi putut pune piedici nașterii. Prin fumigații și cu ajutorul unor licori, durerile erau atenuate.

Iset cea frumoasă simți cum mica ființă ieșea din lichidul binefăcător în care, timp de nouă luni, crescuse.

* De exemplu, dacă urina femeii face să încolțească boabe de orz, ea va aduce pe lume un băiat; dacă face să încolțească boabe de grâu, va avea o fetiță. Dacă nici unele, nici altele nu încolțesc, ea nu va avea nici un copil.

Atingerea unei mâini delicate și un parfum de crin și de iasomie o făcu să creadă pe Iset cea frumoasă că era pe cale să intre într-o grădină a paradisului, unde suferința nu mai exista. Întorcând capul într-o parte, o observă pe Nefertari care tocmai lua locul uneia dintre moașe. Cu un șervet muiat în apă rece, regina răcorea fruntea lăuzei.

– Maiestate... nu credeam că o să veniți.

– M-ai chemat, iată-mă.

– Aveți vești de la rege?

– Avem și sunt foarte bune. Ramses a recucerit Canaan și nu va trece mult până să-i supună și pe ceilalți răsculați. El îi gonește acum din urmă pe hitiți.

– Când o să se întoarcă?

– Crezi că n-o să se grăbească să-și vadă copilul?

– Copilul acesta... o să-l iubești?

– O să-l iubesc cum o iubesc pe fiica mea, ca pe fiul tău Kha.

– Mi-era teamă că...

Nefertari strânse cu putere mâna lui Iset cea frumoasă.

– Noi nu suntem dușmance, Iset; tu trebuie să câștigi lupta pe care o dai acum.

Dintr-o dată, durerea crescuse; grvida scoase un strigăt. Șefa moașelor intră în acțiune.

Iset ar fi dorit să uite focul care-i pârzolea măruntaiele, să se cufunde într-un somn greu, să înceteze lupta aceea mereu cu gândul la Ramses... Dar Nefertari avea dreptate; trebuia să ducă la bun sfârșit misterioasa operă pe care o desăvârșise în ființa sa.

Nefertari luă în mâinile sale copilul lui Iset cea frumoasă, în timp ce o moașă tăia cordonul ombilical. Lăuza închise ochii, sleită de puteri.

– Chiar este un băiat?

– Da, Iset. Un băiat frumos și zdravăn.

Kha, fiul lui Ramses și al lui Iset cea frumoasă, copia pe un papirus curat maximele bătrânului înțelept Ptah-hotep care, la vârsta de o sută zece ani, considerase că ar fi util să aștearnă în scris câteva sfaturi pentru generațiile viitoare. Kha nu avea decât zece ani, dar nu agrea jocurile copiilor de vârsta sa și-și petrecea timpul învățând, în ciuda muștrărilor blânde venite din partea lui Nedjem, ministrul Agriculturii, grijuliu cu educația băiețașului. Lui Nedjem i-ar fi plăcut ca el să se distreze mai mult, dar aptitudinile intelectuale ale lui Kha îl fermecau. Băiatul învăța repede, reținea totul și scria deja ca un scrib cu experiență.

Nu departe de el, frumoasa Meritamon, fiica lui Ramses și a lui Nefertari, cânta la harpă. La șase ani, ea se arăta a fi foarte talentată la muzică și dădea dovadă de o cochetărie de bună calitate. În timp ce-și desena hieroglifile, lui Kha îi plăcea s-o asculte pe sora sa cum cântă în surdina diferite melodii și îngânând cântece duioase. Câinele regelui, Străjer, dormita fericit, cu capul așezat la picioarele fetei care semăna într-un mod uluitor cu Nefertari.

Când regina apăru în grădină, Kha încetă să mai scrie și Meritamon să cânte la harpă. Îngrijorați și nerăbdători să afle noutăți, cei doi copii alergară către mama lor.

Nefertari îi sărută.

- Totul a mers bine, Iset a dat naștere unui băiat.
- Tata și cu tine v-ați gândit, bineînțeles, la ce nume să-i puneți.

Regina zâmbi.

- Tu chiar crezi că noi putem prevedea totul?
- Da, pentru că voi sunteți perechea regală.
- Fratele tău mai mic se numește Merenptah, „Cel iubit de zeul Ptah”, patronul meșterilor și stăpân al Cuvântului creator.

Dolenta, sora mai mare a lui Ramses, era o femeie înaltă și brună, în permanență obosită; având o piele grasă, era nevoită să folosească o mulțime de alifii. Trăind mult timp cu povara plictiselii, ca o tânără nobilă și bogată ce era, ea își găsisese un ideal atunci când magul libian Ofir îi vorbise despre credința regelui eretic, Akhenaton, adept al unui singur zeu. Desigur, magul fusese nevoit chiar să ucidă ca să-și salveze libertatea, dar Dolenta fusese de acord cu gestul lui și acceptase să-l ajute, oricare ar fi fost consecințele.

Sfătuită de mag, care își găsisese adăpost chiar în Egipt, Dolenta se întorsese la palat și-l mințise pe Ramses, pentru ca el să o ierte. N-o răpise acesta, nu se folosise de ea ca să poată ieși din țară? Dolenta se arătase nespus de bucuroasă că scăpase de chinuri și se întorsese în sânul familiei.

Crezuse, oare, Ramses ceea ce îi povestise sora sa? La ordinul său, Dolenta trebuia să rămână să trăiască la curtea din Pi-Ramses. Tocmai acest lucru îl dorea și ea, pentru a-i putea oferi informații lui Ofir, îndată ce el i-ar fi cerut-o. Regele plecase la război în protectoratele din Nord așa că ea nu avusese ocazia să-l mai întâlnească și să-i câștige mai bine încrederea.

Dolenta nu precupețea nici un efort pentru a intra pe sub pielea lui Nefertari, știind că aceasta avea o mare influență

asupra soțului ei. Îndată ce regina ieși din sala de consiliu unde avusese discuții cu cei care aveau în grijă canalele de irigații, Dolenta făcu o plecăciune în fața suveranei.

– Maiestate, te rog să-mi dai voie să mă ocup de Iset.

– Spune-mi mai exact, Dolenta, ce dorești?

– Să am grijă de locuința ei, să-i purific în fiecare zi camera, să folosesc un săpun din scoarța și lemnul balanitului* pentru baia mamei și a copilului, să curăț fiecare obiect cu un amestec de cenușă și de sodă... Și am pregătit pentru ea un dulăpior de toaletă cu de toate: borcănașe cu farduri, sticlute pline cu esențe dintre cele mai fine, rimel și lopățele pentru aplicarea tuturor acestor preparate! Iset nu trebuie să rămână la fel de frumoasă ca până acum?

– O să-i facă plăcere grija ta.

– Dacă ar fi de acord, aș machia-o eu însămi.

Nefertari făcură câțiva pași pe un coridor decorat cu picturi înfățișând crini, albăstrele și mandragore.

– Copilașul părea tare frumos.

– Merenptah va fi un bărbat voinic.

– Am vrut ieri să mă joc puțin cu Kha și cu Meritamon, dar n-am fost lăsată. M-a durut foarte tare, Maiestate.

– Astea sunt ordinele lui Ramses și ale mele, Dolenta.

– Cât timp va mai trebui să treacă până când o să aveți din nou încredere în mine?

– Te mai miră asta? Aventura ta cu magul, ajutorul pe care i l-ai dat lui Șenar...

– Nu mi-am primit, Maiestate, porția de necazuri? Soțul meu a fost ucis de Moise, magul acela blestemat a ajuns să pună stăpânire pe sufletul meu, Șenar m-a urât și m-a umilit și tot eu sunt cea vinovată! Nu vreau decât liniște și mi-ar plăcea tare mult ca ai mei să mă iubească și să aibă încre-

* Arbore bogat în saponină.

dere în mine... Am făcu greșeli grave, sunt de acord, dar voi fi întotdeauna considerată drept o criminală?

– N-ai uneltit împotriva Faraonului?

Dolenta îngenunche în fața reginei.

– Am fost sclava unor oameni răi și am suferit influența lor. Acum, totul s-a terminat. Îmi doresc să trăiesc singură, la palat, așa cum îmi poruncește Ramses, și să uit trecutul... Aș putea fi vreodată iertată?

Nefertari fu mișcată de suferința cumnatei sale.

– Ai grijă de Iset, Dolenta; ajut-o să-și păstreze frumusețea.

Meba, ministrul-adjunct al Afacerilor externe, intră în biroul lui Amenî. Diplomat de carieră, moștenitor al averii unei familii bogate de ambasadori, era normal ca Meba să fie trufaș, privindu-i de sus pe cei din jur. Nu făcea el parte dintr-o castă superioară care avea putere și bogăție, iar lucrul acesta nu-i interzicea să se compromită amestecându-se cu oamenii de rând? Cu toate acestea, Meba trecuse printr-o grea încercare atunci când Șenar, fratele mai mare al regelui îl destituise din postul său de șef al diplomației egiptene. Umilit, dat la o parte, crezuse că nu va mai reveni în prim-planul vieții politice, până în ziua în care rețeaua de spionaj hitită, creată în Egipt, intrase în legătură cu el.

Să trădeze... Meba nu avusese timp să se gândească la asta. Căpătând din nou gustul pentru intrigă, cunoscând toate șiretlicurile, el câștigase încrederea autorităților, primind noi funcții. Vechi superior al lui Acha, el devenise, aparent, subordonatul fidel al acestuia. În ciuda inteligenței sale, tânărul ministru se lăsase înșelat de aparenta umilință a lui Meba; faptul că avea ca subordonat un funcționar cu atâta experiență și care era, în plus, un țap ispășitor în locul lui Șenar, îl făcuse pe Acha să fie mai puțin prevăzător.

De când magul Ofir, șeful rețelei de spionaj hitite,

dispăruse fără urmă, Meba aștepta ordine care nu mai veneau. El se bucura de această tăcere și profita de ea ca să-și consolideze relațiile de prietenie din minister și din înalta societate, fără a uita, totuși, să-și împrăștie peste tot veninul. Nu fusese el victimă a unor nedreptăți? Acha nu era, oare, un intelectual strălucit, dar periculos și ineficace? Meba ajunsese chiar să uite de hitiți și de faptul că era un trădător.

În timp ce mesteca o smochină uscată, Ameni întocmea o scrisoare muștrătoare la adresa unor directori ai rezervelor de grâu și citea plângerea unui demnitar din provincie care reclama lipsa lemnului pentru încălzit.

– Ce s-a întâmplat, Meba?

Diplomatul îl ura pe scribul acesta mărunț și prost crescut.

– Sunteți prea ocupat ca să mă ascultați puțin?

– Cred că te pot asculta, dar cu condiția să fii scurt.

– În absența lui Ramses, nu sunteți voi cel care guvernați țara?

– Dacă ai vreo nemulțumire, cere o audiență la regină: Maiestatea sa în persoană aprobă tot ce hotărâsc eu.

– Să nu ne mai dăm după deget: regina mă va trimite tot aici.

– Ce anume te nemulțumește?

– Absența unor dispoziții limpezi. Ministrul meu nu este în țară, regele este la război, tot ce fac se află sub semnul nesiguranței și al îndoielii.

– Așteaptă să se întoarcă Ramses și Acha.

– Și dacă...

– Dacă ei nu se mai întorc?

– N-ar trebui să ne gândim și la o asemenea posibilitate îngrozitoare?

– Nu prea cred.

– Sunteți foarte categoric....

– Așa este, sunt!

- O să mai aștept, deci.
- Nici că puteai lua o hotărâre mai bună.

Născut în Sardinia, șef al unei faimoase bande de pirați, după ce-l înfruntase pe Ramses și acesta îl lăsase în viață, devenind chiar șeful gărzii personale a faraonului, acesta fusese destinul lui Serramanna, un uriaș cu o mustață impunătoare, omul pe care Amenî îl bănuise de trădare, după care scribul, dându-și seama că greșise, își ceruse scuze și rămăseseră aceiași buni prieteni.

Sardului i-ar fi plăcut să lupte contra hitiților, să le sfărâme căpășanile și să-i străpungă cu sabia. Dar faraonul îi poruncise să asigure protecția familiei regale și Serramanna se achita de această îndatorire cu același zel cu care, odinioară, captura prin abordaj corăbiile pline de bogății ale negustorilor.

În ochii sardului, Ramses era cel mai viteaz comandant de oaste pe care-l întâlnise vreodată, iar Nefertari femeia cea mai frumoasă și mai inaccesibilă. Perechea regală era un asemenea miracol de fiecare zi, încât fostul pirat nu putea refuza cu nici un chip să-și pună chiar viața în slujba ei. Bine plătit, având la dispoziție hrană din belșug și de o calitate deosebită, bucurându-se de farmecele celor mai frumoase femei, el era gata să facă orice pentru apărarea țării și a faraonului.

O umbră apăruse de la o vreme în viața lui: instinctul său de vânător îl chinuia. Întoarcerea Dolentei la curte i se părea o manevră care i-ar fi putut pune în pericol pe Ramses și pe Nefertari; el o considera pe sora regelui drept o dezechilibrată mintal și o mincinoasă. Era convins, deși nu avea nici o dovadă, că magul care o dirija continua să se folosească de ea.

Serramanna încă mai făcea cercetări asupra femeii blonde al cărei cadavru fusese găsit într-o locuință aparți-

nându-i lui Șenar, fratele trădător al lui Ramses, dispărut fără urmă în timpul unei furtuni de nisip pe când era transportat la temnițele din Khargeh.

Explicațiile pe care le dăduse Dolenta fuseseră destul de neclare; că victima îi servise magului drept medium, sardul ar fi putut accepta. Dar că Dolenta nu era în stare să spună mai multe despre nenorocita aceea asta i se părea greu de crezut. Tăcerea ei? Dorința de a ascunde adevărul. Dolenta făcea pe victima pentru a trece mai ușor sub tăcere anumite fapte importante. Dar, pentru că femeia intrase sub protecția lui Nefertari, Serramanna nu o putea acuza de nimic, pornind de la niște simple presupuneri.

Încăpățânarea făcea parte din calitățile unui pirat. Marea putea rămâne pustie zile întregi și, dintr-o dată, la orizont apărea mult râvnita pradă. Trebuia să meargă în continuare în direcția cea bună și să țină sub observație aspectele care îi trezeau bănuieli; de aceea, el își asmuțise copoii, la Memphis ca și la Pi-Ramses, având cu toții portretul tinerei femei blonde asasinate.

Până la urmă, cineva tot trebuia să vorbească.

Orașul Soarelui*, construit la ordinul faraonului eretic Akhenaton, nu mai era acum decât o simplă așezare părăsită. Totul era pustiu, palatele, locuințele nobililor, atelierile, casele meșterilor, tăcute ca niciodată templele, pustii erau marea șosea pe care trecea carul lui Akhenaton și al lui Nefertiti, străzile pline de prăvălii și ulicioarele de prin mahalale.

În acest loc trist, pe o câmpie întinsă de pe malul Nilului, apărată de vânturile fierbinți ale deșertului de un lanț de munți în formă de semicerc, Akhenaton îi oferise un domeniu zeului unic care se încarna în discul soarelui, Aton.

Nici un om nu mai venea în capitala uitată de toți. După moartea regelui, populația se întorsese la Theba, luând cu ea obiecte prețioase, mobile, ustensile de bucătărie, arhive... Ici-acolo mai rămăseseră câteva vase de lut și, în atelierul unui sculptor, un cap neterminat al lui Nefertiti.

După ani și ani, casele începuseră să se năruie. Zugrăveala albă se cojea, ipsosul se măcina. Construit prea în grabă, Orașul Soarelui nu rezista la ploile vijelioase și la furtunile de nisip. Stelele din piatră, gravate la ordinul lui Akhenaton

* Akhet-Aton, „ținutul luminii lui Aton”, în Egiptul de Mijloc, la jumătatea drumului între Memphis la nord și Theba la sud.

pentru a marca hotarele teritoriului sacru al lui Aton, începeau să dispară; trecerea vremii făcea ca hieroglifele să se șteargă și aventura nebunească a misticului se pierdea în neant.

În peretele stâncos al muntelui fuseseră săpate mormintele demnitarilor regimului, dar nici o mumie nu fusese depusă acolo. Părăsirea orașului fusese însoțită și de cea a mormintelor, lăsate fără suflete și fără protecție. Nimeni nu îndrăznea să se aventureze acolo, căci se spunea că pe locurile acelea puseseră stăpânire fantomele și că ele sfârârau ceafa vizitatorilor prea curioși.

Acolo se ascundeau Șenar, fratele mai mare al lui Ramses, și magul Ofir. Își aleseră ca sălaș mormântul marelui preot al lui Aton, a cărui sală cu coloane era destul de confortabilă; pe pereți se puteau vedea imagini de temple și de palate care păstrau amintirea de demult a Orașului Soarelui. Un sculptor îi immortalizase pe Akhenaton și pe Nefertiti venerând discul soarelui din care se vedeau ieșind raze lungi, terminate prin mâini care dădeau viață cuplului regal.

Ochii mici, căprui, ai lui Șenar zăboveau deseori asupra basoreliefului care-l înfățișa pe Akhenaton, încarnare a soarelui triumfător. În vârstă de treizeci și cinci de ani, cu fața rotundă ca o lună plină, obrații bucălați, buzele răsfrânțe, trăsături grosolane, Șenar ura, totuși, soarele acesta, astrul protector al fratelui său, Ramses.

Ramses, acest tiran pe care el încercase să-l doboare cu ajutorul hitiților, Ramses care-l condamnase la exil în temnița din oaze, Ramses care voia să-l facă să apară în fața unui tribunal, de unde nu putea ieși decât condamnat la moarte.

Pe când era dus de la închisoarea cea mare din Memphis la temnițele din oaze, o furtună de nisip, stârnită din senin pe drumul din deșert, îi dăduse lui Șenar ocazia să fugă. Ura pe care o nutrea față de fratele său, setea lui de răzbunare, îl făcuseră să scape teafăr din această încercare. Șenar se

îndreptase către singurul loc în care s-ar fi aflat în siguranță, orașul părăsit al regelui eretic.

Acolo îl întâmpinase complicele lui, Ofir, șeful rețelei de spionaj hitite. Libianul Ofir, cu profilul său de pasăre de pradă, pomeții ascuțiți, nasul mare, buzele subțiri, bărbia ieșită în afară, omul care trebuia să-l pună pe Șenar în locul lui Ramses.

FuriOS din cale-afară, fratele faraonului luă de pe jos o piatră și o aruncă într-o statuie a lui Akhenaton, sfărâmând coroana monarhului.

– Blestemat să fie Ramses și ducă-se pe pustii faraonii și domnia lor!

Visul lui Șenar se spulberase. El, care ar fi trebuit să domnească peste un imens imperiu întinzându-se din Anatolia până în Nubia, se vedea ajuns acum în situația de paria în propria sa țară. Ramses ar fi trebuit să fie înfrânt la Kadesh, hitiții ar fi trebuit să invadeze Egiptul, Șenar ar fi trebuit să urce pe tronul celor Două Țări, să colaboreze cu ocupanții, apoi să scape de împăratul hitit pentru a rămâne singur stăpân peste întregul Orient Apropiat. Ramses învinsul, Șenar salvatorul: acesta era adevărul pe care ar fi trebuit să-l impună popoarelor din regiune.

Șenar se întoarse către Ofir, așezat în fundul mormântului.

– De ce nu am reușit?

– A fost o perioadă cu ghinion. Soarta o să se schimbe.

– Cam slăbuț răspunsul, Ofir.

– Chiar dacă magia este o știință exactă, ea nu exclude neprevăzutul.

– Și acest neprevăzut a fost Ramses în persoană?

– Fratele tău are niște însușiri extraordinare și o capacitate rară și impresionantă de a rezista.

– Impresionantă... Ai ajuns să lauzi farmecul acestui tiran?

– Eu trebuie să-l studiez pentru a-l putea distruge mai bine. Zeul Amon nu i-a venit în ajutor în timpul bătăliei de la Kadesh?

– Chiar poți să dai crezare unor asemenea scorneli?

– Lumea nu este făcută doar din lucruri care se pot vedea. Există forțe secrete și pe ele se clădește lumea reală.

Șenar lovi cu pumnul porțiunea din perete pe care se afla discul solar, Aton.

– Uite unde ne-au dus cuvântările tale! Aici, în mormântul ăsta, unde nici vorbă să fie de putere! Suntem singuri și condamnați să murim ca niște vagabonzi.

– Asta nu-i chiar așa, din moment ce adeptii lui Aton ne hrănesc și au grijă să fim în siguranță aici.

– Adeptii lui Aton... O adunătură de nebuni și de fanatici ai credinței, prizonieri ai propriilor iluzii!

– Nu ești prea departe de adevăr, dar ei ne sunt de folos.

– Crezi că am putea face din ei o armată care s-o poată învinge pe aceea a lui Ramses?

Ofir desena figuri geometrice stranii în praful de pe jos.

– Ramses i-a învins pe hitiți, continuă Șenar, rețeaua ta a fost anihilată, eu nu mai am nici un susținător. În afară de a putrezi aici, ce ne mai poate rezerva soarta?

– Magia o să ne ajute să schimbăm unele lucruri.

Șenar ridică din umeri.

– Nu ai reușit s-o elimini pe Nefertari, n-ai fost în stare să-i șubrezești poziția lui Ramses.

– Ești nedrept, îl mustră magul. Regina a fost pe moarte după vraja pe care i-am făcut-o.

– Iset cea frumoasă îi va dăruî încă un fiu lui Ramses, iar regele va adopta atâți moștenitori câți îi vor fi necesari! Nici o grijă din partea familiei nu-l va împiedica pe fratele meu să domnească în continuare.

– Până la urmă, toate aceste lovituri o să-l doboare.

– Nu știi că un faraon al Egiptului se regenerează după al treizecilea an de domnie?

– N-am ajuns până acolo, Șenar; hitiții n-au renunțat la luptă.

– Coaliția pe care o formaseră ei nu a fost distrusă la Kadesh?

– Împăratul Muwattalis este un om șiret și prudent; el a știut să bată în retragere la momentul potrivit și va organiza o contraofensivă care-l va lua prin surprindere pe Ramses.

– Nu mai am nici un chef să visez, Ofir.

Din depărtare se auzi tropotul unui galop.

Șenar puse mâna pe o sabie.

– Nu este ora la care atonienii ne aduc de mâncare.

Fratele lui Ramses se repezi către intrarea în mormânt, de unde se putea vedea orașul pustiu și întreaga câmpie.

– Doi bărbați.

– Vin spre noi?

– Ies din oraș și se îndreaptă către munte... către noi! Ar fi mai bine să ieșim din mormântul ăsta și să ne ascundem în altă parte.

– Nu te grăbi, nu sunt decât doi.

Ofir se ridică în picioare.

– Poate că este semnalul pe care-l așteptam, Șenar. Uită-te mai atent.

Șenar îl recunoscuse pe unul dintre adepții lui Aton; rămasese uluit când recunoscuse persoana care era cu el.

– Meba... Meba aici?

– Este la ordinele mele și ne ajută.

Șenar puse sabia jos.

– La curtea lui Ramses, nimeni nu-l bănuiește pe Meba; în ziua de astăzi, trebuie să lăsăm la o parte vechile certuri.

Șenar nu mai spusese nimic. El nu avea decât dispreț pentru Meba care nu avea altă ambiție decât să-și apere averea și liniștea. Când diplomatul se prezentase în fața lui ca noul agent hitit, Șenar nu crezuse nici un moment că era cu adevărat sincer.

Cei doi călăreți descălecară la capătul drumului care ducea la mormântul marelui preot al lui Aton. În timp ce

adeptul zeului solar rămase să țină caii, Meba se îndreptă către ascunzătoarea complicilor săi.

Șenar simți că neliniștea îl sufoca. Dacă acest înalt funcționar îi trădase și imediat după el urmau să vină polițiștii faraonului? Dar la orizont nu se vedea nimeni.

Foarte încordat, Meba nu mai folosi formulele obișnuite de politețe.

– Am riscat mult venind aici... De ce a fost nevoie să primesc un mesaj prin care mi se spunea să vin să vă întâlnesc neapărat aici?

Răspunsul lui Ofir sună sec.

– Tu execuți ordinele mele, Meba; vei merge acolo unde îți voi spune eu să mergi. Acum, spune-mi noutățile.

Șenar rămase surprins. Așadar, chiar și din această ascunzătoare, magul continua să-și conducă rețeaua.

– Nu cine știe ce. Contraatacul hitit nu este cu adevărat un succes; Ramses a ripostat în forță și deja a recucerit provincia Canaan.

– Se îndreaptă cumva spre Kadesh?

– Habar n-am.

– Trebuie să fii mai eficient, Meba, mult mai eficient și să-mi dai mai multe informații. Beduinii și-au ținut promisiunile?

– Răscoala pare să fie generală... Dar trebuie să fiu foarte prudent ca să nu-i trezesc bănuielei lui Amen!

– Nu lucrezi la ministerul Afacerilor externe?

– Prudența...

– Ai ocazia să te apropii de micul Kha?

– Fiul cel mare al lui Ramses? Da, dar de ce...

– Îmi trebuie un obiect care-i este lui deosebit de drag, Meba, și asta cât se poate de repede.

Moise, împreună cu soția și cu fiul său, părăsiseră ținutul Madian care se afla la sud de Edom și la est de golful Aqaba. Acolo se ascunsese evreul o bună bucată de timp, înainte de a renunța la această izolare pentru a se întoarce în Egipt, contrar sfaturilor socrului său. Fiind acuzat de crimă, nu era o nebunie din partea lui să se predea poliției faraonului? Avea să fie întemnițat și condamnat la moarte.

Dar nici un argument nu-l clintise pe Moise din hotărârea lui. Dumnezeu îi vorbise, în creierul munților, și-i poruncise să-i scoată din Egipt pe frații săi evrei pentru a le da posibilitatea să trăiască în credința lor, pe un teritoriu în care să fie stăpâni. Misiunea aceasta părea imposibilă, însă profetul avea forța necesară ca s-o ducă la bun sfârșit.

Soția sa, Sefora, încercase și ea să-l facă să renunțe.

În zadar.

Așa încât mica familie o pornise la drum în direcția Deltei. Sefora mergea în urma bărbatului său, ajutându-se de un toiag lung și noduros, cu un pas egal, fără să șovăie niciodată în alegerea drumului pe care urma s-o apuce.

Atunci când un nor de nisip le anunță apropierea unei cete de călăreți, Sefora îl strânse la piept pe fiul său și se feri în spatele lui Moise. Înalt, cu o barbă lungă, cu pieptul larg, avea o statură care impunea oricui respect.

- Trebuie să ne ascundem, se rugă ea.
- N-are nici un rost.
- Dacă sunt beduini, o să ne omoare; dacă sunt egipteni, o să te aresteze!

– Nu mai fi atât de sperioasă.

Rămânând nemișcat ca o stană de piatră, lui Moise îi trecură fulgerător prin minte anii de studiu la universitatea din Memphis, timp în care se inițiasse în toată știința egiptenilor, legând în același timp o strânsă prietenie cu prințul Ramses, viitorul faraon. După ce ocupase un post destul de important la haremul din Mer-Our, evreul fusese numit maistru-șef al lucrărilor de pe șantierul viitorului Pi-Ramses, noua capitală a celor Două Țări. Încredințându-i această misiune, Ramses făcuse din Moise unul dintre cele mai importante personaje din regat.

Dar Moise era profund tulburat. Încă din tinerețe, sufletul său era mistuit de o flacără nestinsă; și doar atunci când dăduse peste văpaia de foc care ieșea din tufișul de pe munte, arzând fără să se consume, durerea dispăruse. Evreul își descoperise, în sfârșit, menirea printre oameni.

Călăreții erau niște beduini.

În fruntea lor se aflau Amos, pleșuv și bărbos, și Baduch, înalt și uscățiv. Amos și Baduch, cei doi șefi de trib care îl mințiseră pe Ramses, în fața cetății Kadesh, pentru a-l atrage într-o cursă. Oamenii săi formară un cerc în jurul lui Moise.

- Cine ești?
- Numele meu este Moise. Ea este soția mea și el fiul meu.
- Moise... Nu ești prietenul lui Ramses, înaltul demnitar care s-a făcut vinovat de o crimă și care a fugit în deșert?
- Chiar eu sunt.

Amos sări jos din șa ca să-l felicite pe evreu.

– Ei, atunci, facem parte din aceeași tabără! Și noi, ca și tine, luptăm împotriva lui Ramses, cel care ți-a fost prieten și care, astăzi, îți vrea capul!

– Regele Egiptului îmi este, încă, frate, le spuse Moise.

– Bați câmpii! Ura lui te urmărește peste tot. Beduinii, evreii și toți nomazii trebuie să se alieze cu hitiții ca să-l învingă pe tiranul ăsta. Forța sa este acum ca-n povești, Moise; vino cu noi să hărțuim trupele egiptene care încearcă să cucerească Siria.

– Dar eu nu merg spre nord, ci spre sud.

– Spre sud? se miră Baduch, bănuitor. Unde anume vrei să mergi?

– În Egipt, la Pi-Ramses.

Amos și Baduch se priviră unul pe altul, uluiți.

– Îți bați joc de noi? îl întrebă Amos.

– Vă spun adevărul.

– Bine, dar o să fii arestat și executat!

– Yahwe o să mă apere. Trebuie să-mi scot poporul din Egipt.

– Evreii, afară din Egipt... Ai înnebunit ?

– Asta este misiunea pe care mi-a încredințat-o Yahwe și pe aceasta o voi duce-o la bun sfârșit.

Baduch coborî și el de pe cal.

– Stai pe loc, Moise.

Cei doi șefi de trib se îndepărtară ca să se sfătuiască între ei, fără ca evreul să-i poată auzi.

– E zăpăcit rău, își dădu cu părerea Baduch; poate din cauză că a stat atât de mult în deșert, mintea i-a luat-o razna și a dat-o în nebunie.

– N-ai dreptate.

– Eu să mă înșel? Moise ăsta este un nebun, nu-i nici o îndoială!

– Nu, este un bărbat șiret și hotărât.

– Nenorocitul ăsta, rătăcit pe un drum din deșert, târând după el o femeie și un copil... Măi ce șiretenie grozavă!

– Da, Baduch, grozavă! Cine îl va lua în seamă pe un amărât ca ăla de acolo? Dar, în Egipt, Moise a rămas foarte popular și are de gând să stârnească o răscoală a evreilor.

– N-o să reușească nici în ruptul capului! Poliția faraonului n-o să-l slăbească deloc.

– Dacă noi l-am ajuta, s-ar putea să ne fie de folos.

– Să-l ajutăm... În ce fel?

– Trecându-l granița și făcând rost de arme pentru evrei. Probabil că vor fi uciși cu toții, dar vor semăna dezordinea la Pi-Ramses.

Moise respira cu nesaț aerul Deltei; deși devenise dușman, acest pământ încă îl mai fermeca. Ar fi trebuit să-l urască, dar frumusețea ogoarelor și umbra atât de mângâietoare a plantațiilor de palmieri îl chemau irezistibil, aducându-i aminte de visul unui tânăr, prieten și confident al unui faraon al Egiptului, un vis în care se vedea trăind o viață întreagă în preajma lui Ramses, slujindu-l, ajutându-l să păstreze pentru urmași idealul de adevăr și de dreptate din care se hrăniseră atâtea dinastii. Dar acel ideal ținea acum de trecut; în prezent, Yahwe era acela care călăuzea pașii lui Moise.

Datorită lui Baduch și lui Amos, evreul, împreună cu soția și fiul său, intraseră pe pământ egiptean pe timpul nopții, ferindu-se de patrulele care făceau de pază între două forturi. Deși era speriată, Sefora nu făcuse nici o observație și nici nu se plânsese de nimic; Moise era soțul ei, ea îi datora supunere și trebuia să-l urmeze peste tot pe unde voia el să meargă.

O dată cu răsăritul soarelui și cu trezirea din somnul nopții a întregii naturi, Moise simți că speranța lui renăștea. Acestea erau locurile în care trebuia să ducă o luptă grea, oricare ar fi fost forțele care i s-ar fi opus. Ramses trebuia să înțeleagă că evreii nu cereau altceva decât să fie liberi și-și manifestau dorința de a deveni un popor, conform voinței divine.

Mica familie poposi prin sate unde, conform obiceiului, călătorii erau primiți cu multă bunăvoință. Felul în care

vorbea Moise arăta că este un egiptean sadea, astfel că intra cu multă ușurință în contact cu sătenii. Făcând mai multe popasuri, evreul și familia sa ajunseră în cartierele mărginașe ale capitalei.

– Eu am construit o bună parte din orașul ăsta, îi destăinuie el soției sale.

– Cât de mare și de frumos este! O să trăim aici?

– O vreme, da.

– Unde o să locuim?

– Yahwe o să ne lumineze calea.

Moise și ai lui intrară în cartierul atelierelor, unde se simțea ritmul trepidant al muncii. Labirintul de străduțe o surprinse pe Sefora care regreta deja viața tihnită din oaza lor. Oamenii vorbeau tare, se auzeau strigăte de peste tot; tâmplari, croitori și cizmari lucrau cu tragere de inimă. Cătării care cărau chiupuri cu carne, cu pește uscat sau cu brânzeturi mergeau alene pe marginea drumului.

Ceva mai departe erau casele cărămidarilor evrei.

Nimic nu se schimbase acolo. Moise recunoștea fiecare locuință, auzea cântecele pe care le îngânase și el cândva și se lăsa invadat de amintiri în care revolta se împletea cu entuziasmul tinereții. Când el și ai săi se opriră într-o mică piață care avea în mijloc o fântână, un cărămidar bătrân veni să-i privească mai de aproape.

– Pe tine te-am mai văzut cândva... Dar... nu se poate așa ceva! Doar n-oi fi chiar Moise în carne și oase?

– Ba da, chiar eu sunt.

– Toți cei de pe aici te credeau mort.

– Uite că s-au înșelat, spuse Moise zâmbind.

– Pe vremuri, când erai și tu aici, noi, cărămidarii, eram mai bine tratați... Cei care nu muncesc cum trebuie sunt nevoiți să-și facă rost singuri de paie. Tu, dacă ai fi fost aici, ai fi făcut ceva! Îți dai seama: să fii obligat să-ți găsești

singur paie! Și câte discuții ca să mai primești ceva în plus la leafă!

– Ai, cel puțin, unde să stai?

– Aș avea nevoie de o casă mai mare, dar Administrația mă tot amână de nu știu când. Altădată, tu m-ai fi ajutat.

– O să te ajut și acum.

Cărămidarul îl privi, dintr-o dată, bănuitor.

– Nu cumva te-au acuzat că ai omorât pe cineva?

– Așa este.

– Se spunea că l-ai ucis pe bărbatul surorii lui Ramses.

– Un șantajist și un nemernic, își aminti Moise. N-avem intenția să-i iau viața, dar s-a întâmplat fără voia mea pe când aveam o discuție mai aprinsă.

– Atunci, bine i-ai făcut... Să știi că te înțeleg foarte bine!

– Ai putea să ne găzduiești, pe mine și pe ai mei, în noaptea asta?

– Fii binevenit.

Îndată ce Moise, soția sa și copilul adormiră, bătrânul cărămidar ieși din culcușul său și, în puterea nopții, o porni către ușa care dădea în stradă.

Când o deschise puțin, balamalele scoaseră un scârțâit prelung. Speriat, cărămidarul rămase câteva clipe nemișcat. După ce se asigură că Moise nu se trezise, se strecură afară din casă.

Dacă l-ar fi denunțat pe criminal la poliție, ar fi fost bine răsplătit.

Abia făcuse câțiva pași pe uliță, când o mână zdravănă îl lipi de un perete.

– Unde te duceai, ticălosule?

– Mă... mă înăbușeam... aveam nevoie să iau puțin aer.

– Te gândeai să-l vinzi pe Moise, nu-i așa?

– Nu, nici vorbă de așa ceva!

– Ai merita să-ți rup gâtul.

– Lasă-l, se auzi glasul lui Moise care apăruse în pragul casei; este un evreu ca și noi. Cine ești tu, cel care îmi vii în ajutor?

– Numele meu este Aaron.

Bărbatul era bătrân, dar încă viguros; avea o voce gravă și puternică.

– De unde ai știut că mă aflu aici?

– Este cineva care să nu te recunoască în cartierul ăsta? Sfatul bătrânilor dorește să te vadă și să te asculte.

Benteshina, prințul din Amurru, avea un vis grozav de plăcut. O tânără nobilă, venită din Pi-Ramses și goală pușcă, mirosind a smirnă, se încolăcea în jurul coapselor sale ca o liană drăgăstoasă.

La un moment dat, ea șovăi și începu să se clatine, ca o barcă gata să se răstoarne. Benteshina își înfipse degetele în beregata ei.

– Stăpâne, stăpâne! Treziți-vă!

Deschizând ochii, prințul din Amurru descoperi că era gata să-l sugrume pe majordomul său. Lumina slabă a zorilor intra cu greu pe ferestrele camerei.

– De ce mă deranjezi atât de devreme?

– Sculați-vă, vă rog, și priviți pe fereastră.

Clătinându-se pe picioare, Benteshina făcu precum îi spusese servitorul lui. Cărnurile fleșcăite ale corpului său îl făceau să meargă cu greutate.

Pe mare nu era nici un pic de ceață: ziua se anunța a fi splendidă.

– Ce-ai vrut să-mi arăți?

– Acolo, la intrarea în port, stăpâne!

Benteshina se frecă la ochi.

La intrarea în portul Beirut se vedeau trei corăbii de război egiptene.

- Drumurile de pe uscat cum sunt?
- Închise și ele; peste tot s-a întins o armată egipteană uriașă! Orașul este sub asediu.
- Acha este sănătos? întrebă Benteshina.
- Majordomul lăsa privirile în jos.
- La ordinul dumneavoastră, a fost aruncat în închisoare.
- Adu-l la mine!

Ramses își hrănise cu mâna lui cei doi cai, „Victorie în Theba” și „Zeița Mut este mulțumită”. Cele două minunate animale nu se despărțeau niciodată una de alta, la război ca și în timp de pace. Și unul și altul se bucurau de mângâierile suveranului și întotdeauna scoteau un nechezat de mândrie atunci când el îi lăuda pentru curajul de care dăduseră dovadă. Prezența Voinicului, leul nubian, nu-i făcea să se teamă câtuși de puțin; nu înfruntaseră ei, în prezența fiarei, mii de soldați hitiți?

Generalul armatei lui Ra se înclină în fața regelui.

– Maiestate, armata noastră se află pe poziții. Nici un locuitor din Beirut nu poate ieși din oraș. Suntem gata să atacăm.

- Opriți toate caravanele care vor să intre în oraș.
- Trebuie să ne pregătim pentru un asediu?
- S-ar putea. Dacă Acha mai este în viață, o să-l eliberăm.
- Ar fi foarte frumos, Maiestate, dar viața unui singur om...

– Viața unui singur om este, câteodată, foarte prețioasă, generale.

Ramses rămase toată dimineața împreună cu caii și cu leul său. Calmul animalelor i se păru un semn bun; într-adevăr, înainte ca soarele să atingă cel mai înalt punct de pe bolta cerească, aghiotantul regelui îi aduse știrea mult așteptată.

– Benteshina, prințul din Amurru, cere să fie primit în audiență.

Purtând un veșmânt larg din mătase multicoloră care-i masca dimensiunile, parfumat cu esență de trandafiri, Benteshina era surâzător și bine dispus.

– Îl salut pe Fiul luminii, pe...

– N-am nici un chef să ascult lingușelile unui trădător.

Prințul din Amurru nu-și pierde deloc aparența de bună dispoziție.

– Discuția noastră ar trebui să fie cât mai constructivă, Maiestate.

– Ai făcut cea mai proastă alegere vânzându-te hitiților.

– Nu-mi mai rămâne decât un argument hotărâtor: prietenul vostru Acha.

– Crezi că simplul fapt că el se află într-o celulă mă va împiedica să rad de pe fața pământului orașul ăsta?

– Sunt singur de asta. Nu laudă toate popoarele prețuirea pe care o dă Ramses cel mare prieteniei? Un faraon care și-ar trăda prietenii apropiați ar stârni mânia zeilor.

– Acha este în viață?

– Da, trăiește.

– Vreau o dovadă.

– Maiestatea voastră își va vedea prietenul și ministru Afacerilor externe apărând în vârful turnului principal al palatului meu. Nu neg că șederea lui Acha în închisoare, pentru încercare de evadare, s-ar fi putut să-i provoace unele neplăceri fizice, dar nu este nimic grav.

– Ce vrei ca să-i redai libertatea?

– Iertarea voastră. Când îl voi elibera pe prietenul vostru, veți uita că v-am trădat puțin și veți da un decret prin care veți anunța că aveți în continuare încredere în mine. Este cam mult, sunt de acord, dar trebuie să-mi salvez tronul și sărmana mea

agoniseală. Ah... dacă veți avea nefericita idee de a mă face prizonier, prietenul vostru va fi, bineînțeles, executat.

Ramses rămase tăcut timp de câteva clipe.

– Trebuie să mă mai gândesc, spuse el calm.

Benteshina se temea de un singur lucru: ca rațiunea de stat să nu fie mai importantă decât prietenia. Ezitarea lui Ramses îl făcu să tremure de spaimă.

– Am nevoie de timp ca să-i conving pe generalii mei, îi explică regele; crezi că este ușor să renunți la o victorie ca să grațiezi un criminal?

Benteshina se mai liniști.

– „Criminal” nu este un cuvânt cam prea aspru, Maiestate? Politica alianțelor este o artă dificilă; din moment ce eu mă căiesc azi în mod sincer, de ce n-am da uitării trecutul? Egiptul reprezintă viitorul meu și îmi voi dovedi de fiecare dată credința, să fiți sigur de asta. Dacă mi-ați îngădui, Maiestate...

– Ce mai vrei?

– Populația și eu însumi nu am vedea cu ochi prea buni un asediu al orașului. Suntem obișnuiți să trăim bine și transporturile de alimente fac parte din pactul nostru. În așteptarea întocmirii decretului vostru și a eliberării sale, Acha însuși nu s-ar bucura și el să fie bine hrănit?

Ramses se ridică în picioare. Întrevederea luase sfârșit.

– Ah, Maiestate... dacă aș putea ști cât de lung va fi timpul de gândire...

– Câteva zile.

– Sunt convins că o să ajungem la o înțelegere avantajoasă atât pentru Egipt, cât și pentru provincia Amurru.

Ramses medita cu fața spre mare, având leul culcat la picioare. Valurile veneau și se spărgeau în apropierea regelui, delfinii se zbenguiau în larg. Vântul dinspre sud bătea cu putere.

Setau se așeză la dreapta monarhului.

– Nu-mi place marea pentru că nu trăiesc șerpi în ea. Și nici pentru că nu se vede celălalt mal.

– Benteshina mă supune unui adevărat șantaj.

– Și tu șovăi între Egipt și Acha.

– Îmi reproșezi asta?

– Eu ți-aș reproșa contrariul, dar știu deja soluția pe care trebuie s-o alegi și nu-mi place deloc.

– Ai avea tu vreun plan?

– Dacă n-aș avea, la ce bun să mai tulbur momentele de meditație ale stăpânului celor Două Țări?

– Viața lui Acha nu trebuie pusă în pericol.

– Îmi ceri destul de mult.

– Ai vreo șansă reală de reușită?

– Una, poate.

Majordomul lui Benteshina se străduia să satisfacă nenumăratele pofte ale stăpânului său. Prințul din Amurru bea mult și nu-i plăceau decât vinurile de cea mai bună calitate; deși pivnița palatului era aprovizionată neîncetat, numeroasele petreceri o goleau la iuțeală. Așa că majordomul aștepta cu nerăbdare fiecare nou transport de vin.

Când trupele egiptene asediaseră Beirutul, el spera să vadă sosind o caravană care trebuia să aducă la palat o sută de amfore de vin roșu din Deltă. Acela și nu altul era vinul pe care-l cerea mereu Benteshina.

Mulțumirea majordomului fu imensă văzând cum intră în curtea mare a palatului un șir de căruțe încărcate cu amfore de vin! Așadar, blocada fusese ridicată. Datorită șantajului, Benteshina îl învinsese pe Ramses.

Majordomul se repezi în întâmpinarea celui care conducea carul din frunte și-i dădu instrucțiunile necesare: o parte din chiupuri în pivniță, alta în cămara din apropierea

bucătăriei, iar restul într-o magazie care avea legătură cu sala de banchete.

Începu descărcarea, însoțită de cântece și glume.

– Am putea, oare, să și... gustăm? îl întrebă majordomul pe cel care părea să fie șeful convoiului.

– Bună idee.

Cei doi bărbați intrară în beci. Majordomul se aplecă deasupra unei amfore, așteptând să simtă aroma îmbătătoare a vinului. Pe când mângâia parcă pânțelele bombat al vasului, o lovitură puternică în ceafă îl făcu să se prăbușească.

Șeful convoiului, un ofițer din armata lui Ramses, îi ajută să iasă din chiupurile pânțecoase pe Setau și pe ceilalți membri ai echipei. Înarmați cu securi ușoare, curbate, fixate de mâner prin trei cepuri și legate solid, ei reduceră la tăcere paznicii libanezi care nu se așteptau la un atac din interior.

În timp ce câțiva membri ai comandoului deschideau poarta principală a cetății, permițând intrarea infanteriștilor din armata lui Ra, Setau se îndreptă către apartamentele lui Benteshina. Când doi libanezi încercară să-l oprească, el dădu drumul unor vipere peste măsură de furioase pentru că fuseseră ținute prea mult timp închise într-un sac.

La vederea reptilei pe care o întindea înspre el Setau, lui Benteshina începură să-i curgă balele de spaimă.

– Eliberează-l pe Acha sau mori în clipa asta.

Benteshina nu se lăsă prea mult rugat. Tremurând, gâfâind ca un bou care trăsesese la jug, deschise cu mâna lui ușa camerei în care era închis Acha.

Când văzu că prietenul său era în viață și sănătos, Setau fu atât de bucuros încât făcu un gest negândit: degetele i se desfăcură și, eliberată, vipera țâșni asupra lui Benteshina.

Mergând pe negândite spre cincizeci de ani, subțirică, cu nasul fin și drept, ochi mari migdalați cu expresie severă și pătrunzătoare, cu bărbia aproape pătrată, regina-mamă Tuya continua să fie apărătoarea tradiției și conștiinței regatului egiptean. Având în subordine un personal numeros, ea sfătuia fără să poruncească, dar veghea la respectarea valorilor care făcuseră din monarhia egipteană un regim de neclintit, trăsătură de unire între vizibil și invizibil.

Ea, cea pe care inscripțiile oficiale o desemnau „mama zeului, care l-a adus pe lume pe taurul cel puternic, Ramses”, trăia cu amintirea defunctului său soț, faraonul Seti. Împreună, ei clădiseră un Egipt puternic și pașnic pe care urmașii lor aveau datoria să-l mențină orientat pe drumul prosperității. Ramses avea aceeași energie ca tatăl său, aceeași credință în misiunea sa; și nimic nu-l interesa mai mult decât fericirea poporului său.

Pentru a salva Egiptul de invazie, el fusese nevoit să se resemneze și să pornească războiul cu hitiții. Tuya susținuse hotărârea fiului său, căci acceptarea unui rău nu ducea decât la un dezastru. Lupta era singura soluție care putea fi luată în considerare.

Dar conflictul dura și Ramses nu înceta să-și asume o mulțime de riscuri. Tuya se ruga pentru ca sufletul lui Seti,

devenit stea, să-l apere pe tânărul faraon. În mîna dreaptă, ea ținea mînerul unei oglinzi care avea forma unei tulpini de papirus, hieroglifă care însemna „a fi verde, vesel, tânăr”; când prețiosul obiect era depus într-un mormînt, el asigura sufletului celui defunct o tinerețe veșnică. Tuya îndreptă discul de bronz către cer și îi ceru oglinzii să-i dezvăluie secretul viitorului.

– Pot să te deranjez?

Regina-mamă se întoarse încet.

– Nefertari...

Marea soție regală, în rochia sa lungă, albă, strînsă în talie cu un cordon roșu, era la fel de frumoasă ca zeițele pictate pe pereții locașurilor de veci din Valea Regilor și a Reginelor.

– Nefertari, îmi aduci ceva vești bune?

– Ramses l-a eliberat pe Acha și a pus din nou stăpînire pe provincia Amurru; Beirutul se află din nou sub control egiptean.

Cele două femei se îmbrățișară de bucurie.

– Când se întoarce?

– Nu știu, răspunse Nefertari.

Pe când cele două femei continuau să vorbească, Tuya se așeză la măsuta sa de machiaj. Cu vârful degetelor, ea își masă obraji cu o pomadă preparată în principal din miere, natron roșu, pulbere de alabastru, lapte de măgăriță și boabe pisate de fenicul grecesc. Leacul acesta ascundea ridurile, hrănea epiderma și întinerea tenul.

– Tu ești îngrijorată, Nefertari.

– Mi-e teamă că Ramses se va hotărî să continue războiul.

– Spre nord, spre Kadesh...

– Către o altă capcană pe care i-o va întinde Muwattalis, împăratul hitit. Lăsându-l pe Ramses să recucerească mai mult sau mai puțin ușor teritoriile care făceau parte din zona

noastră de influență, anatolianul nu atrage cumva armata noastră într-o cursă?

Șefii de triburi se adunaseră în locuința largă din cărămizi nearse a lui Aaron. Ei le ceruseră tuturor evreilor să păstreze o tăcere totală; era vorba despre siguranța lui Moise despre a căruia întoarcere poliția nu trebuia să știe nimic.

Moise rămăsese în continuare popular printre ai săi; mulți sperau că el va ști, cum o făcuse deja cândva, să facă în așa fel încât în sufletul acestui popor de cărămidari să se nască mândria propriei existențe. Dar nu de aceeași părere era și Libni, căpetenia aleasă de ceilalți pentru a menține o relativă coeziune între clanuri.

– De ce te-ai întors, Moise? îl întrebă bătrânul cu o voce hârâită.

– Pe munte, am văzut un tufiș care ardea ca o văpaie puternică fără a se stinge.

– Era o vedenie.

– Nu, era semnul prezenței divine.

– Ți-ai pierdut, oare, mințile, Moise?

– Dumnezeu m-a chemat din mijlocul flăcărilor și El mi-a vorbit.

Bătrânii aflați la sfat începură să murmure.

– Ce ți-a spus El?

– Dumnezeu a ascultat plânsetele și gemetele copiilor lui Israel, aduși în stare de robie.

– Haide, Moise, noi suntem niște muncitori liberi și nu niște prizonieri de război!

– Evreii nu sunt liberi din cauza intrigilor care-i macină.

– Bineînțeles că așa este! Dar unde vrei tu să ajungi?

– Dumnezeu mi-a spus: „Când tu vei duce poporul tău în afara Egiptului, vă veți închina lui Dumnezeu pe acest munte”.

Șefii de trib se priviră unii pe alții, nedumeriți.

– În afara Egiptului! strigă unul dintre ei. Ce poate însemna asta?

– Dumnezeu a văzut sărăcia pe care o îndură poporul său în Egipt, El vrea să-l elibereze și să-l conducă până la un ținut îmbelșugat în roade și întins.

Libni își ieși din fire.

– Exilul te-a făcut să-ți pierzi mințile, Moise. Noi ne-am stabilit aici de mult timp, tu însuși te-ai născut în Egipt și țara asta a devenit patria noastră.

– Am trăit mulți ani în Madian, am muncit acolo ca păstor, m-am căsătorit și am avut un fiu. Eram convins că viața mea a pornit-o pe un drum definitiv, dar Dumnezeu a hotărât altceva.

– Tu te ascundeai aici după ce ai făptuit un omor.

– Am omorât un egiptean, așa este, pentru că el amenința cu moartea un evreu.

– Moise nu poate fi acuzat de nimic, interveni un șef de trib; acum, noi trebuie să-l apărăm.

Ceilalți membri ai adunării fură de acord cu aceste cuvinte.

– Dacă dorești să trăiești aici, declară Libni, noi o să te ascundem; dar trebuie să lași baltă planurile tale nebunești.

– O să fiu în stare să vă conving, dacă va fi nevoie pe fiecare în parte, căci aceasta este voința lui Dumnezeu.

– Noi nu avem de gând să părăsim Egiptul, afirmă cel mai tânăr dintre șefii de trib; avem aici case și grădini, cei mai buni cărămidari sunt bine plătiți, fiecare mănâncă pe săturate. De ce să renunțăm la un asemenea trai?

– Pentru că eu trebuie să vă călăuzesc până în Țara Făgăduinței.

– Tu nu ești șeful nostru, îi replică Libni, și nu ne poți obliga să ne purtăm într-un anume fel.

– O să te supui, fiindcă Dumnezeu cere asta.

– Ai idee cu cine vorbești?

– Nu aveam de gând să te supăr, Libni, dar nu am dreptul să-mi ascund intențiile. Care om ar putea fi atât de vanitos

încât să creadă că voința sa este mai puternică decât aceea a lui Dumnezeu?

– Dacă tu ești cu adevărat trimisul său, va trebui s-o dovedești.

– Stai liniștit, vei avea o mulțime de dovezi.

Lungit pe un pat comod, Acha se lăsa masat de Lotus ale cărei mâini mângâietoare făceau să dispară durerile și cârceii. Frumoasa nubiană, în ciuda unei aparente fragilități, avea o forță impresionantă.

– Cum te simți acum?

– Mai bine... Dar mai jos, pe la rinichi, durerea este încă insuportabilă.

– Ba o s-o suporti de îndată! tună glasul lui Setau care tocmai intra în cortul lui Acha.

– Soția ta este nemaipomenită.

– Poate, dar tot soția mea rămâne.

– Setau! Cum îți poți închipui că eu...

– Diplomații sunt niște șmecheri și niște mincinoși și tu, tu ești primul dintre ei. Scoală-te, Ramses ne așteaptă.

Acha se întoarse către Lotus.

– Ești bună să mă ajuti?

Setau îl trase cu putere pe Acha de braț și-l obligă să se ridice în picioare.

– Te simți cum nu se poate mai bine. Nu mai ai nevoie de nici un masaj!

Îmblânzitorul de șerpi îi întinse diplomatului o eșarfă ca să-și înfășoare soldurile și o cămașă.

– Grăbește-te un pic, regelui nu-i place să aștepte.

După ce numise un nou prinț în Amurru, un libanez educat în Egipt, a cărui credință poate că nu era atât de șubredă ca a lui Benteshina, Ramses mai instalase o serie de alți dem-

nitari în Fenicia și în Palestina. El dorea ca prinții, primarii și căpeteniile din sate să fie oameni de prin partea locului care să se angajeze, prin jurământ, să respecte alianța cu Egiptul. Dacă și-ar fi încălcat această îndatorire, armata egipteană ar fi intervenit imediat. În acest scop, Acha pusese la punct un sistem de supraveghere și de informare de la care aștepta multe: prezență militară redusă, dar o rețea de informatori bine plătiți. Șeful diplomației egiptene credea în avantajele spionajului.

Pe o masă joasă, Ramses desfășurase o hartă a Orientului Apropiat. Eforturile trupelor sale erau răsplătite din plin: din nou, Canaan, Amurru și Siria de Sud formau o zonă tampon întinsă între Egipt și Hatti.

Era a doua victorie pe care Ramses o obținea asupra hitiților. Îi mai rămânea să ia o hotărâre vitală pentru viitorul celor Două Țări.

Setau și Acha, acesta din urmă mai puțin elegant ca de obicei, își făcură în cele din urmă apariția în cortul în care se ținea sfatul, acolo unde se aflau deja generalii și ofițerii superiori.

– Toate fortărețele inamice au fost cucerite?

– Da, Maiestate, răspunse generalul armatei lui Ra; ultima, cea de la Shalom, a căzut ieri.

– *Shalom* înseamnă „pace”, îi lămurii Acha pe cei de față; în prezent, ea domnește în aceste regiuni.

– Trebuie să continuăm înaintarea spre nord, întrebă regele, să punem stăpânire pe Kadesh și să dăm o lovitură de moarte hitiților?

– Aceasta este părerea ofițerilor superiori, declară generalul comandant; trebuie să ne desăvârșim victoria exterminându-i pe barbari.

– Nu avem nici o șansă de reușită, aprecie Acha; și de data aceasta, hitiții s-au retras treptat și pe măsură ce noi

înaintăm, trupele lor sunt întregi și pregătesc o serie de capcane din care noi vom ieși foarte slăbiți.

– Avându-l pe Ramses în frunte, se entuziasmă generalul, o să ieșim mereu învingători!

– Habar n-aveți care este terenul de acolo. Pe platourile înalte ale Anatoliei, în defileuri, în păduri, hitiții o să ne zdrobească. Chiar și la Kadesh, vor muri mii de soldați și nici nu suntem siguri că vom putea pune stăpânire pe cetate.

– Sperietură de diplomat... se auziră câteva voci. De data aceasta, vom fi pregătiți!

– Puteți pleca, le ordonă Ramses; o să aflați în zori ce am hotărât.

Găzduit de Aaron, Moise petrecu mai multe săptămâni liniștite în cartierul cărămidarilor. Soția și fiul său ieșeau în mod liber peste tot și descopereau, mereu încântați, viața trepidantă a capitalei egiptene. Obișnuindu-se repede cu comunitatea evreiască, ei începură în curând să cunoască și egipteni, asiatici, palestinieni, nubieni și alți locuitori din Pi-Ramses pe care-i întâlneau la tot pasul pe străduțele orașului.

Cât despre Moise, el nu ieșea niciodată din casă. De mai multe ori, ceruse gazdelor sale să fie primit încă o dată de sfatul bătrânilor. În fața șefilor de trib neîncrezători și severi, Moise își menținuse afirmațiile de la început.

– Sufletul tău este tot atât de tulburat? îl întrebă Aaron.

– De când mi-a apărut în fața ochilor tufișul acela care ardea, nu mai este atât de tulburat.

– Pe aici, nimeni nu crede că l-ai întâlnit cu adevărat pe Dumnezeu.

– Atunci când un om știe ce misiune trebuie să îndeplinească pe acest pământ, nu mai poate avea îndoieli. De-acum, eu știu prea bine pe ce drum voi merge.

– Dar ești singur, Moise.

– Este doar o părere. Convingerile mele vor fi, în cele din urmă, ale tuturor.

– În Pi-Ramses evreilor nu le lipsește nimic; cum o să găsești de mâncare pentru ei în deșert?

– Se va îngriji Dumnezeu de asta.

– Tu poți să fii un adevărat conducător, dar ai apucat-o pe un drum greșit. Schimbă-ți numele, uită de planurile tale nechibzuite, reia-ți locul printre ai tăi. O să poți îmbătrâni în pace, respectat și liniștit, în fruntea unei familii numeroase.

– Nu acesta este destinul meu, Aaron.

– Schimbă-l pe cel pe care crezi că îl ai.

– Eu nu mai pot face așa ceva.

– De ce să-ți irosești astfel viața, când ai putea avea parte de fericire alături de noi toți.

Cineva bătu la ușa locuinței lui Aaron.

– Poliția, deschideți!

Moise zâmbi.

– Vezi, Aaron, nu mai am altă cale.

– Trebuie să fugi!

– Ușa aceasta este singura ieșire.

– Am să te apăr.

– Nu, Aaron.

Moise deschise el însuși ușa.

Serramanna, uriașul sard, îl privi emoționat pe evreu.

– Așadar, informațiile mele au fost exacte... Chiar te-ai întors!

– Vrei să intri să mănânci cu noi?

– Te-a denunțat un evreu, Moise, un cărămidar care se temea că-și va pierde locul de muncă din cauză că tu te afli în acest cartier. Vino cu mine, trebuie să te duc la închisoare.

Aaron se așeză între cei doi.

– Moise trebuie să fie judecat.

– O să fie.

– Numai să nu scapi tu de el înainte de proces.

Serramanna îl apucă pe Aaron de o mânecă a tunicii și-l zgâlțâi puțin.

– Mă crezi un ucigaș?

– Vezi că n-ai dreptul să mă lovești!

Sardul îl lăasă în pace pe Aaron.

– Ai dreptate... Dar tu, tu ai dreptul să mă insulti?

– Dacă Moise este arestat, va fi executat.

– Legea este egală pentru toți, chiar și pentru evrei.

– Fugi, Moise, întoarce-te în deșert! îl imploră Aaron.

– Știi bine că o să plecăm împreună.

– N-o să mai ieși din închisoare.

– Dumnezeu o să mă ajute.

– Hai, vino! îi ceru Serramanna; nu mă obliga să te leg la mâini.

Așezat într-un colț al celulei, Moise privea raza de lumină care se strecura printre gratii. Fâșia luminoasă scotea la vedere nenumăratele firicele de praf și ajungea pe pământul de pe jos, bățătorit de picioarele prizonierilor care fuseseră închiși acolo de-a lungul timpului.

În sufletul lui Moise ardea pe vecie para de foc a tufișului din deșert și se înstăpânise energia primită pe muntele lui Yahwe. Uitase de trecutul său, uitase de soție și de copil: nu mai conta acum pentru el decât fuga, plecarea poporului evreu către Țara Făgăduinței.

Era o speranță nebunească, pentru un om închis într-o celulă a mării închisori din Pi-Ramses și pe care justiția egipteană avea să-l condamne la moarte pentru omor premeditat sau, în cel mai bun caz, la muncă silnică în temnițele din oaze. Cu toată încrederea pe care o avea în Yahwe, în sufletul lui Moise își făcea uneori loc îndoiala. Cum va face Dumnezeu ca să-l elibereze și să-i permită să-și îndeplinească misiunea?

Evreul era gata să aștească, dar niște zgomote înăbușite îl făcură să tresară. Ele se făcură din clipă în clipă tot mai

puternice, devenind de-a dreptul asurzitoare. Se simțea agitația întregului oraș.

Ramses cel Mare se întorcea.

Nimeni nu-l aștepta mai devreme de câteva luni, dar era el în persoană, cu o ținută mândră, în carul său tras de „Victorie în Theba” și de „Zeița Mut este mulțumită” cei doi cai ai săi, împodobiți cu smocuri din pene roșii, cu vârfurile albastre. În dreapta carului mergea Voinic, leul cel uriaș, privind liniștit la orășenii îngrămădiți pe marginea drumului ca niște animale curioase. Purtând coroana albastră, cu șarpele uraus din aur pe frunte, cu trunchiul acoperit de un veșmânt ritual având pictate aripile verzi-albastre care-l puneau pe suveran sub protecția lui Isis, șoimul femelă, Ramses era strălucitor.

Ca dintr-un singur piept, infanteriștii săi intonau cântecul devenit tradițional: „Brațul lui Ramses este puternic, sufletul său este viteaz, arcaș fără pereche este, un zid pentru ostașii săi, o flacăra care-i mistuie pe dușmanii săi”. El apărea astfel ca alesul luminii divine și ca șoimul cu victorii mărețe.

Generali, ofițeri din trupele de care și de infanterie, scribi ai armatei, soldați își îmbrăcaseră uniforme de paradă pentru a defila în urma purtătorilor de drapele. Aclamați de mulțime, visau cu toții la permisiile și la premii care să-i facă să uite de eforturile campaniei. În viața militară, nu exista un moment mai fericit decât întoarcerea acasă, mai ales când aceasta se întâmpla după un triumf.

Surprinși de eveniment, grădinarii nu avuseseră timp să împodobească așa cum ar fi vrut strada mare din Pi-Ramses care ducea la templele lui Ptah, zeul creațiunii prin Cuvânt, și ale lui Sekhmet, zeița înspăimântătoare, cea care avea puterea de a distruge și de a vindeca. Dar bucătarii erau în plină activitate, frigând găște, hălci de vită, felii de porc și umplând coșurile cu pește uscat, legume și fructe. Din beciuri se scoteau amfore de bere și de vin. În graba mare,

cofetarii pregăteau o sumedenie de prăjituri. Orășenii cei mai eleganți își îmbrăcaseră hainele de sărbătoare, iar servitoarele terminau de parfumat coafurile stăpânelor.

În urma cortegiului, veneau câteva sute de prizonieri de război, asiatici, canaaneeni, palestinieni și sirieni; unii aveau mâinile legate la spate, alți mergeau în libertate, cu femeile și copiii pe lângă ei. Pe măgari, își duceau boccelele cu puținul pe care-l putuseră lua de prin gospodăriile lor. Prizonierii urmau să fie duși la biroul de plasament al capitalei care îi repartiza pe ogoare și pe șantierele templelor. Ei își executau pedeapsa captivității ca muncitori sau argați și, când le venea sorocul să fie eliberați, aveau de ales între a rămâne printre egipteni și a se reîntoarce în patria lor.

Era cu adevărat o pace sau un simplu armistițiu? Faraonul îi nimicise în sfârșit pe hitiți sau se întorcea ca să-și îmbroscăteze forțele pentru a porni din nou la luptă? Cei care nu știau nimic erau și cei mai dezorientați și se vorbea despre moartea împăratului Muwattalis, despre capitularea cetății Kadesh, despre distrugerea capitalei hitite. Așteptau cu toții ceremonia recompenselor în cursul căreia Ramses și Nefertari aveau să apară la fereastra palatului regal, oferind coliere de aur celor mai bravi soldați.

Spre surprinderea tuturor, Ramses nu o luă spre palat, ci se îndreptă către templul lui Sekhmet. El era singurul care observase, pe cer, apariția unei furtuni care, cu fiecare clipă, devenea tot mai puternică și înnegrea totul în cale. Caii începură să dea semne de nervozitate, leul mârâi.

Era pe cale să se pornească o puternică furtună.

Teama luă locul bucuriei. Dacă zeița înspăimântătoare dădea frâu liber mâniei valurilor de ploaie, nu era acesta un semn limpede că războiul amenința în continuare Egiptul și că Ramses trebuia să plece fără întârziere din nou pe câmpul de luptă?

Cântecul de slavă îngheță pe buzele soldaților. Toată lumea era convinsă că Faraonul urma să înceapă o nouă luptă, prin

care trebuia s-o calmeze pe Sekhmet și s-o împiedice să reverse peste țară urgia sa de nenorocire și de suferințe.

Ramses coborî din car, mângâie pe cap caii și leul, apoi se opri o clipă, meditănd în piața din fața templului. Norul se întinsese și se îndesise și mai mult, de zeci și de sute de ori. Pătura groasă a norilor începea să acopere lumina soarelui.

Învingându-și oboseala drumului, uitând de serbările care urmau să se poarte în Pi-Ramses, monarhul se pregăti să dea ochi cu Însălmântătoarea. Numai el putea să-i domolească furia.

Ramses împinse ușa grea din lemn de cedru acoperit cu aur și intră în sala sacră unde lăsa coroana albastră. Apoi, înaintă cu pași rari printre coloanele primei săli, trecu pragul sălii secretelor și înaintă către altar.

În momentul acela o văzu, luminoasă în penumbra care o înconjura.

Rochia sa lungă, albă, răspândea o lumină ca a soarelui, parfumul perucii sale rituale încânta sufletul, noblețea întregii sale făpturi o egala pe aceea a pietrelor din templu.

Vocea lui Nefertari se făcu auzită, dulce ca mierea. Ea pronunță cuvintele de venerație și de liniștire care, încă de la începuturile civilizației egiptene, o transformau pe Însălmântătoare într-o ființă plină de bunăvoință și de iubire. Ramses ridică mâinile cu palmele deschise îndreptate către statuia femeii cu cap de leoaică și citi formulele gravate pe pereți.

Când termină ruga, regina, ființa magică în care avusese loc transmutarea, îi oferî regelui coroana roșie a Egiptului de Mijloc, coroana albă a Egiptului de Sus și sceptrul denumit „puterea”.

Purtând pe cap coroana dublă și având sceptrul în mână dreaptă, Ramses se înclină în fața energiei binefăcătoare pe care o primea de la statuie.

Când perechea regală ieși din templu, un soare orbitor inunda cerul de deasupra orașului de peruzea. Furtuna se risipise.

Îndată după ce-i răsplătise pe viteji cu colierul de aur, Ramses îi făcu o vizită lui Homer, poetul grec care se hotărâse să se stabilească în Egipt pentru a-și desăvârși opera și a-și aștepta sfârșitul. Locuința sa confortabilă, aflată în apropiere de palat, era înconjurată de o grădină în care cel mai frumos arbore, un lămâi uriaș, bucura privirile slăbite de ani ale bătrânului cu barba lungă și albă. Homer își fuma, după cum îi era obiceiul dintotdeauna, frunzele lui de salvie înde-sate într-o pipă uriașă făcută din cochilia unui melc și bea o cupă de vin aromatizat cu chimen și cu coriandru, când regele Egiptului se apropie de el.

Poetul se ridică destul de greu, ajutându-se de un toiag noduros.

– Stai liniștit, Homer, nu te ridica.

– Când Faraonul nu va mai fi salutat așa cum se cuvine, înseamnă că civilizația a luat sfârșit.

Cei doi bărbați se așezară pe scaunele de grădină.

– Am avut dreptate să scriu aceste cuvinte, Maiestate: *Că lupți cu ardoare sau că bați în retragere, același lucru îl câștigi. Aceeași onoare îi este rezervată lașului ca și curajului. Oare degeaba sufletul meu a trecut prin atâtea primejdii, oare degeaba mi-am pus viața în pericol în atâtea bătălii?*

– Nu, Homer.

– Deci, iată că v-ați întors învingător.

– Hitiții au fost respinși pe pozițiile lor dintotdeauna și Egiptul nu va mai fi invadat.

– Să sărbătorim evenimentul, Maiestate; am pus să mi se aducă un vin grozav.

Bucătarul lui Homer aduse o amforă cretană cu gâtul strâmt care nu lăsa să se scurgă decât un firicel subțire de vin, amestecat cu o apă de mare, adusă noaptea, de vântul dinspre nord, în timpul solstițiului de vară și pusă la păstrare timp de trei ani.

– Textul despre bătălia de la Kadesh este terminat, îi destăinui Homer; secretarul vostru particular, Ameni, l-a luat după dictarea mea și l-a comunicat sculptorilor.

– Va fi gravat pe pereții templelor și va lăuda victoria ordinii asupra haosului.

– Vai! Maiestate, lupta va reîncepe întotdeauna! Nu face parte din natura haosului dorința de a distruge ordinea?

– Acesta este motivul pentru care a luat ființă instituția faraonică. Numai ea poate consolida domnia lui Maat.

– Mai ales, să n-o modificați; eu am chiar intenția de a trăi fericit cât mai mult timp în țara aceasta.

Hector, pisoiful negru cu alb a lui Homer, sări pe genunchii poetului și-și încercă ghearele pe poalele tunicii sale.

– Opt sute de kilometri sunt între capitala voastră și cea a hitiților... Distanța asta va fi ea suficientă ca să țină acolo tenebrele?

– Cât timp o să mai am viață în mine, voi face tot ce voi putea.

– Războiul nu se va termina niciodată. De câte ori va mai trebui să plecați la luptă?

După ce Ramses părăsi locuința lui Homer, îl găsi la palat pe Ameni care-l aștepta. Cu tenul mai palid decât de obicei, tras la față, cu câteva fire de păr în minus, secretarul particular al regelui părea atât de fragil, încât dădea impresia

că este gata să se sfărâme. După ureche mai avea încă o pensulă de care uitase.

- Aș vrea să discutăm cât se poate de repede, Maiestate.
- Unul dintre cazurile tale ți-a pus vreo problemă?
- Un caz, nu...
- Ai vrea să mă mai lași câteva clipe ca să-mi văd familia?
- Mai înainte de asta, protocolul îți impune un anumit număr de ceremonii și de primiri... Eu vreau să respect toate acestea, dar este ceva extrem de important: „el” s-a întors.
- Vrei să spui că...
- Da, s-a întors Moise.
- Se află în Pi-Ramses?
- Trebuie să fii de acord că Serramanna nu a greșit cu nimic arestându-l. Dacă l-ar fi lăsat în libertate, ar fi nesocotit justiția.
- Moise a fost dus la închisoare?
- Trebuia.
- Adu-l la mine imediat.
- Imposibil, Maiestate; faraonul nu poate interveni într-un caz de competența justiției, chiar dacă este acuzat un prieten de-al său.
- Dar avem dovezi ale nevinovăției lui!
- Trebuie neapărat să se treacă prin procedura obișnuită; dacă faraonul nu ar fi fost primul servitor al lui Maat și al justiției, țara aceasta ar fi căzut pradă dezordinii și confuziei.
- Ești un prieten adevărat, Amenî.

Tânărul Kha copia un text celebru pe care generații de scribi îl copiaseră și recopiaseră înaintea lui:

Ca niște adevărați moștenitori, scribii care au ajuns la cunoașterea lumii au la dispoziție cărți de înțelepciune. Fiul lor prea iubit, este tăblița pentru scris. Cărțile lor le sunt piramide, pensula este copilul lor, piatra acoperită de

hieroglifice le este nevastă. Monumentele dispar, nisipul acoperă stelele de piatră, mormintele sunt date uitării, dar numele scribilor care au atins înțelepciunea durează, datorită strălucirii operelor lor. Fii scrib și întipărește-ți acest gând în inimă: o carte este mai utilă decât cel mai solid zid. Ea va fi ca un templu care să amintească de tine atunci când tu vei fi dispărut; prin cartea ta, numele îți va supraviețui pe buzele oamenilor, va fi mai rezistent ca o casă bine clădită.

Tânărul nu era câtuși de puțin de acord cu autorul acestor maxime; sigur, frazele acestea durau peste vremuri, dar nu erau la fel lăcașurile de veci și sanctuarele săpate în piatră pe care le creaseră maeștrii? Scribul care scrisese aceste rânduri lăudase virtuțile meseriei sale, ajungând să întreaacă măsura. Astfel încât Kha își jurase să fie în același timp scrib și meșter, adică să nu se limiteze doar la lumea spiritului.

De când tatăl lui îl făcuse să dea piept cu moartea, sub forma unei cobre, fiul cel mare al lui Ramses se maturizase mult și renunțase cu desăvârșire la jocurile copilăriei. Ce atracție mai putea să aibă un căluț din lemn pus pe roțițe în comparație cu o problemă de matematică pe care o propunea scribul Ahmes într-un papirus pasionant pe care i-l oferise Nefertari? Ahmes considera cercul drept un patrat a cărui latură reprezenta $\frac{8}{9}$ din diametrul său, ceea ce permitea să obțină un raport de armonie bazată pe valoarea $3,16^*$. Kha își pusese în gând ca, îndată ce va avea ocazia, să studieze geometria monumentelor pentru a pătrunde în secretele constructorilor.

– Aș putea să întrerup meditația prințului Kha? întrebă diplomatul Meba.

Adolescentul nu-și ridică deloc capul.

– Dacă aveți impresia că ar trebui...

* Aplicarea faimosului π (π), conform papirusului Rhind.

De la o vreme, adjunctul ministrului Afacerilor externe venea deseori să stea de vorbă cu Kha. Băiatului nu-i plăcea morga de aristocrat și apucăturile sale mondene, dar îi aprecia cultura și cunoștințele literare.

– Încă mai lucrezi, prințe?

– Există vreun alt mijloc pentru a-ți destinde sufletul?

– Iată o întrebare destul de serioasă pe buzele unui tânăr. În fond, nu greșiți. Ca scrib și ca fiu al regelui, o să dați ordine zecilor de servitori, nu veți mânui nici plugul și nici lopata, mâinile voastre vor rămâne cu pielea catifelată, veți scăpa de muncile grele, n-o să aveți de cărat nici o povară epuizantă, veți locui într-o vilă superbă, grajdurile vor fi pline de cai splendizi, vă veți schimba în fiecare zi hainele luxoase, lectica voastră va fi confortabilă și vă veți bucura de încrederea faraonului.

– Într-adevăr, mulți scribi leneși și slugarnici trăiesc astfel; în ce mă privește, sper să fiu capabil să citesc textele grele, să iau parte la întocmirea ritualurilor și să fiu primit ca purtător al ofrandelor cu ocazia procesiunilor.

– Sunt niște ambiții destul de modeste, prințe Kha.

– Din contra, Meba! Ele cer eforturi mari.

– Fiul cel mare al lui Ramses nu este sortit unui destin mai important?

– Hieroglifele mă călăuzesc pe mine; au mințit ele vreodată?

Meba era tulburat de felul în care gândea acest băietan de doisprezece ani; avea senzația că are în față un scrib experimentat, stăpân pe el și imun la lingușeală.

– Viața nu înseamnă doar muncă și disciplină.

– Eu nu o concep altfel pe a mea, Meba; lucrul acesta este de condamnat?

– Nu, bineînțeles că nu.

– Dumneata, care ocupi un post important, te bucuri de multe ocazii ca să te distrezi?

Diplomatul evită privirea lui Kha.

– Eu sunt foarte ocupat, căci politica internațională a Egiptului cere o mare abilitate.

– Nu tatăl meu este acela care ia deciziile?

– Sigur că da, dar colegii mei și eu însumi muncim pe brânci ca să-i ușurăm misiunea.

– Mi-ar plăcea să aflu câteva detalii ale muncii voastre.

– Este foarte complexă și nu știu dacă...

– O să fac un efort ca să înțeleg.

Sosirea surioarei vitrege a lui Kha, Meritamon, veselă și zgłobie, fu ca o ușurare pentru diplomat.

– Te joci cu fratele meu? întrebă fetița.

– Nu, venisem să-i aduc un cadou.

Auzind aceasta, Kha ridică privirea.

– Despre ce este vorba?

– De acest suport de pensule, prințe.

Meba îi arată băiatului o frumoasă coloană miniaturală din lemn aurit; scobită cu migală, ea conținea douăsprezece pensule de mărimi diferite.

– Este... este foarte frumos! aprecie prințul care puse pe un taburet pensulele de care se servise până atunci.

– Pot să le văd și eu? întrebă Meritamon.

– Da, dar trebuie să ai mare grijă, spuse Kha în cel mai serios mod cu putință; obiectele acestea sunt foarte delicate.

– Mă lași să scriu și eu cu una?

– Da, cu condiția să fii foarte atentă și să te străduiești să nu faci greșeli.

Kha îi dădu surorii sale o bucată de papyrus folosit și una dintre pensulele noi căreia îi înmuie vârful în cerneală. Atent, prințul o privi pe fetiță trasând cu grijă hieroglifile.

Preocupați de ceea ce făceau, cei doi copii uitară că Meba mai era încă acolo. Era tocmai momentul pe care îl aștepta diplomatul.

Ascunse sub cămașă pensula uzată a lui Kha și dispăru.

Toată noaptea, Iset cea frumoasă visase la coliba de stuf în care, pentru prima oară, ea făcuse dragoste cu Ramses. Amândoi își ascunseseră sentimentele, fără a se gândi la viitor, bucurându-se de clipele acelea cu lăcomia dorinței lor.

Iset nu visase niciodată să devină regina Egiptului; un asemenea rol o depășea, numai Nefertari era în stare să-l joace. Dar cum să-l uite pe Ramses, cum să uite dragostea pe care o purta în suflet? Pe când el purta bătliei, ea se frământa de grijă. Spiritul său era parcă amorțit, nu mai avea chef să se machieze, se înăbușea purtând o rochie oarecare, nu se mai încălța.

Își revenise cu greu când această tulburare dispăruse. Și frumusețea regăsită a lui Iset ar fi putut să-l atragă pe cel mai blazat bărbat dacă el ar fi luat-o în seamă, tremurând toată și neliniștită, pe coridorul din palat care ducea de la biroul lui Ramses către apartamentele sale. Când mergea pe acest coridor, ar fi putut îndrăzni să-l oprească... Dar nu, ea simțea nevoia s-o ia la fugă.

Dacă îl deranja pe Ramses, acesta ar fi trimis-o în provincie și ea ar fi fost condamnată să nu-l mai vadă. Exista vreo pedeapsă mai greu de îndurat?

Când regele apăru, lui Iset i se înmuia ră picioarele. Nu avu putere să se facă nevăzută și nu reuși să-și ia privirile de

la Ramses care, prin prestanța și forța pe care o emana, semăna cu un zeu.

– Ce faci tu acolo, Iset?

– Voiam să-ți spun... Ți-am dăruit încă un fiu.

– Mi l-a arătat doica: Merenptah este o minune de băiat.

– O să-l iubesc și pe el la fel ca pe Kha.

– Sunt convins de asta.

– Pentru tine, aş putea fi ogorul pe care l-ai cultiva, lacul în care te-ai îmbăia... Mai vrei și un alt fiu, Ramses?

– Instituția copiilor regali va avea grijă de asta.

– Cere-mi orice dorești... Sufletul și corpul meu îți aparțin.

– Te înșeli, Iset; nici o ființă omenească nu poate fi proprietara unei alte ființe omenești.

– Cu toate acestea, eu sunt a ta și mă poți cuprinde în căușul palmei ca pe un biet pui de vrabie căzut din cuib. Fără căldura ființei tale, m-aș ofili.

– O iubesc pe Nefertari, Iset.

– Nefertari este o regină, eu nu sunt decât o femeie; n-ai putea să mă iubești cu un alt fel de dragoste?

– Împreună cu ea, eu clădesc o lume. Doar marea soție regală cunoaște această taină.

– Mă lași... să rămân aici, în palat?

Vocea lui Iset cea frumoasă aproape că se stinsese; de răspunsul lui Ramses depindea viitorul ei.

– Tu o să stai aici și o să-i crești pe Kha, pe Merenptah și pe fiica mea Meritamon.

Cretanul din corpul de mercenari condus de Serramanna făcea cercetări prin satele din Egiptul de Mijloc aflate în apropiere de orașul părăsit al lui Akhenaton, faraonul eretic. Vechi pirat, ca și șeful său, el se obișnuise cu viața în Egipt și cu avantajele materiale pe care i le oferea munca sa. Deși îi era dor de mare, se consola făcând dese drumuri pe

apele Nilului, în mici bărci rapide și se distra ocolind cu îndemânare capcanele neașteptate ale fluviului. Chiar și un marinar cu o îndelungată experiență trebuia să dea o atenție deosebită curentului apei, bancurilor de nisip ascunse sub o pânză subțire de apă sau să se apere de turmele de hipopotami furioși.

Cretanul arătase multor țărani portretul tinerei fete blonde asasinate, dar nimeni nu o recunoscuse. Pentru a respecta adevărul, el își îndeplinea această misiune fără prea mare tragere de inimă, convins că victima era originară din Pi-Ramses sau din Memphis; Serramanna își trimisese oameni în toate provinciile, cu speranța că vreunul dintre ei ar fi putut descoperi un indiciu esențial, dar norocul nu-i surâdea cretanului. El avusese parte de o regiune liniștită care trăia în strânsă legătură cu ritmul anotimpurilor; nu avea nici o șansă de a încasa premiul promis de uriașul sard, dar își făcea, totuși, datoria cu conștiinciozitate, încântat să petreacă mult timp prin hanurile de provincie. După încă două sau trei zile de cercetări, el urma să se întoarcă la Pi-Ramses cu coada între picioare, dar încântat de călătoria pe care o făcuse.

Instalat în fața unei mese încărcate cu bunătăți, cretanul o privea cu interes pe fata care servea bere clienților. Zâmbitoare și dezghețată, îi făcea plăcere să atragă atenția clienților asupra nurilor ei. Fostul pirat se hotărî să-și încerce norocul.

Când fata trecu pe lângă el, o agăță de poala tunicii.

– Îmi placi, fetițe.

– Da' tu cine mai ești?

– Un bărbat.

Ea izbucni în râs.

– Te lauzi ca toți ceilalți!

– Aș putea să-ți dovedesc de ce sunt în stare.

– Aha... Și cum ai face asta?

– Cum știu eu cel mai bine.

– Toți spuneți același lucru.

– Da, dar eu și fac.

Fata își trecu un deget peste buze.

– Fii atent, mie nu-mi plac lăudăroșii și sunt cam lacomă...

– Pică bine: ăsta-i și cel mai mare defect al meu.

– Măi omule, o să mă faci să visez la așa ceva.

– Ce-ar fi să trecem la fapte?

– Drept cine mă iei?

– Drept ceea ce ești: o fată frumoasă care are chef să facă dragoste cu un bărbat descurcăreț.

– De unde ești?

– Din insula Creta.

– Ești... om de treabă?

– În dragoste, dau în măsura în care primesc.

Se întâlnește la miezul nopții, într-o șură. Nici el și nici ea nu prea aveau chef de alte introduceri; așa că se aruncară unul asupra altuia cu o grabă care nu se potoli decât după mai multe asalturi. Într-un târziu, se tolăniră liniștiți în fân.

– Tu îmi aduci aminte de cineva, spuse bărbatul; chipul tău seamănă cu al unei persoane pe care aș vrea s-o mai întâlnesc o dată.

– Cum arată?

Cretanul îi arată ospătăriței portretul tinerei blonde.

– O cunosc, spuse aceasta.

– Locuiește pe aici?

– Stătea într-un cătun de la marginea orașului părăsit, în deșert. M-am întâlnit de mai mult ori cu ea în piață.

– Știi cum o cheamă?

– Habar n-am. N-am vorbit cu ea niciodată.

– Trăia singură?

– Nu, era un bătrân cu ea, un fel de vrăjitor care încă mai credea în minciunile blestematului ăluia de faraon. Nimeni nu se apropia de ei.

Spre deosebire de celelalte sate din regiune, acela nu era câtuși de puțin atrăgător. Case prăpădite, fațade pline de crăpături, zugrăveli coșcovite, grădini părăsite... Cine ar fi putut avea chef să trăiască aici? Cretanul își luă inima în dinți și porni pe ulița principală, plină de gunoaie printre care pășteau niște capre.

Se auzi trântindu-se un oblon de lemn.

O fetiță o luă la fugă, strângând în brațe o păpușă de cârpă. Copilul se poticni și cretanul o prinse de încheietura mâinii.

– Unde stă vrăjitorul?

Fetița se zbatu, încercând să scape din strânsoare.

– Dacă nu-mi spui, o să-ți iau păpușa.

Ea arătă înspre o casă scundă, având la ferestre gratii din lemn; ușa era ferecată. Dând drumul fetei, cretanul alergă spre maghernița pe care i-o arătase ea și dărmă ușa împingând-o cu umărul.

Intră într-o cameră pătrată, cu pământ bătătorit pe jos și cufundată în semiîntuneric. Pe un pat din frunze de palmier, zăcea pe moarte un bătrân.

– Poliția, spuse cretanul; nu trebuie să te temi.

– Ce... ce vrei?

– Spune-mi, cine este fata asta?

Omul lui Serramanna îi arătă bătrânului portretul.

– Lita... este Lita a mea... Ea credea că face parte din familia ereticului... Și a luat-o cu el.

– Despre cine vorbești?

– Un străin... Un mag străin care i-a furat sufletul Litei.

– Cum îl cheamă?

– S-a întors... Se ascunde în morminte... În morminte, sunt sigur că se ascunde acolo.

Capul bătrânului se lăsă pe o parte. Încă mai respira, dar nu mai putea vorbi.

Cretanului i se făcu frică.

Gurile negre ale mormintelor părăsite păreau niște intrări în iad. Ca să te adăpostești acolo, nu însemna să fii asemenea unor demoni? Poate că bătrânul îl mințise, dar, oricum, trebuia să verifice și această posibilitate. Cu puțin noroc, ar fi putut pune mâna pe cel care o asasinase pe Lita, l-ar fi dus la Pi-Ramses și ar fi primit răsplată mult râvnită.

În ciuda acestor gânduri plăcute, cretanul nu se simțea deloc în largul lui. I-ar fi convenit mai degrabă să se lupte în aer liber, să înfrunte mai mulți pirați pe mare, să împartă în dreapta și în stânga lovituri, dar în plină lumină... Nu-i venea să intre în aceste cavouri, dar nu dădu înapoi.

După ce urcă un povârniș abrupt, se strecură în primul mormânt, cu tavanul destul de înalt și cu pereții acoperiți de picturi care aduceau laude lui Akhenaton și lui Nefertiti. Pas cu pas, polițistul înaintă până în fundul grotei, dar nu descoperi nici vreo mumie și nici urme ale trecerii oamenilor. Nu fu amenințat nici de vreun demon.

Mai liniștit, cretanul cercetă un al doilea mormânt, la fel de pustiu ca primul. Stânca, de calitate foarte proastă, se fărâmița; cu siguranță, scenele sculptate aici nu puteau dura timp de secole. Prezența lui sperie doar liliecii care începură să zboare în toate părțile.

Bătrânul care-i dăduse o asemenea informație probabil că delira. Totuși, trimisul lui Serramanna se hotărî să mai viziteze încă două sau trei morminte mari înainte de a părăsi aceste locuri.

Până acum, totul era mort, mort de-a binelea.

După ce mai merse puțin în lungul falezei de unde se vedea întreaga câmpie pe care se construise Orașul Soarelui, cretanul intră în mormântul lui Merire, mare preot al lui Amon. Basoreliefurile erau aici mai îngrijit executate și polițistul admiră imaginea perechii regale iluminată de razele soarelui.

În spatele lui se auzi un zgomot ușor de pași.

Înainte ca el să se poată întoarce, magul Ofir îi reteză gâtul.

Meba închise ochii. Când îi deschise din nou, cadavrul cretanului zăcea la picioarele lor.

– N-aveai dreptul, Ofir, n-aveai dreptul...

– Mai termină cu văicăreală, Meba.

– Ai omorât un om!

– Și tu ai fost martor la o crimă.

Uitătura lui Ofir era atât de cruntă că diplomatul se dădu înapoi și apoi se retrase în fundul mormântului. Voia să scape de acești ochi cu o privire neînchipuit de crudă care îl urmărea până și în întuneric.

– Îl cunosc pe copoiul ăsta, constată Șenar. Este unul dintre mercenarii plătiți de Serramanna ca să-l apere pe Ramses.

– Un polițist pornit pe urmele noastre... Probabil că sardul a vrut să afle cine era Lita și încearcă să afle tot felul de informații. Prezența polițistului prin aceste locuri dovedește că a fost începută o amplă operațiune de căutare.

– Nu mai suntem în siguranță nici în orașul ăsta blestemat, trase concluzia Șenar.

– Hai să nu fim atât de pesimiști; curiosul ăsta n-o să mai poată vorbi.

– Totuși, el a reușit să ajungă până la noi... Ar putea face același lucru și Serramanna.

– Doar un singur palavragiu ar fi putut să-i spună unde este ascunzătoarea noastră: cel care o avea în grijă pe Lita, bătrânul pe care sătenii îl consideră un vrăjitor. Dobitocul ăla este pe moarte, dar a mai avut forța să ne trădeze. Chiar în seara asta o să mă ocup de el.

Meba se crezu obligat să intervină.

– Doar n-o să mai faci o altă crimă!

– Vino la lumină, îi porunci Ofir.

Meba nu se mișcă din loc.

– Hai, grăbește-te.

Diplomatul făcu câțiva pași înspre el. Buzele i se schimonoseau mecanic.

– Să nu te atingi de mine, Ofir!

– Ești aliatul nostru și te afli în subordinea mea, să nu uiți asta.

– Sigur că da, dar omorurile astea...

– Nu ne aflăm aici în elegantele birouri din ministerul vostru. Faci parte dintr-o rețea de spionaj având menirea de a se opune puterii lui Ramses, adică de a-l distruge și de a-i ajuta pe hitiți să cucerească Egiptul. Crezi că fandoselile diplomatice sunt de ajuns? Într-o zi, s-ar putea să fii tu însuși nevoit să elimini un adversar care îți pune în pericol siguranța.

– Eu sunt un funcționar superior și...

– Ești complice la asasinarea acestui polițist, Meba, fie că-ți place, fie că nu.

Privirea diplomatului se opri din nou asupra cadavrului.

– Nu credeam că va trebui să ajungem până aici.

– Ei, acum ai aflat.

– Ne-a întrerupt zbirul ăsta, le reaminti Șenar; ai reușit, Meba?

– ăsta-i motivul pentru care mi-am asumat riscul de a mă întoarce în orașul ăsta blestemat! Da, am reușit.

Vocea magului deveni mai blândă și mai conciliantă.

– Ai făcut o treabă bună, amice. Suntem mândri de tine.

– Eu îmi respect promisiunile, să nu le uitați nici voi pe ale voastre.

– Viitoarea putere nu o să te uite, Meba. Arată-ne comoara pe care ai furat-o.

Diplomatul le arată pensula luată de la Kha.

– Prințul a folosit-o ca să scrie cu ea.

– Excelent, aprecie Ofir, cu adevărat excelent.

– Ce vrei să faci cu pensula asta?

– Datorită acestui obiect, vom capta energia lui Kha și o vom îndrepta împotriva lui.

– Nu intenționezi, sper, să...

– Fiul cel mare al lui Ramses face parte dintre adversarii noștri direcți. Orice obstacol care ar putea slăbi puterea perechii regale este bun pentru cauza noastră.

– Kha este doar un copil!

– Este fiul cel mare al faraonului.

– Nu, Ofir, un copil nu trebuie...

– Ți-ai ales, Meba, tabăra din care să faci parte. Acum, e prea târziu să mai dai înapoi.

Magul întinse mâna.

– Dă-mi obiectul acela.

Văzându-l pe diplomat că se codește, Șenar se distra copios. Îl ura atât de mult pe secătura aceea că ar fi fost gata să-l sugrume cu mâinile lui.

Cu mâna tremurând, Meba îi dădu pensula lui Ofir.

– Chiar este necesar să-i facem rău băiatului ăstuia?

– Întoarce-te la Pi-Ramses și să nu te mai văd pe aici.

– O să mai rămâneți mult timp în mormântul ăsta?

– Cât o să fie necesar pentru a face descântecul.

– Și, după aceea?

– Nu fi prea curios, Meba; o să iau eu legătura cu tine.

– În capitală, poziția mea riscă să devină șubredă.

– Păstrează-ți sângele rece și o să fie totul bine.

– Cum ar trebui să mă comport?

– Fă-ți treaba ca de obicei și o să primești la timp instrucțiuni de la mine.

Diplomatul dădu să iasă din peșteră, dar se întoarse din nou către mag.

– Gândește-te, Ofir. Dacă te atingi de fiul lui, Ramses o să se înfurie rău și...

– Pleacă, Meba.

De la intrarea în grotă, Ofir și Șenar îl însoțiră din priviri pe complicele lor care cobora panta și încăleca pe calul său, ascuns în spatele unei vile ruinate.

– Lațul ăsta nu este de încredere, aprecie Șenar; seamănă cu un șobolan prins în cursă care, înnebunit de spaimă, încearcă să găsească o cale de scăpare. De ce nu l-am elimina cât mai repede?

– Atât timp cât Meba va ocupa o poziție oficială, ne va fi de folos.

– Și dacă i-ar veni ideea să spună cuiva unde ne ascundem?

– Crezi că nu mi-am pus și eu întrebarea asta?

De la întoarcerea lui Ramses, Nefertari nu cunoscuse decât rare momente de intimitate cu soțul ei. Ameni, primul-ministru, miniștrii și marii preoți luaseră cu asalt biroul suveranului, iar regina însăși continua să răspundă la cererile scribilor, ale șefilor de ateliere, ale încasatorilor de impozite și ale altor funcționari care făceau parte din Casa sa.

Uneori, ea regreta că nu devenise muziciană în serviciul unui templu; acolo, ar fi dus o viață senină, departe de agitația zilnică; dar regina Egiptului nu mai avea dreptul la un asemenea refugiu și trebuia să-și îndeplinească îndatoririle, fără a se gândi la oboseală și la nenumăratele încercări prin care era nevoită să treacă.

Datorită ajutorului permanent pe care i-l dăduse Tuya, Nefertari învățase arta de a guverna. În timpul celor șapte ani

de domnie, Ramses petrecuse multe luni în afara țării și pe câmpurile de luptă; tânăra regină fusese nevoită să găsească în ea însăși resurse nebănuite pentru a putea duce povara coroanei și a îndeplini ritualurile care mențineau legătura absolut necesară dintre divinități și comunitatea ființelor umane.

Faptul că nu avusese deloc fericirea să se îngrijească doar de ea însăși nu o făcea pe Nefertari să sufere; o zi obișnuită însemna mai multe sarcini de îndeplinit decât ore și ei îi era bine așa. Desigur, Kha și Meritamon erau, deseori, departe de ea și, ca mamă, pierdea clipe de neînlocuit în care avea posibilitatea să-și dea seama de evoluția unui copil. Deși Kha și Merenptah erau fiii lui Ramses și ai lui Iset cea frumoasă, ea îi iubea la fel ca pe propria sa fiică, Meritamon. Ramses avusese dreptate să-i ceară lui Iset să vegheze la educația celor trei copii. Între cele două femei nu exista nici rivalitate, nici intimitate; pentru că nu mai putea fi mamă, Nefertari însăși îl rugase pe Ramses să mai aibă cu Iset cea frumoasă și alți descendenți din rândul cărora poate că el și-ar fi ales succesorul la tron. După nașterea lui Merenptah se hotărâse să se îndepărteze de Iset și să adopte un număr cât mai mare de „copii regali” care ar fi proclamat fecunditatea perechii regale.

Iubirea pe care regina o nutrea pentru Ramses depășea cu mult contopirea corpurilor și a plăcerilor; nu numai bărbatul o fermecase, ci, mai ales, strălucirea lui. Era ca și cum ar fi format o singură ființă și Nefertari avea convingerea că ei comunicau în fiecare clipă, chiar dacă se aflau la mare distanță unul de altul.

Obosită, regina se lăsă în grija unor mâini pricepute, pentru manichiură și pedichiură; după o lungă zi de muncă, ea accepta această cerință a frumuseții care trebuia s-o facă să apară plină de seninătate în toate ocaziile, oricât de mari ar fi fost grijile.

Sosi și clipa atât de plăcută a dușului: două servitoare vărsară pe corpul gol al reginei apă caldă și frumos mirosi-

toare. Apoi, ea se întinse pe lespezile călduțe din sala de baie; din acel moment începea un masaj îndelungat cu o pomadă având la bază tămâie, virnaș, ulei și zeamă de lă-mâie care îndepărtau încordările și cărceii înainte de culcare.

Nefertari se gândea la lucrurile care nu mergeau bine din cauza ei, la greșelile pe care le făcuse, la izbucnirile inutile de furie; calea cea dreaptă însemna să faci ceva pentru cel care face și el, căci actele de dreptate îmbogățeau regula lui Maat și fereau țara de haos.

Dar, la un moment dat, mâna care îi făcea masaj reginei căpătă alt ritm și deveni mai mângâietoare.

– Ramses...

– Îmi dai voie s-o înlocuiesc pe servitoarea ta?

– Ar trebui să mă mai gândesc.

Se întoarse încet spre el și-i întâlni privirea de îndrăgostit.

– Nu aveai cumva o ședință interminabilă cu Ameni și cu administratorii hambarelor de grâu?

– Seara asta și toată noaptea sunt doar ale noastre.

Ea dădu la o parte pânza care acoperea șoldurile lui Ramses.

– Care este taina ta, Nefertari? Câteodată, mă surprind gândind că frumusețea ta nu face parte din lumea asta.

– Dar dragostea noastră face parte?

Se îmbrățișară pe lespezile călduțe, parfumul corpurilor se amestecă, buzele se contopiră, apoi dorința îi purtă în depărtări pe talazurile sale.

Ramses o înveli pe Nefertari cu un șal imens; desfășurat, el înfățișa aripile zeiței Isis, aflate mereu în mișcare pentru a crea un suflu de viață.

– Ce minunăție!

– O nouă capodoperă a țeșătorilor din Sais, pentru ca tu să nu mai suferi niciodată de frig.

Ea se cuibări la pieptul regelui.

– Facă zeii să nu ne despărțim niciodată.

Primind lumina soarelui de afară prin cele trei ferestre mari, biroul lui Ramses era tot atât de sobru cum era cel al tatălui său, Seti: pereți albi, fără nici un ornament, o masă mare, un fotoliu cu un spătar înalt pe care ședea monarhul, scaune împletite din răchită pentru cei care veneau în vizită, un dulap cu papirusuri care conțineau scrieri magice destinate protecției persoanei regelui, o hartă a Orientului Apropiat și o statuie a faraonului defunct a cărui privire nemuritoare veghea asupra fiului său.

Lângă uneltele de scris ale regelui, se aflau două crengi de acacia legate foarte strâns la capăt cu o sforă de in: era bagheta de căutător de izvoare a lui Seti, unealtă pe care Ramses o folosisese în câteva rânduri.

– Când va avea loc procesul? îl întreabă suveranul pe Amen.

– Cam în cincisprezece zile.

Scribul cu tenul palid căra după el, ca de obicei, o mare cantitate de papirusuri și de tăblițe cu diferite înscrisuri. Deși avea o constituție fragilă, el ținea să-i aducă el însuși regelui documentele confidentiale.

– L-ai prevenit pe Moise?

– Bineînțeles.

– Și ce reacție a avut?

- Părea senin.
- I-ai spus că noi deținem dovada nevinovăției sale?
- I-am dat de înțeles că situația sa nu era disperată.
- De ce atâtea ocolișuri?
- Pentru că nici tu, nici eu nu cunoaștem rezultatul judecății.
- Legitima apărare nu poate fi condamnată!
- Moise a ucis un om care era, și mai rău, soțul surorii tale, Dolenta.
- Am să intervin ca să spun ce cred eu despre nenorocitul acela.
- Nu, Maiestate, tu nu poți interveni în nici un fel. Din moment ce asigură prezența lui Maat pe pământ și limpezimea justiției, faraonul nu trebuie să aibă nici un amestec într-o procedură judiciară.
- Crezi că nu știu și eu asta?
- Aș mai putea să fiu eu prietenul tău, dacă nu te-aș ajuta să lupți împotriva ta însăși?
- Misiunea ta este grea, Ameni!
- Sunt încăpățânat și nu renunț ușor.
- Moise nu s-a întors de bunăvoie în Egipt?
- Asta nu face ca el să devină mai puțin vinovat.
- Ai acționa cumva împotriva lui?
- Moise este și prietenul meu; eu voi fi acela care va prezenta proba în favoarea lui. Dar îi va convinge acest document pe primul-ministru și pe judecători?
- Moise era foarte apreciat la curte; vor înțelege cu toții care au fost împrejurările în care a fost ucis Sary.
- Să sperăm, Maiestate.

Deși petrecuse o noapte tare plăcută în tovărășia a două sirience foarte darnice, Serramanna era foarte prost dispus. Așa încât, chiar înainte de micul dejun, pe care egiptenii îl mai numeau și „clătitul gurii”, le dădu afară pe cele două femei.

În pofida eforturilor sale, tânăra blondă ucisă tot nu fusese identificată.

La început, sardul crezuse că, având portretul victimei, anchetatorii săi vor găsi rapid calea cea bună. Dar nici la Pi-Ramses, nici la Memphis, nici la Theba, blonda nu fusese recunoscută de nimeni. O singură concluzie se putea trage de aici: fata fusese ascunsă cu cea mai mare severitate.

Un martor putea ști multe: Dolenta, sora lui Ramses. Dar, vai! Serramanna n-o putea interoga așa cum dorea. Cerându-și cu smerenie iertare și jurând credință perechii regale, ipocrita Dolenta își recâștigase, cel puțin în parte, încrederea celor din jur.

Scârbit, sardul citea rapoartele pe care trimișii săi le întocmiseră la întoarcerea din provincie. Elephantine, El-Kab, Edfu, orașele din Deltă... Nimic. Un amănunt îi atrase atenția când verifică lista oamenilor trimiși în misiune: un cretan nu predase informarea despre cercetările pe care le făcuse. Totuși, fostul pirat era sever cu banii și erau binecunoscute pedepsele pe care le dădea în cazurile de indisciplină.

Uitând să se mai bărbiească, îmbrăcat în grabă, Serramanna se duse la Ameni. Cei douăzeci de funcționari de elită care formau echipa sa administrativă nu-și începuseră programul de lucru, dar secretarul particular și purtătorul de sandale al lui Ramses își aranja deja papirusurile, după ce mâncase o cremă de orz, smochine și pește uscat. În pofida cantității mari de alimente pe care le înghițea, Ameni nu se îngărășa deloc.

– Este vreo problemă, Serramanna?

– Am un raport lipsă.

– Și faptul acesta te îngrijorează atât de mult?

– Fiind vorba despre cretan, da. Țsta este un maniac al exactității.

– Unde l-ai trimis?

– În Egiptul Mijlociu, în provincia el-Bersheh. Mai exact, nu departe de orașul părăsit al lui Akhenaton.

– Un loc foarte izolat.

– Luându-mă după tine, am devenit teribil de conștiincios.

Ameni zâmbi. Cei doi bărbați nu fuseseră dintotdeauna prieteni, dar, după ce se împăcaseră, se prețuiau foarte mult unul pe celălalt.

– Poate că nu este decât o simplă întârziere.

– Cretanul trebuia să se întoarcă încă de acum mai bine de o săptămână.

– Să-ți spun sincer, cred că întâmplarea asta nu are prea mare importanță.

– Instinctul meu îmi spune că, dimpotrivă, situația este gravă.

– De ce-mi spui mie asta? Tu ai puterea necesară ca să lămurești un asemenea mister.

– Pentru că nu se leagă nimic, Ameni, absolut nimic.

– Adică. Ce vrei să spui?

– Magul care a dispărut, cadavrul de negăsit al lui Șenar, fata asta blondă despre care nu reușim să aflăm cine este... Sunt îngrijorat.

– Ramses domnește și ține situația sub control.

– Nu suntem în vreme de pace, după câte știu, și hitiții nu au renunțat la gândul lor de a distruge Egiptul!

– Crezi că rețeaua de spionaj hitită nu a fost distrusă complet.

– Liniștea de dinaintea furtunii... iată ce simt. Și instinctul meu m-a înșelat foarte rar.

– Ce propui?

– Plec în orașul ăsta părăsit, vreau să aflu ce s-a întâmplat cu cretanul. Până mă întorc eu, ai grijă și veghează asupra Faraonului.

Dolenta, sora cea mare a lui Ramses, era cuprinsă de îndoieli. Femeia brună și înaltă își trăia din nou viața aristocra-

tică, în trândăvie și opulență, mergând dintr-un banchet în altul, dintr-o petrecere în alta, în diferite cercuri înalte ale societății egiptene. Sporovăia vrute și nevrute cu elegantele fără pic de minte, în timp ce bătrâni pisălogi sau tineri seducători, în discuții la fel de goale ca și gândirea lor, îi făceau o curte asiduă.

De când aderase la cultul lui Aton, zeul unic, Dolenta făcuse o fixație: să contribuie la răspândirea adevărului, să-l facă să strălucească, în sfârșit, pe pământ egiptean, alungând falșii zei și pe cei care mai credeau în ei. Dar Dolenta nu dădea decât peste persoane orbite și fericite de condiția lor.

Lipsită de prezența și de sfaturile lui Ofir, ea semăna cu o naufragiată în toiul unei furtuni. Cu fiecare săptămână care trecea, curajul ei scădea tot mai mult. Cum să-ți păstrezi o credință pe care nimeni și nimic nu o alimenta? Dolenta era disperată din cauza unui viitor care i se părea mort.

Camerista sa, o brunetă cu ochi jucăuși, schimbă așternuturile de pe pat și mătură prin cameră.

– Vă doare ceva, prințesă?

– Cine ar putea invidia soarta mea?

– Rochii frumoase, plimbări prin grădini de vis, întâlniri cu bărbați minunați... Eu parcă v-aș invidia un pic.

– Ești, cumva, nefericită?

– Oh, nu! Am un soț cumsecade, doi copii sănătoși, și câștigăm destul ca să trăim bine. În curând, soțul meu va termina de construit o casă nouă.

Dolenta îndrăzni să-i pună o întrebare care o obseda.

– Și Dumnezeu... Te gândești la El câteodată?

– Dumnezeu este peste tot, prințesă: este suficient să-i venerăm pe zei și să privim natura.

Dolenta nu insistă. Ofir avea dreptate: noua religie trebuia impusă cu forța fără a se mai aștepta convertirea poporului. Supunându-se dogmei, el va renunța la greșelile din trecut.

– Prințesă... Știți ce se zvonește?

Ochii vioi ai cameristei exprimau o dorință nestăvilită de a trăncăni. Poate că Dolenta ar fi putut culege vreo informație interesantă.

– Oamenii șușotesc că aveți de gând să vă recăsătoriți și că mulți pretendenți și-ar dori onoarea aceasta.

– Ei, multe se spun.

– Păcat... Ați purtat doliu atât de mult timp. După părerea mea, nu este un lucru bun ca o femeie de valoarea voastră să sufere astfel de singurătate.

– Nu mă deranjează viața aceasta.

– Câteodată, păreți așa de tristă... Luați aminte, este normal să fie așa. Trebuie să vă gândiți, mai degrabă, la soțul vostru. Nefericitul, să moară asasinat! Cum îi vor mai judeca sufletul Osiris și tribunalul său? Cu tot respectul, prințesă, se vorbește că soțul vostru nu s-a purtat întotdeauna cinstit.

– Este tristul adevăr.

– De ce, atunci, să vă închideți viața în asemenea amintiri urâte?

– Nu mă ispitește deloc o nouă căsătorie.

– Vremurile fericire o să î ntoarcă, prințesă! Mai ales dacă asasinul soțului vostru va fi condamnat.

– Ce știi tu despre asta?

– Moise va fi judecat.

– Moise... Dar el este fugar!

– Încă este secret, dar soțul meu este prieten cu șeful paznicilor de la închisoarea cea mare: evreul a fost arestat. Va fi cu siguranță condamnat la moarte.

– Poate fi vizitat?

– Nu, este la secret, din cauza gravității acuzațiilor care i se aduc. Cu siguranță, o să fiți chemată la proces și o să aveți ocazia să vă răzbunați.

Moise s-a întors! Moise, el care credea în zeul unic! Nu era aici vorba despre un semn care îi era destinat Dolentei.

Procesul lui Moise începu în marea sală de judecată, fiind condus de primul-ministru, slujitor al Maat. Îmbrăcat într-o robă grea și țeapănă, purta ca singură podoabă o inimă, simbol al conștiinței ființei umane care, dincolo de pragul morții, va fi judecată pe balanța vieții de dincolo de mormânt.

Înainte de începerea ședinței, primul-ministru se întâlnise cu Ramses în templul lui Ptah pentru a reînnoi în fața lui jurământul depus cu ocazia învestiturii: o va respecta pe zeița justiției și nu va ține parte nimănui. Ferindu-se să-i dea vreun sfat, regele se mulțumise doar să ia act de angajamentul său.

Marea sală era plină.

Nici un membru al curții nu voia să piardă un asemenea eveniment.

Cu toții remarcaseră prezența câtorva șefi de trib evrei. Opiniile erau împărțite: unii rămâneau convinși de vinovăția lui Moise, alții se așteptau la dezvăluiri care să îndreptățească întoarcerea criminalului. Cunoșteau cu toții personalitatea puternică a lui Moise și nimănui nu-i venea să creadă că el se întorsese din naivitate.

Primul-ministru deschise ședința cu un omagiu către Maat, Regula care avea să supraviețuiască speciei umane. El puse

să fie așezate pe pardoseală patruzeci și două de fâșii de piele tăbăcită, amintind de faptul că judecata va fi valabilă în toate cele patruzeci și două de provincii ale Egiptului.

Doi soldați îl aduseră pe Moise. Toate privirile se îndreptară către evreu. Cu chipul brăzdat de cute adânci, cu o barbă lungă și cu o statură impresionantă, fostul demnitar al lui Ramses era de un calm surprinzător. Soldații îi arătară locul în fața primului-ministru.

De o parte și de alta a ministrului de Justiție, se afla juriul de paisprezece membri cuprinzând un topograf, o preoteasă a zeiței Sekhmet, un medic, un dulgher, o mamă dintr-o familie, un țăran, un scrib de la Trezorerie, o doamnă de la curte, un maistru, un țesător, generalul comandant al armatei lui Ra, un cioplitor în piatră, un scrib de la administrația hambarelor și un marinar.

– Numele vostru este Moise?

– Acesta este.

– Recuzați pe vreunul dintre membrii acestui juriu? Priviți-l pe fiecare dintre ei și aveți un timp de gândire.

– Am încredere în justiția acestei țări.

– Țara aceasta nu este și a voastră?

– M-am născut aici, dar sunt evreu.

– Sunteți egiptean și veți fi judecat ca atare.

– Procedura și verdictul ar fi fost altele dacă aș fi fost străin de această țară?

– Cu siguranță, nu.

– Cât de important este acest lucru în cazul meu?

– Curtea va aprecia. Vă este rușine să fiți considerat egiptean?

– Să aprecieze curtea, așa cum ați spus adineauri.

– Sunteți acuzat că ați ucis un contramaistru pe nume Sary, după care ați fugit din țară. Recunoașteți aceste fapte?

– Le recunosc, dar ele necesită unele explicații.

– Acesta este și obiectul procesului de azi. Apreciați că modul de prezentare a acuzației nu este cel adevărat?

– Nu.

– Înțelegeți, așadar, că, în conformitate cu legea, trebuie să cer să fiți condamnat la moarte.

Un murmur se făcu auzit printre cei prezenți în sală; Moise rămase impasibil, ca și cum aceste cuvinte îngrozitoare nu s-ar fi referit la el.

– Dată fiind gravitatea faptelor, preciză primul-ministru, eu nu fixez nici o limită de timp pentru desfășurarea acestui proces. Acuzatul va avea tot timpul necesar pentru a se apăra și a explica motivele gestului său criminal. Cer ca în sală să fie o tăcere totală și voi întrerupe dezbaterile la cel mai mic semn de dezordine; cei vinovați vor fi pedepsiți cu o amendă consistentă.

Magistratul i se adresă lui Moise.

– În perioada acestei drame, ce poziție aveți în societate?

– Demnitar la curtea Egiptului și maistru principal al șantierului din Pi-Ramses. Am condus în special echipele de cărămidari evrei.

– După cum se menționează în dosar, o activitate care i-a mulțumit pe toți. Erați un prieten al faraonului, nu-i așa?

– Exact.

– Studii la universitatea din Memphis, primul post oficial la haremul din Mer-Our, contraumaistru la Karnak, maistru principal la Pi-Ramses... O carieră strălucită care era abia la început. Victima, Sary, a urmat un drum invers. El, care era preceptorul lui Ramses, spera să devină directorul universității din Memphis, dar fusese nevoit să ocupe un post de importanță secundară. Știați ceva despre motivele acestor eșecuri?

– Avem în privința aceasta o părere personală.

– Am putea s-o cunoaștem?

– Sary era un om mârșav, ambițios și lacom. Prin mâna mea, soarta l-a pedepsit.

Ameni ceru permisiunea să vorbească.

– Pot aduce unele precizări: Sary a uneltit împotriva lui Ramses. Pentru că era soțul Dolentei, regele s-a comportat cu clemență.

Mulți dintre curteni se arătară surprinși.

– Prințesa Dolenta să fie chemată în fața acestui tribunal, porunci primul-ministru.

Femeia înaltă și brună înaintă, șovăind.

– Sunteți de acord cu afirmațiile lui Moise și ale lui Ameni?

Dolenta își aplecă fruntea.

– Sunt moderate, mult prea moderate... Soțul meu devenise un adevărat monstru. Când și-a dat seama că întreaga sa carieră era compromisă, a început să-i urască din ce în ce mai tare pe cei care se aflau în subordinea lui, ajungând să se comporte cu ei cu o cruzime insuportabilă. În timpul acestor ultime luni ale vieții sale, persecuta echipa de cărmidari evrei pe care o avea la dispoziție. Dacă nu l-ar fi ucis Moise, ar fi făcut-o, fără îndoială, altul.

Primul-ministru era nedumerit.

– Aprecierile pe care le-ați făcut nu sunt cam exagerate?

– Vă jur că nu! Din cauza soțului meu, viața mea era un chin.

– V-a bucurat dispariția lui?

Dolenta își aplecă și mai mult fruntea.

– Eu... parcă simțeam o ușurare și mi-era rușine de mine însămi... Dar cum să regreți un asemenea tiran?

– Mai aveți de adăugat și altceva, prințesă?

– Nu... chiar nimic.

Dolenta se întoarse să-și reia locul printre curteni.

– Dorește cineva să apere memoria lui Sary și să combată versiunea soției sale?

Nu se auzi nici o voce. Scribul care avea sarcina de a înregistra depozițiile scria rapid și cu îndemânare.

– Care este versiunea voastră privind această dramă? îl întrebă primul-ministru pe Moise.

– A fost un fel de accident. Cu toate că relațiile mele cu Sary erau încordate, eu nu aveam intenția să-l omor.

– Din ce cauză apăruse această încordare a relațiilor cu el?

– Pentru că eu descoperisem că Sary era un șantajist și-i persecuta pe cărămidarii evrei. Vrând să-l apăr pe unul dintre ei, l-am ucis pe Sary, fără să vreau, pentru a-mi salva propria mea viață.

– Susțineți, deci, că ați acționat într-o situație de legitimă apărare.

– Acesta este adevărul.

– De ce ați fugit după aceea?

– M-am speriat și n-am mai știut ce să fac.

– Asta-i ciudat pentru un om nevinovat.

– Uciderea unui om provoacă un șoc puternic. Pe moment, îți pierzi capul și acționezi ca și cum ai fi amețit. După aceea, îți dai seama că ai comis o faptă îngrozitoare și nu ai decât o singură dorință: să fugi de tine însuși, să dispari, să uiți și să fii uitat. De aceea eu m-am ascuns în deșert.

– După trecerea emoției, ar fi trebuit să vă întoarceți în Egipt și să vă prezentați în fața unui tribunal.

– M-am căsătorit și am avut un copil. Egiptul mi se părea departe, foarte departe.

– Acum, de ce v-ați întors?

– Am o misiune de îndeplinit.

– Care?

– Astăzi, încă mai este un secret, fără legătură cu acest proces; mâine va afla toată lumea.

Răspunsurile lui Moise îl enervară pe primul-ministru.

– Versiunea faptelor așa cum o prezentați nu este deloc convingătoare, felul în care vă comportați nu vă este favorabil, iar explicațiile oferite tribunalului sunt destul de încâlcite. Cred că l-ați ucis pe Sary cu premeditare pentru că el se comporta abuziv cu evreii. Motivele pe care le invocați pot fi luate în considerare dar este vorba, totuși, despre o crimă. Chiar după ce v-ați întors la Pi-Ramses, ați continuat să vă ascundeți! Prin aceasta nu vă recunoașteți vinovăția? Un om care are conștiința curată nu procedează astfel.

Ameni aprecie că sosise momentul potrivit să dea lovitura decisivă.

– Eu am dovada că Moise este nevinovat.

Tonul vocii magistratului se înăspri.

– Dacă nu aduceți elemente cu adevărat serioase, vă inculp pentru ultraj față de justiție.

– Cărmidarul evreu căruia Moise i-a luat apărarea se numea Abner; Sary îl șantaja. Abner i s-a plâns lui Moise, Sary a vrut să se răzbune pe Abner și l-a luat la bătaie. Moise a sosit la timp ca să-l împiedice pe Sary să-și maltrateze victima. Dar încăierarea a luat o întorsătură neașteptată și Moise l-a ucis pe Sary fără nici o premeditare și în legitimă apărare. Abner a fost martor al dramei și mărturia sa a fost luată conform tuturor regulilor. Documentul vă stă la dispoziție.

Ameni înmână papirusul primului-ministru.

Acesta constată că, într-adevăr, documentul purta sigiliul unui judecător. El îl rupse, verifică data și citi textul.

Moise nu îndrăzni să-și manifeste bucuria, dar schimbă o privire complice cu Amenii.

– Acest document este autentic și poate fi acceptat de tribunal.

Procesul era încheiat și Moise absolvit de acuzații. Juriul urma să se pronunțe pentru o achitare.

– Înainte de a trece la deliberare, continuă înaltul magistrat, aş vrea ca, în orice caz, să facem o ultimă verificare.

Ameni înălţă din sprâncene.

– Acest Abner trebuie să se prezinte în faţa noastră, ceru primul-ministru, şi să confirme prin viu grai depoziţia.

Ameni avu de îndurat mânia lui Ramses.

– O dovadă de netăgăduit, un document autentificat și Moise a rămas tot în închisoare!

– Primul-ministru este un om foarte conștiincios, aprecie prudent secretarul particular al monarhului.

– Dar ce-i trebuie mai mult de atât?

– Îți repet: să-l vadă pe acest Abner.

În fața evidenței faptelor, Ramses renunță: cerințele înaltului magistrat trebuia să fie satisfăcute.

– A fost chemat?

– Da, dar aici este buba.

– De ce?

– Abner este de negăsit. Șefii de triburi susțin că el a dispărut de mai multe luni. Nimeni nu știe ce s-ar fi putut întâmpla cu el.

– Minciuni! Vor să-l înfunde pe Moise.

– Posibil, dar ce să facem?

– Serramanna să se ocupe personal de anchetă.

– Va trebui să avem puțină răbdare... Serramanna cercetează o pistă, în Egiptul de Mijloc, pe lângă orașul abandonat de eretic. Are o obsesie: să afle cine era fata blondă asasinată. Și, ca să fiu cinstit, el este convins că rețeaua de spionaj hitită nu a fost distrusă.

Regele se înfurie din nou.

– Tu ce părere ai, Ameni?

– Șenar a murit, complicii lui au fugit sau nu mai pot face nici un rău. Dar Serramanna se bazează pe instinctul său.

– Poate că are și el dreptate, Ameni; instinctul este o inteligență directă, dincolo de rațiune care ne face să rătăcim sau ne liniștește. Tatăl meu a transformat instinctul în intuiție și l-a folosit într-un mod genial.

– Seti nu era un pirat!

– Serramanna vine din zona tenebrelor și cunoaște foarte bine vicleșugurile de acolo. Ar fi o greșeală să nu-l ascultăm. Ia legătura cu el cât poți de repede și ordonă-i să se întoarcă la Pi-Ramses.

– O să trimit niște curieri să-l caute.

– Și transmite-i primului-ministru cererea mea: doresc să-l văd pe Moise.

– Dar... el se află în închisoare!

– Procesul a avut loc, faptele sunt cunoscute: această întrevvedere nu ar putea influența mersul justiției.

Un vânt puternic mătura câmpia pe care fusese construit în mare grabă Orașul Soarelui, ale cărui ruine nu erau plăcute vederii. Pe când Serramanna trecea pe o stradă, o bucată de zid se prăbuși. Deși înfruntase în viață multe primejdii, sardul nu se simțea în largul lui. Niște umbre sinistre cutreierau aceste palate și case părăsite. Înainte de a-i interoga pe săteni, voia să ia contact cu realitățile locurilor, să întâlnească fantome, să-și facă o idee despre drama care avusese loc sub soarele lui Aton.

La apropierea serii, Serramanna se îndreptă către satul din apropiere pentru a mânca și a dormi câteva ore înainte de a-și începe cercetările. Satul părea pustiu: nici un catâr, nici o găscă, nici un câine. Ușile și obloanele caselor erau

larg deschise. Pentru orice eventualitate, sardul își scoase din teacă sabia scurtă. Prudența l-ar fi împiedicat să se aventureze singur într-un loc în care putea întâlni vreun pericol, dar el se baza pe experiența și pe forța sa.

Pe pardoseala de pământ bătătorit dintr-o casă dărăpănată, o bătrână era așezată pe jos, cu capul rezemat pe genunchi, într-o poziție ca de doliu.

– Dacă vrei, omoară-mă, spuse ea cu o voce spartă. Pe-aici nu mai este nimic de furat.

– Liniștește-te, femeie, fac parte din poliția lui Ramses.

– Pleacă, străine; satul ăsta este mort, soțul meu este mort și nici eu nu mai am mult.

– Cine era soțul tău?

– Un om bun pe care lumea îl acuza că era vrăjitor, el care, toată viața sa, i-a ajutat pe alții... În semn de recunoștință, ticălosul ăla de mag l-a ucis!

Serramanna se așează și el alături de văduva care avea veșmintele murdare și părul plin de praf.

– Cum arată magul ăsta?

– La ce bun?

– Eu îl caut pe răufăcătorul acesta.

Văduva îl privi mirată pe sard.

– Îți bați joc de mine?

– Am eu aerul că-mi arde de glumă?

– Prea târziu, bărbatul meu a murit.

– Eu n-o să-l învii, numai zeii ar putea să facă așa ceva; dar aş vrea să pun mâna pe magul ăsta.

– Un bărbat înalt, slab, cu o față ca de pasăre de pradă și cu o privire înghețată.

– Cum îl cheamă?

– Ofir.

– Egiptean?

– Libian.

– De unde știi toate amănuntele astea?

– Timp de mai multe luni a venit la noi ca să stea de vorbă cu fiica noastră adoptivă, Lita. Sărmana copilă... Ea avea niște viziuni și credea că face parte din familia regelui eretic. Soțul meu și cu mine am încercat să o aducem cu picioarele pe pământ, dar ea prefera să-l creadă pe magul acela. Într-o noapte, a dispărut și n-am mai văzut-o niciodată de atunci.

Serramanna îi arată văduvei portretul tinerei femei blonde care fusese asasinată de Ofir.

– Ea este?

– Da, este fata mea, Lita... A fost...

Sardului nu-i plăcea niciodată să ascundă adevărul; el dădu afirmativ din cap.

– Când l-ai văzut ultima oară pe Ofir?

– Acum câteva zile, când a venit să-l vadă pe soțul meu care era bolnav. El, Ofir ăsta i-a dat să bea licoarea aceea și după aceea a murit!

– Se ascunde prin ruine?

– Prin mormintele din peretele de piatră, acolo unde bântuie demonii... Taie-i gâtul, polițistule, calcă-i hoitul în picioare și dă-i foc!

– Tu, văduvă, ar trebui să pleci din locurile acestea; nu se poate trăi alături de fantomele astea.

Serramanna ieși din cocioabă și sări în șaua calului, pornind într-un galop nebunesc în direcția grotelor funebre. Ziua era pe sfârșite.

Lăsându-și calul la poalele stâncilor, sardul urcă în fugă povârnișul, cu sabia pregătită în mână; nu se mai putea folosi de elementul surpriză, dar prefera să acționeze imediat. Șeful gărzii lui Ramses alese mormintele care aveau intrarea cea mai largă și intră peste tot.

Peste tot era pustiu. Singurii locuitori ai acestor cavouri erau personajele gravate pe pereți, ultimii supraviețuitori ai unei epoci de mult apuse.

Meritamon, fiica lui Ramses și a lui Nefertari, cânta la harpă pentru perechea regală, cu o măiestrie care-l încântă pe suveran. Așezați pe scaune pliante, alături de un bazin pe apa căruia pluteau flori albastre de lotus, faraonul și marea soție regală, mână în mână, se bucurau de câteva clipe de fericire. Nu numai că fetița de opt ani era deja o virtuoaasă a harpei, ea dădea dovadă de o sensibilitate surprinzătoare. Voinicul, leul cel mare, și Străjerul, câinele galben auriu culcat între labele din față ale fiarei, păreau și ei fermecați de melodia pe care o interpreta Meritamon.

Ultimele note se stinseră pe nesimțite, lăsând parcă în urma lor un ecou din ce în ce mai slab.

Regele își sărută fiica.

– Ți-a plăcut?

– Ești o muziciană foarte bună, dar o să trebuiască să studiezi și mai mult.

– Mama mi-a promis că voi fi primită în templul lui Hathor și cei de acolo mă vor învăța lucruri minunate.

– Dacă asta-i dorința ta, va fi îndeplinită.

Frumusețea fetiței era la fel de răpitoare ca aceea a lui Nefertari; în privirea ei era aceeași lumină.

– Dacă aș deveni una dintre muzicienele templului, ai veni să mă vezi?

– Crezi că m-aș putea lipsi de melodiile tale?

Kha se apropie de ei, cu un aer cam necăjit.

– Pari cam nedumerit, observă regina.

– Mi s-a furat ceva.

– Ești sigur?

– Îmi pun lucrurile în ordine în fiecare seară. Mi s-a furat una dintre vechile mele pensule, cu care îmi plăcea întotdeauna să scriu.

– Nu l-ai rătăcit tu pe undeva?

– Nu, am căutat peste tot.

Ramses îl cuprinse de după umeri pe fiul său.

– Faci o afirmație foarte gravă.

– Știi că nu trebuie să vorbești fără să te gândești mai întâi; de aceea, am reflectat îndelung înainte de a mă plânga.

– Pe cine bănuiești?

– Pentru moment, pe nimeni; dar am să mai cercetez. Îmi plăcea tare mult pensula aceea.

– Dar mai ai și altele.

– Așa este, dar aceea era... aceea.

Leul ridică brusc capul, urechile câinelui se ridicară și ele. Venea cineva.

Apăru Dolenta, bine dispusă. Purta o perucă cu două şuvițe lungi și o rochie verde care se potrivea cu tenul său mat.

– Maiestatea sa voia să mă vadă?

– La procesul lui Moise, începu Ramses, ai avut o comportare demnă de laudă.

– Nu am făcut decât să spun adevărul.

– Era nevoie de curaj ca să-l descrii pe soțul tău cu atâta sinceritate.

– În fața lui Maat și a primului-ministru nu se poate minți.

– Declarațiile tale l-au ajutat mult pe Moise.

– N-am dorit altceva decât să-mi fac datoria.

Paharnicul palatului aduse un vin proaspăt și discuția continuă pe tema muncii pe care trebuia s-o depună cei doi copii pentru a atinge înțelepciunea.

Când părăsi grădina, Dolenta era convinsă că se bucura din nou de încrederea regelui. Amabilitatea aparentă, care ascundea neîncrederea, fusese înlocuită acum de simpatie.

Dolenta îi trimise acasă pe purtătorii lecticii; preferă să se plimbe puțin și să se întoarcă acasă pe jos.

În hainele sărăcăcioase ale sacagiului care veni înspre ea, cine l-ar fi putut recunoaște pe Șenar, mai slab, mustăcios și cu o barbă deasă?

– Ești mulțumită draga mea soră?

– Strategia ta a fost excelentă.

– Prietenia îl orbește pe fratele meu; venind în ajutorul lui Moise, ai devenit aliata lui Ramses.

– Din moment ce mă crede sinceră, Ramses este vulnerabil; ce ar trebui să fac acum?

– Deschide urechile bine; cea mai mică informație poate fi prețioasă. O să iau legătura cu tine în același fel.

Ramses și Ameni ascultaseră cu atenție povestirea amănunțită a lui Serramanna. În contrast cu încordarea care domnea în încăpere, o lumină blândă ilumina biroul farao-nului. Când lua sfârșit perioada caldă a anului, Egiptul era bogat în culori aurii și pastelate.

– Ofir, un mag libian, repetă Ameni, și Lita, o sărmană nebună pe care el a manipulat-o... Oare, într-adevăr, ar trebui să fim îngrijorați? Acest sinistru personaj este fugar, nu primește nici un sprijin în țară și, fără îndoială, a trecut deja granița.

– Minimalizezi gravitatea situației, aprecie Ramses; scapi din vedere locul în care se ascundea: Orașul Soarelui, capitala lui Akhenaton?

– Este un oraș părăsit de atâta vreme...

– Dar ideile bolnave ale celui care l-a întemeiat continuă să tulbure anumite spirite! Ofir ăsta a visat să se folosească de ele pentru a-și forma o rețea de simpatizanți.

– O rețea... S-ar putea ca Ofir să fie spion hitit?

– Sunt convins de asta.

– Dar hitiții își bat joc de-a dreptul de Aton și de zeul unic!

– Nu și evreii, interveni Serramanna.

Ameni se temea că va trebui să audă și o asemenea precizare. Dar sardul nu făcuse nici un progres în domeniul

diplomației așa că-și exprima gândurile tot în felul său, adică extrem de direct.

– Noi știm că Moise a fost contactat de un fals arhitect, le reaminti șeful gărzii lui Ramses, și descrierea acestui impostor corespunde întocmai cu aceea a magului. Nu este un argument decisiv?

– Liniștește-te, îl îndemnă Amenî.

– Spune mai departe, îi porunci Ramses.

– Eu nu mă pricep deloc la chestiunile de religie, continuă sardul, dar știu că evreii vorbesc și ei despre un zeu unic. Mai este nevoie să vă amintesc, Maiestate, că eu îl bănuiam pe Moise de trădare?

– Moise este prietenul nostru! protestă Amenî. Chiar dacă s-a întâlnit cu Ofir, de ce ar complota el împotriva lui Ramses? Magul ăsta probabil că a contactat o mulțime de notabilități.

– La ce bun să ne punem palma la ochi? îi întrebă sardul.

Faraonul se ridică de pe scaun și privi în depărtare, prin fereastra din mijloc a biroului său. Înverzite, câmpiile din Deltă erau o expresie grăitoare a bucuriei de a trăi.

– Serramanna are dreptate, judecă Ramses. Hitiții au pornit o ofensivă pe două planuri, atacându-ne în același timp din exterior și din interior. Noi am câștigat bătălia de la Kadesh, am respins trupele lor departe de protectoratele noastre și am distrus o rețea de spionaj. Dar aceste victorii nu sunt, oare, prea mărunte? Armata hitită nu a fost distrusă și acest Ofir este mereu activ. Un om ca el, care n-a dat înapoi în fața unor crime, nu va renunța la a ne face rău. Dar Moise nu poate fi un complice al lui... Este un om cinstit, incapabil să acționeze din umbră. În ceea ce-l privește, Serramanna se înșeală.

– Aș vrea eu, Maiestate.

– Am o altă misiune să-ți încredințez, Serramanna.

- Îl voi aresta pe Ofir.
- Mai întâi, găsește-l pe cărămidarul evreu numit Abner.

Nefertari ar fi dorit să-și serbeze ziua de naștere în inima unui întins domeniu din Deltă, aproape de capitală, a cărui administrare îi fusese încredințată lui Nedjem, ministrul Agriculturii. Demnitarul, un om cu un caracter foarte plăcut, mereu atras de spectacolul minunat al naturii, prezentă perechii regale un nou model de plug, mai bine adaptat solului gras și fertil din Deltă. Cu mult entuziasm, manevră el însuși unealta care brăzda pământul la adâncimea necesară, fără a-i dăuna.

Angajații de la fermă nu-și ascundeau bucuria; prezența printre ei a regelui și a reginei era ca un adevărat dar venit din partea cerului, semn că anul care urma avea să le aducă o mie și una de bucurii. Recolta se anunța a fi bogată, livezile aveau rod îmbelșugat, iar turmele se înmulțeau văzând cu ochii.

Nefertari simți că Ramses rămânea oarecum indiferent la toate bucuriile acestei minunate zile. La sfârșitul unei mese îmbelșugate, ea profită de câteva clipe de răgaz.

- Îngrijorarea îți apasă sufletul... Din cauza lui Moise?
- Într-adevăr, soarta lui mă neliniștește.
- Abner a fost găsit?
- Nu încă. Dacă el nu se prezintă în fața tribunalului, primul-ministru nu va pronunța achitarea lui Moise.
- Serramanna n-o să te dezamăgească nici de data aceasta. Simt, însă, că te roade și altceva.
- Regula faraonilor îmi impune să apăr Egiptul de dușmanii din interior ca și de cei din exterior și eu am impresia că am greșit.
- Din moment ce hitiții sunt ținuți la distanță, dușmanul care te îngrijorează se află pe pământul nostru.

– Trebuie să pornim un război împotriva acestor fii ai tenebrelor care înaintează mascați, într-o lumină amăgitoare.

– Ce cuvinte ciudate care, totuși, nu mă surprind deloc. Ieri, în timpul ritualului de seară de la templul lui Sekhmet, ochii statuii de granit au avut o sclipire neliniștitoare. Știm foarte bine că o asemenea privire prevestește o nenorocire. Am pronunțat imediat formulele de apărare, dar pacea care s-a instaurat în sanctuar se va extinde ea și în exterior?

– Fantomele de la Amarna se întorc și apasă asupra conștiințelor, Nefertari.

– Akhenaton nu a stabilit el însuși limitele experienței sale în spațiu și în timp?

– Sigur că da, dar el a pus în mișcare niște forțe pe care nu le mai putea ține sub control. Și Ofir, un mag libian aflat în slujba hitiților, a trezit demonii care dormitau în orașul părăsit.

Nefertari păstră tăcerea mult timp, ținând ochii închiși. Eliberându-se de legăturile sale cu efemerul, gândirea sa se proiectă spre lumea invizibilă, în căutarea unui adevăr ascuns în meandrele viitorului. Practicarea ritualurilor îi dezvoltase reginei o capacitate vizionară, un contact direct cu puterile care, în fiecare clipă, creau viața. Uneori, intuiția ajungea să ridice vălul care le acoperea.

Nu fără îngrijorare, Ramses așteptă verdictul mării soții regale.

– Înfruntarea va fi îngrozitoare, spuse ea redeschizând ochii. Armatele pe care le-a pregătit Ofir nu vor fi mai puțin violente decât cele ale hitiților.

– Întrucât tu confirmi temerile mele, trebuie să acționăm cât mai repede. Să punem în acțiune energia principalelor temple ale regatului, să le apărăm cu o rețea protectoare ale cărei ochiuri să fie împletite de zei și de zeițe. Ajutorul tău îmi este absolut necesar.

Nefertari îl îmbrățișă pe Ramses, cu un gest de o infinită duioșie.

– Mai era nevoie să-mi ceri așa ceva?

– Noi vom pleca într-o lungă călătorie și vom avea de înfruntat nenumărate pericole.

– Dragostea ar mai avea vreun rost dacă n-ar fi consacrată Egiptului? El ne dăruiește viața, noi i-o oferim pe a noastră.

Țărânci tinere, având pieptul dezgolit, fruntea împodobită de o cunună de stuf, șoldurile încinse cu ramuri verzi, interpretară un dans închinat rodniciei pământului și-și aruncară una alteia mingi mici de stofă pentru a îndepărta deochiul. Printr-un asemenea ritual, geniile răului, greoaie, neîndemânate și schiloade nu mai puteau pătrunde în culturile îngrijite de oameni.

– De-am putea avea și noi posibilitatea să acționăm ca ele, suspină Nefertari.

– Sufletul tău ascunde și el o neliniște.

– Mă îngrijorează Kha.

– A făcut vreo greșeală gravă?

– Nu, mă gândesc la peninsula care i s-a furat. Îți mai aduci aminte de dispariția șalului meu preferat? Nu am nici o îndoială că magul acela, Ofir, l-a folosit ca să facă un descântec care să-mi ruineze sănătatea și să slăbească legătura dintre noi. Datorită intervenției lui Setau, am putut s-o nasc pe Meritamon, să rămân în viață, dar mă tem de un nou atac și, de data aceasta, împotriva unui copil, împotriva fiului tău cel mare.

– Suferă de ceva?

– Doctorul Pariamakhu l-a consultat și nu a observat nimic anormal.

– Nu mă mulțumesc cu diagnosticul lui; cheamă-l pe Setau și spune-i să creeze un zid magic în jurul lui Kha. De azi înainte, să ne anunțe chiar și cel mai mic incident. Ai prevenit-o pe Iset?

– Bineînțeles.

– Trebuie să-l prindem pe hoț sau pe hoată și să aflăm dacă suntem trădați chiar din interiorul palatului. Serramanna o să interogheze tot personalul.

– Mi-e frică, Ramses, mă tem pentru Kha.

– Să încercăm să ne stăpânim această frică, s-ar putea ca ea să-i facă și mai rău lui Kha. Acela care trage sforile din întuneric se va folosi de cea mai mică greșeală de-a noastră.

Având la el tabla de lucru a scribului și câteva pensule, Kha intră în laboratorul lui Setau și al lui Lotus. Frumoasa nubiană făcea o cobră neagră să-și scuipe veninul, iar soțul ei pregătea o poțiune cu care să lecuiască tulburările de digestie.

– Tu ești profesorul meu de magie?

– Singurul tău profesor va fi magia însăși. Îți mai este frică de șerpi?

– Oh, da!

– Doar tâmpiții nu se tem de reptile. Ele au apărut pe lume înaintea noastră și cunosc anumite secrete de care avem nevoie noi. Ai observat că ele se strecoară printre lumi?

– De când tata m-a făcut să întâlnesc acea cobră mare, știu că voi fi ferit de o asemenea moarte.

– Trebuie, totuși, să te ferești, după câte s-ar părea.

– Mi s-a furat o pensulă și un vrăjitor vrea să se servească de ea împotriva mea; am aflat adevărul de la regină.

Seriozitatea și maturitatea băiatului îl uluiră pe Setau.

– Așa cum șerpii ne descântă, îi explică el, ei ne învață și cum să luptăm împotriva descântețelor. De aceea, am să-ți dau să bei în fiecare zi o licoare pe bază de suc de ceapă, sânge de șarpe și plante urticacee. Timp de cincisprezece zile, voi adăuga pilitură de aramă, ocru roșu,

alaun și oxid de plumb; după aceea, Lotus o să-ți dea un leac pe care l-a inventat chiar ea.

Kha strâmbă din nas.

– Se pare că nu este ceva prea grozav.

– Cu un pic de vin, gustul rău trece.

– Dar eu n-am băut niciodată.

– Asta-i încă o lipsă pe care trebuie s-o corectezi.

– Vinul tulbură mințile scribilor și-i împiedică să aibă o mână sigură.

– Prea multă apă împiedică inima să se dezvolte; să nu faci o asemenea greșeală. Ca să poți deosebi vinurile de bună calitate, trebuie să începi să le guști încă de tânăr.

– Asta o să mă apere de magia neagră?

Setau puse mâna pe un borcănel cu un unguent verzui.

– Un subiect pasiv nu are nici o șansă de a rezista unei magii negre; doar printr-o muncă susținută te poți feri de atacurile venite din lumea invizibilă.

De zece zile, ploaia cădea peste Hattușaş*, capitala imperiului hitit, construită pe podișul Anatoliei centrale, acolo unde stepele aride alternau cu văi abrupte și cu grohotișuri.

Obosit, cu spatele înțepenit, picioarele anchilozate, cu ochii căprui mereu la pândă, împăratul Muwattalis era zgribulit. De aceea, stătea mai mult pe lângă șemineu, fără să renunțe la scufia de lână și la mantia sa lungă roșu cu negru.

În pofida înfrângerii de la Kadesh și a contraofensivei eșuate, Muwattalis se simțea în siguranță în capitala sa din munți, cu cele două orașe, de jos și de sus, dominate de o acropolă pe care se înălța palatul imperial. Fortificații uriașe, urmând relieful accidentat, făceau din Hattușaş o fortăreață imposibil de cucerit.

Totuși, în orașul mândru și invincibil, apăruseră critici la adresa împăratului. Pentru prima oară, ascuțitul său simț al strategiei nu reușise să asigure victoria armatei sale.

De-a lungul celor nouă kilometri de fortificații, pe turnuri și pe metereze, soldații făceau neînterupt de gardă; dar toată lumea se întreba dacă, mâine, Muwattalis va mai continua să conducă destinele imperiului. Până atunci, cel care fusese

* Actualul Bogazköy, la 150 km est de Ankara (Turcia).

numit printre prieteni „marele șef” zădărnicișe toate încercările adversarilor săi de a-l îndepărta de la putere, eliminându-i pe ambițioși; dar evenimentele petrecute de curând făcuseră ca poziția sa să devină foarte fragilă.

Doi bărbați râvneau la tron: fiul său, Uri-Teșub, susținut de elita armatei, și Hattușil, fratele împăratului, diplomat iscusit care reușise să închege o puternică alianță împotriva Egiptului. Era o coaliție pe care Muwattalis încerca s-o mențină intactă, oferind o mulțime de daruri aliaților săi.

Muwattalis petrecuse de curând o jumătate de zi minunată în compania unei frumoase tinere, glumeață și educată, care îl făcuse să mai uite de griji. I-ar fi plăcut, ca și ei, de altfel, să se consacre mai mult poeziei uitând de parăzile militare. Dar nu era decât un vis și un împărat hitit n-avea nici timpul și nici dreptul de a visa.

Muwattalis își încălzi mâinile la foc. Mai avea îndoieli: trebuia să-și suprime fratele sau fiul ori, poate, chiar pe amândoi? Cu câțiva ani înainte, s-ar fi impus o intervenție brutală; o mulțime de intriganți, chiar și suverani, muriseră din cauza otrăvii, folosită foarte des la curtea hitită. În prezent, dușmănia dintre cei doi pretendenți putea să-i fie de folos. Nu se neutralizau ei unul pe altul, permițându-i să apară ca un mediator absolut necesar?

Și o altă realitate, îngrijorătoare, îl obliga să adopte o anumită conduită: imperiul era pe punctul de a se dezmembra. Repetatele eșecuri militare, finanțarea războaielor, impasul comerțului internațional riscau să zguduie serios uriașul.

Muwattalis venise să se reculeagă în templul zeului furtunii, cel mai frumos dintre sanctuarele existente în orașul de jos, care număra nu mai puțin decât douăzeci și unu de monumente închinat divinităților. La fel ca fiecare dintre preoți, împăratul frânsese în jumătate trei pâini și vărsase

vin pe un bloc de piatră, pronunțând formula rituală: „Fie să dureze veșnic.” Urarea aceasta era adresată țării sale; în visele sale cele mai urâte, el se vedea învins de Egipt și trădat de aliații săi. Cât timp va mai putea el contempla, de la înălțimea acropolei sale, terasele clădite din pietre așezate una peste alta, frumoasele case ale demnitarilor săi, porțile monumentale prin care se intra în capitala sa?

Șambelanul îl anunță pe împărat că musafirul său sosise. El trecuse de numeroasele posturi de pază înainte de a ajunge la reședința imperială înconjurată de rezervoare de apă, de grajduri, de o armurărie și de o cazarmă.

Lui Muwattalis îi plăcea să-și primească oaspeții într-o sală cu o mulțime de coloane, rece și neprimitoare, decorată cu arme care aminteau de victoriile armatei hitite.

Pasul apăsător, milităresc, al lui Uri-Teșub putea fi recunoscut dintr-o mie. Înalt, musculos, înfășurat într-o blană roșcată, cu părul lung atârându-i pe spate, era recunoscut ca un războinic de temut, gata în permanență să plece din nou la luptă.

– Ce mai faci, fiul meu?

– Rău, tată.

– S-ar părea, totuși, că ești sănătos tun.

– M-ai chemat ca să-ți bați joc de mine?

– Nu uita cu cine vorbești.

Aroganța lui Uri-Teșub se mai domoli.

– Iartă-mă, sunt foarte nervos.

– De ce ești atât de nemulțumit?

– Pentru că eram comandantul unei armate victorioase și iată-mă un ajutor de băgător de seamă, aflat la ordinele lui Hattușil, cel care a fost învins la Kadesh! Nu înseamnă asta să-ți bați joc de energia pe care aș fi putut-o pune în serviciul țării mele?

– Fără Hattușil, încheierea coaliției n-ar mai fi fost posibilă.

– La ce ne-a servit așa ceva? Dacă mi-ai fi acordat încredere totală, aş fi triumfat asupra lui Ramses!

– Continui să greşeşti, fiule; la ce serveşte să ne amintim mereu de trecut?

– Alungă-l pe Hattușil şi dă-mi din nou mie comanda generală.

– Hattușil este fratele meu, aliaţii noştri îl apreciază; în plus, este în relaţii foarte bune cu negustorii fără de care efortul nostru de război nu ar fi posibil.

– Atunci, ce-mi propui?

– Să încetăm cu certurile şi să ne unim forţele ca să salvăm Hatti.

– Să salvăm Hatti... Dar cine ne ameninţă acum ţara?

– În jurul nostru, lumea se schimbă mereu; noi n-am putut nimici Egiptul, anumite alianţe s-ar putea modifica mai devreme decât ne-am aştepta.

– Eu nu pricep nimic din toate astea! M-am născut ca să lupt, nu ca să ţes tot felul de intrigi din care Hatti nu câştigă nimic.

– Astea-s nişte concluzii pripite şi false, fiule. Dacă vrem să ne impunem supremaţia peste întregul Orient Apropiat, trebuie să începem prin a rezolva problemele noastre din interior. Există o soluţie potrivită şi neapărat necesară: împăcarea ta cu Hattușil.

Uri-Teşub izbi cu pumnul în unul dintre stâlpii şemineului.

– Niciodată! Niciodată nu o să accept să mă umilesc în faţa prostului ăstuia!

– Dacă punem capăt conflictelor dintre noi, am putea fi mai puternici.

– Închide-l pe fratele tău şi pe nevastă-sa într-un templu şi dă-mi mie ordin să atac Egiptul: asta-i soluţia salvatoare.

– Refuzi, aşadar, orice formă de împăcare?

– Refuz.

– Este ultimul tău cuvânt?

– Dacă îl îndepărtezi pe Hattușil, o să-ți fiu un susținător credincios. Eu și, împreună cu mine, armata.

– Un fiu își negociază dragostea pe care i-o poartă tatălui său?

– Ești mult mai mult decât un tată, ești împăratul din Hatti. Numai interesul țării Hatti trebuie să ne dicteze hotărârile. O să recunoști în cele din urmă că doar poziția mea este dreaptă.

Împăratul păru dintr-o dată obosit de această discuție.

– Poate că ai și tu pe undeva dreptate... Trebuie să mă mai gândesc.

Leșind din sala de primire, Uri-Teșub era sigur că îl convinsese pe tatăl său. Nu va mai trece mult timp și împăratul, îmbătrânind, nu va mai avea de ales și-i va acorda puteri depline, după care îi va ceda și tronul.

Purtând o rochie roșie, un colier de aur, brățări de argint și sandale de piele, Putuhepa, soția lui Hattușil ardea tămâie în sala subterană a templului lui Iștar. La această oră târzie din noapte, acropola era cufundată în tăcere.

Doi bărbați coborau scara. Scund, cu părul strâns de o panglică, îmbrăcat cu o mantie groasă din stofă de mai multe culori, purtând o brățară la cotul stâng, Hattușil mergea înaintea împăratului.

– Ce frig este, se plânse Muwattalis, strângându-și mai bine în jurul corpului mantia de lână groasă.

– Încăperea asta nu este deloc plăcută, recunosc Hattușil, dar prezintă avantajul de a fi absolut liniștită.

– Vreți să luați loc, Maiestate? întrebă Putuhepa.

– O să stau pe banca asta de piatră. Deși s-a întors dintr-o călătorie așa de lungă, fratele meu pare mai puțin obosit decât mine. Ce lucruri importante ai aflat, Hattușil?

– Sunt îngrijorat pentru coaliția noastră. Unii dintre aliații noștri par să fie pe punctul de a-și uita angajamentele luate. Sunt din ce în ce mai lacomi, dar am reușit să-i potolesc. Să știi că această coaliție a devenit foarte costisitoare; mai sunt și alte lucruri îngrijorătoare.

– Spune, te rog.

– Asirienii devin amenințători.

– Poporul ăla mic?

– Asirienii ne studiază cu atenție și ne cred în plină decădere, în urma recentelor înfrângeri și din cauza neînțelegerilor dintre noi.

– I-am putea nimici în câteva zile!

– Eu n-aș crede asta; și ar fi înțelept să ne dispersăm forțele într-un moment în care Ramses se pregătește să atace Kadesh?

– Ai niște informații precise despre așa ceva?

– După cum ne transmit spionii noștri, se pare că armata lui Ramses este pe punctul de a relua ofensiva. De data aceasta, locuitorii din Canaan și beduinii nu vor mai opune rezistență regelui Egiptului. Ar fi o adevărată nebulie să deschidem un al doilea front împotriva asirienilor.

– Ce crezi că ar trebui să facem, Hattușil?

– Să ne ocupăm în primul rând de unitatea noastră internă; scandalul dintre fiul tău și mine n-a făcut decât să dureze prea mult și să ne slăbească. Sunt gata să mă întâlnesc cu el, pentru a-l face să înțeleagă toată gravitatea acestui moment. Dacă vom continua să ne certăm, vom dispărea.

– Uri-Teșub refuză orice formă de împăcare și cere să-i dau comanda generală a trupelor noastre.

– Ca să se arunce cu capul în piept împotriva egiptenilor și să sufere o înfrângere zdrobitoare!

– După părerea lui, atacul frontal este singura noastră soluție de izbândă.

– Tu ești împăratul, este de datoria ta să alegi între el și mine. Dacă optezi pentru politica fiului tău, eu mă retrag.

Muwattalis făcu câțiva pași prin încăpere ca să se mai dezmoștească.

– Nu există decât o singură soluție înțeleaptă, spuse calm frumoasa Putuhepa. Ca împărat, trebuie să dați întâietate intereselor țării Hatti. Faptul că Hattușil este fratele vostru, iar Uri-Teșub fiul vostru nu are nici o importanță având în vedere binele poporului nostru și știți prea bine că avântul războinic al lui Uri-Teșub ne va duce la dezastru.

– Care este soluția ta... înțeleaptă?

– Nimeni nu poate domoli un smintit. De aceea, el trebuie suprimat. Nici voi, nici Hattușil nu trebuie să fiți amestecați în dispariția lui; de aceea, aș lua asupra mea această sarcină.

Moise se ridică în picioare.

– Tu, aici?

– Am permisiunea tribunalului să te vizitez.

– Faraonul trebuie să ceară voie cuiva ca să-și viziteze închisorile?

– În cazul tău, da, din moment ce ești acuzat de crimă. Dar tu ești, în primul rând, un prieten de-al meu.

– Așadar, nu mă părăsești...

– Poate fi părăsit un prieten aflat la necaz?

Ramses și Moise se îmbrățișară îndelung.

– Nu am avut încredere în tine, Ramses, căci n-am crezut că vei veni să mă vezi.

– Om fără minte ce ești! De ce ai fugit din țară?

– În primul moment, am crezut că atitudinea mea ar fi putut fi dictată de panică... Dar, în țara Madian, unde m-am refugiat, am avut timp să mă gândesc la toate. N-a fost o fugă, ci o chemare.

Celula lui Moise era o încăpere curată și bine aerisită, având pe jos pământ bătătorit. Regele se așează pe un taburet cu trei picioare, în fața prietenului său evreu.

– De la cine venea această chemare?

– De la Dumnezeu lui Abraham, al lui Isaac și al lui Iacov. De la Yahwe.

– „Yahwe” este numele unui munte, în deșertul Sinai; să faci dintr-un munte simbolul unei divinități nu este ceva deosebit. Muntele de la Apus, la Theba, n-o adăpostește pe zeița tăcerii?

– Yahwe este singurul Zeu, el nu se reduce la un simplu colț de natură.

– Ce s-a întâmplat în timpul exilului tău?

– Pe munte, l-am întâlnit pe Dumnezeu, sub forma unei flăcări care țâșnea dintr-un tufiș. El mi-a dezvăluit numele Său: „Eu sunt”.

– De ce se limitează la o singură latură a realității? Atum, creatorul, este în același timp „Cel care este” și „Cel care nu este”.

– Yahwe mi-a încredințat o misiune, Ramses; o misiune binecuvântată care s-ar putea să nu-ți placă. Trebuie să scot din Egipt poporul evreu și să-l călăuzesc spre o țară sfântă.

– Ai înțeles cum trebuie vocea lui Dumnezeu?

– Era la fel de puternică și de limpede cum este și a ta.

– În deșert nu se întâlnesc și multe ființe iluzorii?

– N-o să mă poți face să cad pradă îndoielilor; eu știu ce am văzut și am auzit. Misiunea mea a fost dată de Dumnezeu și eu mi-o voi îndeplini.

– Vorbești de... toți evreii?

– Este un popor întreg care va ieși liber din Egipt.

– Cine împiedică un evreu să circule liber unde dorește?

– Eu cer o recunoaștere oficială a credinței evreilor și permisiunea de a pleca în exod.

– Cel mai urgent este să te scoatem din închisoare; de aceea, i-am trimis pe oamenii mei să-l caute pe Abner. Mărturia lui va fi hotărâtoare și va duce la achitarea ta.

– Poate că Abner a părăsit de mult timp Egiptul.

– Îți promit că se va face tot ce este posibil ca să fie adus în fața tribunalului.

– Prietenia mea pentru tine, Ramses, a rămas aceeași și m-am rugat pentru victoria ta în lupta împotriva hitiților; dar tu ești Faraonul, iar eu, viitorul conducător al poporului evreu. Dacă mă împiedici să fac ceea ce trebuie, am să devin cel mai aprig dușman al tău.

– Între prieteni nu se găsește întotdeauna o cale de înțelegere?

– Prietenia dintre noi va conta mai puțin decât misiunea mea; chiar dacă sufletul meu este rănit, trebuie să mă supun voinței lui Yahwe.

– O să avem timp să mai vorbim despre asta; înainte de toate, va trebui să-ți recapeți libertatea.

– Faptul că sunt închis nu mă apasă. În singurătatea mea, mă pregătesc pentru încercările de mâine.

– Prima dintre ele ar putea fi o condamnare grea!

– Yahwe mă apără!

– Ți-o doresc din tot sufletul, Moise; căutând prin amintirile tale, nu cumva descoperi vreun amănunt care ți-ar putea fi util pentru apărarea ta?

– Am spus adevărul și adevărul va ieși la suprafață.

– Nu mă ajuți prea mult.

– Când ești un prieten al faraonului, de ce să te mai temi de nedreptate? Niciodată nu o vei lăsa să invadeze regatul și inimile judecătorilor.

– Ai întâlnit pe un individ pe nume Ofir?

– Nu-mi aduc aminte...

– Amintește-ți: Ofir este un fals arhitect care te-a contactat la Pi-Ramses, pe când tu construiai capitala mea; nu mă îndoiesc că el a ridicat în slăvi meritele religiei lui Akhenaton.

– Așa este.

– Ți-a făcut și niște propuneri concrete?

– Nu, dar mi-a făcut impresia că suferea și el din cauza mizeriei în care trăiesc evreii.

- Mizerie... Cuvântul nu este cam exagerat?
- Tu ești egiptean, nu poți înțelege așa ceva.
- Ofir acesta este un spion hitit care complotează împotriva Egiptului; el este, de asemenea, și un asasin. Cea mai mică înțelegere avută cu el ar putea aduce asupra ta bănuiala de înaltă trădare.
- Oricine ajută poporul meu merită recunoștința mea.
- Ai putea urî pământul pe care te-ai născut.
- Copilăria, adolescența, studiile noastre la Memphis, cariera mea în slujba ta... toate astea au murit și sunt date uitării, Ramses. Eu nu iubesc decât un singur pământ: cel pe care Dumnezeu l-a promis poporului meu.

Nedjem, ministrul Agriculturii, era mai furios ca nici odată. El care, de obicei, era amabil și bine dispus, îl bruftu-luise fără nici un motiv pe secretarul său. Incapabil să se mai concentreze asupra treburilor pe care le avea de rezolvat, își părăsi biroul și intră în laboratorul lui Setau și al lui Lotus.

Stând pe vine, frumoasa nubiană ținea la respect o viperă cu capul roșu care bătea furioasă din coadă.

– Ține-mi, te rog, vasul ăsta de aramă, îl rugă ea pe ministru.

– Nu știi dacă...

– Hai, mai repede!

Șovăind, Nedjem luă castronașul în care se afla un lichid brun și uleios.

– Să nu-l răstorni, este foarte coroziv.

Nedjem tremura tot.

– Unde pot să-l pun?

– Pe etajera de acolo.

Lotus închise vipera într-un coș de nuiiele și-i puse capacul deasupra.

– Ai nevoie de ceva, Nedjem?

– Tu și cu Setau...

– Cine are treabă cu Setau? întrebă vocea dogită a împlânzitorului de șerpi.

Aburi ciudați și neliniștitori ieșeau din retorte de diferite dimensiuni; pe rafturi, se puteau vedea castronașe alături de strecurători, tigve cu niște tuburi care ieșeau din ele, fierturi și alifii.

– Vreau neapărat să-ți spun...

Un acces de tuse îl împiedică pe ministru să continue.

– Ei bine, hai, spune! îl îndemnă Setau.

Neras de câteva zile, hirsut, cu umerii pătrați, zărindu-se cu greu prin fumul des care se împrăștia în partea aceea a laboratorului, Setau turna dintr-un vas în altul niște venin diluat.

– Este vorba despre micul Kha.

– I s-a întâmplat ceva?

– Tu ești ăla care... În sfârșit, vreau să spun că, până în prezent, eu m-am ocupat de educația acestui copil. Îi place să scrie și să citească, dă dovadă de o maturitate extraordinară pentru vârsta lui, are deja o cultură pe care mulți scribi i-ar invidia-o, nu ezită să studieze secretele cerului și ale pământului, vrea...

– Știi toate astea, Nedjem, și am multă treabă. Treci la subiect.

– Tu... cu tine nu poate sta omul de vorbă!

– Viața nu-i deloc ușoară. Câne ai de-a face în fiecare zi cu reptilele, nu prea mai ai timp de pierdut cu sporovăieli de politețe.

Nedjem parcă luă foc.

– Dar... vizita mea nu este doar din politețe!

– Bine, dar spune odată ce ai de spus!

– Bun, atunci, am să-ți spun fără ocolișuri: de ce îl îndrumi pe Kha pe un drum greșit?

Setau puse pe un raft sticluța pe care o avea în mână și-și șterse fruntea cu o cârpă.

– Dai buzna în laboratorul meu, Nedjem, mă deranjezi în timp ce lucrez și, pe deasupra, mă mai și insulți! Cât ești tu de ministru, vezi că s-ar putea să-ți trag un pumn în mutră.

Nedjem se dădu câțiva pași înapoi și se ciocni de Lotus.

– Iartă-mă... Nu credeam că... Dar copilul ăsta...

– Ți se pare că este prea devreme pentru inițierea lui Kha în magie? îl întrebă nubiana cu surâsul său fermecător.

– Da, da, chiar asta voiam să spun, se grăbi să răspundă Nedjem.

– Grija asta îți face cinste, dar n-ai de ce să te temi.

– Un copil... la o vârstă atât de fragedă, față în față cu o știință atât de complexă, atât de primejdioasă...

– Faraonul ne-a poruncit să-i protejăm fiul; ca să putem face asta, avem nevoie ca și Kha să contribuie cu puterile lui.

Ministrul se făcu alb la față.

– Să-l protejați... Dar cine sau ce îl amenință?

– Îți place carnea de vită marinată? îl întrebă Lotus.

– Eu... sigur că da... Bineînțeles.

– Asta-i una dintre specialitățile mele; nu vrei să stai la masă cu noi?

– Mă obligați așa, în ultimul moment...

– S-a aranjat deja, aprecie Setau. Kha nu este un obiect mărunț și fragil, ci fiul cel mare al lui Ramses. Atacându-l pe el se urmărește slăbirea perechii regale și a întregii țări. O să înălțăm un zid magic în jurul lui Kha pentru a respinge influențele nocive lansate împotriva lui. Treaba asta cere precizie, va fi dificilă și nu se desfășoară după reguli dinainte stabilite. Este binevenită orice formă de colaborare.

Pe deasupra străduței din cartierul evreiesc fuseseră fixate grinzi din lemn peste care se așternuseră împletituri din stuf ce protejau trecătorii de razele fierbinți ale soarelui. Așezate pe pragul caselor, gospodinele stăteau de vorbă; când trecea sacagiul, ele își potoleau setea și își continuau conversația în care se amestecau meșterii ce își luau câteva clipe de răgaz sau cărămidarii care se întorceau de pe șantier.

Un singur subiect îi preocupa pe toți: procesul lui Moise. Unii spuneau că el va fi condamnat la moarte; alții că va primi doar o pedeapsă ușoară cu închisoarea. Unii extremiști susțineau că se va declanșa o răscoală, majoritatea evreilor, însă, făceau parte din tabăra fataliștilor; cine ar fi cutezat să se ridice împotriva armatei și poliției Faraonului? Și, de altfel, Moise nu avea parte de ceea ce merita, nu omorâse el un om? Faptul că legea trebuia aplicată cu toată asprimea ei nu revolta pe nimeni, chiar dacă Moise era foarte popular; cine nu-și amintea cu cât devotament îi susținuse pe cărămidari și câte avantaje materiale avuseseră datorită lui? Mulți muncitori doreau ca el să redevină arhitect și să aibă grijă din nou de soarta lor.

Aaron împărtășea și el pesimismul celor din jur. Desigur, soarta lui Moise se afla în mâinile lui Yahwe, dar justiția

egipteană nu se arăta deloc blândă față de criminali. Dacă Abner ar fi acceptat să apară în fața tribunalului, acuzația ar fi fost anulată; dar cărămidarul afirma cu tărie că Moise mințea. El refuza, de asemenea, să iasă din vizuina sa înainte de terminarea procesului. Deoarece Aaron nu avea nimic să-i reproșeze lui Abner, el nu-i putea pretinde șefului său de trib să-i ceară să depună mărturie.

Trecând în fiecare zi pe străduță, Aaron remarcase prezența unui cerșetor care avea capul acoperit cu o glugă. Rezemat de perete, cu genunchii îndoiți, omul molfăia bucățile de pâine pe care i le aruncau trecătorii. Încă din prima zi, Aaron încercă să uite de nenorocitul acela; în a doua, îi dădu el însuși o bucată de pâine; în a treia, se așeză chiar lângă el.

– N-ai familie?

– Nu mai am.

– Erai căsătorit?

– Soția mea a murit, copiii au plecat în lume.

– Ce soartă ai avut de ai ajuns așa?

– Eram negustor de grâne, aveam o casă frumoasă, duceam o viață liniștită... Și am făcut o greșală, înșelând-o pe soția mea.

– Dumnezeu te-a pedepsit.

– Ai dreptate, dar nu El m-a adus în asemenea hal. Un om a descoperit legătura mea cu femeia aceea, m-a șantajat, m-a ruinat și mi-a distrus căsătoria. Soția mea a murit de inimă rea.

– Cel de care-mi povestești era un monstru!

– Un monstru care continuă să facă rău și să aducă peste tot numai nenorociri... Și alții ca mine o să aibă de suferit de pe urma cruzimii lui.

– Cum îl cheamă?

– Mi-e și rușine să-i pronunț numele.

- Din ce cauză?
- Pentru că este evreu, ca tine și ca mine.
- Pe mine mă cheamă Aaron și am o oarecare influență printre ai noștri. Tu nu mai ai dreptul să taci, căci de la o oaie râioasă se poate molipsi toată turma.
- Ce importanță mai are, astăzi... Sunt singur și disperat.
- Cu toate că ești atât de amărât, trebuie să te gândești cum să-i aperi și pe alții. Omul acesta trebuie pedepsit.
- Se numește Abner, murmură cerșetorul.

De data aceasta, Aaron avea un motiv serios ca să se plângă de comportamentul lui Abner. În aceeași seară, el ceru să se întrunească o adunare a bătrânilor și a șefilor de trib și le povesti necazurile prin care trecuse negustorul de grâne.

– Cândva, recunosc unuia dintre bătrâni, Abner îi șantaja de cărămidari, dar ei au păstrat tăcerea și la urechile noastre nu au ajuns decât niște vorbe, nu și dovezi. Este de înțeles de ce Abner nu are nici un chef să apară în fața unui tribunal. Preferă să aștepte ca toată agitația asta să se potolească.

– Moise este la închisoare și doar mărturia lui Abner l-ar putea salva!

Încurcați, cei de față nu prea voiau să se pronunțe. Unul dintre șefii de trib vorbi în numele lor exprimând ceea ce gândeau.

– Să vorbim deschis: Moise a comis o crimă care a aruncat bănuieli asupra tuturor evreilor. Nu este o nedreptate ca el să fie pedepsit. În plus, el s-a întors printre noi ca să semene zădărnici, cu ideile lui nebunești. Ar fi mai prudent să lăsăm ca lucrurile să meargă în voia lor.

Aaron fu cuprins de o furie îngrozitoare.

– Sunteți cei mai lași dintre lași! Așa, va să zică, voi preferați să ajutați o canalie ca Abner și-l trimiteți la moarte

pe Moise care s-a luptat întotdeauna pentru voi! Fie ca Yahwe să vă dea numai nenorocire și necazuri!

Cel mai în vârstă dintre cei prezenți, un cărămidar care nu mai lucra, interveni cu un glas tunător.

– Aaron are dreptate, purtarea noastră este vrednică de dispreț.

– Noi l-am protejat pe Abner, aminti unul dintre șefii de trib; nu avem dreptul să-l obligăm să riște o condamnare pe baza unor acuzații nu prea solide.

Aaron bătu în podea cu toiagul.

– Nu cumva te-a ajutat Abner și pe tine să te îmbogățești pe spinarea fraților noștri?

– Cum îndrăznești?

– Să-i punem față în față pe cerșetor și pe Abner.

– Propunerea este acceptată, declară cel mai bătrân dintre cei prezenți.

Abner se ascundea în centrul mahalalei evreiești, într-o casă cu etaj de unde nu voia să mai iasă decât după ce Moise avea să fie condamnat. Bogat acum și temut de toți, el se îndopa toată ziua cu dulciuri și-și petrecea timpul mai mult dormind.

Când sfatul bătrânilor și al șefilor de trib îl obligase să accepte confruntarea, el râsese. Mai întâi, pentru că un cerșetor nu se putea compara ca poziție socială cu el; mai apoi, Abner acuza poporul evreu că lăsa un om să trăiască în mizerie, lucru interzis de legile egiptene. Dacă, în cel mai rău caz, afacerea căpăta un curs nefavorabil lui, aliații săi urmau să aibă grijă ca acuzatorul său vrednic de milă să dispară.

Întrevederea avu loc la parterul casei, în camera de primire, unde băncile de lemn fuseseră acoperite cu perne. Erau de față mai-marele bătrânilor, un șef de trib trimis de

colegii săi și Aaron care-l sprijinea pe cerșetorul atât de gârbovit încât abia mai putea merge.

Abner avea un aer zeflemitor.

– Țsta-i amărățul care scornește atâtea baliverne pe socoteala mea... Mai este în stare să vorbească? Cel mai bine ar fi să-i dați ceva de mâncare și să-l trimiteți să-și aștepte moartea prin vreo fermă din Deltă.

Aaron îl ajută pe cerșetor să se așeze.

– Am mai putea evita o confruntare, declară mai-marele bătrânilor, dacă accepți să depui mărturie în favoarea lui Moise și să confirmi cele petrecute, așa cum apar ele în documentul pe care l-ai semnat.

– Moise este un om agitat și primejdios. Eu, eu, cel pe care îl vedeți aici, am făcut în așa fel încât mulți dintre frații noștri să se îmbogățească! De ce aș risca acum în zadar?

– Ca să respecti adevărul, interveni Aaron.

– Adevărul este atât de schimbător... Și va fi el de ajuns ca să-i aducă libertatea lui Moise? Totuși, el este un asasin! Noi nu avem nimic de câștigat dacă ne amestecăm în toată povestea asta.

– Moise ți-a salvat viața, acum trebuie să i-o salvezi și tu pe a lui.

– Întâmplările astea s-au petrecut acum multă vreme, memoria mea este tulbure... N-ar fi mai bine să ne gândim la viitor? Și, apoi, declarația mea scrisă îl va ajuta pe Moise. Dacă va exista o îndoială în favoarea lui, nu va mai fi condamnat la moarte.

– O condamnare grea, cu mulți ani de închisoare ar fi o soluție mai bună?

– Moise ar fi trebuit să se controleze și să nu-l ucidă pe Sary.

Ajuns la capătul răbdării, Aaron izbi cu toiagul în podea.

– Fără violență, îi ceru bătrânul șef.

– Individul ăsta este un ticălos, i-a trădat pe ai săi și-i va trăda întotdeauna!

– Păstrează-ți calmul, îi recomandă Abner; eu sunt generos și îmi iau angajamentul să te ajut cu tot ce ai nevoie. Pentru mine, respectul față de cei în vârstă este o adevărată îndatorire.

Dacă nu ar fi fost de față mai-marele peste bătrâni și șeful de trib, Aaron i-ar fi sfărâmat țeasta lui Abner.

– Să ne oprim aici, prieteni, și să sărbătorim împăcarea noastră cu o masă bună pe care v-o ofer cu cea mai mare plăcere.

– Ai uitat de cerșetor, Abner?

– Ah, cerșetorul... El mai are ceva de spus?

Aaron se întoarse către bietul om.

– Nu te teme, vorbește fără nici o opreliște.

Omul rămase încovoiat și Abner își ieși din fire.

– Poftim, ăsta-i marele vostru acuzator! Lăsați-l în grija servitorilor, o să-l ducă la bucătărie și o să-i dea acolo de mâncare.

Aaron era teribil de dezamăgit.

– Vorbește, te rog să spui ceva.

Încet, falsul cerșetor se ridică în toată înălțimea sa, își lăasă jos gluga, descoperindu-și fața.

Încremenit de uimire, Abner abia reuși să îngaime numele acestui oaspete neașteptat și de temut.

– Serramanna...

– Ești arestat, declară sardul având pe buze un zâmbet de adevărat pirat.

În timp ce avea loc audierea lui Abner, Serramanna era cuprins de sentimente contradictorii. Pe de o parte, el sperase să nu-l găsească pe Abner, astfel încât Moise, complotistul, să nu fie scos basma curată; pe de altă parte, își îndeplinise

întocmai misiunea. Probabil că Ramses era o ființă extraordinară dacă trezea în el o asemenea supunere, pe când sardul rămânea convins de vinovăția evreului. Regele se înșela având încredere în Moise, dar cum să critici un suveran ce considera prietenia ca pe una dintre valorile sacre?

Întregul Pi-Ramses era în așteptarea sentinței pe care urma s-o anunțe primul-ministru, după deliberarea juriului. Procesul făcuse ca prestigiul lui Moise să crească enorm; oamenii umili și cărămidarii erau acum aproape în totalitate trup și suflet de partea lui. Nu apărea el ca un apărător al amărăților față de care viața se arătase nedreaptă?

Serramanna spera ca Moise să fie trimis în exil și că, astfel, nu va mai tulbura armonia generală a țării, clădită, zi de zi, de perechea regală.

Când Ameni ieși din sala tribunalului, sardul îi ieși în întâmpinare. Secretarul particular al Faraonului era bucuros.

– Moise este achitat.

Curtea se adunase în sala de primire a palatului din Pi-Ramses, unde se ajungea urcând o scară monumentală, împodobită cu imagini ale dușmanilor nimiciți de-a lungul anilor. Nimeni nu știa de ce Faraonul chemase astfel pe toți demnitarii și pe principalii membri ai Administrației, dar toată lumea se aștepta să fie anunțate unele decizii de cea mai mare importanță pentru viitorul țării.

Intrând pe ușa impunătoare în jurul căreia se aflau toate titlurile lui Ramses ca suveran al Egiptului, pictate cu albastru pe fond alb și plasate fiecare dintre ele în chenare frumos desenate, Ameni nu reușea să-și ascundă nemulțumirea; de ce regele nu-i spusese nimic mai înainte? Văzând și aerul crispat al lui Acha, înțelese că nici prietenul său nu știa mai mult decât el.

Curtenii erau atât de numeroși încât nu se mai puteau admira bogatele decorațiuni din plăci de teracotă smălțuită, reprezentând grădini înflorite și bazine în care forfoteau peștii. Toată lumea se înghesuia printre coloane și pe lângă pereții care întruchipau o combinație feerică de verde palid, roșu intens, albastru deschis, galben strălucitor și alb imaculat. Dar, în aceste clipe de încordare, cui îi mai venea să admire acele păsări sublime surprinse în zborul lor maiestuos peste smârcurile cu papirus des ca peria?

Cu toate acestea, privirile lui Setau zăboviră pe o pictură care reprezenta o tânără aflată într-o meditație profundă, în fața unui pâlc de nalbe, având niște trăsături semănând destul de mult cu cele ale reginei. Frizele cu ornamente în formă de lotus, de maci, de margarete și de albăstrele completau tabloul unei naturi pașnice și surâzătoare.

Miniștri, funcționari superiori, scribi regali, responsabili ai ritualurilor, păstrători ai secretelor, preoți și preotese, mari doamne și alte personaje importante făcură liniște când Ramses și Nefertari se așezară fiecare pe tronul său. Forța pe care o emana suveranul era impunătoare, iar prestața sa inegalabilă. Purtând coroana dublă care sublinia domnia lui asupra Egiptului de Sus și al celui de Jos, înveșmântat într-o mantie albă și având petrecută o pânză aurie în jurul șoldurilor, Ramses ținea în mâna dreaptă sceptrul „magic”, toiagul păstorului cu care aduna în jurul său poporul, în plan invizibil, și-i menținea unitatea în planul vizibil.

Nefertari reprezenta grația, Ramses forța. Toți cei de față simțiră dragostea profundă care îi unea pe cei doi și punea pe existența lor pecetea veșniciei.

Șeful ritualiștilor citi un imn închinat lui Amon, celebrând prezența zeului ascuns în toate formele de viață. După aceea, Ramses începu să vorbească.

– Vă voi aduce la cunoștință câteva hotărâri cu scopul de a risipi zvonurile care circulă și a preciza politica pe care o voi adopta în viitor. Am luat deciziile acestea împreună cu marea soție regală, după o îndelungată cugetare.

Mai mulți scribi regali se pregătiră să transcrie spusele monarhului, acestea urmând să devină decrete aplicabile imediat.

– Am hotărât să întăresc granița de nord-est a Egiptului, să construiesc aici noi cetăți, să consolidez vechile fortificații, să dublez garnizoanele și să măresc solda oamenilor de

acolo. Ceea ce se va numi Zidul regelui, va trebui să devină de netrecut și să apere Delta de orice încercare de invazie. Mai multe echipe de cioplitori în piatră și de cărămidari vor pleca încă de mâine dimineață ca să se apuce de lucrările necesare acolo.

Un curtean mai vârstnic ceru cuvântul.

– Maiestate, Zidul regelui va fi suficient pentru a opri hoardele hitite?

– Zidul în sine, nu; el nu este decât ultimul element al sistemului nostru de apărare. Prin campania pe care am întreprins-o de curând, armata noastră a zdrobit contraofensiva hitită și a recucerit vechile noastre protectorate. Între noi și invadatori se află acum Canaan, Amurru și Siria de Sud.

– Prinții care guvernează aceste provincii nu ne-au trădat, oare, de prea multe ori?

– De multe ori, într-adevăr; de aceea, am încredințat conducerea administrativă și militară a acestei zone tampon lui Acha, căruia îi acord puteri excepționale în această regiune. Îl însărcinez să mențină supremația noastră, să țină sub control demnitarii locali, să creeze un serviciu de informații eficient și să pregătească un corp de elită care să fie capabil să oprească, poate chiar temporar, un eventual atac hitit.

Acha nu schiță nici un gest, deși, pentru câteva clipe, fu ținta tuturor privirilor, unele admirative, altele invidioase. Ministrul Afacerilor externe devenea unul dintre cele mai importante personaje ale statului.

– Am hotărât, de asemenea, să fac o lungă călătorie împreună cu regina, continuă Ramses; în lipsa mea, Ameni va avea în grijă toate afacerile curente ale țării și se va sfătui în fiecare zi cu regina-mamă Tuya. Noi vom rămâne în legătură prin curieri, nici un decret nu va fi adoptat fără aprobarea mea.

Curtea rămase stupefiată. Rolul de eminență cenușie al lui Amenî nu era o noutate, dar de ce pleca din Pi-Ramses perechea regală, tocmai în momente atât de încordate?

Șeful protocolului își luă inima în dinți și puse întrebarea care stătea pe buzele tuturor:

– Maiestate... Ați fi de acord să ne spuneți care este scopul călătoriei voastre?

– Să întărim fundamentul sacru al Egiptului. Regina și cu mine vom merge mai întâi la Theba, pentru a vedea cum merge construcția templului meu pentru veșnicie, apoi vom pleca la capătul de sud al țării, în ceea ce noi numim Marele Sud.

– Până în Nubia?

– Până acolo.

– Iertați-mă, Maiestate... Această lungă călătorie este necesară?

– Neapărat necesară.

Curtea înțelese că faraonul nu va spune nimic mai mult. Și fiecare își imaginează în voie care puteau fi motivele secrete ale acestei decizii surprinzătoare.

Străjerul, câinele galben-auriu al regelui, linse mâna reginei-mamă, în timp ce leul se culcă la picioarele sale.

– Acești doi prieteni credincioși vor să te salute, îi explică Ramses mamei sale.

Tuya pregătea un buchet mare de flori asortate care avea să fie așezat pe masa cu ofrande pentru zeița Sekhmet. Cât era de semeață regina-mamă, în rochia sa lungă de in cu găitane de aur, cu umerii acoperiți de o capă scurtă, cu talia strânsă într-o centură roșie și cu pliseuri care cădeau până la pământ! Cât de nobilă era expresia chipului ei, cu ochi pătrunzători, trăsături fine și severe, cu aerul său de femeie deținătoare a puterii, poruncitoare și greu de abordat!

– Ce părere ai despre ceea ce am hotărât, mamă?

– Nefertari mi-a povestit multe despre intențiile tale și mă tem chiar că, în parte, ea ți le-a inspirat. Singura protecție eficientă a frontierei noastre de nord-est constă mai ales în a controla protectoratele cu o mână fermă pentru a împiedica o invazie hitită. Aceasta a fost politica tatălui tău, tot așa trebuie să fie și a ta. Nouă ani de domnie, fiul meu... cum de mai suporti o asemenea povară?

– N-am avut nici cel mai mic răgaz ca să mă gândesc la asta.

– Cu atât mai bine, mergi tot așa și lasă ceva în urma ta. Ai sentimentul că echipajul corabiei îți execută întocmai ordinele?

– Sunt foarte puțini oamenii cu adevărat apropiați și nu am de gând să-mi găsesc și alții.

– Amenii este un om de mare valoare, aprecie Tuyu; chiar dacă vederile sale nu sunt prea largi, are două calități foarte rare: cinstea și fidelitatea.

– Îl poți lăuda la fel și pe Acha?

– Și el posedă o calitate excepțională: curajul, un curaj deosebit bazat pe o analiză profundă a situațiilor. Putea fi cineva mai bun decât el pentru a veghea asupra protectoratelor noastre din nord?

– Te-ai putea arăta la fel de binevoitoare și față de Setau?

– Lui nu-i place fățărnicia și este sincer: cum să nu apreciez un aliat atât de prețios?

– Mai rămâne Moise...

– Știu că ești prieten cu el.

– Dar nu prea vezi cu ochi buni prietenia asta.

– Nu, Ramses; evreul ăsta are niște scopuri cu care tu s-ar putea să nu fii de acord. În orice situație te-ai afla, fă în așa fel încât să pui întotdeauna țara înaintea sentimentelor.

– Moise încă nu este un instigator la dezordine.

– Dacă va deveni un asemenea personaj, regula Maat, și numai ea, va trebui să te călăuzească. Un asemenea impas riscă să fie foarte periculos, chiar și pentru tine, Ramses.

Tuya îndreptă tulpina unui crin; buchetul reunea strălucirea a o sută de flori.

– Ești de acord să guvernezi cele Două Țări cât timp lipsesc eu?

– Nu mă obligi tu? Povara anilor începe să mă apese. Ramses zâmbi.

– Eu nu cred așa ceva.

– Tu ești prea puternic acum ca să-ți poți închipui ce poate însemna această povară a bătrâneții. Acum, vrei să-mi dezvălui care este adevăratul motiv al acestei lungi călătorii?

– Dragostea pentru Egipt și pentru Nefertari. Vreau să reînsuflețesc focul tainic al templelor, să fac în așa fel încât ele să producă mai multă energie.

– S-ar putea ca hitiții să nu fie singurii noștri dușmani?

– Un vrăjitor libian, Ofir, folosește împotriva noastră niște forțe tenebroase; poate că nu am dreptate să dau importanță acțiunii sale, dar nu vreau să risc nimic. Nefertari a suferit deja prea mult de pe urma vrăjilor sale.

– Zeii te-au ajutat, fiul meu; ar fi putut ei să-ți dea o fericire mai mare decât o soție atât de minunată?

– Ar fi o greșeală de neiertat să nu o respect așa cum se cuvine; astfel că am în minte un plan măreț pentru ca numele ei să strălucească timp de milioane de ani și perechea regală să devină un fel de temelie de nezdruccinat pe care să fie clădit Egiptul.

– Pentru că tu ai înțeles această necesitate, domnia ta va fi glorioasă. Nefertari este vraja fără de care nici o faptă mare nu poate dăinui. Violențele și tenebrele nu vor dispărea doar datorită succedării unor generații; armonia va domni peste acest pământ atât timp cât va domni perechea regală.

Consolideaz-o, Ramses, fă din ea piatra de temelie pentru acest edificiu al țării. Când dragostea își împrăștie razele peste viața unui popor, ea îi oferă mai multă fericire decât orice altă bogăție.

Buchetul era gata; zeița avea să fie foarte mulțumită.

– Te mai gândești din când în când și la Șenar?

Peste chipul Tuyei se așternu o umbră de tristețe.

– Cum poate o mamă să-și uite fiul?

– Șenar nu mai este al tău.

– Regele are dreptate și va trebui să-l ascult... Îmi va ierta slăbiciunea?

Ramses o strânse cu dragoste la piept pe mama sa.

– Prin faptul că nu i-au dat dreptul la un mormânt, preciză ea, zeii l-au pedepsit cu cea mai mare asprime.

– Eu mi-am înfruntat moartea la Kadesh, Șenar a căzut pradă ei în deșert. Poate că sufletul său a fost purificat în acest fel.

– Și dacă el încă mai trăiește?

– M-am gândit și eu la asta... Dacă se ascunde, în umbră, cu aceleași gânduri ca mai înainte, vei fi indulgentă cu el?

– Tu reprezinți Egiptul, Ramses, și oricine te va ataca pe tine, va trebui să treacă și de mine.

Ramses se reculese câteva clipe în fața statuii lui Thot, aflată la intrarea în ministerul Afacerilor externe, și depuse un buchet de crini pe altarul pentru ofrande. Reprezentat printr-o uriașă maimuță din piatră, maestrul hieroglifelor, „cuvintele zeilor”, avea cu privirile înălțate spre cer.

Vizita faraonului era o onoare care-i făcea fericiți pe funcționarii din minister; Acha îl primi ceremonios pe suveran și făcu o plecăciune în fața lui. Când Ramses îl îmbrățișă, subordonații tânărului ministru se simțiră mândri că lucrează la ordinele unui demnitar căruia regele îi acorda asemenea dovezi de simpatie.

Cei doi bărbați se închiseră în biroul luxos și rafinat al lui Acha; peste tot se puteau admira trandafiri aduși din Siria, compoziții florale cu narcise și calendula, cufere din lemn de acacia, scaune având spătarele pictate cu flori de lotus, perne brodate, gheridoane cu picioarele din bronz. Pe pereți se puteau vedea scene de vânătoare de păsări în mlaștinile Deltei.

– Tu nu prea te dai în vânt după sobrietate, observă Ramses; nu mai lipsesc de aici decât vasele exotice ale lui Șenar.

– Asta era o amintire blestemată! Le-am vândut ca să acopăr o parte din cheltuielile ministerului.

Elegant, purtând o perucă ușoară și parfumată, cu mustăcioara bine tunsă, Acha părea pe punctul de a se duce la un banchet din înalta societate.

– Când am norocul să petrec câteva săptămâni liniștite în Egipt, mărturisi el, mă bucur de nenumăratele plăceri pe care mi le oferă țara mea... Dar regele poate fi liniștit: nu uit în nici un caz de misiunea pe care mi-a încredințat-o.

Așa era Acha: cinic, în aparență neserios, un crai care trecea de la o femeie la alta, dar un bărbat de stat, perfect adaptat cerințelor politicii internaționale, cunoscător desăvârșit al regiunilor din zonă și aventurier în stare să-și asume riscuri nebunești.

– Ce părere ai de hotărârile pe care le-am luat?

– Mă copleșesc cu multă muncă și mă onorează, Maiestate.

– Le apreciezi ca... suficiente?

– Lipsește esențialul, nu-i așa? Și, precis, asta este și motivul vizitei tale care n-are nimic protocolar în ea. Lasă-mă să ghicesc: nu cumva este vorba despre Kadesh?

– Mi-am ales foarte bine ministrul Afacerilor externe și șeful serviciului meu de spionaj.

– Încă mai ai de gând să pui stăpânire pe fortăreața aceea?

– Kadesh a fost locul în care am obținut o victorie, dar cetatea hitită este neatinsă și continuă să ne sfideze.

Surprins, Acha turnă un minunat vin roșu, de o limpezime desăvârșită, în două cupe de argint ale căror toarte aveau forma unui corp de gazelă.

– Nu mă așteptam ca tu să te mai îndrepti către Kadesh... Ramses nu putea răbda nici măcar umbra unui eșec. Da, fortăreața asta ne sfidează; da, este la fel de amenințătoare ca în trecut.

– Tocmai de aceea eu o consider ca o amenințare permanentă pentru protectoratul nostru asupra Siriei de Sud; exact de la Kadesh vor porni atacurile.

– La prima vedere, raționamentul pare fără cusur.

– Dar nu asta este și părerea ta.

– Un ministru burduhănos și molâu, beneficiind confortabil de privilegiile și onorurile sale, ar cădea în genunchi în fața ta și ți-ar îndruga aproximativ acest discurs: „Ramses cel Mare, rege cu neîntrecută agerime a minții, cu braț de oțel, pornește la atac și cucerește cetatea Kadesh!” Și acest curtean ar fi un imbecil sinistru.

– De ce crezi tu că ar fi cazul să renunț la această cucerire?

– Din cauza ta, hitiții au descoperit că nu erau de neînvins. Sigur că da, armata lor rămâne puternică, dar sufletele sunt tulburate. Muwattalis a promis poporului său o invazie rapidă și o victorie totală și trebuie să dea socoteală, cu mare greutate, pentru retragerea trupelor sale pe pozițiile obișnuite. Un alt conflict izbucnește acum: războiul de succesiune, între fiul său, Uri-Teșub, și fratele său, Hattușil.

– Cine are cele mai mari șanse să iasă învingător?

– Este imposibil de prevăzut; și unul și celălalt dețin niște arme eficiente.

– Căderea lui Muwattalis este apropiată?

– După părerea mea, da; la curtea hitită, oamenii se omoară cu multă plăcere. Într-o societate bazată pe război, șeful care nu poate învinge trebuie să fie eliminat.

– Nu este acesta momentul ideal în care poate fi atacată și luată în stăpânire cetatea Kadesh?

– Desigur, dacă interesul nostru ar consta în șubrezirea din temelii a imperiului hitit.

Lui Ramses îi plăceau mult subtilitatea de spirit și replicile de o ironie mușcătoare ale prietenului său Acha, dar, de data aceasta, rămase uluit.

– Nu acesta este scopul de bază al politicii noastre externe?

– Nu mai sunt chiar atât de sigur.

– Îți bați joc de mine?

– Când o decizie se traduce prin viața sau moartea a mii de ființe omenești, nu am nici un chef să glumesc.

– Atunci, înseamnă că deții o informație care ar putea schimba radical aprecierea mea.

– O simplă intuiție, bazată pe câteva vești adunate de informatorii noștri. Ai auzit vorbindu-se despre Asiria?

– O populație războinică, la fel ca hitiții.

– Era, până de curând, un stat aflat sub influența hitiților. Dar Hattușil, atunci când a încheiat alianța sa, a dat cam prea mult metal galben asirienilor pentru ca ei să se mențină într-o stare de neutralitate binevoitoare. Și aceste bogății nesperate s-au transformat în armament. Actualmente, în Asiria, militarii au luat-o înaintea diplomaților. Viitoarea mare putere asiatică ar putea fi foarte bine Asiria, mai dornică de cuceriri și mai distrugătoare chiar decât hitiții.

Ramses căzu pe gânduri.

– Asiria... Ar fi această țară gata să atace Hatti?

– Nu încă, dar, la momentul potrivit, conflictul mi se pare că va deveni inevitabil.

– De ce Muwattalis nu retează răul de la rădăcină?

– Din cauza disensiunilor interne care îi amenință tronul și pentru că se teme de o înaintare a armatei noastre către Kadesh. După părerea lui, noi rămânem principalul său adversar.

– Și cei care râvnesc să ia puterea ce părere au?

– Fiul său, Uri-Teșub, este orbit de furie; nu visează decât să pună stăpânire pe cele Două Țări, ucigând un număr cât mai mare de egipteni. Hattușil are vederi mai largi și probabil că-și dă seama mai bine de pericolul care crește din ce în ce mai mult, chiar la porțile imperiului hitit.

– Așadar, nu mă sfătuiești să pornesc o ofensivă puternică asupra fortăreței de la Kadesh.

– Am pierde foarte mulți oameni și hitiții de asemenea; adevăratul învingător ar putea fi Asiria.

– Bineînțeles că tu nu te-ai mărginit doar să reflectezi asupra acestor lucruri; care este planul tău?

– Mă tem că n-o să-ți placă deloc, în măsura în care el nu corespunde politicii pe care tu o consideri ca fiind justă.

– Hai, asumă-ți riscul de a mi-l spune.

– Să-i facem pe hitiți să creadă că ne pregătim pentru a asedia Kadesh. Zvonuri, dezinformare clasică, documente pretins confidentiale, manevre în Siria de Sud. Mă ocup eu de toate astea.

– Până aici, nu mă surprinde nimic.

– Continuarea riscă să fie mai delicată. Atunci când tot acest plan se va dovedi a fi eficace, eu voi pleca în Hatti.

– În ce scop?

– Misiune secretă, cu puteri depline de a negocia.

– Dar... Ce vrei să negociezi?

– Pacea, Maiestate.

– Pacea... Cu hitiții!

– Este cea mai bună soluție pentru a împiedica Asiria să devină un adevărat monstru, mult mai periculos decât Hatti.

– Hitiții nu vor accepta niciodată.

– Dacă voi avea sprijinul tău, eu mă voi strădui și voi reuși să-i conving.

– Dacă altcineva, nu tu, mi-ar fi făcut o asemenea propunere, l-aș fi acuzat de înaltă trădare.

Acha zâmbi.

– Și eu m-aș îndoi... Dar cine altcineva decât Ramses ar putea vedea lucrurile într-un viitor mai îndepărtat, foarte îndepărtat de momentul în care ne aflăm?

– Înțelepții nu ne învață, oare, că a linguși un prieten este o greșeală de neiertat?

– Eu nu mă adresez acum prietenului, ci faraonului. Dacă am vedea la câțiva pași distanță, concentrați doar asupra evenimentului imediat, am putea profita de forțele pe care

le avem acum pentru a-i înfrunta pe hitiți, cu șanse reale de a-i învinge; dar intrarea năvalnică a Asiriei pe scena internațională trebuie să ne modifice strategia.

– O simplă intuiție, Acha; recunoșteați mai devreme chiar tu însuși.

– Pentru că ocup un post ca al meu, este esențial să prevăd viitorul și s-o iau înaintea altora. Nu intuiția este aceea care conduce la o decizie justă?

– Nu am dreptul să te las să înfrunți un asemenea risc.

– Te referi la vizita mea în Hatti? Doar știi că n-ar fi prima oară când aș face așa ceva.

– Chiar dorești să le vizitezi din nou închisorile?

– Există și călătorii mai plăcute, dar trebuie să știi cum să forțezi destinul.

– Nu știu cum aș mai putea găsi un asemenea ministru al Afacerilor externe.

– Am de gând să mă întorc, Ramses. Și, de altfel, viața ușuratică și comodă de aici mi-ar moleși spiritul, dacă aș duce-o tot așa prea mult timp. În loc să am câteva iubite pe care să le îmbrac, să le scot peste tot și, după o vreme, să mă plictisesc de ele, mie îmi trebuie o nouă aventură pentru ca să rămân cu spiritul treaz și gata de noi cuceriri. Experiența aceasta nu mă sperie... Mă pricep cum să mă folosesc de slăbiciunile hitiților și să-i conving să înceteze ostilitățile.

– Îți dai seama, Acha, că planul acesta al tău este de-a dreptul nebunesc?

– În acest plan se îngemănează prospețimea evenimentelor noi și atracția necunoscutului: nu este nespun de seducător?

– Tu nu credeai, totuși, că aș fi putut fi de acord cu el.

– Eu am să-l obțin, căci tu nu ești un monarh bătrân și friguros, incapabil să schimbe lumea. Dă-mi ordin să negociez cu barbarii care vor să ne distrugă pentru a ne transforma în niște vasali supuși.

– Vreau să fac o lungă călătorie în sud și tu, tu vei fi izolat și singur acolo, în nord.

– Dacă tu te ocupi de ceea ce este dincolo de viață, lasă-mi mie grija hitișilor.

Având între cincisprezece și douăzeci și cinci de ani, cu capul în întregime ras, cu excepția unei şuvițe formate dintr-o serie de codițe împletite, strânse la nivelul urechii cu o panglică lată și lăsate să atârne pe partea dreaptă a feței, „copiii regelui” purtau cercei, un colier lat, brățări, iar în jurul șoldurilor aveau o pânză plisată; în mâini țineau cu mândrie o nuia care avea fixată în vârf o pană de struț.

Acestor băieți, aleși datorită calităților fizice și intelectuale de care dădeau dovadă, Ramses le încredințase misiunea de a face parte, în numele lui, din diferite unități ale armatei. Prezenți pe câmpul de luptă, ei trebuiau să redea soldaților vigoarea necesară, atunci când aceștia erau gata să facă un pas înapoi; regele nu uitase lașitatea oamenilor săi atunci când, la Kadesh, se aflaseră în fața coaliției create de hitiți.

„Copiii regelui” aveau să plece în nord și să se ocupe de administrarea protectoratelor. Primiseră de la Acha ordine precise și urmau să le respecte întocmai.

Se răspândise deja legenda conform căreia Ramses cel Mare, tată destoinic și neobosit, adusese pe lume cam o sută de băieți a căror existență era dovada incontestabilă a puterii divine care sălășluia în monarh. Lua ființă astfel o genealogie de poveste pe care sculptorii o transpuneau în piatră, iar scribii o lăsau cu sârg viitorimii.

La umbra lămâiului său preferat, bătrânul Homer își parfuma barba albă. Hector, motanul său alb cu negru, se îngrășase și prinse să toarcă îndată ce Ramses începu să-l mângâie.

– Fie-mi iertată îndrăzneala, Maiestate, dar am impresia că sunteți cam supărat.

– Să zicem, mai degrabă... preocupat.

– Vești proaste?

– Nu, doar gândul la o lungă călătorie care prezintă unele pericole.

Poetul grec își umplu cu frunze de salvie pipa uriașă, făcută din cochilia unui melc.

– Ramses cel Mare... Așa vă spune acum poporul; iată ce am scris: *Darurile mărețe făcute de zei nu pot fi cu nici un chip trecute cu vederea. Numai de la ei le putem primi, căci nimeni nu le-ar putea obține prin propriile sale puteri.*

– Ești chiar atât de fatalist?

– Este privilegiul vârstei, Maiestate. *Iliada* mea și *Odiseea* sunt terminate, am scris ultimele versuri la poemul care proslăvește victoria voastră de la Kadesh. Nu-mi mai rămâne altceva acum decât să-mi fumez frunzele de salvie, să beau vin aromatizat cu chimen și să mă las masat cu ulei de măsline.

– Nu dorești să-ți mai citești o dată opera?

– Numai scriitorii de duzină se admiră în oglinda propriilor lor fraze. La ce servește această călătorie, Maiestate?

– „Întoarce-te deseori la Abydos, îmi cerea tatăl meu, și ai grijă de templul acesta”. I-am cam uitat poruncile și acum trebuie să mă îngrijesc de acest sanctuar.

– Mai este și altceva?

– La întrebarea: „Ce este un Faraon?” Seti răspundea: „Cel care-și face fericit poporul.” Cum să ajungi să faci așa ceva? Săvârșind fapte care fac bine Principiului și zeilor, astfel încât ele să se răsfrângă asupra oamenilor.

– Nu regina a fost aceea care v-a îndemnat să faceți asta?
 – Cu ea, și pentru ea, vreau să creez o operă care va produce această energie luminoasă binefăcătoare de care noi avem atâta nevoie și care va apăra Egiptul și Nubia de nenorociri.

– Locul a fost ales?

– În inima Nubiei, Hathor a lăsat urma prezenței sale într-un loc numit Abu Simbel. Încarnându-se în piatră, doamna stelelor a dezvăluit astfel secretul iubirii sale. Pe acesta vreau să i-l ofer lui Nefertari, pentru ca ea să devină pentru vecie doamna de la Abu Simbel.

Cu barba mare și părul în dezordine, așezat pe călcâie cu genunchii îndoiți sub el, bucătarul se servea de o frunză de palmier ca să ațâțe jarul pe care frigea o găscă; în ciocul și pe beregata păsării el îndesase o țepușă cu care învârtea din când în când friptura. Când avea să termine, trebuia să jumulească o rață, să-i scoată măruntaiele, să-i reteze capul, vârful aripilor și labelle, urmând s-o înfigă și pe ea într-o frigare ca s-o pregătească la foc încet.

O doamnă îl întreabă:

– Toate zburătoarele sunt vândute?

– Aproape toate.

– Dacă eu îți comand o rață, poți să mi-o frigi repede de tot?

– Treaba este că... Sunt foarte ocupat.

Dolenta, sora lui Ramses, își trase la locul ei breteaua stângă care îi aluneca mereu de pe umăr; apoi, doamna înaltă și brună puse un vas cu miere la picioarele bucătarului.

– Te-ai deghizat perfect, Șenar. Dacă nu mi-ai fi dat tu întâlnire exact în locul acesta, nu te-aș fi recunoscut.

– Ai mai aflat ceva important?

– Cred că da... Am fost de față la marea audiență a perechii regale.

– Înapoiază-te peste două ore; am să-ți dau rața friptă, o să închid prăvălia și tu o să vii după mine. Am să te duc la Ofir.

La marginea antrepozitelor, în cartierul bucătarilor și al măcelarilor, liniștea nu se așternea decât la căderea nopții. Câțiva ucenici, cocoșați sub poverile pe care le cărau în spate, se îndreptau către vilele celor bogați pentru a le aproviziona cu carnea cea mai bună destinată banchetelor.

Șenar o luă pe o străduță pustie, se opri în fața unei uși scunde, vopsită în albastru, și bătu de patru ori cu pauze. Îndată ce ușa se deschise, îi făcu semn Dolentei să se apropie. Femeia înaltă și brună veni în grabă și se strecură într-o încăpere cu tavanul jos, ticsită de coșuri împletite din nuiele. Șenar ridică un capac din podea și coborî împreună cu sora sa pe o scară de lemn care ducea în pivniță.

Când îl văzu pe magul Ofir, Dolenta căzu la picioarele lui și-i sărută poala veșmântului.

– Mă temeam îngrozitor că n-o să te mai văd!

– Ți-am promis că o să mă întorc. Zilele de meditație în Orașul Soarelui mi-au întărit credința în Aton, zeul unic care, mâine, va domni peste această țară.

Cu priviri admirative, Dolenta îl contemplă pe magul cu figura ca a unei păsări de pradă. El o fascina pentru că era profetul adevăratei credințe. Mâine, forța lui va călăuzi poporul; mâine, îl va doborî pe Ramses.

– Ajutorul tău este foarte prețios pentru noi, spuse Ofir cu un glas blând și profund: fără tine, cum am putea lupta împotriva acestui tiran nemilos și urât de toată lumea?

– Ramses nu se mai ferește de mine; sunt chiar convinsă că îmi acordă din nou încredere, datorită intervenției mele în favoarea prietenului său, Moise.

– Ce are de gând regele?

– A încredințat guvernarea protectoratelor din Nord fiilor regelui, aflați sub ordinele lui Acha.

– Diplomatul ăsta blestemat! izbucni Șenar; m-a înșelat și și-a bătut joc de mine. O să mă răzbun, o să-l calc în picioare, o să...

– Avem alte lucruri, mai urgente, de rezolvat, i-o reteză scurt Ofir. S-o ascultăm pe Dolenta.

Sora lui Ramses era mândră că putea juca din nou un rol important în această conspirație.

– Perechea regală urmează să facă o călătorie lungă.

– Încotro?

– Sudul Egiptului și Nubia.

– Știi de ce?

– Ramses vrea să facă un dar ieșit din comun reginei. Se pare că un templu.

– Doar pentru asta se duc ei acolo?

– Faraonul vrea să atragă puterile divine, să le reunească, să le folosească energia ca să creeze un fel de plasă protectoare pe care s-o întindă pe deasupra Egiptului.

Șenar rânji.

– Preaiubitul meu frate probabil că și-a ieșit din minți!

– Nu, protestă Dolenta, el știe că este amenințat de adversari misterioși; nu are altă soluție decât să cheme zeii în ajutor și să-și alcătuiască o armată invizibilă ca să lupte împotriva unor dușmani de care se teme.

– A început să înnebunească, aprecie Șenar, și continuă să se cufunde în demența sa. O armată de divinități... Asta-i ceva de-a dreptul caraghios!

Fratele regelui simți ațintindu-se asupra lui privirea ca de gheață a lui Ofir.

– Ramses și-a dat seama de pericol, spuse Magul.

– Doar nu crezi că, totuși...

Șenar nu mai continuă. Dinspre Ofir parcă emana o violență înspăimântătoare; pentru o clipă, fratele mai mare al regelui nu se mai îndoie de puterile oculte ale libianului.

– Cine îl protejează pe micul Kha? o întrebă Ofir pe Dolenta.

– Setau, împlânzitorul de șerpi. El îi transmite tot ce știe fiului lui Ramses și l-a înconjurat de forțe care-l pun la adăpost de orice atac, de oriunde ar veni el.

– Șerpii dețin secretele magiei pământului, recunosc Ofir; cine trăiește în preajma lor cunoaște acest lucru. Datorită pensulei furate de la copil, eu voi ajunge cândva să distrug acest sistem de apărare. Dar îmi va trebui mai mult timp decât prevăzusem.

În adâncul sufletului, Dolenta se simți revoltată la ideea că micul Kha ar putea avea de suferit de pe urma acestui război al spiritelor, dar mintea i se supuse voinței lui Ofir. Acest atac avea să-l slăbească pe Ramses, i-ar mai fi redus din ka și poate că l-ar fi forțat să abdice. Oricât de crud devenea atacul, Dolenta nu ar fi avut nimic împotriva lui.

– Trebuie să ne despărțim, spuse magul.

Dolenta se agăță cu disperare de haina lui Ofir.

– Când o să te mai văd?

– Șenar și cu mine vom pleca pentru o vreme din capitală; nu putem rămâne prea mult timp în același loc. Vei fi prima care va afla de întoarcerea noastră. Până atunci, continuă să culegi informații.

– O să răspândesc în continuare credința cea adevărată, murmură ea.

– Poate fi ceva mai important decât asta? o aprobă Ofir, cu un surâs complice.

Pentru a sărbători achitarea lui Moise, cărămidarii evrei organizaseră un banchet uriaș în mahalaua în care locuiau; pâini în trei colțuri, prepelițe umplute, tocană de porumbel, compot de smochine, vin tare și bere proaspătă fură oferite mesenilor care cântară toată noaptea, strigând cu toții de mai multe ori numele lui Moise, devenit cel mai popular dintre evrei.

Sătul de atâta larmă, acesta se îndepărtă de locul în care se ținea petrecerea atunci când susținătorii săi fură prea amețiți ca să-i mai bage de seamă absența. Moise simțea nevoia de a rămâne singur și de a se gândi la luptele pe care urma să le dea; să-l convingă pe Ramses că trebuie să lase întregul popor evreu să plece din Egipt nu avea să fie un lucru prea ușor. Totuși, trebuia să aducă la îndeplinire cu orice preț misiunea pe care o primise de la Yahwe; ca să facă asta, el era în stare să mute munții din loc.

Se așează pe marginea uriașei pietre a morii cartierului; doi bărbați se apropiară de el. Doi beduini, pleșuvul și bărbosul Amos și uscățivul Baduch.

– Ce căutați aici?

– Ne bucurăm și noi laolaltă cu ceilalți, declară Amos; nu este un moment important?

– Dar voi nu sunteți evrei.

- Am putea fi aliații voștri.
 - N-am nevoie de ajutorul vostru.
 - N-ai impresia că ai tăi se umflă în pene cam degeaba?
- Fără arme, n-o să ajungi să-ți realizezi visurile.
- O să mă folosesc și de unele arme, dar nu de ale voastre.
 - Dacă evreii se aliază cu beduinii, afirmă Baduch, pot forma o adevărată armată.
 - Și la ce-ar servi asta?
 - Să luptați cu egiptenii și să-i învingeți!
 - Țsta-i un vis periculos.
 - Tu, Moise, îndrăznești să critici un asemenea vis? Să-ți scoți poporul din Egipt, să i te opui lui Ramses, să crezi că te afli deasupra legilor din țara asta... Nu este un vis la fel de condamnat și de periculos?
 - Cine ți-a vorbit despre planurile mele?
 - Până și ultimul cărămidar le cunoaște! Se pune pe seama ta chiar și intenția de a ridica steagul lui Yahwe, zeul războinic, și de a pune mâna pe cele Două Țări.
 - Oamenii o iau razna foarte ușor, atunci când un plan măreț le dă peste cap obiceiurile.
- În ochii șireți ai lui Baduch apărură o sclipire de răutate.
- Nu mai e mult și o să te gândești cum să-i ridici pe evrei împotriva autorităților egiptene.
 - Feriți-vă din calea mea și unul și celălalt.
 - Greșești, Moise, insistă Amos; poporul tău va fi nevoit să lupte și nu are nici cea mai mică experiență în privința asta. Noi am putea să vă servim drept instructori.
 - Plecați și lăsați-mă să-mi văd de gândurile mele.
 - Cum dorești... Dar o să ne mai vedem.

Călătorind pe măgarii lor ca doi simpli țărani care aveau o autorizație de a circula, eliberată de Meba, cei doi beduini poposiră pe un câmp, la sud de Pi-Ramses. Începuseră să mă-

nânce din ceapa dulce pe care o aveau cu ei, cu pâine proaspătă și cu pește uscat, când doi bărbați se așezară lângă ei.

– Cum a decurs întâlnirea? întrebă Ofir.

– Moise ăsta e căpos rău, recunosc Amos.

– Amenințați-l cumva, îi îndemnă Șenar.

– N-ar ajuta la nimic. Trebuie să-l lăsăm să se afunde în planurile lui nebunești. Într-un moment sau în altul, tot va avea nevoie de noi.

– Evreii au acceptat să-l urmeze?

– Achitarea în proces îl ridică la rangul de erou și cărmidarii sunt convinși că el le va apăra drepturile, cum a făcut-o și în trecut.

– Ce spun ei despre planul lui Moise?

– Multă lume are ceva împotriva lui, dar el înfierbântă sângele câtorva tineri care visează la independență.

– Să-i încurajăm, spuse Șenar; îndemnându-i să se răzcoale, ei vor slăbi puterea lui Ramses. Dacă el începe să-i reprime, poporul îl va urî.

Amos și Baduch erau cei doi supraviețuitori ai rețelei de spionaj care activase în Egipt timp de mai mulți ani; aflându-se în afara lumii negustorilor, nu fuseseră dibuiți de Serramanna. În Deltă, ei se bucurau de o susținere destul de importantă.

Întâlnirea dintre Ofir, Șenar, Amos și Baduch era un adevărat consiliu de război, însemnând reluarea ofensivei împotriva lui Ramses.

– Unde se află trupele hitite? întrebă Ofir.

– După cum spun iscoadele beduinilor, răspunse Baduch, s-au stabilit pe poziții pe undeva pe aproape de Kadesh. Garnizoana din cetate a fost întărită, ca măsură de prevedere în cazul unui asediu al armatei egiptene.

– Îl cunosc eu pe fratele meu, rânji Șenar; n-o să reziste în fața dorinței de a se năpusti orbește înainte!

Cu prilejul bătăliei de la Kadesh, Amos și Baduch, jucând rolul unor prizonieri înspăimântați, îl mințiseră pe Ramses pentru a-l atrage într-o cursă din care n-ar mai fi avut nici o scăpare. Păstrasera o amintire neplăcută a eșecului lor de atunci și căutau să se răzbune pentru a-l da uitării.

– Ce misiune are pentru noi Hatti? îl întrebă magul pe Baduch.

– Să-l destabilizăm pe Ramses prin toate mijloacele.

Ofir știa prea bine ce însemna acest ordin destul de vag. Pe de o parte, Egiptul își recucerise protectoratele, iar hitiții nu se simțeau în stare să le recupereze; pe de altă parte, fiul și fratele împăratului trebuiau să dea între ei o luptă încrâncenată pentru a pune mâna pe puterea pe care încă o mai deținea împăratul Muwattalis, dar pentru cât timp de-acum încolo?

Înfrângerea de la Kadesh, eșecul contraofensivei în Canaan și în Siria, lipsa de reacție atunci când Egiptul pusese din nou stăpânire pe aceste teritorii, părea să dea de înțeles că puterea imperiului hitit slăbea, din cauza luptelor interne. Dar o asemenea tristă realitate nu-l putea împiedica pe Ofir să-și îndeplinească misiunea. Când Ramses avea să fie lovit de moarte, în Hatti ar fi izbucnit o nouă confruntare.

– Voi doi, le ordonă Ofir lui Baduch și lui Amos, continuați să vă infiltrați printre evrei. Oamenii voștri să se declare adepți ai lui Yahwe și să-i convingă pe cărămidari să-l urmeze pe Moise. Dolenta, sora regelui, ne va da informații despre cum merg lucrurile la curte în absența perechii regale. Eu o să mă ocup de Kha oricare ar fi măsurile de protecție de care este înconjurat.

– Eu mi-l rezerv pe Acha, bombăni Șenar.

– Ai altceva mai bun de făcut, îl potoli Ofir.

– Vreau să-l ucid cu mâinile mele înainte de a-l elimina pe fratele meu!

– Și ce-ar fi dacă ai începe chiar cu acesta din urmă?

Propunerea magului îi provocă lui Șenar o nouă izbucnire de furie împotriva tiranului care îi răpise tronul.

– Eu plec din nou la Pi-Ramses pentru a coordona de acolo strădaniile noastre; tu, Șenar, o pornești înspre sud.

Șenar se scărpină în barbă.

– Să-l întârzii pe Ramses... Asta ai de gând?

– Aștept să faci mult mai mult.

– Cu ce?

Ofir era nevoit să dezvăluie strategia lui Muwattalis.

– Hitiții vor invada Delta, nubienii vor trece granița și vor ataca la Elephantine. Ramses nu va reuși să stingă incendiile pe care le vom aprinde noi în același timp și în mai multe locuri.

– Pe ce mijloace mă pot baza?

– Un detașament de războinici bine antrenați care te așteaptă, lângă Orașul Soarelui, și șefii triburilor nubiene cărora le facem daruri însemnate de mai multe luni. Mergând în inima acestei regiuni, Ramses nu-și dă seama că se aruncă orbește într-o capcană. Fă în așa fel încât să nu se întoarcă viu de acolo.

Un zâmbet larg luminează fața lui Șenar.

– Eu nu cred nici în Dumnezeu nici în zei, dar încep să cred din nou în norocul meu. De ce nu mi-ai spus mai demult de acești aliați prețioși?

– Astea erau ordinele pe care le promisem.

– Acum încalci aceste ordine?

– Am încredere în tine, Șenar. Acum, știi totul despre indicațiile pe care le-am primit din Hatti.

Agitat peste măsură, fratele lui Ramses smulse câteva buruieni de pe jos, le aruncă în vânt, se ridică, nervos, și făcu câțiva pași încolo și înapoi. În sfârșit, avea și el puterea de a acționa după cum îl tăia capul, fără a mai fi nevoie ca

magul să fie de față. Ofir se folosea prea mult de magie, de viclenie și de forțe ascunse; el, Șenar, avea să adopte o strategie mai puțin complicată și mult mai brutală.

În mintea sa, o sumedenie de idei se îngrămădeau deja. Să întrerupă călătoria lui Ramses într-un mod definitiv... Nici nu mai avea un alt țel.

Ramses... Ramses cel Mare, a cărui reușită nerușinată îi stătea pe suflet tot timpul! Șenar nu-și făcea iluzii în privința mijloacelor sale limitate, dar el avea o calitate pe care nici cea mai mare dezamăgire n-o putea anula: încăpățânarea. Pe măsura staturii adversarului, ranchiuna sa care creștea în fiecare zi îi dădea puterea să-l înfrunte pe stăpânul celor Două Țări.

Timp de câteva clipe, pătruns de pacea câmpurilor întinse din jur, Șenar șovăi.

Ce avea el să-i reproșeze lui Ramses? De la urcarea sa pe tron, urmașul lui Seti nu făcuse nici o greșală, nici față de țara sa, nici față de poporul egiptean. El îi pusese pe toți la adăpost de nenorociri, se comportase ca un războinic viteaz, apăraseră prosperitatea oamenilor și dreptatea.

Ce avea, așadar, să-i reproșeze în afara faptului că era Ramses cel Mare?

În timpul unui sfat la care luau parte cei mai importanți reprezentanți ai castei militarilor și ai celei negustorești, împăratul Muwattalis a repetat cuvintele unuia dintre predecesorii săi: „În zilele noastre, omorul a devenit o practică obișnuită în familia regală; regina a fost asasinată, fiul regelui a fost și el asasinat. Așa că este necesar, pentru a ne feri de asemenea drame, să impunem o lege: nimeni să nu omoare un membru al familiei regale, nimeni să nu scoată sabia sau pumnalul din teacă împotriva lui; trebuie să se ajungă la o înțelegere în privința găsirii unui succesor al suveranului.”

Afirmând cu tărie, în același timp, că problema urmașului la tron nu era de actualitate, împăratul și-a mărturisit bucuria că vremea omorurilor trecuse și-și exprima din nou încrederea în Hattușil, fratele său, și în Uri-Teșub, fiul său. Pe acesta din urmă l-a confirmat în funcția de comandant-șef al armatei; fratelui său îi dăduse misiunea de a stimula economia și de a menține legături trainice cu aliații străini ai țării Hatti. Cu alte cuvinte, el îi retrăgea lui Hattușil orice putere militară și-l făcea invulnerabil pe Uri-Teșub.

Judecând după zâmbetul triumfător al lui Uri-Teșub și după expresia de dezamăgire a lui Hattușil, nu era greu de ghicit care era urmașul pe care și-l alesese Muwattalis, chiar și fără să pronunțe vreun nume.

Plictisit și obosit peste măsură, înfofolit în mantia sa de lână roșie cu negru, împăratul nu comentă deloc deciziile luate și ieși din sală, înconjurat de garda sa personală.

Turbând de furie, frumoasa preoteasă Putuhepa aruncă pe jos și călcă în picioare cerceii din argint pe care îi primise în ajun de la soțul său, Hattușil.

– Este ceva de necrezut! Fratele tău împăratul te face una cu pământul și tu habar n-aveai de așa ceva!

– Muwattalis este un om foarte ascuns... Și, de altfel eu îmi păstrez o serie de funcții importante.

– Fără armată, tu nu ești decât o marionetă supusă bunului plac al lui Uri-Teșub.

– Îmi rămân prieteniiile strânse cu generali și ofițeri din fortărețele care păzesc frontierele noastre.

– Dar fiul împăratului domnește deja ca un adevărat stăpân peste capitală!

– Uri-Teșub sperie spiritele mai înțeleghătoare.

– Câte bogății va trebui să le dăruim acestor oameni pentru a-i convinge să nu treacă în tabăra lui?

– Negustorii ne vor sări în ajutor.

– De ce și-a schimbat părerea împăratul? Părea să-l dușmănească pe fiul său și aprobase ideea mea de a-l suprima.

– Muwattalis nu face niciodată cum îl taie capul, aminti Hattușil; fără îndoială, a trebuit să țină cont de amenințările din partea castei militare. El i-a potolit pe militari redându-i lui Uri-Teșub vechile privilegii.

– Este o mare negliobie! Nebunul ăsta războinic va profita de așa ceva pentru a lua puterea.

Hattușil reflectă timp de câteva clipe.

– Mă întreb dacă, în felul acesta, împăratul nu a încercat să ne trimită un mesaj într-un mod foarte discret. Uri-Teșub

devine omul forte din Hatti, deci noi apărem în fața lui ca o cantitate neglijabilă. Nu este acesta cel mai potrivit moment pentru a-l doborî? Eu sunt convins că împăratul îți recomandă în felul acesta să te grăbești. Trebuie să lovești și s-o faci foarte repede.

– Speram ca Uri-Teșub să vină, într-o zi sau alta, să se roage în templul zeiței Ishtar, pentru a cere și sfatul celor pricepuți în ghicit viitorul. După această numire a sa, trebuie examinate cât mai repede măruntaiele unui uliu! Noul șef al armatei hitite trebuie să se grăbească să-și cunoască viitorul. Eu voi fi aceea care va oficia acest ritual. Când îl voi ucide, voi spune că a căzut victimă mâniei cerești.

Purtându-și povara de cositor, de țesături și de produse alimentare, catării intrau în capitala hitită cu pași rari, regulați. Conducătorii caravanelor îi mânau către o tejghea unde un negustor verifica lista și cantitatea de produse, stabilea modul în care puteau fi acordate creditele, semna contracte și-i amenința pe rău-platnici cu pedepse din partea justiției.

Cel mai important reprezentant al castei negustorilor, un bărbat obez de vreo șaizeci de ani, se plimba înapoi și încolo prin cartierul comercial. Cu un ochi atent supraveghea tranzacțiile și era gata să intervină în cazul vreunui litigiu. Când Hattușil îi ieși în cale, zâmbetul plin de amabilitate negustorească îi dispăru de pe buze. Purtând părul strâns cu o panglică, îmbrăcat cu un veșmânt dintr-o țesătură multicoloră, fratele împăratului părea mai nervos ca de obicei.

- Am vești proaste, îi mărturisi negustorul.
- Necazuri cu furnizorii?
- Nu, mult mai rău: cu Uri-Teșub.
- Dar... Împăratul mi-a încredințat mie conducerea economiei!
- Lui Uri-Teșub nu pare să-i pese deloc de aceasta.

– Ce nelegiuiri a mai făcut?

– Pentru a-și plăti mai bine soldații, fiul împăratului a hotărât să încaseze un nou impozit pe fiecare tranzacție comercială.

– O să înaintez un protest serios.

– N-are nici un rost, este prea târziu.

Hattușil era ca un naufragiat pierdut în valuri; pentru prima dată, împăratul nu-i făcuse nici o destăinuire așa că el, fratele său, afla o veste importantă nu din gura lui Muwattalis, ci de undeva din afara palatului.

– O să-i cer împăratului să anuleze acest impozit.

– O să dai greș, îi prezise negustorul. Uri-Teșub vrea să refacă vechea putere militară hitită asupra casta negustorilor și jefuindu-i de averi.

– Am să mă opun la așa ceva.

– Să te ajute zeii, Hattușil.

De mai bine de trei ore, Hattușil aștepta într-o săliță înghețată din palatul împăratului. De obicei, el intra fără nici un fel de ceremonial în apartamentele private ale fratelui său; de data aceasta, doi oameni din garda personală a lui Muwattalis nu-l lăsaseră să mai treacă și un șambelan îi ascultase dorința de a-l vedea pe rege, dar fără să-i mai spună când putea să fie primit de către acesta.

În curând, se făcea noapte. Hattușil îi spuse unuia dintre paznici:

– Anunță-l pe șambelan că n-o să mai aștept prea mult.

Soldatul șovăi, schimbă o privire cu camaradul său, după care dispăru pentru câteva clipe. Celălalt părea să fie gata să-l străpungă cu lancea pe Hattușil, dacă acesta ar fi încercat să intre cu forța.

Șambelanul își făcu din nou apariția, însoțit de șase gărzi cu o uitătură dușmănoasă. Fratele împăratului se gândi că

aveau de gând să-l aresteze și să-l arunce într-o temniță din care să nu mai iasă nicicând.

– Ce doriți? îl întrebă șambelanul.

– Să-l văd pe împărat.

– V-am mai spus o dată că astăzi nu primește pe nimeni.

N-are rost să mai așteptați.

Hattușil se îndepărtă, iar gărzile rămaseră nemișcate.

Pe când ieșea din palat, se întâlnește în drum cu Uri-Teșub, strălucind de putere. Cu un zâmbet disprețuitor pe buze, comandantul-șef al armatei nici nu catadicsi să-l salute pe Hattușil.

Din înaltul terasei palatului, împăratul Muwattalis își privea capitala, Hattușas. Adevărată stâncă fortificată, în inima stepelor aride, orașul fusese înălțat ca să stea mărturie existenței unei forțe invincibile. Văzând-o, oricare invadator care s-ar fi apropiat cu gând să-l cucerească, ar fi făcut calea întoarsă. Nimeni nu putea pune stăpânire pe turnurile sale, nimeni nu ar fi ajuns la acropola imperială care domina templele închinare zeităților.

Nimeni, în afară de Ramses.

De când acest faraon urcase pe tronul Egiptului, el făcuse să tremure marea fortăreață și dădea lovituri grele imperiului. Gândul îngrozitor al înfrângerii îl apăsa câteodată pe Muwattalis; la Kadesh, evitase dezastrul, dar mai putea el spera că urma să aibă și în viitor același noroc? Ramses era tânăr, năvalnic, iubit de zei, și nu s-ar fi lăsat până nu îndepărta amenințarea hitită.

El, Muwattalis, căpetenia unui popor de războinici, trebuia să născocască o altă strategie.

Șambelanul îi anunță vizita lui Uri-Teșub.

– Să intre.

Pasul apăsător al militarului făcu să vibreze lespezile din pardoseala terasei.

– Zeul furtunii să te aibă în pază, tată! Armata va fi în curând gata să recucerească teritoriile pierdute.

– Nu ai pus tu cumva un nou impozit care îi nemulțumește pe negustori?

– Aia sunt niște profitori și niște lași! Bogățiile luate de la ei vor contribui la întărirea armatei noastre.

– Vezi că ai intrat în domeniul pe care i l-am dat în grijă lui Hattușil.

– Că mult îmi pasă mie de Hattușil! N-ai refuzat să-l primești?

– Nu-ți dau ție socoteală de hotărârile mele.

– M-ai ales ca urmaș, tată, și ai avut dreptate. Armata este plină de elan, poporul este liniștit. Te poți baza pe mine ca să arăt lumii ce puternici suntem și să-i masacrăm pe egipteni.

– Știu cât ești de viteaz, Uri-Teșub, dar mai ai încă multe de învățat; politica externă pe care o duce Hatti nu se reduce doar la un permanent conflict cu Egiptul.

– Nu există decât două feluri de oameni: învingătorii și învinșii. Hitiții nu pot face parte decât din prima categorie. Datorită mie, noi o să ieșim și de data aceasta învingători.

– Mulțumește-te doar la a-mi asculta ordinele.

– Când o să atacăm?

– Am alte planuri, fiule.

– De ce să mai amânăm o înfruntare pe care imperiul o cere?

– Pentru că trebuie să ducem tratative cu Ramses.

– Noi, hitiții, am ajuns să ne târguim cu dușmanul... Ți-ai pierdut mințile, tată?

– Nu-ți dau voie să-mi vorbești pe un semenea ton! se burzului Muwattalis. Îngenunchează în fața împăratului tău și cere-ți iertare pentru ce ai spus.

Uri-Teșub nici nu se mișcă, rămânând cu brațele încrucișate.

– Fă cum ți-am spus, dacă nu...

Cu răsuflarea întretăiată, cu buzele strâmbate într-un rânjel sinistru, cu ochii rotindu-se în orbite, Muwattalis își duse mâinile la piept și se prăbuși pe jos.

Uri-Teșub nu făcea decât să se uite nepăsător la el.

– Inima... inima mea este ca piatra... Cheamă-l pe doctorul palatului.

– Îți cer să-mi dai puteri depline. De-acum încolo, numai eu o să dau ordine armatei.

– Un doctor, repede...

– Renunță la tron.

– Sunt tatăl tău... O să mă lași... să mor?

– Renunță la domnie.

– Eu... eu renunț. Ai... cuvântul meu.

Cei din sfatul șefilor de trib îl ascultară cu cea mai mare atenție pe Moise. Achitarea lui îi crescuse atât de mult popularitatea încât glasul celui pe care lumea începuse să-l numească „profetul” trebuia să fie ascultat.

– Dumnezeu te-a ferit, constată Libni cu o voce răgușită; adu-i laudă și petrece-ți restul vieții în rugăciune.

– Tu știi foarte bine ce am eu de gând.

– Nu-ți bate joc de norocul pe care l-ai avut, Moise.

– Dumnezeu mi-a poruncit să scot poporul evreu din Egipt și eu am să mă supun poruncii Lui.

Aaron bătu în podea cu toiagul.

– Moise are dreptate: trebuie să facem ceva ca să ne căpătăm independența. Când o să trăim pe pământul nostru, o să avem parte, în sfârșit, de fericire și de prosperitate. Să plecăm cu toții din Egipt, să împlinim voința lui Yahwe!

– De ce să ducem poporul nostru pe drumul nenorocirii? se revoltă Libni. Armata îi va masacra pe răsculați, poliția îi va aresta pe cei care nu se supun!

– Să nu ne lăsăm cuprinși de frică, îi sfătui Moise; numai în credința noastră vom găsi tăria de a-l învinge pe Faraon și de a scăpa de mânia sa.

– Nu ne-ar fi de ajuns să ne închinăm lui Yahwe aici, pe pământul acesta pe care ne-am născut?

– Dumnezeu mi s-a arătat și El mi-a vorbit, le aminti Moise; El este Acela care v-a arătat ce soartă veți avea. Dacă Îl refuzăm, înseamnă să mergem spre pieire.

Kha era fermecat. Setau îi vorbea despre energia care umblă prin univers și însuflețește toate ființele, de la grăunțele de nisip până la stea, energie concentrată în statuile zeităților. În interiorul templelor în care Setau îi dădea voie să intre, fiul cel mare al lui Ramses nu se putea opri să nu contemple corpurile lor de piatră.

Copilul era încântat. Un preot îi purificase mâinile și picioarele și-i dăduse să poarte o pânză albă în jurul șoldurilor, înainte de a-i cere să-și purifice gura cu natron. Încă de la primii pași făcuți în interiorul sanctuarului, lume tăcută și plină de miresme, Kha simțise prezența unei forțe ciudate, această „magie” care lega între ele elementele vieții și din care Faraonul se hrănea el însuși, pentru a-i hrăni, la rândul lui, pe supuși.

Setau îi arătă lui Kha laboratorul din templul lui Amon, ai cărui pereți erau acoperiți de scrieri care dezvăluiau secretele de preparare a unguentelor rituale și a leacurilor folosite de zei pentru a îngriji ochiul lui Horus, astfel încât lumea să nu fie lipsită de lumină.

Kha descifra textele cu lăcomie și încerca să păstreze în memorie cât mai multe hieroglife; și-ar fi dorit chiar să locuiască acolo, în sanctuar, pentru a studia în amănunțime toate aceste scrieri. Doar datorită acestor semne purtătoare de viață se transmitea înțelepciunea strămoșilor.

– Aici se dezvăluie adevărata magie, îl lămurii Setau; ea este arma pe care Dumnezeu a dat-o oamenilor pentru a îndepărta nenorocirile și a nu mai suferi loviturile destinului.

– Putem scăpa de destinul nostru?

– Nu, dar putem trăi conștienți; nu înseamnă asta să te ferești de loviturile destinului? Dacă știi să faci ca viața

cotidiană să devină magică, vei dispune de o forță care-ți va permite să cunoști secretele cerului și ale pământului, ale zilei și ale nopții, ale munților și ale râurilor; vei înțelege limbajul păsărilor și al peștilor, vei renaște în zori în tovărășia soarelui și vei vedea puterea divină plutind peste ape.

– Ai să mă înveți și pe mine formulele cunoașterii?

– Poate, dacă ești silitor și vei ieși învingător din lupta dintre vanitate și lene.

– O să mă lupt din toate puterile pentru asta!

– Tatăl tău și cu mine plecăm în sudul țării și vom lipsi mai multe luni.

Kha se îmbufnă.

– Mi-ar fi făcut plăcere să rămâi aici și să mă înveți adevărata magie.

– Transformă această încercare în cucerire. Vei veni aici în fiecare zi și vei primi în conștiința ta semnele sacre pe care le vezi trăind în această piatră; în felul acesta, vei fi apărat de orice atac din afară. Pentru mai multă siguranță, am să-ți dau o amuletă și o țesătură protectoare.

Setau dădu la o parte capacul unei lădițe din lemn aurit și scoase de acolo o amuletă în formă de codiță de papirus, simbolizând vigoarea și satisfacția sufletească. O puse pe un șnur și i-o petrecu lui Kha în jurul gâtului. Apoi desfăcu o panglică și, cu cerneală proaspătă, desenă amănunțit un ochi; când cerneala se uscă, el înfășură panglica la încheietura mâinii stângi a băiatului.

– Ai grijă să nu pierzi amuleta aceasta și nici această codiță de papirus; ele vor împiedica pătrunderea energiilor negative în sângele tău. Au fost încărcate cu fluid de către preoți și acționează preventiv.

– Șerpii sunt aceia care dețin formulele?

– Ei știu mult mai multe decât noi despre viață și despre moarte, cele două aspecte ale realității; perceperea

mesajelor pe care le trimit ei trebuie să constituie începuturile oricărei științe.

– Aș vrea să fiu ucenicul tău și să prepar și eu leacuri.

– Destinul tău nu este de a îngriji, ci de a domni.

– Eu nu vreau să domnesc! Mie îmi plac hieroglifile și formulele de cunoaștere. Un faraon trebuie să aibă de-a face cu prea mulți oameni și să rezolve prea multe probleme. Eu prefer tăcerea.

– Viața nu se potrivește întotdeauna cu dorințele noastre.

– Cum să nu, dacă avem la dispoziție magia!

Moise lua masa de prânz cu Aaron și cu doi șefi de trib care susțineau ideea exodului.

Cineva bătu la ușă. Aaron deschise și Serrāmanna trecu pragul încăperii.

– Moise este aici?

– Cei doi șefi de trib se postară în fața profetului.

– Eu sunt Moise.

– Urmează-mă Moise.

– Unde vrei să-l duci? vru să știe Aaron.

– Asta nu te interesează. Nu mă obligați să folosesc forța. Moise făcu câțiva pași înainte.

– Vin cu tine, Serramanna.

Sardul îl urcă pe evreu în carul său. Escortat de alte două care ale poliției, ieși în mare viteză din Pi-Ramses, traversă câmpurile și coti spre deșert.

Serramanna se opri la poalele unui deal care domina o întindere nesfârșită de nisip și de pietriș.

– Urcă-te până în vârf, Moise.

Urcușul nu era deloc greu.

Așezat pe un bolovan ros de vânturi, Ramses îl aștepta.

– Iubesc deșertul la fel ca tine, Moise; n-am petrecut noi ceasuri de neuitat în Sinai?

Profetul se așează și el alături de faraon și-și îndreptară privirile în aceeași direcție.

– Care este zeul care a pus stăpânire pe sufletul tău, Moise?

– Zeul unic, adevăratul Dumnezeu.

– Pentru că ai studiat înțelepciunea Egiptului, ți-ai deschis spiritul mai multor fațete ale divinului.

– Să nu crezi că mă poți aduce iarăși înspre trecut. Poporul meu are un viitor și acest viitor și-l va realiza în afara Egiptului. Dă-le voie evreilor să meargă în deșert, la trei zile de mers, pentru a aduce acolo sacrificii lui Yahwe.

– Știi bine că așa ceva nu este posibil. Pentru a sta câțva timp acolo, ar fi nevoie de o protecție masivă din partea armatei. În împrejurările actuale, n-ar fi exclus ca beduinii să întreprindă un raid care ar face numeroase victime în rândul unei populații neînarmate.

– Yahwe ne va apăra.

– Evreii sunt supușii mei și eu răspund de securitatea lor.

– Suntem prizonierii tăi.

– Evreii sunt liberi să plece și să vină după bunul lor plac, să intre și să iasă din Egipt, dacă respectă legea. Ceea ce îmi ceri tu, în vreme de război, nu este prea înțelept. În plus, nu te vor urma prea mulți dintre ai tăi.

– Îmi voi conduce poporul către Țara care i-a fost făgăduită.

– Unde se află ea?

– Yahwe o să ne arate unde este.

– Evreii sunt atât de nefericiți în Egipt?

– Nu are importanță. Ceea ce contează este doar voința lui Yahwe.

– De ce atâta încrâncenare? La Pi-Ramses există sanctuare în care pot fi venerați și zeii străini. Evreii își pot exercita credința după bunul lor plac.

– Asta nu ne mai este de ajuns; Yahwe nu admite prezența unor zei falși.

– N-o lua razna, Moise! Dintotdeauna, în țara noastră, înțelepții au venerat unitatea divinului în Principiul său și multiplicitatea în manifestare. Când Akhenaton a încercat să-l impună pe Aton în detrimentul altor forțe creatoare, a comis o mare greșală.

– Doctrina lui renaște astăzi, după ce a fost înlăturat tot ceea ce era fals.

– Venerarea unui zeu unic și numai a aceluia va împiedica schimburile de divinități dintre țări și va îndepărta speranța unei înfrățiri între popoare.

– Yahwe este cel care-i apără și-i ajută pe cei drepți.

– Uiți de Amon? El alungă răul, ascultă rugămintea celui care vine către el cu un suflet plin de iubire, aleargă într-o clipă în ajutorul celui care-l cheamă. Amon este medicul care redă vederea unui orb fără să se folosească de leacuri, el este în același timp și unul și mai mulți.

– Evreii nu-l venerază pe Amon, ci pe Yahwe; și Yahwe îi va călăuzi în întâmpinarea destinului lor.

– O doctrină prea rigidă duce la moarte, Moise.

– Hotărârea mea este luată și nu mi-o voi schimba. Aceasta este voința lui Dumnezeu.

– Nu cumva este curată vanitate să crezi că ești singurul care cunoaște aceste lucruri?

– Nu mă interesează părerea ta.

– Așadar, prietenia noastră nu mai există.

– Evreii mă vor alege ca șef al lor: tu, tu ești stăpânul unei țări care ne ține în captivitate. Oricât de puternice ar fi prietenia și prețuirea pe care le am pentru tine, ele vor trebui să dispară în fața misiunii mele.

– Dacă te încăpățânezi, vei încălca Regula lui Maat.

– Nu mă interesează!

– Crezi că te afli deasupra regulii veșnice a universului, care exista chiar înainte de a fi apărut omenirea și va dura chiar și după dispariția ei?

– Singura lege pe care o respectă evreii este cea a lui Yahwe. Ne dai voie să mergem în deșert și să oferim acolo sacrificii în onoarea Lui?

– Nu, Moise; cât timp sunt în război cu hitiții, nu-mi este permis să înfrunt un asemenea risc. Nici cea mai mică tulburare nu trebuie să dezorganizeze sistemul nostru de apărare.

– Dacă tu refuzi în continuare, Yahwe îmi va întări brațul și voi săvârși mai multe minuni care vor duce țara ta într-o stare de disperare.

Ramses se ridică.

– La lucrurile de care ești sigur, prietene, mai adaugă unul: niciodată nu voi ceda unui șantaj.

Caravana înainta printr-o regiune aridă. Delegația egipteană, compusă din vreo treizeci de bărbați călări, scribi și militari, și cam dintr-o sută de catâri încărcăți cu cadouri, înainta printre doi pereți stâncoși în care erau sculptate figuri uriașe ale unor războinici hitiți aflați în marș către sud, adică în direcția Egiptului. Acha citi inscripția: „Zeul furtunii îi călăuzește pe războinici și le oferă în dar victoria.”

De mai multe ori, șeful diplomației egiptene fusese nevoit să-i dojenească și să-i îmbărbăteze pe membrii grupului, năuciți de peisajele neliniștitoare și de prezența unor forțe obscure care cutreierau prin păduri, printre dealuri și peste masivele muntoase. Deși nu se simțea nici el prea în largul lui, Acha îi îndemna la mers, fericit că putea scăpa de bandele de tâlhari care bântuiau prin regiune.

Delegația ieși din defileul pe care-l străbătuse, porni de-a lungul unui râu, trecu prin fața stâncilor împodobite și ele cu anatolieni cu expresie agresivă, apoi înaintă pe o câmpie bătută de vânturi. În depărtare se vedea o colină pe care fusese construită o fortăreață, ca o uriașă și amenințătoare bornă de graniță a imperiului.

La un moment dat, nici animalele nu mai vrură să-și continue drumul; cei care-i mânau se folosiră de toate mijloacele

de convingere pentru a-i face să meargă mai departe în direcția sinistrei construcții.

La creneluri, se puteau zări arcași gata să-și arunce săgețile.

Acha le ordonă membrilor delegației să descalece și să-și pună armele pe pământ.

Agitând un steag multicolor, un herald făcu câțiva pași către intrarea în fortăreață.

O săgeată sfărâmă coada steagului, a doua se înfipse în pământ, în fața lui, iar o a treia îi făcu o zgârietură la umăr. Strâmbându-se de durere, omul făcu cale-ntoarsă.

Imediat, soldații egipteni puseră mâna pe arme.

– Nu, urlă Acha, nu vă atingeți de arme!

– Doar n-o să ne lăsăm măcelăriți aici fără să facem nimic! protestă un ofițer.

– Comportarea lor este neobișnuită. Pentru ca hitiții să fie atât de nervoși și gata să se apere astfel, trebuie ca evenimente grave să se fi produs în imperiu, dar ce fel de evenimente? N-o să știu decât după ce o să vorbesc cu comandantul fortăreței.

– După o asemenea primire, doar n-o să credeți că...

– la cu tine zece oameni și porniți în galop spre pozițiile noastre avansate; trupele din protectoratele noastre să intre în stare de alarmă, ca și cum ar fi atacate de o forță armată hitită. De asemenea, să fie trimiși mesageri care să-l informeze pe Faraon despre situația de aici, pentru ca linia noastră de apărare de la nord-est să fie pe picior de război. Îndată ca va fi posibil, îi voi trimite regelui informații mai amănunțite.

Foarte fericit că va ajunge în locuri mai primitoare, ofițerul nu așteaptă să i se spună de două ori. El își alege zece oameni, îl înlocui pe stegarul rănit și porni în galop în fruntea micului detașament.

Cei care rămăseseră împreună cu Acha nu erau prea încântați de situație. Tânărul diplomat scrisese pe un papirus

câteva rânduri cu caractere hitite, menționând numele și funcțiile sale, fixă documentul în vârful unei săgeți și-l puse pe un arcaș s-o trimită în poarta fortăreței.

– Aveți răbdare, le recomandă Acha celorlalți; ori ne primesc ca să avem o discuție, ori ne ucid pe toți.

– Dar... noi suntem o solie! îi aminti un scrib.

– Dacă hitiții îi ucid pe diplomații care cer să stea de vorbă cu ei, înseamnă că a început o fază nouă, neobișnuită, a războiului. Asta nu este o informație de cea mai mare importanță?

Scribul înghiți în sec și tăcu.

– N-am putea să batem în retragere?

– N-ar fi prea frumos. Noi reprezentăm diplomația Maiestății sale.

Nu prea convins de măreția acestui argument, scribului și colegilor săi li se făcuse pielea ca de găină. Poarta fortăreței se deschise, lăsând să treacă trei călăreți hitiți.

Un ofițer cu coif pe cap, purtând o platoșă groasă, luă mesajul și-l citi. Apoi le dădu ordin soldaților să-i înconjoare pe egipteni.

– Urmați-ne, porunci el.

În interior fortăreața arăta la fel de sinistru ca pe dinafară. Ziduri reci, camere înghețate, o armurărie, dormitoare, infanteriști care făceau instrucție... Această atmosferă înăbușitoare îi opri lui Acha răsuflarea în gât, dar îi încurajă pe membrii soliei care se simțeau deja prizonieri.

După o așteptare de câteva clipe, ofițerul cu coif reapăru.

– Cine este ambasadorul Acha?

Acesta veni mai în față.

– Comandantul fortăreței dorește să vă vadă.

Acha fu condus într-o încăpere pătrată, încălzită de focul dintr-un șemineu. Lângă foc, un bărbat de statură mijlocie, îmbrăcat cu o mantie groasă de lână.

– Bine ai venit în Hatti; mă bucur să te revăd, Acha.

– Pot să-ți mărturisesc că sunt foarte surprins să te văd aici, Hattușil.

– Care este misiunea cu care a venit la noi ministrul Afacerilor externe al Faraonului?

– Să-i ofere împăratului o sumedenie de daruri.

– Suntem în război... Nu se prea obișnuiește un asemenea lucru.

– Conflictul dintre cele două țări ale noastre trebuie să dureze la nesfârșit?

Hattușil nu-și ascunse surprinderea.

– Ce-ar trebui să înțeleg din asta?

– Că mi-ar plăcea să fiu primit de împărat pentru a-i vorbi despre ceea ce intenționează Ramses.

Hattușil își încălzi mâinile la foc.

– Va fi greu... foarte greu.

– Vrei să spui: imposibil?

– Întoarce-te în Egipt, Acha... Nu, nu pot să te las să pleci...

Văzându-l atât de nehotărât pe interlocutorul său, Acha se hotărî să-i spună adevărul.

– Am venit să-i propun pacea lui Muwattalis.

Hattușil se întoarse brusc către el.

– Este o cursă sau o glumă?

– Faraonul este convins că aceasta ar fi cea mai înțeleaptă cale pentru Egipt, ca și pentru Hatti.

– Ramses să dorească pacea? De necrezut! Nemaipomenit!

– Mie îmi revine misiunea de a vă convinge de acest lucru și de a purta negocierile.

– Renunță, Acha.

– Care ar fi motivul?

Hattușil aprecie favorabil sinceritatea oaspetelui său. Ajungând în acest stadiu al discuției, ce rost mai avea să-i ascundă adevărul.

– Împăratul a suferit o criză de inimă. Fără să mai poată vorbi, paralizat, el nu mai este capabil să guverneze.

– Cine exercită acum puterea?

– Fiul său, Uri-Teșub, comandantul șef al forțelor armate.

– Muwattalis nu-ți mai acordă încrederea sa?

– Mi-a dat în grijă economia și diplomația.

– Ești, așadar, interlocutorul meu cel mai autorizat.

– Nu mai sunt nimic, Acha; propriul meu frate îmi închidea toate ușile în nas. Îndată ce am aflat de starea lui de sănătate, m-am refugiat aici, în această fortăreață, unde garnizoana mi-a rămas credincioasă.

– Uri-Teșub o să se proclame împărat?

– Imediat ce moare Muwattalis.

– De ce renunți să mai lupti, Hattușil?

– Nu mai am mijlocele necesare pentru a lupta.

– Armata este în întregime în mâinile lui Uri-Teșub?

– Unii dintre ofițeri se tem de temperamentul său foarte impulsiv și radical, dar ei sunt nevoiți să tacă.

– Sunt gata să mă duc în capitala voastră și să-i prezint propunerile noastre de pace.

– Uri-Teșub nu cunoaște cuvântul „pace”! N-ai nici o șansă de reușită.

– Unde îți este soția, Putuhepa?

– Ea n-a plecat din Hattușaş.

– N-a fost o imprudență din partea ei?

Hattușil se întoarce din nou către foc.

– Putuhepa are un plan pentru a frâna ascensiunea lui Uri-Teșub.

Nobila și mândra Putuhepa medita de trei zile în templul zeiței Ishtar. Când specialistul în ghicit puse pe un altar leșul unui vultur doborât de un arcaș, ea înțelese că sosise clipa așteptată.

Cu o diademă de argint prinsă în păr, înveșmântată într-o lungă robă vișinie, Putuhepa strânse în pumn mânerul pumnalului pe care avea să-l împlânte în spatele lui Uri-Teșub pe când el se va apleca deasupra măruntaielor vulturului, la îndemnul ghicitorului.

Frumoasa preoteasă visase la o pace imposibilă, la o împăcare între toate forțele active din Hatti și la un armistițiu cu Egiptul; dar însăși existența lui Uri-Teșub făcea ca planurile sale să se piardă în neant.

Numai ea îl putea împiedica pe acest demon să ducă la bun sfârșit planurile sale de distrugere, numai ea îi putea oferi puterea soțului ei, Hattușil, care ar fi readus imperiul pe făgașul rațiunii.

Uri-Teșub intră în sanctuar.

Putuhepa era ascunsă în spatele unei coloane groase, în apropiere de altar.

Fiul împăratului nu venise de unul singur. Patru soldați îi asigurau paza. Deși îi era greu să accepte așa ceva, Putuhepa ar fi trebuit să renunțe la ceea ce își pusese în gând și să iasă din templu fără a fi văzută; dar când s-ar mai fi întâlnit cu o asemenea ocazie? În situația actuală, Uri-Teșub se ferea să-și asume chiar și cel mai mic risc. Dacă ar fi acționat suficient de iute, soția lui Hattușil ar fi reușit să-l ucidă pe viitorul tiran, dar ar fi fost ucisă și ea de gărzile de corp.

Dacă s-ar fi ferit de acest sacrificiu, ar fi fost o lașitate din partea ei. Trebuia să se gândească în primul rând la viitorul țării sale și abia mai apoi la propria sa viață.

Ghicitorul spintecă pe burtă vulturul și în jurul său se răspândi o duhoare insuportabilă. Trăgând cu degetele măruntaiele, el le puse pe altar.

Uri-Teșub se apropie, lăsându-i la câțiva metri în urmă pe paznicii săi. Putuhepa strânse cu putere mânerul pumnalului și se pregăti să se arunce asupra victimei; trebuia să fie

la fel de sprintenă ca o pisică sălbatică și să pună toată energia de care era capabilă în gestul acela ucigaș.

Strigătul ghicitorului o ținut pe loc. Uri-Teșub se dădu cu câțiva pași înapoi.

– Stăpâne, aici este ceva îngrozitor!

– Ce vezi tu în mațele astea?

– Trebuie să vă schimbați planurile... Soarta nu vă este favorabilă.

Lui Uri-Teșub îi venea să-i ia beregata bietului ghicitor, dar își dădu seama că de la soldații din gardă vestea s-ar fi răspândit peste tot. În Hatti, nimeni nu îndrăznește să nesocotească previziunile unui ghicitor.

– Cât timp ar mai trebui să aștept?

– Până când sorții vă vor fi favorabili, stăpâne.

Furios la culme, Uri-Teșub ieși val-vârtej din templu.

La curte circulau cele mai felurite zvonuri despre plecarea perechii regale în Sud; unii susțineau că aceasta se va întâmpla neîntârziat, alții că va fi amânată *sine die*, având în vedere situația tulbure din protectorate. Mai erau unii care pretindeau chiar că regele, în ciuda faptului că acolo se aflau „fiii regelui” în fruntea regimentelor, ar fi fost nevoit să plece din nou la război.

Lumina pătrundea din plin în biroul lui Ramses ce medita în fața statuii care-l înfățișa pe tatăl său. Pe masa cea mare din mijloc, se aflau mesaje urgente venite din Canaan și din Siria de Sud. Străjer, câinele galben-auriu al regelui, dormea pe fotoliul stăpânului său.

Ameni dădu buzna pe neașteptate în birou.

- Un mesaj de la Acha!
- Ai siguranța că este de la el?
- Este, fără îndoială, scrisul lui și a menționat și numele meu sub o formă cifrată.
- Pe ce cale a ajuns aici?
- Prin unul dintre membrii rețelei sale care a sosit din Hatti. Nimeni altcineva nu s-a atins de acest mesaj.

Ramses citi textul transmis de Acha și-și dădu astfel seama de importanța tulburărilor care amenințau să destrame

imperiul hitit. Acum înțelegea de ce mesajele celelalte ale lui Acha îl făcuseră să pună în stare de alarmă forturile de la granița de nord-est.

– Hitiții nu mai sunt în stare să ne atace, Ameni; regina și cu mine putem pleca.

Având asupra sa amuleta și înscrisul magic, Kha transcria o problemă de matematică în care se cerea să se calculeze unghiul ideal al unei pante pe care puteau fi târâte până sus blocurile de piatră necesare înălțării unei construcții pe un teren cu multe denivelări. Sora sa, Meritamón, cânta din ce în ce mai bine la harpă, lucru de care era încântat micul său frățior, Merenptah, care începea să meargă sub supravegherea atentă a lui Iset cea frumoasă și a Voinicului. Uriașul leu nubian, cu ochii pe jumătate închiși, îl urmărea cu o vizibilă plăcere pe omulețul care mergea clătinându-se încă și șovăind.

Fiara ridică de îndată capul când Serramanna apărură la intrarea în grădină. Dându-și seama că sardul venea cu gânduri pașnice, se mulțumi să mârâie leneș, după care își reluă poziția ca a unui sfinx.

– Aș vrea să stau puțin de vorbă cu Kha, îi spuse el lui Iset cea frumoasă.

– Dar ce s-a întâmplat... a făcut ceva rău?

– Nu, bineînțeles că nu; dar m-ar putea ajuta în cercetările pe care le fac.

– Imediat ce o să termine de rezolvat problema la care lucrează, o să ți-l trimit.

Serramanna făcuse pași serioși înainte.

Știa de-acum că un mag libian, pe nume Ofir, o ucisese pe nefericita Lita, moartă pentru că, naivă, crezuse într-o minune. Transformându-se într-un port-drapel al ereziei lui Akhenaton, se ascunsese în spatele acestei doctrine pentru

a putea înșela cu ușurință pe anumiți oameni și a-și masca rolul de spion în slujba hitiților. Nu mai era vorba despre simple presupuneri, ci despre dovezi sigure obținute prin interogarea unui negustor ambulant căzut în ochiurile plasei lui Serramanna în momentul în care apăruse la vechea locuință a lui Șenar, acolo unde Ofir se ascunsese mult timp. Personajul nu era, desigur, decât un agent mărunț al rețelei hitite; pentru că nu lucra decât sporadic pentru negustorul sirian Raia, șeful său direct care se întorsese de mult timp în Hatti, el nu fusese anunțat de faptul că activitatea secretă fusese descoperită și că toți cei care erau implicați se împrăștiaseră care încotro. Temându-se că ar putea fi torturat, nefericitul spusese tot ce știa, permițându-i lui Serramanna să lămurească unele aspecte care mai rămăseseră neclare.

Ofir rămânea, însă, de negăsit și Serramanna nu era pe deplin convins că Șenar își găsisse moartea în deșert. Magul luase și el drumul către Hatti, împreună cu fratele lui Ramses? Experiența îl învățase pe sard că răufăcătorii nu încetau niciodată să comită tot felul de rele și că imaginația lor nu avea limite.

Kha se apropie de polițistul cel uriaș și ridică privirile înspre el.

- Ești foarte înalt și foarte puternic.
- Ești de acord să-mi răspunzi la câteva întrebări?
- Te pricepi la matematică?
- Știi să număr oamenii pe care-i comand și armele pe care le dau acestora.
- Știi să construiești un templu sau o piramidă?
- Faraonul mi-a dat o altă misiune: să-i descopăr și să-i arestez pe criminali.
- Mie îmi place să scriu și să citesc hieroglifele.
- Perfect; chiar doream să vorbim despre peninsula care ți-a dispărut.

– Era pensula mea preferată. Îmi pare foarte rău că n-o mai am.

– De la întâmplarea aceasta, probabil că tu te-ai gândit mult la cele întâmplate. Sunt sigur că tu ai niște bănuieli și că o să mă ajuți să-l descopăr pe vinovat.

– Da, m-am gândit, dar nu pot fi sigur de nimic. Să acuzi pe cineva de furt este un lucru foarte grav și nu poți vorbi fără să fii sigur de ceva.

Maturitatea băiatului îl lăsă mut de uimire pe sard; dacă ar fi existat cu adevărat un indiciu, era sigur că nu i-ar fi scăpat lui Kha.

– La oamenii din jurul tău ai observat un comportament neobișnuit?

– Timp de câteva săptămâni, am avut un prieten nou.

– Pe cine adică?

– Diplomatul Meba. Dintr-o dată, el s-a interesat de ceea ce fac eu; și, la fel de brusc, a și dispărut.

Un surâs larg se așternu pe figura încruntată a sardului.

– Mulțumesc, prințe Kha.

La Pi-Ramses, ca și în celelalte orașe, sărbătoarea florilor era o zi de bucurie populară. Mai-mare peste toate preotesele, Nefertari nu uita că, încă de la prima dinastie, conducerea țării fusese preocupată să fixeze un calendar al sărbătorilor care celebrau unirea cerului cu pământul. Prin ritualurile pe care le săvârșea perechea regală, întregul popor era părtaș la viața zeilor.

Pe altarele templelor ca și în fața fiecărei case, arta aranjării florilor era la mare preț. Aici, buchete mari din diferite flori, frunze de palmier și tulpini de trestii; dincolo, lotuși, albastrele, mandragore cu cozi lungi.

Dansând pe ritmurile unor tamburine rotunde sau pătrate, agitând în mâini ramuri de acacia, purtând atârinate la gât

ghirlande împletite din albăstrele și maci, preotesele zeiței Hathor străbăteau principalele străzi ale capitalei unde tălpile lor călcau pe un covor din petale de flori.

Sora lui Ramses, Dolenta, ținuse morțiș să se arate în apropierea reginei a cărei frumusețe îi amuțea pe toți aceia, bărbați sau femei, care avea norocul s-o vadă. Nefertari își amintea că, pe când era tânără fată, își dorea să devină ucenică în serviciul unei zeițe, undeva, departe de lume; cum și-ar fi putut ea imagina atunci îndatoririle unei mari soții regale, a căror povară era din ce în ce mai apăsătoare?

Procesiunea se îndrepta către templul lui Amon, întâmpinată de cântece de bucurie.

– A fost stabilită data plecării, Maiestate? întrebă Dolenta.

– Vasul nostru va fi încă de mâine pregătit de drum, îi răspunse Nefertari.

– Curtea este în fierbere; se spune că veți lipsi mai multe luni.

– S-ar putea.

– Veți ajunge chiar... până în Nubia?

– Aceasta este hotărârea Faraonului.

– Egiptul are mare nevoie de voi amândoi!

– Nubia face parte și ea din țara noastră, Dolenta.

– Este un ținut câteodată primejdios...

– Nu este deloc o călătorie de plăcere.

– Ce motiv ar putea fi atât de urgent pentru a vă chema la o asemenea depărtare de capitală?

Nefertari zâmbi, visătoare.

– Dragostea, Dolenta. Doar dragostea.

– Nu înțeleg, Maiestate.

– Nu-i nimic, reflectam cu voce tare, spuse regina aflată cu gândul foarte departe.

– Mi-ar plăcea tare mult să vă pot fi de folos cumva...
Ce aş putea face în perioada în care veți lipsi?

– Ajut-o pe Iset dacă are nevoie de ceva; singurul lucru pe care-l regret este că nu am avut destul timp ca să mă ocup de educația lui Kha și a lui Meritamon.

– Să vă aibă zeii în pază, așa cum știu ei cel mai bine.

Îndată ce sărbătoarea lua sfârșit, Dolenta avea să-i transmită lui Ofir informațiile pe care le culesese. Părăsind capitala pentru o perioadă atât de lungă de timp, se părea că Ramses și Nefertari făceau o mare greșală de care dușmanii lor aveau să profite.

Avându-l alături pe purtătorul său de sandale, Meba avea de gând să facă o lungă plimbare cu barca pe un lac de agrement din Pi-Ramses. Diplomatul simțea nevoia să reflecteze în timp ce contempla oglinda apei.

Prins parcă într-un vârtej, Meba simțea că nu mai este el însuși. Ce altceva își mai putea dori decât o viață tihnită și îndestulată, într-un post înalt în care ar fi putut urzi intrigi abile pentru a-și consolida poziția? Dar el făcea parte dintr-o rețea de spionaj hitită, trudindu-se să distrugă Egiptul... Nu, el nu voise așa ceva.

Dar lui Meba îi era frică. Se temea de Ofir, de privirile sale înghețate, de violența pe care și-o stăpânea cu greu. Nu, îi era imposibil să mai scape din această capcană. Viitorul său depindea de căderea lui Ramses.

Purtătorul sandalelor strigă la un barcagiu care dormea pe chei. Serramanna interveni.

– Pot să vă fiu de folos, domnule Meba?

Diplomatul tresări.

– Nu, nu cred că...

– Eu da! Mi-ar plăcea foarte mult o plimbare pe lacul acesta minunat. Îmi dați voie să vâslesc eu?

Forța fizică pe care o emana sardul îl înfricoșă pe Meba.

– Cum vreți.

Pusă în mișcare de brațele lui Serramanna, barca se îndepărtă rapid de mal.

– Ce loc drăguț! Păcat că amândoi avem atât de multă treabă și nu avem deloc timp ca să ne putem bucura de el.

– Care este motivul acestei discuții?

– Fiți liniștit, nu am câtuși de puțin de gând să vă supun la un interogatoriu.

– Un interogatoriu, pe mine?

– Am nevoie, pur și simplu, de părerea unei persoane în cunoștință de cauză pentru a lămuri o situație delicată.

– Nu sunt deloc sigur că te-aș putea ajuta.

– Ați fost informat despre comiterea unui furt ciudat? Cineva a furat una dintre pensulele lui Kha.

Meba evită privirile sardului.

– Furat... Ești sigur de asta?

– Așa sună declarația fiului cel mare al faraonului.

– Kha nu este decât un copil.

– Mă întreb dacă nu aveți o idee, oricât ar fi ea de vagă, asupra identității hoțului.

– Întrebarea aceasta mă jignește. Duceți-mă imediat înapoi pe mal.

Zâmbetul lui Serramanna era acela al unui animal de pradă.

– A fost o plimbare foarte interesantă, onorabile Meba.

Aflat la prora corăbiei regale, Ramses o strângea cu drag pe Nefertari alături de el. Perechea regală se bucura de clipe cu adevărat fericite, părând să comunice chiar cu spiritul fluviului care, asemenea unei doici divine, venise din gurile universului și coborâse pe pământ pentru a aduce aici suflul vieții.

Apele crescuseră așa că navigau cu mare viteză, datorită unui vânt favorabil dinspre nord. Căpitanul era în permanență cu ochii în patru, căci curentul crea imense vârtejuri care puteau fi periculoase; o manevră greșită ar fi putut cauza eșuarea oricărei corăbii.

În fiecare zi, frumusețea lui Nefertari îl impresiona tot mai mult pe Ramses. În persoana ei se reuneau grația și autoritatea suverană, prin ea se împlinea combinația miraculoasă dintre un spirit luminos și un corp perfect. Această lungă călătorie spre sud avea să fie cea a iubirii regelui pentru o femeie sublimă, a cărei simplă prezență însemna seninătate atât pentru Faraon cât și pentru poporul său. De când trăia alături de Nefertari, Ramses înțelegea de ce înțelepții fuseseră de părere că Egiptul trebuia condus de o pereche regală care să aibă aceeași gândire.

După nouă ani de domnie, Ramses și Nefertari erau căliți datorită încercărilor prin care trecuseră, atașați unul de altul

la fel ca în clipa în care își dăduseră seama că aveau să parcurgă împreună drumul vieții și al morții.

Cu pletele fluturând în vânt, îmbrăcată cu o rochie albă simplă, Nefertari admira priveliștile din Egiptul de Mijloc, mereu cuprinsă de încântare; culturile de palmieri, ogoarele de pe marginea apei, satele cu căsuțe albe înșirate pe dealuri întregau frumusețea unui adevărat rai pe care cei trecuți în lumea dreptilor îl descopereau după ce treceau pragul morții și pe care perechea regală trebuia să încerce să-l creeze pe pământ.

– Nu te temi că absența noastră...

– Am acordat cea mai mare parte atenție până acum Nordului; a venit vremea să mă ocup și de Sud; fără unirea dintre cele Două Țări, Egiptul nu ar supraviețui. În plus, acest război cu Hatti m-a ținut prea mult timp departe de tine.

– Și războiul încă nu s-a terminat.

– Asia va avea parte de o mulțime de răsturnări de situație; dacă există o șansă de instaurare a păcii, nu trebuie să profităm de ea?

– Asta-i misiunea secretă a lui Acha, nu-i așa?

– Riscurile pe care le înfruntă el sunt enorme. Dar cine altul decât el ar fi putut duce la bun sfârșit o misiune atât de delicată?

– Noi suntem împreună, la fericire ca și la suferință, la speranță ca și la teamă; fie ca vraja acestei călătorii să-l protejeze pe Acha.

Pașii lui Setau răsunară pe punte.

– Pot să vă deranjez un pic?

– Apropie-te, Setau.

– Mi-ar fi plăcut să rămân alături de Kha; băiatul ăsta va deveni un magician faimos. În ce privește protecția lui, stați pe pace: nimeni nu va putea trece peste măsurile de apărare pe care i le-am pregătit.

– Lotus și cu tine nu sunteți nerăbdători să revedeți Nubia care vă este atât de dragă? întrebă Nefertari.

– Acolo se află cei mai frumoși șerpi din toată lumea... Aflați că pe căpitanul nostru îl îngrijorează niște semne ale apei. El crede că ne apropiem de o zonă periculoasă și ar vrea să ne îndreptăm către mal imediat după ce trecem de ostrovul acela năpădit de verdeață din mijlocul fluviului.

Depășind mai multe meandre pe care le desena albia fluviului, apele treceau prin fața unei stânci, loc preferat de vulturi pentru a-și face cuib, apoi se îndepărtau de faleză de piatră. După o vreme, în fața ochilor apărură un lanț muntos în formă de semicerc, desfășurat cam pe douăzeci de kilometri.

Nefertari își duse mâna la gât.

– Ce s-a întâmplat? o întrebă îngrijorat Ramses.

– Un nod în gât mi-a împiedicat răsuflarea... Mi-a trecut.

O zguduitură puternică făcu ambarcațiunea să se clatine. Erau valurile cauzate de un vârtej puternic.

Pe mal se zăreau clădirile ruinate ale capitalei lui Akhenaton.

– Du-o pe regină în cabina noastră, îi porunci Ramses lui Setau, și ai grijă de ea.

Speriați, câțiva marinari își pierdură capul. Unul dintre ei căzu de pe catargul principal, pe când încerca să strângă o pânză, și-l lovi pe căpitan. Pe jumătate amețit, cu ochii încrețoși de durere, acesta încetă să mai fie stăpân pe situație. Se auziră mai multe ordine contradictorii.

– Liniște! porunci Ramses. Treceți fiecare la postul său, eu comand acum toate manevrele.

În numai câteva clipe, apăruse un pericol. Bărcile de escortă, luate de un curent de apă invers, nu reușiră să-și dea seama de cauza acestei balansări violente a bărcii regale și se treziră brusc departe de aceasta și în imposibilitate de a-i acorda vreun ajutor.

Când nava lui Ramses își reluă direcția normală, regele observă dublul obstacol.

Era de netrecut.

În mijlocul fluviului se vedea un vârtej puternic; pe malul pe care se afla cândva debarcaderul construit pentru Orașul Soarelui, acolo unde trecerea era navigabilă, un baraj de plute pe care fuseseră așezate vase cu lemne arzând. Regele avea de ales între a naufragia și a lua foc dacă se izbea în plină viteză de plute; în ambele cazuri ambarcațiunea sa ar fi fost distrusă.

Cine putea fi acela care îi întinsese o asemenea cursă exact în dreptul orașului părăsit? Ramses își explica acum tulburarea stării fizice a reginei; prin darul său de a vedea în lumea spiritelor, ea presimțise pericolul.

Regele nu avea la dispoziție decât câteva clipe ca să ia o hotărâre. De data aceasta, leul nu putea face nimic pentru el.

– Uite-l! urlă din răsuputeri omul care stătea la pândă.

Aruncând pe jos pulpa de găscă din care înfrupta, Șenar înșfăcă arcul și sabia. El, marele demnitar pentru care confortul era cel mai important lucru, descoperise că în suflet îi bătea o inimă de războinic.

– Corabia lui Ramses a fost despărțită de celelalte?

– Exact așa cum ați cerut... Escorta este la mare depărtare de ea.

Mercenarului îi curgeau balele de poftă. Lui și tovarășilor săi din grupul de luptă adunat de Ofir, Șenar le promisese că vor avea parte de o pradă bogată. Fratele regelui fusese mai convingător ca niciodată și lăsase să se înțeleagă din discursul pe care-l ținuse cât de mult îl rodea la suflet ura față de rege.

Nici un mercenar nu ar fi îndrăznit să ridice mâna asupra lui Ramses, de frică să nu cadă victimă forței divine care sălășluia în ființa faraonului. De la victoria pe care o

reputase la Kadesh, se temeau cu toții de puterile supranaturale ale stăpânului peste cele Două Țări. Șenar nu luase în seamă asemenea temeri și promisese că-l va uide el însuși pe tiran.

– Jumătate din oameni la plute, ceilalți după mine.

În felul acesta, Ramses avea să piară în apropiere de Orașul Soarelui, ca și cum erezia lui Akhenaton ar fi reușit, în sfârșit, să le vină de hac lui Amon și celorlalte zeități pe care le venera regele Egiptului. Luând-o ca ostatică pe Nefertari, Șenar era sigur că va convinge escorta suveranului să-l recunoască pe el ca rege. Moartea lui Ramses ar fi lăsat un gol imens pe care fratele său l-ar fi umplut fără a pierde nici măcar o secundă.

Mai mulți mercenari săriră de pe debarcader pe plute și erau gata să arunce săgeți cu foc în vârful asupra bărcii regale pe care camarazii lor, sub comanda lui Șenar o atacau din spate.

Victoria nu putea să le mai scape.

– Toți vâslașii să treacă la tribord! ordonă Ramses.

Prima săgeată incendiară se înfipse în peretele de lemn al cabinei din mijlocul vasului; frumoasa Lotus, sprintenă și iute în mișcări, înăbuși primele flăcări cu o bucată dintr-o velă.

Ramses sări pe acoperișul cabinei, își încordă arcul, îl ochi pe unul dintre atacatori, își ținu răsuflarea și trase. Săgeata străpunse gâtul mercenarului, iar ceilalți se îngămădiră în spatele vaselor cu foc pentru a se feri de loviturile ucigătoare ale suveranului; săgețile pe care le trăgeau ei, lipsite de precizie, se pierdură în valurile învăluite care făceau ca nava să tremure din toate încheieturile.

Manevra bruscă pe care o ordonase Ramses făcuse ca traiectoria bărcii să se schimbe; prora se ridicase în aer ca un cal furios, iar vasul ajunsese de-a curmezișul fluviului, împins din stânga de un curent vijelios. Ar fi putut avea

norocul de a ajunge la debarcader, cu condiția să nu fie purtat de vârtej și ajuns din urmă de bărcile rapide ale oamenilor lui Șenar ce doborâseră deja doi marinari care se aflau la pupa; cu pieptul străpuns de săgeți, nefericiții se prăbușiseră în apă.

Setau alergă spre proră, ducând cu mare atenție în mâini un ou din argilă. Acoperit de hieroglife, talismanul era o copie după oul lumii păstrat în naosul marelui templu al lui Thot, din Hermopolis; numai magicienii autorizați ai statului, cum era Setau, aveau voie să folosească un asemenea simbol încărcat cu unde de o eficacitate înspăimântătoare.

Setau era prost dispus. El se gândise dinainte să se folosească de talisman în Nubia, dacă un pericol neașteptat ar fi amenințat perechea regală; faptul că trebuia să rămână acum fără o asemenea protecție îl înfuria cumplit, dar trebuia să învingă blestematul de vârtej.

Cu o mișcare largă a mâinii, împlânzitorul de șerpi aruncă oul lumii în centrul vârtejului. Apele bolborosiră ca și cum ar fi fost pe punctul de a fierbe; se formă o spirală, un val se revărsă peste plute, stingând cele mai multe dintre vasele cu foc și înecându-i pe doi dintre mercenari.

Corabia regală nu mai era acum în pericol nici să se scufunde, nici să ia foc, dar, la pupa, situația devenea gravă. Oamenii lui Șenar aruncaseră frânghii cu cârlige la capăt și începeau să se cațere de-a lungul bordurilor; dezlănțuită, căpetenia lor trăgea săgeată după săgeată, împiedicându-i pe marinarii egipteni să intervină.

Două săgeți cu foc în vârf se înfipseră în velă, provocând un început de incendiu pe care Lotus îl stinse din nou. Deși se afla în bătaia săgeților dușmane, Ramses rămânea în același loc și continua să-i doboare pe mercenari. Auzind strigătele venind de la pupa, el se întoarse și văzu cum un pirat ridica securea deasupra capului unui marinăr dezarmat.

Săgeata trimisă de suveran străpunse încheietura mâinii atacatorului care se dădu înapoi urlând de durere; Voinic își înfipse colții în țeasta unui alt mercenar care izbutise să ajungă pe punte.

Pentru o clipă, privirea faraonului se încrucișă cu aceea a căpeteniei bandiților, un bărbat cu barba deasă și cu o expresie încordată care-l luase la țintă. Cu o mișcare aproape imperceptibilă, regele se deplasă către stânga; săgeata trimisă de turbatul atacator îi șterse obrazul. Dezamăgit, atacatorul dădu ordin de retragere celor care mai rămăseseră în viață.

Izbucnirea unei flăcări mocnite până atunci o surprinse pe Lotus a cărei rochie luă foc imediat; nubiana se aruncă în apă, dar, spre ghinionul ei, fu absorbită de spirala pe cale să se liniștească a vârtejului. Neputând să mai înoate, ea ridică un braț pentru a cere ajutor.

Ramses se aruncă și el în apă.

Ieșind din cabină, Nefertari văzu cum regele dispărea în apele învolburate ale Nilului.

Minutele treceau.

Corabia regală și bărcile din escortă aruncaseră ancora în dreptul Orașului Soarelui, în apele care deveniseră din nou liniștite. Trei sau patru mercenari izbutiseră să scape cu fuga, dar soarta lor nu-i interesa nici pe Nefertari, nici pe Setau. Ei aveau privirile ațintite, ca și Voinic, în direcția în care dispăruseră Ramses și Lotus.

Regina arsesse tămâie pentru Hathor, zeița navigației; cu un calm și o demnitate care merseră la sufletul tuturor marinarilor, Nefertari aștepta raportul oamenilor trimiși în căutarea celor doi dispăruți. Unii brăzdau apele fluviului, alții scotoceau prin ierburile înalte de pe mal. Nu mai era nici o îndoială că regele și nubiana fuseseră târați de curent spre sud.

Setau rămăsese în preajma reginei.

- Faraonul se va întoarce, murmură ea.
- Maiestate... Fluviul acesta este câteodată nemilos.
- Se va întoarce și a salvat-o și pe Lotus.
- Maiestate...
- Ramses nu a terminat ceea ce și-a pus în gând. Un faraon care nu termină ce a început, nu poate muri.

Setau înțelese că nu va putea schimba convingerile reginei; dar cum va reacționa ea, oare, când va fi nevoită să

accepte că ireparabilul se produsese? Magicianul nu mai lua în seamă propria sa durere pentru a o împărtăși pe aceea a lui Nefertari. Își imagina deja ce îngrozitoare aveau să fie drumul de întoarcere la Pi-Ramses și anunțul către curte privitor la dispariția lui Ramses.

Șenar și ai lui așteptară să parcurgă un număr mare de kilometri către nord, purtați de un curent puternic, înainte de a se considera salvați. Traseră pe uscat barca și o porniră pe o câmpie plină de verdeață; la primul sat, făcură un troc dând niște ametiste pe câțiva catări.

– Încotro mergem? întrebă un mercenar cretan.

– Tu, tu te duci la Pi-Ramses și-l anunți pe Ofir de cele întâmplate.

– N-o să-i facă plăcere ce-i voi spune.

– Nu avem nimic să ne reproșăm.

– Lui Ofir nu-i plac deloc înfrângerile.

– El știe că afacerea în care ne-am angajat este foarte dificilă și că eu nu-mi precupețesc eforturile. Și îi vei da două vești bune. Prima: l-am văzut pe Setau la bordul corabiei regale, astfel încât Kha nu se mai bucură de protecția lui. A doua: mă duc în Nubia, așa cum am plănuir, și-l voi ucide acolo pe Ramses.

– Eu aș prefera să mă luați și pe mine acolo, spuse cretanul; camaradul meu va fi un curier excelent. Eu știu doar să lupt și să fugăresc vânatul.

– Am înțeles.

Șenar nu se simțea câtuși de puțin descurajat. Acțiunea aceasta violentă îl transformase într-o căpetenie războinică și furia pe care o acumulase prea mulți ani putea ieși în deplină libertate la suprafață. Cu o mână de oameni și cu o strategie bine pusă la punct, nu-l surprinsese el pe Ramses cel Mare, nu se aflase la câțiva pași de triumf?

Perseverenței sale, soarta îi dădea, în cele din urmă, un răspuns încurajator.

Pe toate ambarcațiunile flotilei regale domnea o tăcere adâncă. Nimeni nu cuteza să vorbească, de teamă să nu tulbure dureroasa reculegere a reginei. La apropierea serii, ea stătea nemișcată, tot la prora navei faraonului.

Setau tăcea și el parcă pentru a păstra ultima speranță care îl mai lega de umbra lui Ramses. Dar, la ceasul asfințitului, Nefertari trebuia să accepte îngrozitoarea realitate.

– Știam eu, spuse ea cu o voce blândă care îl impresionează pe Setau.

– Maiestate...

– Ramses este acolo, pe acoperișul palatului alb.

– Maiestate, se face întuneric și...

– Uită-te mai bine.

Setau privi cu atenție în direcția pe care i-o indica Nefertari.

– Nu, nu-i decât o iluzie.

– Ochii mei îl văd, să ne apropiem.

Setau nu îndrăzni să se opună acestei dorințe a reginei. Corabia regală ridică ancora și se îndreaptă spre Orașul Soarelui pe care bezna avea să-l înghită în scurt timp.

Îmblânzitorul de șerpi își aținti din nou privirea asupra acoperișului palatului alb în care locuiseră Akhenaton și Nefertiti. Pentru o clipă, i se păru că zărește acolo un om în picioare; se frecă la ochi, privi mai atent. Mirajul nu dispăruse.

– Ramses trăiește, repetă Nefertari.

– Vâsliți mai repede! porunci Setau.

Și silueta lui Ramses se apropia, mai mare din minut în minut, luminată de ultimele raze ale soarelui.

Setau tot nu era lămurit.

– De ce stăpânul celor Două Țări n-a căutat să facă totul pentru a ne da un semn de viață și a ne chema în ajutor? Asta n-ar fi însemnat câtuși de puțin o umilință pentru el.

– Aveam altceva mai bun de făcut, răspunse regele. Lotus și cu mine am înotat pe sub apă, dar ea și-a pierdut cunoștința și am crezut că s-a înecat. Am ajuns pe mal în marginea de sud a orașului părăsit, și am magnetizat-o îndelung pe Lotus, până când și-a venit în fire. Apoi, am mers către centrul orașului și am căutat locul cel mai înalt pentru a ne semnala prezența. Știam că spiritul lui Nefertari ne urmărea pas cu pas și că ea va privi în acea direcție.

Înseninată și liniștită, regina își manifesta cu discreție emoția strângând brațul drept al lui Ramses care, cu mâna cealaltă, își mângâia leul.

– Am crezut că oul lumii nu va fi în stare să te salveze, bombăni Setau; dacă tu ai fi dispărut, reputația mea ar fi fost la pământ.

– Cum se simte Lotus? Întrebă îngrijorată regina.

– I-am dat să bea o licoare calmantă; după o noapte de somn zdravăn va uita de această întâmplare nefericită.

Un paharnic turnă vin alb proaspăt în cupe.

– Era timpul să se întâmple și așa ceva, spuse Setau; chiar mă întrebam dacă ne mai aflăm într-o țară civilizată.

– În timpul luptei, îl întrebă Ramses, l-ai privit mai atent pe cel care-i comanda pe atacatori?

– Mi se păreau cumplit de fioroși atât unii cât și alții; nici măcar n-am băgat de seamă să fi avut vreun șef.

– Era unul bărbos, peste măsură de agitat, cu privirea plină de ură... Timp de o clipă, am crezut că-l recunosc în el pe Șenar.

– Șenar a murit în deșert, pe drumul către ocnă. Până și scorpionii ajung să moară în cele din urmă.

– Dar dacă a rămas în viață?

– Dacă s-ar fi întâmplat așa ceva, nu s-ar mai fi gândit la altceva decât la o ascunzătoare cât mai sigură și nu ar fi asmuțit în nici un caz o bandă de mercenari împotriva ta.

– Capcana asta era pregătită din vreme și n-a lipsit mult să reușească.

– Ura poate să acapareze atât de mult o ființă, încât să transforme un om de vază într-un războinic oarecare, gata să facă orice pentru a-și ucide propriul frate și a ataca persoana ocrotită de zei a faraonului?

– Dacă este vorba despre Șenar, el îți poate oferi răspunsul potrivit.

Setau se posomorî.

– Dacă monstrul ăsta mai trăiește, nu trebuie să stăm cu mâinile în sân. Nebunia care-l mână să facă toate astea este cea a demonilor din deșert.

– Atentatul acesta n-a avut loc la întâmplare, gândi cu voce tare Ramses; adună-i cât poți de repede pe toți cioplitorii în piatră de prin orașele cele mai apropiate.

Unii veniră din Hermopolis, orașul lui Thot, alții din Assiutul lui Anubis; mai multe zeci de tăietori de piatră se instalară într-o tabără de corturi și, la câteva ore după ce sosiseră, începură lucrul sub ordinele a doi conducători de lucrări, după ce ascultaseră o cuvântare scurtă, dar plină de hotărâre a lui Ramses.

În fața palatului din orașul părăsit, Faraonul le spusese ce voia de la ei: Orașul Soarelui, dedicat zeului Aton, trebuia să dispară. Unul dintre înaintașii lui Ramses, Horemheb, dăduse unele temple și folosisese piatra din ele ca umplutură pentru pilonii înălțați de el la Karnak. Pe măsură ce avea să dărâme și el palatele, casele, atelierile, cheiurile și alte construcții ale orașului mort, Ramses ar fi desăvârșit ideea strămoșului său. Pietrele și cărămizile aveau să fie folosite

în alte construcții. Mormintele, care nu adăposteau nici o mumie, aveau să rămână neatinse.

Corabia regală rămase la ancoră atât timp cât fu nevoie pentru ca, din clădiri, să nu mai rămână decât temeliiile; în curând, furtunile de nisip urmau să le acopere, aruncând în neantul uitării capitala rătăcirii, devenită un focar de energii negative.

Hamalii transportară materialele în bărcile pentru poveri; urmau să plece atunci când era nevoie de aceste materiale la noi construcții. Cantitățile mai mari de carne, ulei, bere și haine îi făcură pe muncitori să-și facă treaba cu o râvnă neobosită.

Ramses și cu Nefertari vizitară pentru ultima oară palatul din Orașul Soarelui înainte ca acesta să fie dărâmat; pardo-seala frumos ornamentată avea să fie folosită la construirea palatului regal din Hermopolis.

– Akhenaton s-a înșelat, gândi cu voce tare Ramses; religia pe care o predica se rezuma la doctrină și la intoleranță. El trăda chiar spiritul Egiptului. Din păcate, Moise a apucat-o și el pe un drum asemănător.

– Akhenaton și Nefertiti au constituit o pereche regală, îi aminti Nefertari; ei au respectat legile noastre și au fost atât de înțelepți să limiteze experiența lor la un anumit timp și spațiu. Prin stabilirea unor granițe, ei făcuseră ca acest cult al lui Aton să se concentreze doar în orașul său.

– Dar otrava s-a răspândit... Și nu sunt chiar atât de sigur că dispariția acestui oraș, în care tenebrele au înlocuit lumina, îi va anula efectele. Bine, cel puțin, că locul acesta este din nou totuna cu muntele și deșertul, așa încât nici un rebel nu se va mai servi de el ca punct de plecare.

Când ultimul cioplitor în piatră părăsi orașul făcut una cu pământul, cufundat de-acum în tăcere și în uitare, Ramses dădu ordinul de plecare înspre Abydos.

Pe măsură ce se apropiau de Abydos, lui Ramses i se strângea inima. Știa cât de mult iubise părintele său aceste locuri, cât de importantă considera el că este construirea marelui templu al lui Osiris, și-și reproșa că nu venise aici cu mai mult timp înainte. Sigur că da, războiul cu hitiții și apărarea Egiptului îi acaparaseră spiritul și brațul, dar nici o scuză nu putea fi acceptată de zeul reînvierii, atunci când avea să vie vremea judecății.

Setau își închipuise că o mulțime de „preoți puri”, cu craniul ras, parfumați și îmbrăcați în veșminte de un alb imaculat, de țărani cărând ofrande, de preotese cântând din lire și din lăute, se va înghesui să-l întâmpine pe rege. Dar, debarcaderul era pustiu.

– Așa ceva nu se poate, declară el; să nu coborâm de pe corabie.

– De ce te temi? îl întrebă Ramses.

– Bănuiesc că alți mercenari s-au instalat în templu și încearcă să-ți întindă o altă cursă.

– Aici, pe pământul sacru de la Abydos?

– N-are rost să riști; să ne continuăm drumul spre Sud și să trimitem aici armata.

– Cum crezi că aș putea fi de acord ca o singură palmă de pământ din țara mea să-mi fie inaccesibilă? Și, mai mult, locul acesta să fie chiar Abydos!

Mânia lui Ramses se dezlănțuia ca o furtună a zeului Seth. Nici Nefertari nu căută să-l liniștească.

Flotila acostă și Faraonul însuși luă comanda unei unități de care de luptă care fuseseră asamblate în cea mai mare grabă din piesele aduse pe bărcile din escortă.

Calea construită special pentru procesiuni, ducând de la debarcader la piața din fața templului, era și ea pustie, ca și cum orașul sfânt fusese părăsit. În fața pilonului* se aflau blocuri de calcar purtând marca tăietorilor în piatră și unelte rânduite frumos în lăzile lor. Pe sub arbuștii de tamarix care umbreau piața, se puteau vedea sănii de lemn încărcate cu blocuri de granit provenind din carierele de la Assuan.

Uluit, Ramses se îndreptă spre palatul de lângă templu. Pe treptele care duceau către intrarea principală, un bătrân își punea brânză de capră pe felii groase de pâine. Apariția acelui alai impunător îi tăie pofta de mâncare; cuprins de teamă, își părăsi în grabă sărăcăcioasa masă și încercă s-o ia la fugă, dar fu ajuns din urmă de un soldat care-l aduse în fața suveranului.

– Cine ești?

Bătrânul îi răspunse cu o voce tremurătoare.

– Sunt unul dintre spălătorii de rufe de la palat.

– De ce nu ești la lucru?

– Eu... N-am nimic de făcut acolo pentru că au plecat cu toții. Mă rog, aproape toți... N-au mai rămas decât câțiva preoți, bătrâni și ei ca mine, lângă lacul sacru.

Deși, la începuturile domniei sale, Ramses intervenise energic, templul rămăsese tot neterminat. După ce trecu de pilon, regele, împreună cu câțiva soldați, traversară zona administrativă care cuprindea birouri, ateliere, o măcelărie,

* Pilon: cele două turnuri masive care străjuiau poarta de piatră prin care se pătrundea în templu.

o brutărie și o fabrică de bere, toate pustii, și se îndreptară cu pași grăbiți către locuințele preoților permanenți.

Așezat pe o băncuță de piatră, cu mâinile încrucișate pe mânerul cârjei sale din lemn de acacia, un bătrân cu țeasta rasă încercă să se ridice în picioare în momentul în care-l văzu pe rege apropiindu-se.

– Nu te obosi, bătrâne servitor al zeului.

– Ești Faraonul... Mi s-au spus atâtea despre Fiul Luminii a cărui putere strălucește ca soarele! Vederea îmi este slabă, dar nu mă pot înșela... Cât de bucuros sunt că te-am văzut înainte de a muri. La optzeci și doi de ani, zeii mi-au dăruit o bucurie neînchipuită.

– Ce se petrece aici?

– Sunt cele cincisprezece zile de corvoadă.

– Corvoadă... Dar cine și-a permis să facă așa ceva?

– Primarul din orașul de lângă templu... El a considerat că personalul templului era prea numeros și a crezut de cuviință că ar fi mult mai de folos la repararea canalelor decât la ținerea ritualurilor.

Primarul era un grăsan, cu obraji umflați și cu buzele groase; pentru că burta sa revărsată îl împiedica la mers, nu se deplasa decât într-o lectică. De data aceasta, însă, fu adus de către un ofițer la palatul din Abydos într-un car, în cea mai mare viteză.

Cu mare greutate, primarul făcu o plecăciune adâncă în fața regelui care era așezat pe un tron din lemn aurit cu picioarele de forma labelor de leu.

– Iertați-mă, Maiestate, nu am fost anunțat că veți veni! Dacă aș fi știut, aș fi organizat o primire demnă de un rege, aș fi...

– Tu ai avut ideea să pui la corvoadă personalul de la Abydos?

– Da, dar...

– Ai uitat, oare, că așa ceva este cu totul interzis?

– Nu, Maiestate, dar m-am gândit că toți oamenii aceștia tot nu aveau nimic de făcut, așa că ar fi fost mai bine să le dau o muncă utilă pentru toți agricultorii de pe aici.

– Nu i-ai lăsat să-și îndeplinească sarcinile pe care le primiseră de la tatăl meu și pe care eu însumi le-am întărit.

– Am crezut, totuși, că...

– Ai făcut o faptă foarte rea și pedeapsa este prevăzută în lege: o sută de lovituri de nuia, tăierea nasului și a urechilor.

Alb la față ca varul, primarul bolborosi.

– Nu se poate așa ceva, Maiestate, nu este omeneste posibil!

– Erai conștient de greșeala ta și știai și pedeapsa care te așteaptă; nici măcar nu este nevoie de judecată

Fiind sigur că și tribunalul i-ar fi dat o asemenea pedeapsă, poate chiar mai grea, primarul se văita de mama focului.

– N-am procedat cum trebuia, este adevărat, dar n-am făcut-o în folosul meu personal! Cu ajutorul oamenilor din Abydos, digurile au fost reparate foarte repede, iar canalele curățate în adâncime.

– În acest caz, te las să alegi între aceasta și o altă pedeapsă: tu și slujbașii tăi veți munci ca hamali pe șantierul templului până când acesta va fi terminat.

Fiecare preoteasă și fiecare preot își îndeplinesc îndatoririle cerute de ritualuri, astfel încât templul lui Osiris deveni asemănător zărilor cerești, iluminând toate fețele. Ramses oferi templului o statuie din aur cu chipul tatălui său și îndeplini, împreună cu Nefertari, ceremonia ofrandei către Regula lui Maat. Ușile din cedru de Liban, căptușite cu plăci de electrum*, solul acoperit cu argint, pragurile din granit, basoreliefurile în mai multe culori făceau din acest templu

* Electrum: Aliaj natural de aur cu un conținut mare de argint.

un loc parcă din altă lume în care puterile divine puteau sălăşlui cu plăcere. Pe altare, o sumedenie de flori, vase cu parfumuri şi alimente sortite fiinţelor invizibile.

Tezaurul fu umplut cu aur, argint, în regal, uleiuri pentru ritualurile sărbătoreşti, tămâie, miere, smirnă şi diferite alifii; în grajduri fură aduşi boi graşi, vaci şi viţei zdraveni, hambarele fură umplute cu grâne de cea mai bună calitate. Aşa cum se putea citi într-o inscripţie hieroglifică, „Faraon înmulţeşte pentru Zeu toate speciile”.

Într-un discurs ținut în fața notabilităților provinciei, adunați în sala de primiri a palatului din Abydos, Ramses hotărî ca bărcile, terenurile, ogoarele, animalele, catării și toate celelalte bunuri care aparțineau templului să nu poată să-i fie luate sub nici un motiv. Cât despre paznicii câmpurilor, îngrijitori de păsări, pescari, crescători de albine, grădinari, viticultori, vânători și alt personal care lucra pentru ca domeniul lui Osiris să fie înfloritor, nici unul dintre acești oameni nu putea fi luat de acolo și dus să facă o altă muncă într-un alt loc.

Oricine ar fi încălcat prevederile decretului regal avea să fie pedepsit fizic, demis din orice funcție și condamnat la mai mulți ani de muncă silnică.

Sub supravegherea lui Ramses, lucrările înaintară rapid; ritualurile aduceau lumină asupra statuilor zeilor, instalate în capele, răul fu izgonit și templul fu binecuvântat de Maat.

Nefertari petrecu zile fericite. Timpul pe care-l petrecea la Abydos îi dădea nesperata ocazie de a-și înfăptui visul din adolescență, acela de a trăi în imediata apropiere a zeităților, de a medita în fața frumuseții lor și de a le pătrunde tainele practicând ritualurile pentru fiecare dintre ele.

Când tocmai se apropia timpul să închidă ușile naosului pentru noapte, Ramses nu se afla în preajma ei. Regina porni

să-l caute și-l găsi pe coridorul strămoșilor, unde contempla lista faraonilor care domniseră înaintea lui, încă de la prima dinastie. Prin puterea hieroglifelor, numele lor avea să fie pentru totdeauna prezent în memoria oamenilor; numele lui Ramses cel Mare era înscris după acela al tatălui său.

– Ce trebuie să faci ca să te arăți demn de aceste ființe excepționale? se întrebă regele cu voce tare. Încălcarea legilor, lașitate, minciună... Care faraon ar putea reuși vreodată să alunge aceste rele din sufletul oamenilor?

– Nici unul, îi răspunse Nefertari. Dar cu toții au dat această luptă pierdută dinainte și câteodată chiar au ieșit învingători.

– Dacă nici măcar teritoriul sacru al Abydosului nu este respectat, mai folosește la ceva să dai decrete?

– În clipele astea de descurajare parcă nu mai ești tu însuși.

– Tocmai de aceea am venit să stau la sfat cu strămoșii mei.

– Ei nu puteau să-ți dea decât un singur sfat: să continui, să tragi un folos din fiecare încercare prin care treci pentru a face ca puterea ta să crească.

– Ne simțim atât de bine în templul acesta; aici domnește pacea pe care eu nu reușesc s-o fac să domnească în lumea profană de afară.

– Datoria mea este să te feresc de o asemenea ispită, chiar dacă un asemenea lucru contrazice una dintre cele mai aprinse dorințe ale mele.

Ramses o strânse în brațe pe regină.

– Fără tine, tot ceea ce fac n-ar fi decât niște fapte oarecare. Peste cincisprezece zile se vor celebra misterele lui Osiris. O să participăm și noi și aș vrea să-ți propun ceva: tu hotărăști dacă accepți sau nu propunerea mea.

Înarmați cu bâte și făcând o larmă de nedescris, o bandă de netrebnici îi atacă pe cei care mergeau în fruntea procesiunii. Purtând masca zeului șacal, „deschizătorul de dru-

muri", preotul de la Abydos îi goni pe agresori pronunțând formulele unui descântec care trebuia să alunge ființele tenebroase departe de barca lui Osiris.

Inițiații misterelor veniră în ajutorul deschizătorului de drumuri și-i împrăștiară pe cei care cutezaseră să se ridice împotriva luminii.

Procesiunea își continuă drumul către insula primei dimineți unde Ramses, în rolul lui Osiris asasinat de fratele său, Seth, era întins pe un pat de forma unui cap de leu. Apele Nilului înconjurau această colină primordială la care cele două surori devine, Isis și Neftis, ajunseră trecând peste o punte de lemn.

Insula se afla în centrul unei clădiri uriașe, formată din zece stâlpi monolitici pe care se sprijinea un tavan demn de constructorii din vremea piramidelor. Sanctuarul secret al lui Osiris se termina printr-o cameră așezată de-a curmezișul, de douăzeci de metri pe șase; acolo se păstra sarcofagul zeului.

Nefertari juca rolul zeiței Isis, soția lui Osiris, iar Iset cea frumoasă pe acela al lui Neftis, numele acesteia din urmă însemnând „suverana templului”. Ca soră a lui Isis, ea o ajuta de aceasta pe parcursul ritualului care-l făcea pe Osiris să scape de pe tărâmul morții.

Nefertari acceptase propunerea lui Ramses; i se păruse și ei că prezența lui Iset în cadrul ritualului era de dorit.

Cele două femei îngenuncheară, Nefertari la capul patului, Iset cea frumoasă la picioare; având un vas cu toartă, plin cu apă proaspătă, în mâna dreaptă și cu o pâine rotundă în stânga, ele spuseră lungi și mișcătoare poeme rituale, necesare pentru a pune în mișcare o nouă energie în venele ființei fără viață întinsă pe pat.

Glasurile lor se contopiră în aceeași melodie, sub ocrotirea zeiței cerului al cărei corp uriaș, presărat cu stele și cu luceferi, se zărea pe tavan, deasupra patului învierii.

La capătul unei nopți lungi, Osiris Ramses se trezi la viață. Și rosti cuvintele pe care le rostiseră și înaintașii săi în timpul acelorași mistere: „Să-mi fie date lumina în cer, puterea creatoare pe pământ, dreptatea hotărârilor în regatul din cealaltă lume și puțința de a călători în fruntea stelelor; să pot să țin frânghia de la prora bărcii nopții și frânghia de pupa bărcii zilei.”

Uri-Teşub simţea că-şi iese din fire.

Consultase un alt ghicitor, în templul zeului Furtunii, şi primise acelaşi verdict: previziuni pesimiste, interdicţia de a lansa o nouă ofensivă. Majoritatea soldaţilor era atât de superstiţioasă încât Uri-Teşub nu putea trece peste voinţa lor. Şi nici un ghicitor nu era în stare să indice o dată anume la care previziunile să fie cât de cât favorabile.

Deşi doctorii de la curte nu fuseseră în stare să-l însănătoşască pe Muwattalis, împăratul se încăpăţâna să trăiască în continuare. Pentru a respecta adevărul, această interminabilă agonie venea în sprijinul lui Uri-Teşub: nimeni n-ar fi putut să-l acuze de asasinat. Medicii constataseră criza lui cardiacă şi laudau devotamentul fiului său care, zi de zi, venea să-l vadă pe bolnav. Uri-Teşub tuna şi fulgera împotriva lui Hattuşil care, prin absenţa lui, parcă-şi bătea joc de sănătatea fratelui său.

Când se întâlneşte cu mândra şi frumoasa Putuhepa, soţia lui Hattuşil, fiul împăratului nu se dădu în lături s-o ironizeze.

- Soţul tău se ascunde cumva?
- Hattuşil este plecat în misiune, din ordinul împăratului.
- Tata nu mi-a spus nimic despre aşa ceva.
- După cum spun doctorii, Muwattalis nu este în stare să scoată nici un cuvânt.

- Mi se pare că te-ai resemnat deja.
- Cu toate acestea, ai interzis oricui accesul în camera împăratului și ți-ai proclamat dreptul de a fi singurul care poate intra acolo.
- Muwattalis are nevoie de odihnă.
- Noi sperăm cu toții ca el să fie cât de curând capabil să-și exercite întru totul îndatoririle de suveran.
- Bineînțeles, dar închipuiește-ți că această incapacitate s-ar putea prelungi... Ar fi neapărat necesar să luăm o hotărâre.
- În lipsa lui Hattușil, nici nu poate fi vorba despre așa ceva.
- Transmite-i să se întoarcă la palat.
- Este un ordin sau un sfat?
- Este cum îți face plăcere să crezi, Putuhepa.

Putuhepa părăsise capitala în toiul nopții, cu o escortă foarte puțin numeroasă, și se asigurase în mai multe rânduri că Uri-Teșub nu pusese pe nimeni s-o urmărească.

La vederea sinistrei fortărețe în care se refugiase Hattușil, fu cuprinsă de fiori; oare garnizoana nu cumva îl întemnițase pe soțul său pentru a-i face pe plac comandantului general al armatei? Într-un asemenea caz, viața sa, ca și aceea a lui Hattușil, ar fi luat sfârșit într-o manieră violentă, în spatele acestor ziduri cenușii.

Putuhepa nu avea chef să moară. Se simțea în stare să-și slujească țara, își dorea să mai trăiască multe veri toride, să mai parcurgă de mii de ori potecile sălbatice ale Anatoliei și să-l vadă pe Hattușil domnind în Hatti. Dacă mai exista vreo șansă, oricât de slabă, de a-l învinge pe Uri-Teșub, s-ar fi agățat de ea cu amândouă mâinile.

Primirea pe care i-o făcură soldații din fortăreață o liniști pe preoteasă; ea fu condusă imediat în turnul din mijloc, în apartamentele comandantului.

Hattușil îi alergă în întâmpinare și se îmbrățișară cu căldură.

– În sfârșit, ai venit, Putuhepa! Ai reușit să scapi...

– Uri-Teșub domnește deja în capitală.

– Aici, suntem în siguranță; toți oamenii din această fortăreață îl urăsc. Prea mulți soldați au avut de suferit de pe urma nedreptăților și brutalității sale.

Putuhepa observă că în fața șemineului era așezat un bărbat.

– Cine este? întrebă ea în șoaptă.

– Acha, ministrul Afacerilor externe al faraonului și ambasador extraordinar.

– El, aici?

– Poate că el reprezintă șansa noastră.

– Dar... ce propune?

– Pacea.

Hattușil asistă la un fenomen extraordinar. Culoarea maro închis a ochilor soției sale se luminează, ca și cum i-ar fi invadat o lumină interioară.

– Pacea cu Egiptul, repetă ea, uluită. Dar știm prea bine că nu este posibil un asemenea lucru!

– Nu este normal să ne folosim de acest aliat neașteptat spre binele intereselor noastre?

Putuhepa pleacă de lângă Hattușil și merge către Acha. Diplomatul se ridică și o salută pe frumoasa hitită.

– Iartă-mă, Acha, ar fi trebuit să te salut mai devreme.

– Cine n-ar fi asistat încântat la reîntâlnirea unei soții cu soțul său?

– Riști foarte mult aflându-te aici.

– Mă gândeam să mă duc chiar în capitală, dar Hattușil m-a convins să te aștept să vii.

– Ai auzit, bineînțeles, că împăratul este bolnav.

– O să încerc să iau totuși legătura cu el cât mai repede.

– N-are nici un rost, este pe moarte; imperiul este deja în mâinile lui Uri-Teșub.

– Am venit să propun țării Hatti pacea, și o voi obține.

– Uiți că singurul scop al lui Uri-Teșub este să distrugă Egiptul? Eu nu sunt de acord cu încăpățânarea lui, dar îmi dau seama că rațiunea de a fi a imperiului nostru se bazează pe război.

– Ți-ai închipuit cumva care ar putea fi adevăratul pericol care vă amenință?

– Desigur, un atac al întregii armate egiptene, cu Ramses însuși în frunte!

– Nu trebuie să pierdeți din vedere și o altă posibilitate: irezistibila creștere a puterii asiriene.

Hattușil și Putuhepa nu-și putură ascunde surprinderea. Serviciile de informații ale lui Acha era mai eficiente decât s-ar fi așteptat.

– În cele din urmă, Asiria va sfârși prin a vă ataca și veți fi prinși între două focuri, neputând să rezistați pe două fronturi. Credința că armata hitită ar putea distruge Egiptul este o adevărată utopie; bazându-se pe învățămintele trecutului, am instalat un sistem defensiv în protectoratele noastre. Nu vă va fi ușor să treceți de el, pentru că rezistența sa va permite grosului trupelor noastre să treacă foarte repede la o contraofensivă nimicitoare. Și ați avut ocazia să aflați, pe pielea voastră, că Amon îl ocrotește pe Ramses și face ca brațul său să fie mai puternic decât mii de soldați.

– Cu alte cuvine, ne dai de veste că imperiul hitit este pe cale să se destrame!

– Nu, stimată Putuhepa, căci Egiptul nu are nici un interes să asiste la dispariția unui vechi inamic. Nu am început deja să ne cunoaștem mai bine? În ciuda reputației sale, Ramses este un iubitor al păcii și nu marea soție regală, Nefertari, va fi aceea care o să-l convingă să pornească pe acest drum.

– Ce părere are despre asta regina mamă Tuya?

– Împărtășește vederile mele, știind bine că Asiria va reprezenta în curând un pericol de temut pentru țara noastră.

Hititiî vor fi primii care vor avea de suferit, după care va veni și rândul egiptenilor.

– O alianță împotriva Asiriei... Mai bine spus, asta ne propuneți voi?

– Pacea și alianța, pentru a ne feri popoarele de o invazie. Viitorul împărat din Hatti va trebui, așadar, să ia niște decizii cu urmări foarte importante.

– Uri-Teșub nu va renunța niciodată la lupta împotriva lui Ramses!

– Care este răspunsul lui Hattușil?

– Hattușil și cu mine nu mai avem nici o putere.

– Care este răspunsul vostru? insistă Acha.

– Noi am putea accepta să purtăm negocieri, declară Hattușil, dar această discuție mai are vreun rost?

– Numai lucrurile irealizabile mă amuză, spuse egipteanul surâzând; astăzi, voi nu însemnați nimic, dar cu voi aș vrea să negociez pentru a lumina viitorul țării mele. Dacă Hattușil devine împărat, propunerile noastre ar căpăta o valoare inestimabilă.

– Nu-i decât un vis, obiectă Putuhepa.

– Ori dați bir cu fugiții, ori luptați.

Orgoliul frumoasei hitite o făcu să se revolte.

– Noi n-o să fim în nici un caz.

– Voi doi va trebui să câștigați sau să cumpărați încrederea unui număr cât mai mare de ofițeri superiori. Comandanții fortărețelor vor trece în tabăra voastră, căci Uri-Teșub îi disprețuiește și-i împiedică să avanseze în ierarhia militară, sub pretextul că ei nu joacă decât un rol defensiv. Prin intermediul negustorilor care știu că, în marea lor majoritate, sunt de partea voastră, răspândiți zvonul că economia hitită nu va putea suporta un nou efort de război și că un conflict cu Egiptul va aduce cu sine ruina și sărăcia. Creați mereu alte breșe și nu încetați să le amplificați până când Uri-Teșub va

apărea ca fiind vinovat pentru apariția tulburărilor din țară, rezultând în cele din urmă că nu este în stare să domnească.

- Este un lucru care ar putea dura mult.
- Veți avea succes și veți obține pacea cu acest preț.
- Voi cum aveți de gând să acționați? întrebă Putuhepa.
- Ar putea fi cam riscant, dar am de-a dreptul intenția de a-l convinge pe Uri-Teșub.

Acha contempla zidurile de la Hattușaş și-i plăcea să-și închipuie cum ar putea arăta capitala hitită pictată în culori vii, împodobită cu ghirlande de flori și plină de tinere nespuse de frumoase care dansează pe metereze. Dar o asemenea imagine încântătoare dispăru pentru a ceda locul unui sinistru oraș fortificat, cățarat pe povârnișurile muntelui.

Ministrul Afacerilor externe nu era însoțit decât de doi compatrioți de-ai săi, un grăjdar și un purtător de sandale. Ceilalți membri ai delegației se întorseseră în Egipt. Când Acha își declină calitatea la primul post de pază din orașul de jos, gradatul rămase stupefiat.

- Te rog să-l anunți pe împărat că mă aflu aici.
- Dar... Sunteți egiptean!
- Ambasador plenipotențiar. Grăbește-te, te rog.

Dezorientat, gradatul îl lăasă pe Acha să aștepte sub o pază atentă și trimise la palat pe unul dintre subordonații săi.

Acha nu fu deloc surprins să vadă apărând, în pas cadențat, un grup de infanteriști înarmați cu lănci și aflați sub comanda unei brute a cărei unică formă de gândire era supunerea absolută în fața oricărui ordin.

- Generalul comandant dorește să-l vadă pe ambasador.

Acha îl salută pe Uri-Teșub și-și prezintă împluternicirile.

- Cel mai strălucit ministru al lui Ramses aici, la Hattușaş... Ce surpriză!

– Iată-vă în fruntea unei armate imense; vă rog să primiți felicitările mele.

– Egiptul ar trebui să se teamă de mine.

– El are cunoștință de vitejia voastră și de calitățile voastre de războinic și ne temem de ele; de aceea am și adus forțe de securitate în protectoratele noastre.

– Le voi nimici.

– Se pregătesc pentru ciocnirea cu voi, oricât de grozavă ar fi aceasta.

– Vorbe de clacă. Care este motivul vizitei voastre?

– Am auzit vorbindu-se că împăratul Muwattalis ar fi bolnav.

– Mulțumiți-vă doar cu zvonurile; sănătatea conducătorului nostru este un secret de stat.

– Cel care domnește în Hatti este inamicul nostru, dar îi respectăm rangul; de aceea sunt eu aici.

– Ce înseamnă prezența voastră aici, Acha?

– Eu am posibilitatea să vă ofer leacurile necesare pentru a-l îngriji pe împăratul Muwattalis.

În vârstă de șapte ani, băiatul puneă în practică învățătura pe care tatăl său, primind-o și el de la tatăl lui, o aplicase pe el însuși: să oferi un pește unui om care se plânge de foame este mai puțin folositor decât să-l înveți cum să pescuiască.

Așa că el își dovedea priceperea bătând apa cu o nuia, astfel să dirijeze prada către plasa pe care o întinsese, între doi arbori mari de papirus, prietenul său, la fel de flămând ca și el.

La un moment dat, ștregarul văzu ceva neobișnuit.

O flotilă de bărci sosea dinspre nord având în frunte ambarcațiunea cea mai mare, la prova căreia se afla un sfînx din aur. Da, era chiar corabia Faraonului!

Uitând de pește și de plasă, ucenicul pescar se aruncă în apele Nilului și înotă în direcția cheiului pentru a-i anunța pe săteni. Timp de mai multe zile, avea să fie sărbătoare mare.

Uriașa sală cu coloane a templului din Karnak putea fi admirată în toată măreția sa; înalte de douăzeci și cinci de metri, cele douăsprezece coloane ale navei din mijloc reprezentau puterea creației prin care lua naștere oceanul primordial.

În locul acela, Nebu, mare preot al lui Amon, deplăsându-se cu ajutorul cârjei sale poleite cu aur fin, ieși în

întâmpinarea cuplului regal. În ciuda reumatismului, el reuși să facă o plecăciune în fața oaspeților. Ramses îl ajută să-și îndrepte spinarea.

– Sunt nespus de fericit să vă revăd, Maiestate, și încântat să admir frumusețea reginei.

– Ai putea să devii un curtean perfect, Nebu.

– Nici o speranță în privința asta, Maiestate; am să continuu să spun ceea ce gândesc, așa cum, de altfel, fac acum.

– Cum o duci cu sănătatea?

– Trebuie să te obișnuiești cu bătrânețea, mai ales că ea face ca toate încheieturile să mă doară; dar doctorul templului îmi dă un leac preparat din salcie și mă simt ceva mai bine. Ca să spun drept, nici nu am timp să mă gândesc la sănătatea mea... Mi-ați dat o sarcină atât de grea!

– Dacă ar fi să mă iau după rezultate, am motive întemeiate să fiu mulțumit de alegerea pe care am făcut-o.

Optzeci de mii de oameni erau dirijați în activitatea lor de marele preot; în plus, aproape un milion de capete de animale, cam o sută de bărci pentru cărat poveri grele, cincizeci de șantiere în care lucrările nu se opreau niciodată, o suprafață imensă de terenuri cultivabile, grădini, crânguri, livezi și vii, astfel arăta universul de la Karnak, bogatul domeniu al lui Amon.

– Cel mai greu este, Maiestate, să organizăm și să punem de acord eforturile scribilor de pe moșii, ale celor de la hambare, ale celor de la contabilitate și ale celorlalți colegi ai lor... Fără o autoritate superioară, peste această mică lume n-ar domni în curând decât haosul, fiecare gândindu-se doar la propriul său avantaj.

– Simțul tău diplomatic face adevărate minuni aici.

– Eu nu cunosc decât două virtuți pe care trebuie să le posed: să mă supun și să slujesc. Restul nu-i decât pălăvrăgeală. Și, la vârsta mea, nu mai am timp de palavre.

Ramses și Nefertari admirară, una câte una, cele o sută treizeci și patru de coloane din ale căror ornamente se putea deduce numele acelor divinități pentru care, fără încetare, Faraonul aducea ofrande. Aceste trunchiuri vegetale, devenite nemuritoare prin piatra din care erau sculptate, făceau legătura între pământ, simbol al mlaștinii roditoare primordiale, și plafonul pictat în albastru pe care străluceau stele din aur.

După cum dorise Seti, nesfârșita sală cu coloane de la Karnak întruchipa pentru vecie lauda adusă zeului ascuns, scoțându-i în evidență, totodată, tainele.

– Theba va fi un simplu popas, întrebă Nebu, sau perechea regală va rămâne în aceste locuri pentru mai mult timp?

– Pentru a călăuzi Egiptul pe calea păcii, îi răspunse Ramses, trebuie să-i mulțumesc pe zei aducându-le în dar temple în care să le placă să locuiască și terminând lucrul la lăcașul de veci al meu și al lui Nefertari. Viața pe care ei ne-au sădit-o în sufletele noastre va reveni la ei când va sosi vremea; noi trebuie să fim gata să apărem în fața lor, pentru ca poporul Egiptului să nu aibă de suferit de pe urma morții noastre.

Ramses chemă puterea divină în încăperea secretă a naosului din templul de la Karnak și o salută atunci când îi simți prezența:

– Te salut pe tine, cel care zămislești viața, zeii și muritorii, creator al țării mele și al pământurilor de pretutindeni, pe tine cel care binecuvântezi câmpiile înverzite și revărsarea apelor. Tot ceea ce există se bucură de perfecțiunea pe care i-ai dat-o tu.

Karnak se trezea.

Lumina zilei o înlocuia pe aceea a lămpilor cu ulei, slujitorii ritualurilor umpleau vasele de purificare cu apă din lacul

sfânt, umpleau din nou vasele în care ardea tămâia pentru înmiresmarea capadelor, împodobeau altarele cu flori, cu fructe, cu legume și cu pâini proaspete, se organizau procesiuni pentru a purta pretutindeni ofrandele care, toate, se îndreptau către Maat. Numai ea făcea să reînvie diferitele forme de viață, numai ea însuflețea întreaga creațiune prin roua înmiresmată pe care o răspândea peste pământ la răsăritul soarelui.

Însoțit de Nefertari, Ramses porni pe drumul destinat procesiunilor, o alee mărginită de sfincși care ducea la templul din Luxor.

În fața pilonului, un bărbat aștepta sosirea perechii regale. Un om cu figura pătrată, solid, vechi controlor al grajdurilor din întregul regat.

– Ne-am înfruntat și ne-am luptat de multe ori, îi povesti regele soției sale, și nu mică îmi era bucuria atunci când reușeam să-i rezist, pe vremea când eram doar un tinereț zburdalnic.

După ce părăsise cariera militară, bolovănosul Bakhen se schimbase mult. Ajuns la rangul al patrulea al ierarhiei preoțești de la Karnak, el era acum emoționat până la lacrimi. Reîntâlnirea cu faraonul îi provoca o bucurie atât de mare încât nu-și mai găsea cuvintele. Preferând să lase ca munca lui să spună totul, el le arată oaspeților fațada impresionantă a templului de la Luxor care avea în față două obeliscuri svelte și mai multe statui uriașe înfățișându-l pe Ramses. Pe gresia minunat lustruită se puteau vedea scene care povesteau episoadele bătăliei de la Kadesh și lăudau victoria reputată de regele Egiptului.

– Maiestate, anunță ritos Bakhen, construcția este terminată!

– Dar lucrările trebuie să continue.

– Eu sunt gata.

Perechea regală împreună cu Bakhen pătrunseră în marea curte aflată în spatele pilonului și mărginită de porticuri cu coloane între care fuseseră înălțate statui ale lui Ramses, exprimând acel *ka* al lui, energia nemuritoare datorită căreia el era sortit să domnească.

– Munca tăietorilor de piatră și a sculptorilor este demnă de laudă, Bakhen, dar nu-i pot lăsa să se odihnească; vreau chiar să-i duc într-un loc plin de dificultăți, poate chiar periculos.

– Aș putea ști ce planuri aveți, Maiestate?

– Să ridic mai multe sanctuare în Nubia și, printre ele, un templu important. Adună-i pe meșteri și sfătuiește-te cu ei; nu voi accepta decât voluntari.

Ramesseum, templul pentru veșnicie al lui Ramses cel Mare, construit după planurile întocmite chiar de rege, devenise un monument grandios, cel mai mareț de pe malul apusean. Granitul, gresia și bazaltul fuseseră folosite pentru a înălța piloni, curți și capele; mai multe uși impunătoare din bronz aurit despărțeau diferitele părți ale monumentului, protejat printr-un zid exterior din cărămizi.

La căderea nopții, Șenar reușise să pătrundă într-o magazie goală. Având la el o armă pe care i-o încredințase Ofir și care spera să fie hotărâtoare, fratele lui Ramses așteptă să se întunece bine pentru a pătrunde în spațiul sacru.

Merse de-a lungul zidului în construcție al palatului și traversă o curte. La câțiva metri de capela consacrată lui Seti, se opri în loc șovăind.

Seti, tatăl său...

Dar era un tată care-l trădase alegându-l pe Ramses ca faraon! Un tată care-l disprețuise și-l îndepărtase de el, încurajând ascensiunea unui tiran.

După ce avea să-și pună în aplicare planul, Șenar nu mai putea fi considerat fiul lui Seti. Dar ce importanță mai

avea? Contrar celor afirmate de cei care se pricepeau la mistere, nimeni nu trebuia să treacă peste obstacolul morții. Neantul îl absorbise pe Seti așa cum avea să-l nimicească el pe Ramses. Viața nu avea decât un sens: acela de a obține maximum de putere, n-are importanță prin ce mijloace, și a o exercita fără nici o opreliște, călcându-i în picioare pe nevolnici sau pe mediocri.

Și ce să mai vorbim de faptul că mii de idioți începuseră să-l considere pe Ramses un zeu! Când Șenar îl va doborî pe acest idol, calea va fi deschisă către un nou regim. Va interzice ritualurile tradiționale și va domni condus doar de două interese: cucerirea de noi teritorii și dezvoltarea economică.

Îndată ce va urca pe tron, Șenar avea să radă Ramesseum de pe fața pământului și să dărâme tot ceea ce îl întruchipa pe Ramses. Deși era neterminat, templul pentru veșnicie producea deja o energie împotriva căreia Șenar însuși lupta destul de greu. Hieroglife, imagini sculptate și picturi în culorii vii, toate aminteau prin fiecare piatră de prezența și de puterea lui Ramses. Nu, toate acestea nu erau decât iluzii create de întunericul nopții!

Șenar se trezi din amorțeala care-l cuprinsese. El puse în locul prevăzut dispozitivul primit de la Ofir și ieși din incinta Ramesseumului.

Căpăta formă, creștea ca o ființă plină de vigoare acest templu pentru veșnicie datorită căruia se consolida domnia lui Ramses. Regele aduse un omagiu pios acestui edificiu din care, de acum înainte, avea să primească forța capabilă să-i înlesnească gândul și fapta.

Ca și la Karnak sau la Luxor, maiștrii, tăietorii de piatră, sculptorii, pictorii și desenatorii făcuseră adevărate minuni. Sanctuarul, multe capele împreună cu anexele lor, o mică

sală cu coloane fuseseră terminate, ca și clădirea destinată venerării lui Seti. Și toate celelalte părți ale complexului sacru erau în curs de construire, fără a pune la socoteală depozitele clădite din cărămizi, biblioteca și locuințele preoților.

Plantat în al doilea an de domnie, acacia lui Ramses se făcuse și el mare, cu o rapiditate surprinzătoare. Deși foarte fine, frunzele sale formau o coroană care oferea deja o umbră binefăcătoare. Nefertari mângâie cu duioșie trunchiul copacului.

Perechea regală traversă curtea cea mare, sub privirile respectuoase și admirative ale tăietorilor de piatră care pusese ră jos dălțile și ciocanele.

După ce stătu câteva minute de vorbă cu șeful lor de echipă, Ramses vru să afle de la fiecare dintre ei cu ce greutate avuseseră de-a face. Regele nu uita ceasurile minunate petrecute în carierele de la Gebel Silsileh, într-o vreme în care dorea să devină tăietor în piatră. Monarhul le promise lucrătorilor un premiu neobișnuit: vin și îmbrăcăminte de cea mai bună calitate.

Pe când perechea regală se îndrepta către capela lui Seti, Nefertari duse mâna la inimă și se opri în loc.

– Un pericol... un pericol aproape de tot.

– Aici, chiar în templu? se îngrijoră Ramses.

Îngrijorarea se împrăștie. Perechea regală se apropie de sanctuarul în care avea să fie veșnic venerat sufletul lui Seti.

– Nu deschide ușa sanctuarului, Ramses. Acolo este primejdia, dincolo de ușă. Lasă-mă pe mine.

Nefertari deschise ușa din lemn poleit cu aur.

Pe prag, se putea vedea un ochi din agat roșu, spart în mai multe bucăți; în fața statuii lui Seti, în capătul capelei, o bilă roșie alcătuită din păr de animale din deșert.

Având puterile lui Isis, marea magiciană, regina culese de pe prag cioburile, unul câte unul, și refăcu ochiul. Dacă

regele ar fi atins cu piciorul fragmentele simbolului profanat, ar fi fost paralizat pe loc. După aceea, Nefertari luă bila roșie în poala rochiei, fără s-o atingă cu degetele, și o duse afară, pentru a fi arsă.

Deochiul, își dădură seama Ramses și Nefertari, iată ce îndrăzniseră să folosească ființele apărute din tenebre, dornice să distrugă legătura care-l unea pe Seti de fiul său și să-l aducă pe stăpânul celor Două Țări în starea unui domnitor oarecare, lipsit de învățătura supranaturală pe care i-o transmisese predecesorul său.

Cine altul decât Șenar, se gândi Ramses, ar fi mers atât de departe pe calea răului, cu ajutorul magului vândut hitiților? Cine altul decât Șenar s-ar fi înverșunat să distrugă ceea ce n-ar fi putut încăpea niciodată într-un suflet atât de mic ca al lui?

Moise șovăia.

Sigur, el trebuia să îndeplinească misiunea pe care i-o încredințase Dumnezeu, dar obstacolul pe care-l întâlnea în cale nu era prea greu de trecut pentru posibilitățile sale? De-acum, nu se mai lăsa legănat de iluzii: Ramses nu avea să cedeze. Moise îl cunoștea destul de bine pe regele Egiptului ca să știe că el nu spusese vorbe goale și că, într-adevăr, îi considera pe evrei ca făcând parte integrantă din poporul egiptean.

Totuși, ideea exodului își făcea loc în tot mai multe conștiințe, iar opoziția față de îndemnurile profetului slăbea din zi în zi tot mai mult. Mulți se gândeau că relațiile deosebite dintre Moise și Ramses ar putea ajuta la încheierea unei înțelegeri. Unul câte unul, șefii de trib se dăduseră bătuți; fără a întâmpina nici un refuz, Aaron putuse, la ultima întrunire a sfatului bătrânilor, să-l prezinte pe Moise ca pe un conducător al poporului evreu, unit în aceeași credință și în aceeași voință.

O dată depășite neînțelegerile din tabăra sa, profetului nu-i mai rămânea decât un singur inamic: Ramses cel Mare.

Aaron îl întrerupse din meditație pe Moise.

– Un cărămidar dorește să te vadă.

– Vezi tu ce vrea.

– Cu tine vrea să vorbească, nu cu altcineva.

– De ce vrea asta?

– Spune că i-ai fi făcut cândva niște promisiuni. Numai în tine are încredere.

– Atunci, adu-l aici.

Purtând o perucă scurtă, neagră, strânsă cu o panglică albă care-i acoperea fruntea, lăsându-i libere urechile, cu fața arsă de soare, barba tunsă scurt și o mustață neîngrijită, vizitatorul părea un cărămidar evreu oarecare.

Cu toate acestea, înfățișarea acestui om îi trezi bănuieli lui Moise; bărbatul acesta nu-i era necunoscut.

– Ce dorești de la mine?

– Ideile noastre se întâlneau cândva.

– Ofir!

– Chiar eu sunt, Moise.

– Te-ai schimbat mult.

– Poliția lui Ramses mă caută peste tot.

– Nu cumva are motive să facă așa ceva? Dacă nu mă înșel, ești un spion hitit.

– Am lucrat pentru ei, este adevărat, dar rețeaua mea a fost distrusă și hitiții nu mai sunt în măsură să distrugă Egiptul.

– Acum înțeleg că m-ai mințit și, de fapt, încerci să te folosești de mine împotriva lui Ramses!

– Nu, Moise. Și tu și eu credeam într-un singur zeu, unic și atotputernic, iar contactul meu cu evreii m-a convins că acest zeu este numai Yahwe și nu un altul.

– Mă crezi chiar atât de prost încât să mă las dus de nas de asemenea vorbe?

– Chiar dacă tu refuzi să crezi în sinceritatea mea, eu voi fi de folos cauzei tale, căci ea este singura care merită să fie servită. Să știi că nu mă aștept la nici un folos personal, ci la salvarea sufletului meu.

Moise fu impresionat de această mărturisire.

– Ai renunțat să mai crezi în Aton?

– Am înțeles că Aton nu era decât o umbră a adevăratului Dumnezeu. Din moment ce am găsit adevărul, renunț la rătăcirile mele.

– Ce s-a ales de fata aceea pe care tu voiai s-o aduci la putere?

– A murit tragic și am suferit mult din cauza asta; totuși, poliția egipteană mă acuză de o crimă îngrozitoare pe care eu n-am comis-o. În această întâmplare tristă, mi s-a părut că văd un semn al destinului. În ziua de azi, tu ești singurul care te poți ridica împotriva lui Ramses. De aceea, am să te susțin din toate puterile.

– Ce dorești, de fapt, Ofir?

– Să te ajut să răspândești și să impui credința în Yahwe.

– Știi că Yahwe cere exodul poporului meu?

– Sunt de acord cu acest plan măreț. Dacă el este însoțit de căderea lui Ramses și de trecerea întregului Egipt la adevărata credință, aș fi fericit.

– Un spion nu rămâne el doar un spion?

– Nu mai am nici o legătură cu hitiții care, de altfel acum sunt prinși în adevărate lupte pentru putere; acest capitol al vieții mele s-a încheiat. Viitorul și speranța ești tu, Moise.

– Cum ai putea să mă ajuți?

– Nu-ți va fi ușor să lupți împotriva lui Ramses; experiența mea în lupta clandestină ți-ar putea fi de folos.

– Poporul meu vrea doar să plece din Egipt și nu să se răscoale împotriva lui Ramses.

– Care-i diferența, Moise? În ochii lui Ramses, acțiunile tale vor fi considerate drept o răzvrătire și el o va reprima ca atare.

În sinea sa, Moise fu nevoit să-i dea dreptate magului libian.

– Trebuie să mă mai gândesc la asta, Ofir.

– Tu ești cel care hotărăști, Moise; lasă-mă, însă, să-ți dau un sfat: nu face nimic în absența lui Ramses. Cu el, tu poate că ai găsi o cale de negociere; dar oamenii lui de încredere, Ameni și Serramanna, fără a o mai pune la socoteală pe regina-mamă Tuya, nu se vor arăta deloc indulgenți față de poporul tău. Pentru a menține ordinea publică, s-ar putea ca ei să ordone o represiune sângeroasă. Să profităm de călătoria perechii regale ca să întărim unirea dintre noi, să-i convingem pe cei care încă mai șovăie și să ne pregătim pentru inevitabilul conflict.

Modul hotărât în care vorbea Ofir îl impresionează pe Moise. Deși nu se hotărâse dacă ar fi cazul să se alieze cu magul, putea, oare, să nege că acesta avea dreptate în ceea ce propunea?

Șeful poliției din Theba declară că oamenii săi nu-și preocupaseră eforturile pentru a-l descoperi pe Șenar și pe eventualii lui complici. Ramses le dăduse semnalmentele acelui agresor care, în atacul de pe Nil, încercase să-l doboare cu o săgeată, dar cercetările forțelor de ordine se dovediseră zadarnice.

– A părăsit Theba, își exprimă convingerea Nefertari.

– La fel ca mine, ești și tu convinsă că trăiește.

– Simt o prezență periculoasă, o forță a întunericului... Este Șenar, magul acela sau unul dintre ciracii lor?

– El este, aprecie Ramses; el a încercat să rupă pentru totdeauna legătura care mă unea cu Seti ca să mă lipsească de ocrotirea tatălui meu.

– Deochiul nu va avea nici cea mai mică eficacitate; focul l-a împiedicat să acționeze. Cu ajutorul unui clei preparat cu rășină, am reconstituit ochiul protector, furat din tezaurul templului lui Seth, de la Pi-Ramses.

– Animalele deșertului, din părul cărora a fost făcută bila aceea roșie, sunt și ele creaturile lui Seth... Șenar avea intenția să distrugă totul folosindu-se de energia de temut a acestuia.

– El a subestimat trăinicia legăturilor tale cu Seth.

– O armonie care se reînnoiește cu fiecare zi ce trece... La cea mai mică greșeală de atenție, focul lui Seth îl nemițește pe cel care crede că a reușit să pună stăpânire pe el.

– Când plecăm în Sudul îndepărtat?

– După ce ne vom întâlni moartea.

Cuplul regal se îndreptă către vâlceaua cea mai sudică din munții thebani care purta numele de „locul regenerării” și de „loc al florilor de lotus”. În această Vale a Reginelor aveau să-și găsească odihna de veci Tuya, mama lui Ramses, și Nefertari, marea soție regală. Mormintele lor fuseseră săpate sus, sub creastă, pe tărâmul zeiței tăcerii. Peste acest pustiu, scăldat în nemiloasele raze ale soarelui, domnea Hathor, surzătoarea zeiță a cerului, cea care făcea stelele să strălucească și inimile celor care credeau în ea să dănțuiască.

Hathor, pe care Nefertari o descoperi pe pereții mormântului său, în atitudinea celei care dăruiește energia reînvierii unei soții regale care rămâne veșnic tânără; zeița purta o bonetă din aur de forma unui vultur. Ea simboliza astfel și o mamă divină. Pictorii reușiseră să immortalizeze frumusețea aceleia care era supranumită „frumusețea iubirii”, în forme de o incredibilă perfecțiune.

– Îți place locul acesta, Nefertari?

– Atâtea splendori... Nu mă simt demnă de toate astea.

– Niciodată n-a existat un asemenea locaș pentru vecie, niciodată nu va mai exista ceva asemănător; tu, care ești în sufletește prin iubire, tu vei domni pentru totdeauna în inima zeilor și a oamenilor.

Osiris, cu o față verde, înfășurat într-o mantie albă; Ra cel luminos, încoronat cu un soare enorm; Khaepre, principele metamorfozelor cu cap de scarabeu; Maat, Regula universului, femeie tânără, frumoasă și delicată, având ca singură emblemă o pană de struț, diafană ca adevărul... Puterile divine se adunaseră toate ca s-o regenereze pe Nefertari, în timp și dincolo de timp. Nu peste multă vreme, pe coloanele încă goale, un scrib de la Casa Vieții va trasa hieroglifele cu „Cartea pentru ieșirea la lumină” și cu „Cartea Ușilor” care trebuiau să-i permită reginei să călătorească pe minunatele drumuri din lumea cealaltă, fără teamă de primejdiile aceluia tărâm.

Nu mai era moarte, ci surâsul misterului.

Timp de mai multe zile, Nefertari contemplă imaginea personajelor divine care locuiau în lăcașul pentru vecie, acolo unde, în clipa mării treceri, ea avea să devină oaspete așteptat. Ea se familiariză cu ceea ce urma să se întâmple după ce viața sa avea să ia sfârșit și se împărtăși din tăcerea care, în inima pământului, avea mireasma cerului.

Când Nefertari se hotărî să părăsească „locul florilor de lotus”, Ramses o duse pe „marea pajiște”, Valea Regilor, unde faraonii se odihneau pe veci de la începutul celei de-a optsprezecea dinastii. Perechea regală rămase timp de mai multe ceasuri în mormintele lui Ramses, primul care purtase acest nume, și al lui Seti. Fiecare pictură era o capodoperă și regina citi, luând coloanele la rând, „Cartea camerei ascunse” care descria fazele transformării soarelui murind, într-un soare tânăr, un model al reînvierii Faraonului.

Cu negrăită emoție, Nefertari ajunse și în lăcașul de veci al lui Ramses cel Mare. În vase mici, pictorii dizolvaseră pigmenți naturali, pisați mărunț, dând apoi viață pereților prin figuri simbolice care urmau să asigure supraviețuirea monarhului. Praful acela colorat, amestecat cu apă și cu clei de acacia, le permitea o precizie extraordinară a desenului.

„Lăcașul de aur”, sala sarcofagului, cu opt stâlpi, era aproape terminată. Moartea îl putea primi în lumea sa pe Ramses.

Regele îl chemă pe șeful șantierului.

– La fel ca în mormintele unora dintre strămoșii mei, vei săpa un coridor care se va înfunda în stâncă și vei lăsa acolo piatra grosolan cioplită, așa cum a rămas de la dalta pietrarilor. Coridorul va avea semnificația secretului suprem pe care nici un spirit omenesc nu-l poate cunoaște.

Nefertari și Ramses avură sentimentul că erau pe cale să treacă într-o etapă decisivă; la dragostea lor se adăuga de-acum conștiența propriei lor morți, trezire și nu dispariție totală.

Răbdarea lui Serramanna era pusă la grea încercare.

Meba plecase de acasă de mai bine de o oră ca să ia parte la banchetul oferit de regina-mamă Tuya, dornică să mențină și să consolideze relațiile dintre curteni în lipsa perechii regale. Aflându-se într-un contact permanent, prin curieri, cu Ramses, văduva lui Seti era mulțumită de munca meticuloasă a lui Ameni și de severitatea lui Serramanna care asigura ordinea fără nici un fel de abatere. În rândul evreilor, se părea că agitația scăzuse mult.

Dar fostul pirat, bazându-se pe flerul său, era convins că această liniște prevestea o furtună. Desigur, Moise se mulțumea să se întâlnească regulat cu oamenii mai importanți din neamul său, dar era evident că devenise șeful de necontestat al evreilor. În plus, mai mulți dintre demnitarii egipteni, cunoscând fidelitatea lui Ramses față de prieteni, apreciau că ar fi mai bine să-l menajeze pe Moise. Într-o zi sau în alta, credeau ei, acesta din urmă avea să primească din nou un post important și ar fi renunțat la teoriile sale nebuloase.

Printre cele mai de seamă preocupări ale lui Serramanna se afla căutarea lui Meba. Sardul era convins că diplomatul era acela care furase pensula lui Kha, dar cu ce intenție? Fostul pirat îi ura pe diplomați în general și pe Meba în

special, prea ușuratic, prea elegant și prea conciliant; un om nesianos ca el avea o înclinație naturală pentru minciună.

Și dacă pensula lui Kha era ascunsă la Meba acasă? Serramanna l-ar fi acuzat de furt și aristocratul ar fi fost obligat să declare în fața unui tribunal motivele pentru care comisese acest gest.

Grădinarul lui Meba se duse la culcare, servitorii se retraseră și ei în cămăruțele lor. Sardul escaladă zidul din spatele casei și ajunse pe terasă; călcând ușor, ca o pisică, el ridică trapa prin care se putea ajunge în pod. De acolo, nu-i fu deloc greu să ajungă în camerele de jos.

Serramanna avea la dispoziție timp suficient în noaptea aceea pentru a cerceta cu atenție toată casa.

– Nimic, recunosc sardul, ursuz și cu barba crescută în neorânduială.

– Percheziția asta era ilegală, îi aminti Ameni.

– Dacă aș fi găsit ceva, Meba ăsta n-ar mai fi avut cum să facă rău.

– De ce te înverșunezi așa împotriva lui?

– Pentru că este un individ periculos.

– Meba, periculos? El n-are în minte decât grija pentru cariera lui și în afară de asta nu-l mai poate interesa nimic.

Sardul înfulecă lacom o bucată de pește uscat, muiat într-un sos condimentat.

– Poate că ai dreptate, spuse el cu gura plină, dar instinctul îmi spune că este un individ dubios. Mare poftă aș avea să-l pun sub o supraveghere permanentă; sunt sigur că până la urmă tot ar face o greșală.

– Faci cum vrei... Dar vezi să nu dai greș!

– Și Moise ar fi trebuit pus sub urmărire.

– Am fost colegi la universitate, îi aminti Ameni, și nu numai cu mine ci și cu Ramses.

– Evreul ăsta este un agitator de temut! Tu te afli în slujba Faraonului, iar Moise se va răscula împotriva Faraonului.

– N-o să meargă până acolo.

– Ba bine că nu! În echipajele pe care le-am avut sub comanda mea pe mare, eu îi dibuiam repede pe tipii de felul lui... Ca provocator de tulburări nici că s-ar putea găsi unul mai bun ca el. Numai că Faraonul și cu tine nu vreți să mă ascultați.

– Noi îl cunoaștem pe Moise și nu suntem așa de alarmiști ca tine.

– Într-o zi o să vă pară tare rău de orbirea asta a voastră.

– Du-te și te culcă și ai grijă să nu-i întărați pe evrei. Rolul nostru este să menținem ordinea, nu să provocăm vreo tulburare.

Acha era găzduit la palat, era ospătat cu mâncăruri țărănești, dar destul de bune, bea un vin de o calitate satisfăcătoare și se bucura de gingășia foarte bine învățată de hitită blondă pe care șambelanul avusese fericita idee să i-o aducă. Lipsită de orice pudoare, fata ardea de dorința de a verifica ea însăși reputația de care se bucurau egiptenii și anume că erau niște amanți minunați. Cu spiritul său cooperant, Acha se bucurase să participe la acest experiment al fetei, când activ, când pasiv, dar întotdeauna cu ardoare.

Acesta era modul cel mai plăcut de a-și petrece timpul. Uri-Teșub, impresionat de cele auzite de la Acha, era totodată flatat de prezența ministrului Afacerilor externe al Faraonului; acest lucru nu însemna că Ramses îl recunoștea deja drept viitorul împărat, pe el, fiul lui Muwattalis?

Uri-Teșub intră pe neaunțate în camera lui Acha, tocmai în momentul în care hitita cea blondă îl săruta cu o impresionantă lăcomie.

– Vin altădată, spuse Uri-Teșub.

– Rămâi, îl rugă Acha; fata asta va înțelege că afacerile de stat sunt legate câteodată și de plăcere.

Frumoasa hitită se făcu nevăzută, iar Acha trase pe el o haină elegantă.

– Cum se simte împăratul? îl întreabă el pe Uri-Teșub.

– Starea sa este staționară.

– Îmi reînnoiesc oferta: lasă-mă pe mine să-l îngrijesc.

– De ce vrei să-l ajuți pe cel mai înverșunat inamic al vostru?

– O asemenea întrebare mă pune în încurcătură.

Tonul lui Uri-Teșub deveni mai tăios.

– Trebuie să-mi răspunzi și asta imediat.

– Diplomaților nu le place câtuși de puțin să-și dezvăluie secretele într-un mod atât de direct... Caracterul umanitar al misiunii mele nu te satisface?

– Trebuie să-mi dai un răspuns mai apropiat de adevăr.

Acha păru sătul să mai continue astfel.

– Ei bine... Ramses a învățat să-l cunoască pe Muwattalis. Îl prețuiește foarte mult și chiar îl admiră. Îi pare foarte rău că este bolnav.

– Nu cumva îți bați joc de mine?

– Cred că-mi dau seama, încercă Acha să-i explice, că nu ți-ar face plăcere să fii acuzat că ți-ai asasinat propriul tată.

În ciuda furiei care-l cuprindea din ce în ce mai mult, Uri-Teșub nu protestă. Acha merse și mai departe.

– Tot ceea ce se petrece la curtea hitită ne interesează nespus de mult; noi știm că armata dorește ca transmiterea puterii să se facă în liniște și ca împăratul să-l desemneze el însuși pe cel care-i va urma la tron. De aceea, eu aș vrea să-l ajut să se însănătoșească, folosindu-mă de mijloacele medicilor noștri.

Uri-Teșub nu putea fi de acord cu o asemenea cerere. Dacă Muwattalis putea vorbi din nou, ar fi putut să-l arunce

în închisoare pe fiul său și să dea imperiul pe mâna lui Hattuşil.

– Cum se face că voi sunteți așa de bine informați? îl întreabă el pe Acha.

– Mi-e greu...

– Răspunde.

– Îmi pare rău, trebuie să păstrez tăcerea în această privință.

– Doar nu ești în Egipt, Acha, ci în capitala mea!

– Ca ambasador în misiune oficială, aş avea să mă tem de ceva?

– Eu sunt soldat, nu diplomat. Și noi suntem în stare de război.

– Asta ar fi o amenințare?

– Eu nu prea știu ce este răbdarea, Acha. Grăbește-te să-mi răspunzi.

– Ai ajunge chiar și la tortură?

– N-aș șovăi nici măcar o clipă.

Tremurând, Acha se înfășură într-o cuvertură de lână.

– Dacă-ți spun tot, mă lași în pace?

– Am putea rămâne prieteni buni.

Acha își coborî privirea în pământ.

– Trebuie să-ți mărturisesc că adevărata mea misiune este să-i propun un armistițiu împăratului Muwattalis.

– Un armistițiu! Și cât timp ar trebui să dureze acest armistițiu?

– Cât mai mult posibil...

Uri-Teșub era în culmea fericirii. Așadar, armata Faraonului ajunsese la capătul puterilor! Îndată ce blestematele astea de oracole se vor arăta favorabile, noul stăpân din Hatti ar porni atacul asupra Deltei.

– În plus... continuă Acha, șovăitor.

– În plus, ce?

– Noi mai știm că, în privința moștenirii tronului, împăratul oscilează între fiul și fratele său.

– Cine vă dă asemenea informații, Acha?

– Ai fi de acord cu armistițiul dacă ai ajunge la putere?

„De ce, gândi Uri-Teșub, să nu mă folosesc de șiretenia atât de dragă tatălui meu?

– Sunt un om al armelor și al războiului, dar nu elimin o asemenea posibilitate, cu condiția ca ea să nu ducă la slăbirea țării mele.

Acha era mai ușurat.

– I-am spus eu lui Ramses că ești un adevărat bărbat de stat și nu m-am înșelat. Dacă dorești, am putea ajunge și la încheierea păcii.

– Pacea... bineînțeles... Dar nu mi-ai dat răspunsul pe care ți l-am cerut: cine vă dă informațiile?

– Unii dintre ofițerii superiori care se prefac că te susțin. În realitate, ei te trădează în favoarea lui Hattușil.

Această dezvăluire avu asupra lui Uri-Teșub efectul unei lovituri de trăsnet.

– Cu Hattușil, continuă Acha, noi nu vom obține nici pacea nici armistițiul; singurul său țel este să se pună în fruntea unei mari coaliții, ca aceea de la Kadesh, și să nimească trupele noastre.

– Vreau nume, Acha.

– Devenim astfel aliați împotriva lui Hattușil?

Uri-Teșub simți dintr-o dată că toți mușchii i se încordează, ca la apropierea unei bătălii. Să se folosească de un egiptean ca să scape de un rival, ce întorsătură ciudată a destinului! Dar el nu va lăsa să-i scape o asemenea ocazie.

– Ajută-mă să scap de trădători, Acha, și vei obține armistițiul, poate și mai mult.

Diplomatul începu să vorbească.

Fiecare dintre numele pe care-l pronunță părea să fie o lovitură de pumnal. Pe lista lui se aflau câțiva dintre cei mai zeloși susținători ai lui Uri-Teșub, cel puțin în vorbe. Erau chiar și ofițeri superiori care luptaseră alături de el și-i declaraseră că îl considerau deja noul stăpân din Hatti.

Livid la față, Uri-Teșub porni cu pași apăsați către ușa camerei.

– Încă un lucru, spuse Acha; ai putea să-i spui tinerei mele prietene să se întoarcă?

Trecând împreună cu Bakhen prin carierele de granit de la Assuan, Ramses parcă îl revedea pe tatăl său alegând cele mai bune blocuri de piatră care aveau să se transforme în obeliscuri și în statui. La șaptesprezece ani, fiul lui Seti avusese norocul să descopere acest spațiu magic sub îndrumarea Faraonului, în căutarea filoanelor de granit de o calitate fără cusur; astăzi, el, Ramses, era cel care conducea această căutare și trebuia să facă dovada priceperii sale în acest domeniu.

Ramses se folosi de nuielușa de căutător de apă a lui Seti care îi permitea să simtă pulsându-i în degete emanațiile secrete ale pământului. Lumea în care trăiau oamenii nu era decât o apariție ivită fulgerător, încă de „prima dată”, din oceanul de energie în care urma să se întoarcă atunci când zeii aveau să creeze un nou ciclu de viață; în adâncurile pământului, ca și în cer, se produceau neîncetat metamorfoze al căror ecou nu putea fi perceput decât de un spirit deosebit de ascuțit.

Aparent, carierele constituiau un univers încremenit, închis și ostil în care căldura era insuportabilă într-o bună parte a anului; dar pânțelele pământului se arăta a fi de o generozitate extraordinară, lăsând să apară la suprafață un granit de o frumusețe inegalabilă. Era, prin excelență, acel mate-

rial care nu se tocea niciodată și care făcea să dăinuie peste milenii lăcașurile pentru vecie.

Ramses se opri în loc.

– Vreau să sapi aici, îi porunci el lui Bakhen, și să scoți un monolit din care vei ciopli o statuie colosală pentru Ramesseum. Ai vorbit cu meseriașii?

– Se ofereau cu toții de bună voie să meargă în Nubia; a trebuit să aleg o echipă mai mică. Maiestate... Nu-mi stă în obicei, dar vreau să vă fac o rugămintă.

– Te ascult, Bakhen.

– Ați fi atât de bun să mă luați și pe mine în această expediție?

– Am un motiv serios să te refuz și acesta este numirea ta ca al treilea profet al lui Amon la Karnak; o asemenea răspundere te obligă să rămâi la Theba.

– Dar... eu nu mă așteptam la această avansare.

– Știu, Bakhen, dar marele preot Nebu și cu mine am apreciat că ți-am putea pune o povară mai serioasă pe umeri. Îl vei ajuta pe marele preot, vei veghea la prosperitatea domeniilor de aici și vei avea grijă de șantierul templului meu pentru veșnicie. Datorită ție, Nebu va suporta mai ușor greutățile vieții de zi cu zi.

De mare intensitate, dar fără a produce pagube serioase digurilor, canalelor și ogoarelor, revărsarea Nilului ușura călătoria perechii regale, a escortei sale și a cioplitorilor în piatră. Puzderia de stânci de la prima cataractă fusese acoperită de apele frământate de vârtejuri și de curenți năvalnici care făceau ca navigația să rămână, totuși, plină de primejdii. Era nevoie, în primul rând, să se evite denivelările bruște, vizibile abia în ultimul moment, apoi valurile violente care puteau răsturna orice navă ce nu avea încărcătura bine echilibrată. Avându-se în vedere toate acestea, fuseseră luate

unele măsuri pentru a mai adânci șenalul navigabil, astfel încât flotila regală să poată trece fără nici un risc de cataracte.

De obicei leneș și indiferent la agitația oamenilor din jurul său, Voinic manifesta acum o oarecare nervozitate; poate că uriașul leu era grăbit să ajungă în Nubia, țara sa natală. Ramses îl liniștește, mângâindu-i coama stufoasă.

Doi bărbați cerură permisiunea să urce la bord și să discute cu monarhul. Primul dintre ei, un scrib însărcinat cu supravegherea nilometrului*, îi dădu regelui raportul.

– Maiestate, creșterea atinge douăzeci și unu de coți, trei palme și un sfert**.

– Mi se pare că este foarte bine.

– Absolut satisfăcător, Maiestate; anul acesta, Egiptul nu va avea nici o problemă cu irigațiile.

Al doilea personaj era șeful poliției din Elephantine; spusele lui fură mai puțin liniștitoare.

– Maiestate, vama ne-a semnalat trecerea unui bărbat care avea semnalamentele pe care ni le-ați transmis.

– De ce n-a fost oprit?

– Șeful poștei nefiind acolo, nimeni n-a vrut să-și asume această responsabilitate, cu atât mai mult cu cât nu fusese comisă nici o infracțiune.

Ramses își stăpâni cu greu furia.

– Ce altceva mai ai să-mi spui?

– Omul a tocmit o barcă rapidă pentru un drum spre sud; s-a declarat a fi comerciant.

– Ce încărcătură avea?

– Chiupuri cu carne de vită uscată pentru forturile de la a doua cataractă.

* Nilometru: puțuri cu pereții gradați, în legătură cu pânza freatică alimentată de Nil, săpate uneori în vecinătatea templelor.

** În jur de 11,275 m.

– Când a plecat?

– Acum o săptămână.

– Transmite semnalmentele lui comandanților de forturi și ordonă-le să-l aresteze dacă apare la ușa lor.

Ușurat pentru că scăpase de o sancțiune, polițistul plecă în grabă ca să execute ordinele primite.

– Șenar ne-a luat-o înainte în drumul către Nubia, constată Nefertari; crezi că este prudent să ne continuăm drumul?

– Ce avem a ne teme din partea unui fugar?

– Este în stare de orice... Ura lui nu este vecină cu nebunia?

– Șenar nu ne va împiedica să mergem mai departe. Eu nu subestimez capacitatea lui de a face rău, Nefertari, dar nu mă tem de el. Într-o bună zi, ne vom afla față în față și el se va înclina în fața regelui său înainte de a-și primi pedeapsa din partea zeilor.

Se îmbrățișară cu tandrețe și aceste clipe de apropiere întări hotărârea lui Ramses.

Neîncrezător, Setau sărea de la o pupă la o proră, traversa o corabie, sărea pe puntea alteia, examina încărcătura, verifica frânghiile, pipăia velele, încerca soliditatea timonelor; navigația nu era pentru el o plăcere deosebită, dar nu avea prea mare încredere în niște marinari prea siguri pe ei. Din fericire, administrarea fluvială avusese grijă să asigure un șenal bine amenajat, departe de colțurile de stâncă, și navigabil chiar și în perioada în care creșteau apele. Dar împlânzitorul de șerpi nu se putea simți cu adevărat în siguranță decât dacă punea din nou piciorul pe pământ.

Întorcându-se pe corabia regală, unde avea rezervată o cabină, Setau verifică dacă nu uitase ceva: vasul cu filtre, borcănașe umplute cu leacuri solide și lichide, coșuri din

nuiele pentru șerpi de diferite mărimi, mojar, piulițe, bisturie din bronz, săculețe cu oxid de plumb și cu pilitură de alamă, ocru roșu, argilă medicinală, săculețe cu bulbi de ceapă, comprese, vase cu miere, ploști... Nu lipsea aproape nimic.

Cântând un cântec nubian din bătrâni, Lotus împăturea tunici și acoperăminte pentru șolduri, așezându-le pe toate în cufer din lemn. Din cauza căldurii, ea era goală și gesturile sale de felină îl încântară pe Setau.

– Bărcile astea par să fie solide, spuse el cuprinzându-i talia cu brațul.

– Ai făcut o inspecție serioasă?

– Nu par eu un om serios?

– Du-te și examinează catargele mai de aproape; eu n-am terminat de aranjat toate astea.

– Dar nici nu-i așa mare grabă.

– Nu-mi place să văd dezordine în jurul meu.

Veșmântul lui Setau căzu pe podeaua cabinei.

– Ai putea fi atât de crudă și să lași baltă un iubit în halul ăsta?

Mângâierile lui Setau deveniră prea insistente și cu adresă ca Lotus să-și mai poată continua munca atât de meticuloasă.

– Profiți de slăbiciunea mea, tocmai în clipele acestea în care plec să revăd Nubia.

– Cum ai putea sărbători mai bine un asemenea eveniment decât făcând dragoste cu mine?

Cortegiul de vase, pornit spre sud, fu salutat de o mulțime de oameni adunați pe chei. Câțiva ștregari mai îndrăzneți, ajutându-se de plute făcute din stuf, porniră în urma lui, însoțind bărcile până la intrarea de-a lungul șenalului. Cine putea uita că perechea regală oferise tuturor locuitorilor un banchet în aer liber, în cursul căruia berea cursese în valuri?

Adevărate case plutitoare, corăbiile construite pentru călătoriile în Nubia, erau pe cât de solide, pe atât de confortabile. Având un singur catarg în mijloc și o pânză foarte mare fixată printr-o mulțime de frânghii, ele aveau o cârmă dublă, una la babord, cealaltă la tribord. Dimensiunile cabinelor, spațioase și bine mobilate, fuseseră calculate astfel încât să asigure o bună circulație a aerului.

Trecând de cataractă, flotila porni la drum cu viteza obișnuită de croazieră.

Nefertari vru să-i invite pe Setau și pe Lotus să bea împreună un suc de roșcove, dar oftaturile de plăcere care se auzeau din cabina celor doi o convinseseră să nu le mai bată în ușă. Înveselită, regina se cuibări la proră, alături de Voinic ale cărui nări fremătau simțind aerul înmiresmat al Nubiei.

Marea soție regală mulțumi zeilor că-i oferiseră atâta fericire, o fericire pe care ea avea datoria s-o reverse asupra poporului său. Ea, modesta și singuratica fată care cânta atât de frumos la lăută, cu perspectiva unei cariere mărunte și pașnice, ducea alături de Ramses o viață minunată.

În fiecare dimineață, ea redescoperea acest lucru și dragostea sa creștea cu forța senină a unei legături magice pe care nimic și niciodată n-o putea distruge. Să fi fost Ramses doar un agricultor sau un cioplitor în piatră, Nefertari tot l-ar fi iubit cu aceeași înflăcărare; dar rolul pe care soarta îl rezervase perechii regale îi interzicea să se bucure în mod egoist de fericirea sa. Soțul său avea nevoie să viseze fără încetare la această civilizație pe care înaintașii săi i-o încredințaseră și pe care el trebuia, la rândul său, s-o transmită, și mai frumoasă, urmașilor săi.

Nu era Egiptul faraonilor o înșiruire de întruchipări ale dragostei, ale credinței și ale datoriei, aceștia refuzând mediocritatea, josnicia și vanitatea, cu scopul de a forma un lanț de lumini umane aflate în slujba luminii divine?

Când brațul lui Ramses o strânse la piept pe marea soție regală, cu forța aceea amestecată cu blândețea de care Nefertari se îndrăgostise încă de la prima lor întâlnire, ea retrăi într-o clipă anii petrecuți împreună, bucurii amestecate cu necazuri, bucurii și necazuri depășite datorită acestei siguranțe că erau amândoi ca unul în orice împrejurare.

Și, doar prin atingerea corpului său, ea își dădu seama că același elan cuprindea și sufletul lui și-i purta pe unul și pe celălalt pe aceste căi ale lumii invizibile unde zeița dragostei cânta muzica stelelor.

Acum se avânta în linie dreaptă, mândru și impetuos, acum se liniștea în curbe seducătoare, mângâind cu plăcere în trecerea sa un sat în care se auzeau râsete de copii: astfel curgea Nilul prin Marele Sud, fără a-și pierde nicicând măreția fluviului ceresc a cărui prelungire pământească era. Tre-când printre coline deșertice și piscuri de stâncă, el hrănea o fâșie îngustă de verdeață, presărată cu palmieri. Cocori cu coroană, ibiși, flamingi roz și pelicani treceau în zbor pe deasupra flotilei regale, parcă fermecați de absolutul firmamentului de azur și al deșertului.

În timpul escalelor, triburile de prin partea locului veneau să danseze în jurul cortului regal; Ramses stătea de vorbă cu șefii lor, Setau și Lotus luau act de plângerile și de dorințele lor. Seara, în jurul unui foc, era evocat misterul valului creator, creșterea binefăcătoarei revărsări și era lăudat numele lui Ramses, soț al țării Egiptului și al Nubiei.

Nefertari își dădu seama că renumele faraonului creștea din ce în ce mai mult și nu puțini erau aceia care făceau din el un egal al zeilor; de când cu victoria de la Kadesh, povestea acestei bătălii era pe toate buzele, chiar și în satele cele mai îndepărtate. Lumea considera că era o favoare divină să-i vadă pe Ramses și pe Nefertari; nu pătrunsese Amon în spiritul regelui pentru a-i oțeli brațul, iar Hathor în

sufletul reginei pentru a răspândi iubirea ca o scânteiere a unor nestemate?

Pentru că vântul dinspre nord bătea destul de slab, înaintarea bărcilor era lentă; Nefertari și Ramses se bucurau de aceste ceasuri în care corabia lor era aproape nemișcată și petreceau cele mai frumoase momente ale zilei pe punte, la adăpostul unei umbrele de soare. Voinic își regăsise liniștea și dormea dus pe punte.

Nisipul auriu și puritatea aerului din deșert nu erau ele un ecou al celeilalte lumi? Cu cât corabia regală se apropia mai mult de domeniul lui Hathor, această regiune uitată în care zeița cioplea o piatră miraculoasă, cu atât Nefertari avea sentimentul că săvârșește o faptă de o neasemuită importanță care o pune în legătură cu originea tuturor lucrurilor.

Noaptea erau o adevărată desfătare.

În cabina perechii regale, patul preferat al lui Ramses, cu salteaua făcută din păr de capră împletit cu mare grijă și fixat pe un cadru; două chingi late îi dădeau o mai mare elasticitate. Montat cu ajutorul unor cepuri de lemn și al unor caneluri, cadrul era dublat pe dedesubt pentru a se asigura o mai mare soliditate. Pe carpetele așternute pe podea, decorațiuni cu flori de papirus, albăstrele și mandragore încadrau imaginea papirusului și a lotusului, simboluri ale Nordului și Sudului. Chiar și în timp ce dormea, Faraonul rămânea un mediator între cei doi poli ai țării.

Noaptea erau o adevărată desfătare și pentru că, în căldura verii nubiene, dragostea lui Ramses era la fel de necuprinsă ca bolta înstelată a cerului.

Datorită plăcilor de argint pe care i le dăduse Ofir și care reprezentau o adevărată avere, Șenar plătise vreo cincizeci de pescari nubieni, bucuroși de un câștig neașteptat, deși ceea ce le cerea egipteanul era ciudat și periculos. Cei mai mulți

dintre acești negri crezură că era o sminteală trecătoare a unui om bogat și capricios, dornic să aibă parte de un spectacol nemaivăzut până atunci, dar plata era bună și asigura timp de câțiva ani o oarecare bunăstare pentru ei și familiile lor.

Lui Șenar nu-i plăcea deloc Nubia. Urând soarele și căldura, el era toată ziua asudat. Nevoit să bea multă apă și să mănânce te miri ce, era bucuros că găsisese un mijloc pentru a-l suprima pe Ramses.

Această Nubie pe care o detesta îi oferea acum o bandă de ucigași nemiloși pe care soldații lui Ramses nu ar fi fost în stare să-i respingă. O bandă care nu știa ce era disciplina, dar deosebit de violentă și de pricepută în luptă.

Nu mai rămânea decât ca ucigașii să aștepte apariția corăbiei lui Ramses.

Viceregele Nubiei avea parte de zile nespuse de liniștite în confortabilul său palat de la Buhen, în apropierea celei de-a doua cataracte, supravegheată de mai multe fortărețe care descurajau orice încercare de atac din partea nubienilor. În trecut, unii șefi de trib încercaseră să invadeze Egiptul; acesta luase hotărârea de a elimina acest pericol construind fortărețe impunătoare cu garnizoane bine selecționate și aprovizionate cu regularitate, primind salarii mai mari decât oriunde.

Viceregele Nubiei, care mai purta și numele de „fiu regal din Kush”, una dintre provinciile nubiene, nu avea decât o grijă mai importantă: să se îngrijească de extragerea aurului și de transportarea lui la Theba, Memphis și Pi-Ramses. Meșterii bijutieri foloseau prețiosul metal, „carnea zeilor” pentru a împodobi uși, zidurile templelor și statuile, iar Faraonul se servea de el în relațiile diplomatice cu alte țări obținând din partea acestora o neutralitate binevoitoare.

Funcția de vicerege al Nubiei era o poziție socială foarte mult dorită, chiar dacă acela care avea norocul s-o ocupe

trebuia să locuiască, timp de luni întregi, departe de Egipt; acest înalt demnitar administra un ținut cu o întindere uriașă și se baza pe sprijinul oferit de o castă militară experimentată, cuprinzând în rândurile sale mulți militari autohtoni. Deoarece nu se temea de nici cea mai mică revoltă din partea triburilor de mult timp pacificate, viceregele era pasionat de plăceri rafinate, de muzică și de poezie. Soția lui, după ce-i dăruise patru copii, devenise extrem de geloasă și-i interzicea să mai admire formele ademenitoare ale tinerelor nubiene nespuse de pricepute în jocurile iubirii. Dacă ar fi divorțat, viceregele ar fi riscat să rămână ruinat, pentru că soția sa ar fi obținut despăgubiri imense și o pensie alimentară care nu i-ar mai fi permis demnitarului să ducă o viață îndestulată.

Acesta din urmă se ferea din răspuseri de incidente care i-ar fi putut tulbura liniștea... Și iată că o depeșă oficială anunța sosirea perechii regale! Dar nu se preciza exact în document nici scopul călătoriei nici data sosirii la Buhen. Printr-o altă depeșă i se ordona să-l aresteze pe Șenar, fratele mai mare al lui Ramses, de mult timp considerat mort și după atâta vreme, cu înfățișarea total schimbată! Viceregele nu era hotărât dacă era cazul să trimită o corabie în întâmpinarea suveranului; pentru că Faraonul nu era amenințat de nici o primejdie, poate că era mai bine să dea o cât mai mare atenție asupra ceremoniei de primire, precum și organizării unor recepții în onoarea perechii regale.

La fel ca în fiecare zi, comandantul fortăreței de la Buhen îi prezentă raportul.

– Nu există nici o urmă de persoane suspecte în toată regiunea, dar s-a întâmplat ceva ciudat.

– Nu-mi plac incidentele de nici un fel, comandante!

– N-ar trebui, totuși, să vă spun despre ce este vorba?

– Dacă ții neapărat...

– Mai mulți pescari și-au părăsit pentru două zile casele, raportă ofițerul; la întoarcerea în satul lor, s-au îmbătat crunt

și s-au luat la bătaie între ei. În timpul încăierării, unul dintre ei a murit și am găsit în coliba lui o mică bară de argint.

– O adevărată avere!

– Desigur, dar la interogatorii nu am reușit să aflăm nimic; nimeni nu ne-a putut spune de unde avea el bara aceasta. Eu sunt convins că pescarii au fost plătiți de cineva ca să fure peștele pregătit pentru armată.

Dacă viceregele s-ar fi lansat în niște cercetări fără rezultat, faraonul l-ar fi acuzat de ineficacitate; cea mai bună soluție era să nu facă nimic, sperând că Maiestatea sa nu va afla nimic.

Vântul sufla atât de încet încât marinarii, neavând nimic de făcut, dormeau sau jucau zaruri. Le plăcea tuturor această călătorie liniștită cu escale pline de veselie, prilej de întâlniri plăcute cu primitivele fete nubiene.

Pe corabia care asigura paza la încheierea convoiului, căpitanului nu-i plăcea să-și vadă oamenii stând degeaba. Pe când se pregătea să-i pună la o curățenie generală, o izbitură puternică făcu vasul să se clatine violent; mai mulți marinari se rostogoliră pe punte.

– O stâncă, ne-am lovit de o stâncă!

Aflat la prora corăbiei regale, Ramses auzise și el zgomotul ciocnirii. Toate navele coborâră de îndată pânzele și rămaseră nemișcate în mijlocul fluviului care, în zona aceea, se îngusta destul de mult.

Prima care-și dădu seama de ceea ce se întâmplase fu Lotus.

Câteva zeci de stânci cenușii se vedeau ieșind la suprafața apei nămolose, dar, la o privire mai atentă, se puteau distinge, deasupra așa-ziselor stânci, niște ochi și niște urechi minuscule.

– Turme de hipopotami, îi spuse ea lui Ramses.

Nubiana cea frumoasă se cățăără până în vârful catargului și văzu că flotila era parcă prinsă într-o capcană. Coborî de îndată și nu se feri să spună exact ceea ce văzuse.

– Niciodată n-am văzut atât de mulți, Maiestate! Nu putem nici să înaintăm nici să ne întoarcem. E tare ciudat... Aș putea să jur că au fost forțați de cineva să se adune aici.

Faraonul își dădea seama de primejdie. Hipopotamii adulți cântăreau mai mult de trei tone fiecare și natura îi înzestrase cu arme de temut: niște colți gălbui, lungi de câteva zeci de centimetri, în stare să străpungă chiar și fundul unei corăbii. Foarte nervoși, stăpânii fluviului se simțeau în largul lor în apă și înotau cu o ușurință surprinzătoare. Când furia lor se dezlănțuia, își deschideau maxilarele uriașe într-un fel de căscat amenințător.

– Dacă masculii cei mai puternici s-au hotărât să se bată pentru a le cuceri pe femele, le explică Lotus celor din jur, ei vor distruge tot ce întâlnesc în cale și ne vor scufunda bărcile. Mulți dintre noi ar putea muri sfâșiați de colții lor sau înecați.

Zecile de urechi se ridicară, ochii pe jumătate închiși se deschiseră de tot, nările animalelor apărură la suprafața apei, fălcile se căscară și niște grohăituri sinistre alungară câteva egrete care poposiseră pe crengile arborilor de acacia. Corpurile masculilor erau brăzdate de cicatrice, urme lăsate de luptele înverșunate încheiate cu moartea unuia dintre adversari.

Vederea amenințătorilor colți galbeni îi înspăimântă pe marinari. Nu trecu mult și privirile lor se opriră asupra unor masculi uriași, aflați în fruntea unor grupuri cam de douăzeci de animale din ce în ce mai întăritate. Dacă treceau la atac, puteau să înceapă prin a sfărâma dintr-o simplă mușcătură cârmele bărcilor, făcându-le imposibil de manevrat, și le-ar fi izbit cu corpul lor masiv până le-ar fi scufundat.

Oamenii nu puteau nici să se arunce în apă, încercând să se salveze înot, căci cum puteai să-ți croiești un drum spre mal trecând printre acei monștri furioși?

– Trebuie să-i ucidem cu sulile, propuse Setau.

– Sunt prea mulți, aprecie Ramses; nu vom reuși să ucidem decât vreo câțiva, iar ceilalți se vor înfuria și mai tare.

– Doar n-o să ne lăsăm uciși cu toții fără să facem nimic!

– Am făcut eu asta la Kadesh? Tatăl meu, Amon, este stăpânul vântului. Să facem liniște, pentru ca vocea lui să se poată face auzită.

Ramses și Nefertari ridicară mâinile în semn de ofrandă, cu palmele îndreptate spre cer. Sprijinit pe labelle din față, cu privirea ațintită în depărtări, uriașul leu stătea, plin de demnitate, la dreapta stăpânului său.

Ordinul se transmise de la navă la alta și tăcerea se așternu peste întreaga flotilă.

Mai multe guri de hipopotam se închiseră încet; stăpânii Nilului, cu pielea lor sensibilă, se cufundară în apă, lăsând să se mai zărească la suprafață doar vârfurile nărilor și ale urechilor. Ochii, pe jumătate închiși, păreau să fi adormit pe neașteptate.

Timp de câteva nesfârșite minute, nu se mișcă nimic în jur.

Adierea dinspre nord răcori obrajii lui Lotus, această adiere în care se simțea un suflu al vieții. Corabia regală înaintă încet, urmată imediat de celelalte, trecând printre hipopotamii care parcă adormiseră.

Din vârful unui palmier, unde își găsisse o poziție bună pentru a asista la naufragiul navelor egiptene, Șenar asistă la un nou miracol pe care îl săvârșea Ramses. Un miracol... Nu, un noroc nemaipomenit, un vânt neașteptat care se iscase în miezul zilei, în plină caniculă!

Furios, Șenar strivi între degete curmalele umflate de soare.

În timpul verii, cărămidarii evrei erau liberi să facă fiecare ce voia. Unii profitau de aceasta ca să se odihnească în sânul familiei, alții mai câștigau un ban angajându-se ca grădinari pe moșiile celor bogați. Recolta de fructe se anunța a fi deosebită; vestitele mere de la Pi-Ramses se găseau la loc de mare cinste pe mesele de la banchete.

Cochetele dormitau în chioșcurile din lemn, acoperite de plante agățătoare, sau se îmbăiau în bazine, tinerii înotau prin fața lor, făcând tot felul de giumbușlucuri ca să le intre în grații, cei bătrâni se răcoreau la umbra bolților de viță și peste tot se povestea despre ultima ispravă a lui Ramses care, prin darurile sale în ale magiei, pusese la respect o turmă uriașă de hipopotami întărâtați. Și se repeta mereu refrenul cântecului: „Ce plăcere este să trăiești în Pi-Ramses, unde palatele strălucesc ca aurul și ca peruzeaua, vântul este blând, păsările se zbenguie în jurul iazurilor”, refren pe care-l fredonau până și cărămidarii evrei.

Se părea că planul exodului fusese abandonat. Cu toate acestea, când Ameni îl văzu pe Moise intrând în biroul său, se temu ca această pace nesperată să nu fie tulburată.

– Tu nu te odihnești niciodată, Ameni?

– Ce să fac, vin dosarele unul după altul; când Ramses nu-i aici este și mai rău. Regele este în stare să ia o hotărâre în numai câteva clipe; eu, trebuie să am grijă de amănunte.

– Nu te gândești să te însori?

– Nu-mi pomeni de o asemenea nenorocire! O femeie m-ar certa pentru că muncesc prea mult, mi-ar încurca toate afacerile și, din cauza ei, nu l-aș mai putea sluji corect pe Faraon.

– Faraonul, prietenul nostru...

– A rămas și al tău, Moise?

– Te îndoiești de asta, Ameni?

– Aș putea să mă întreb, judecând după atitudinea ta.

– Cauza evreilor este dreaptă.

– Ce nebunie și cu exodul ăsta!

– Dacă poporul tău s-ar fi aflat în captivitate, nu ai fi dorit să-l eliberezi?

– Care captivitate, Moise? Fiecare este liber, în Egipt, și tu și ceilalți!

– Adevărata noastră libertate înseamnă să fim lăsați să credem în Yahwe, adevăratul Dumnezeu, singurul Dumnezeu.

– Eu mă ocup de administrație, nu de teologie.

– Ai putea să-mi spui când se va întoarce Ramses?

– Habar n-am.

– Dacă ai ști, mi-ai spune?

Ameni învârtea între degete o tăbliță pentru scris.

– Eu nu sunt de acord cu planurile tale, Moise; pentru că îți sunt prieten, trebuie să-ți mărturisesc că Serramanna te consideră un om periculos. Nu cumva să dai naștere unor tulburări, pentru că, dacă vei face așa ceva, el va restabili ordinea cu toată fermitatea și s-ar putea să ai de suferit.

– Datorită lui Yahwe, nu mă tem de nimeni.

– Ferește-te, totuși, de Serramanna; dacă tulburi ordinea publică, el va lovi fără milă.

– N-o să-mi sari în ajutor, Ameni?

– Religia mea este Egiptul. Dacă tu îți trădezi țara, vei trece de partea tenebrelor.

– Mă tem că nu mai avem nimic în comun.

– Și cine este de vină, Moise?

leșind din biroul lui Amenî, evreul simțea cum îl cuprind cele mai negre gânduri. Ofir avea dreptate: trebuia să aștepte întoarcerea lui Ramses și să încerce să-l convingă, în speranța că, între ei, cuvântul ar fi o armă eficientă.

Instalat într-o casă din cartierul evreiesc, magul Ofir mai avea puțin și termina de instalat laboratorul. Își începuse deja experiențele vrăjitoarești folosindu-se de pensula furată de la Kha fiul cel mare al lui Ramses, dar fără nici un rezultat. Obiectul rămânea inert, fără nici o vibrație, ca și cum nici o mână omenească nu l-ar fi atins vreodată.

Protecția magică din jurul lui Kha funcționa de minune, fapt care-l intriga pe vrăjitorul libian; avea el puteri suficiente ca să treacă de această barieră? Un singur om l-ar fi putut ajuta: diplomatul Meba.

Totuși, demnitarul care apărui în fața lui nu avea nimic dintr-un personaj strălucitor și sigur pe sine; tremurând ca varga, înfășolat într-o mantie cu gluga trasă peste frunte ca să nu fie recunoscut, Meba semăna mai mult cu un fugar.

– Dar s-a făcut întuneric, remarcă ironic Ofir.

– Cu toate astea, m-ar putea recunoaște cineva... Este foarte periculos pentru mine să vin aici! N-ar fi mai bine să ne ferim de asemenea întâlniri?

– Trebuia neapărat.

Lui Meba îi părea rău că se aliase cu spionul hitit, dar cum ar fi putut să rupă ochiurile unei asemenea plase?

– Ce voiai să-mi spui, Ofir?

– În imperiul hitit s-ar putea petrece niște schimbări importante.

– În ce sens?

– Într-un sens care ne va fi de folos. Ai ceva informații pentru mine?

– Acha este un om prevăzător. Doar Ameni cunoaște conținutul mesajelor diplomatice care ajung la el, după care el îi prezintă lui Ramses ceea ce este mai important. Sunt cifrate și eu nu știu codul. Dacă m-aș interesa prea mult, aș deveni suspect.

– Vreau să aflu ce scrie în aceste mesaje.

– Riscurile...

Privirea înghețată a lui Ofir îl făcu pe Meba să nu mai caute și alte scuze.

– O să văd ce pot face.

– Ești sigur că pensula de scris pe care ai furat-o îi aparținea lui Kha?

– N-am nici o îndoială.

– Setau este acela care i-a asigurat băiatului o protecție magică, nu-i așa?

– Așa este.

– Setau a plecat în Nubia împreună cu Ramses, dar măsurile lui sunt mai eficace decât bănuiam. Ce precauții anume a luat?

– Cred că niște talismane... Dar eu nu mă mai pot apropia de Kha!

– De ce?

– Serramanna mă bănuiește că eu am furat pensula. Dacă fac vreun pas greșit, mă poate arunca în închisoare!

– Nu-ți pierde cumpătul, Meba; în Egipt justiția nu este doar o vorbă în vânt. Sardul nu are nici o dovadă împotriva ta, așa că nu riști nimic.

– Sunt sigur că până și Kha mă bănuiește!

– Există vreo persoană în care el să aibă toată încrederea? Diplomatul se gândi câteva clipe.

– Nu mă îndoiesc că un asemenea om este preceptorul său, Nedjem, ministrul Agriculturii.

– Trage-l de limbă și încearcă să afli despre ce fel de talismane este vorba.

– Este cumplit de periculos.

– Ești în slujba imperiului hitit, Meba.

Demnitarul lăasă ochii în jos.

– O să fac tot posibilul, îți promit.

Serramanna trase o palmă răsunătoare peste fesele libienei de douăzeci de ani care tocmai atunci încerca să-l distreze, cam stângaci, dar cu tragere de inimă. Avea niște sâni de care mâinile sardului se lipeau cu plăcere și niște coapse superbe, o adevărată chemare arzătoare la care nici un bărbat în putere nu putea rămâne insensibil. Și fostul pirat se lăuda că face parte dintr-o asemenea categorie.

– Mi-ar plăcea s-o luăm de la capăt, îi gânguri ea.

– Pune-ți pofta-n cui, acum am treabă.

Speriată, fata nu mai scoase nici o vorbă.

Serramanna sări în șaua calului și porni în galop spre postul de pază în care oamenii săi se distrau. De obicei, jucau zaruri sau jocul șarpelui și discutau aprins despre soldele pe care le primeau sau despre posibile avansări; pe perioada lipsei perechii regale, Serramanna dublase numărul orelor de muncă pentru a asigura pe deplin protecția reginei-mamă și a membrilor familiei regale.

O tăcere adâncă domnea în postul de gardă.

– Da' ce-ați pățit, ați amuțit cu toții? îi întrebă Serramanna, parcă presimțind ceva în neregulă.

Șeful postului se ridică în picioare, cu o expresie pleoștită.

– Înainte de toate, șefule, trebuie să spun că am respectat ordinele.

– Și, rezultatul?

– Am respectat întocmai ordinele, dar iscoada din cartierul evreiesc n-a avut noroc... N-a observat când a trecut Meba pe acolo.

– Asta înseamnă că a adormit?

– S-ar putea să fie și așa, șefule.

– Și tu numești asta „a respecta ordinele”?

– A fost tare cald astăzi...

– Eu îți cer să urmărești un suspect, să nu-l scapi nici o clipă din ochi, mai ales dacă intră în cartierul evreiesc, și tu nu-mi îndeplinești ordinele!

– N-o să se mai întâmple, șefule.

– Încă o boacănă ca asta și vă trimit pe toți acasă, în insulele voastre grecești sau nu mă interesează unde!

Furios, făcând să tremure pământul sub pașii săi grei, Serramanna ieși din postul de gardă. Flerul îi spunea că Meba avea unele legături cu contestatarii evrei și că era pe cale să-i dea o mână de ajutor lui Moise. O sumedenie de persoane importante de la curte, cu toții niște proști, habar n-aveau de pericolul pe care-l reprezenta profetul.

Ofir închise ușa laboratorului. Cei doi bărbați care intra-seră, Amos și Baduch, nu trebuiau să știe nimic despre experimentele sale. La fel ca magul, beduinii purtau veș-minte ca ale cărămidarilor evrei și-și lăsaseră să le crească niște mustăți impozante.

Datorită triburilor nomade din care făceau parte cei doi oameni, Ofir putea intra în legătură cu Hattușaş, capitala hitită. Ei erau bine plătiți, așa că nu aveau să trădeze prea ușor.

– Împăratul Muwattalis este încă în viață, spuse Amos. Fiul său, Uri-Teşub ar trebui să-i urmeze la tron.

– Militarii pregătesc vreo ofensivă?

– Nu prea curând.

- Vom avea și noi niște arme?
- Destule, dar transportul lor este problematic. Va trebui să le aducem evreilor câte puține pentru a atrage atenția autorităților egiptene asupra noastră. Poate că va dura mai mult, dar nu trebuie să facem nici o imprudență. Ați obținut acordul lui Moise?
- Îl voi obține. Voi să aduceți armele în pivnițele caselor în care locuiesc evreii hotărâți să lupte împotriva armatei și poliției faraonului.
- O să facem o listă cu oamenii siguri din acest punct de vedere.
- Când o să începeți să aduceți armele?
- De luna viitoare.

Ofițerul care avea în grijă securitatea capitalei hitite era unul dintre cei mai înfierbântați partizani ai lui Uri-Teșub; ca mulți alți militari, el aștepta cu nerăbdare moartea împăratului Muwattalis și trecerea puterii în mâinile fiului acestuia, pentru a începe, în sfârșit, ofensiva împotriva Egiptului.

După ce controlă cu ochii lui dacă oamenii se aflau exact acolo unde trebuia, în punctele strategice ale orașului, ofițerul o luă pe drumul spre cazarmă ca să se bucure de odihna binemeritată. Se gândea că mâine îi va pune pe chiulangii să facă o instrucție pe cinste și va trimite pe câțiva chiar la arest ca să mențină o disciplină de fier.

Hattușaş era un oraș de-a dreptul sinistru, cu fortificațiile și cu zidurile sale cenușii; dar în curând, după victorie, armata hitită va petrece în satele bogate ale Egiptului și soldații vor sta cu burta la soare pe malul Nilului.

Ofițerul se așează pe pat, se descălță și-și masă picioarele cu o alifie ieftină, pe bază de urzici. Era pe cale să adoarmă când ușa se deschise brusc.

Doi soldați cu săbiile trase din teacă îl amenințau.

– Ce v-a apucat? Leșiți afară de aici!

– Ești mai rău decât un corb, tu care l-ai trădat pe comandantul nostru, Uri-Teșub!

– Ce tot spuneți voi?

– Uite, ia-ți răsplata!

Scoțând un icnet ca al unui măcelar dintr-un abator, cei doi soldați își înfipseră săbiile în pântecul trădătorului.

Soarele palid urcase destul de mult pe cer. După o noapte albă, Uri-Teșub simțea nevoia să ia un mic dejun consistent. Bea lapte cald și mânca brânză de capră când cei doi soldați însărcinați cu execuțiile se prezentară – în sfârșit – în fața lui.

– Misiune îndeplinită.

– Ceva greutăți?

– Nici una. Toți trădătorii au fost luați ca din oală.

– Ridicați un rug în fața porții leilor și adunați acolo cadavrele; mâine o să aprind cu mâna mea focul care o să-i mistuie. Toată lumea va afla ce soartă îi așteaptă pe cei care încearcă să mă lovească pe la spate.

Datorită numelor primite de la Acha, eliminarea trădătorilor fusese rapidă și brutală; Hattușil nu mai avea nici un informator printre oamenii apropiați lui Uri-Teșub.

Generalul se duse în camera împăratului, tatăl său, pe care doi infirmieri îl așezaseră pe terasa palatului de unde se putea vedea întreaga vale.

Privirea lui Muwattalis era fixă, iar mâinile îi erau încleștate pe rezemătoarele fotoliului.

– Poți vorbi cu mine, tată?

Gura împăratului se întredeschise, dar nici un sunet nu reuși să treacă dincolo de buze. Uri-Teșub răsuflă ușurat.

– Nu ai de ce să te temi în privința imperiului, am eu grijă de toate. Hattușil se ascunde pe undeva prin provincie, nu mai are nici o putere și nici măcar n-are rost să scap de el. Lașul ăsta o să piară de frică și va fi dat imediat uitării.

În ochii lui Muwattalis apăru o sclipire de ură.

– N-ai dreptul să mă critici, tată; când nu ți se oferă puterea, nu este normal să pui mâna pe ea indiferent prin ce mijloace?

Uri-Teşub îşi scoase pumnalul din teacă.

– Nu te-ai săturat de atâta suferinţă, dragă tată? Un mare împărat nu cunoaşte decât gustul pentru o guvernare desăvârşită. În halul în care eşti, ce speranţe mai ai să-l simţi din nou? Fă un efort căci privirea ta mă imploră să curm această tortură groaznică.

Uri-Teşub se apropie de Muwattalis. Suveranul nici nu clipi văzându-l atât de hotărât.

– Aprobă gestul meu, aprobă-l şi acordă-mi mie tronul care-mi revine de drept.

Cu toată fiinţa, Muwattalis se încăpăţâna în refuzul său şi, cu o privire fixă, îşi sfida fiul.

Uri-Teşub ridică braţul, gata să lovească.

– Dar renunţă, o dată, pe toţi zeii!

În strânsoarea degetelor împăratului, una dintre reze-mătoarele fotoliului se sfărâmă ca un fruct prea copt. Uluit, fiul său lăsa să-i scape pumnalul pe pardoseală.

În sanctuarul de la Yazilikaya, ridicat pe povârnişul unui deal, la nord est de capitala imperiului hitit, preoţii spălau statuia zeului Furtunii pentru a-i păstra neatinsă puterea; apoi, săvârşiră ritualurile prin care era ținut la distanţă haosul, iar răul era ferecat sub pământ. Aşa încât înfipseră şapte cuie din fier, şapte din bronz şi şapte din aramă într-un purceluş, înainte de a-l sacrifica, animalul fiind încărcat cu forţele întunecate care ameninţau echilibrul ţării.

După ce terminară ceremonia, preoţii trecură prin faţa unui şir de doisprezece zei sculptaţi în piatră, se opriră în faţa unei mese din piatră şi băură câte o cupă de alcool ca să alunge orice stare de nelinişte din spiritul lor. După aceea, porniră pe o scară tăiată în piatră ca să ajungă la o capelă săpată în adâncul stâncii, loc de reculegere şi de rugăciune.

Un preot și o preoteasă ieșiră din rând și coborără într-o încăpere subterană, luminată de lămpi cu ulei. Hattușil și Putuhepa își lăsară pe spate glugile care le acopereau fața.

– Clipele astea de pace parcă m-au mai liniștit, mărturisi ea.

– Aici suntem în siguranță, îi spuse Hattușil; nici soldat de-al lui Uri-Teșub n-ar îndrăzni să se aventureze în acest refugiu sacru. Ca o măsură de prevedere, am trimis oameni de pază de jur împrejurul sanctuarului. Ești mulțumită de rezultatele călătoriei tale?

– Au fost dincolo de speranțele mele. Numeroși ofițeri din armata lui Uri-Teșub îi sunt mai puțin devotați decât presupuneam noi și sunt atrași de gândul că s-ar putea îmbogăți fără a se lăsa uciși. Mulți dintre ei sunt, de asemenea, conștienți de pericolul pe care-l reprezintă Asiria și sunt convinși de necesitatea unei întăriri a sistemului nostru de apărare în loc de a porni la o aventură nebunească împotriva Egiptului.

Încântat, Hattușil sorbea ca pe un nectar cuvintele soției sale.

– Este, oare, un vis, Putuhepa, sau tu ești vestitoarea unei adevărate speranțe?

– Aurul lui Acha a făcut minuni și a dezlegat multe limbi; militarii de rang înalt condamnă îngâmfarea, cruzimea și lăudăroșenia lui Uri-Teșub. Ei nu mai cred în pretențiile lui de cuceritor, nici în capacitatea de a-l învinge pe Ramses și nu-i iartă atitudinea pe care o are față de împărat. Sigur, n-a îndrăznit să-și ucidă tatăl, dar nu declară el pe față că-i dorește moartea? Dacă acționăm cum trebuie, domnia lui Uri-Teșub va fi scurtă.

– Fratele meu este pe moarte și eu nu-l pot ajuta în nici un fel...

– Ai vrea să încercăm să-l salvăm prin forță?

– Ar fi o greșeală, Putuhepa; soarta lui Muwattalis este pecetluită.

Frumoasa preoteasă își privea soțul cu mare admirație.

– Ai curajul să-ți sacrifici sentimentele pentru fratele tău ca să domnești în Hatti?

– Dacă trebuie... Dar cele care mă leagă de tine sunt de nezdruccinat.

– O să luptăm împreună și o să învingem împreună, Hattușil. Cum te-au primit negustorii?

– Încrederea lor este neschimbată; chiar a crescut datorită greșelilor lui Uri-Teșub. După cum îmi spuneau, ei cred că va aduce imperiul la ruină. Avem sprijinul provinciei, dar ne lipsește cel al capitalei.

– Aurul lui Acha este departe de a se termina; mă voi duce la Hattușaş și-i voi convinge pe șefii militari de rang înalt să treacă de partea noastră.

– Dacă se întâmplă să cazi în mâinile lui Uri-Teșub...

– Avem prieteni la Hattușaş; ei mă vor ascunde și voi fixa întâlniri scurte în locuri diferite.

– Este prea periculos, Putuhepa.

– Să nu-i dăm nici o șansă lui Uri-Teșub și să nu pierdem nici o clipă.

Limba tinerei hitite blonde parcurgea încet spatele lui Acha, pe jumătate adormit, și urca spre ceafă. Când plăcerea deveni prea îmbietoare, diplomatul ieși din letargie, se întoarse și-și cuprinse iubita strivindu-i de pieptul lui sânii fre-mătători. Se pregătea s-o mângâie cu patimă când Uri-Teșub dădu năvală în cameră.

– Toată ziua numai la amor ți-e gândul, Acha!

– Capitala voastră este bogată în descoperiri palpitate.

Uri-Teșub o apucă de păr pe blondă și o târî afară, în timp ce egipteanul se îmbrăca și se parfuma.

– Mă simt grozav, îi declară hititul parcă mai înfioat în pene ca de obicei.

Cu părul său lung și cu pieptul acoperit de păr roșu și des, fiul împăratului avea o înfățișare de războinic nemilos.

– Toți dușmanii mei au fost eliminați, îi declară Uri-Teșub egipteanului; nu mai există nici măcar un singur trădător. De acum înainte, armata mi se va supune fără să crâcnească.

Uri-Teșub se gândise mult înainte de a declanșa această operațiune. Dacă Acha spusese adevărul, era cea mai nimerită ocazie pentru a elimina caprele râioase; dacă el mințise, își suprima eventualii concurenți. Luată la sugestia ambasadorului egiptean, hotărârea de a declanșa o asemenea operațiune sângeroasă nu aducea, la urma urmelor, decât avantaje.

– Refuzați în continuare să mă lăsați să-l îngrijesc pe tatăl dumneavoastră?

– Împăratul este bolnav incurabil, Acha; n-are rost să-l mai amețim cu tot felul de droguri care nu-i vor îmbunătăți starea și chiar riscă să-i provoace suferințe și mai mari.

– Din moment ce el nu mai este capabil să guverneze, imperiul va rămâne fără un conducător?

Uri-Teșub zâmbi triumfător.

– Ofițerii superiori mă vor alege cât de curând ca împărat.

– Și vom încheia un armistițiu pe termen lung, nu-i așa?

– Voi, egiptenii, vă îndoiiți de asta?

– Mi-ați dat cuvântul.

– Mai rămâne un singur obstacol mai important: Hattușil, fratele împăratului.

– Influența sa nu este ca și inexistentă?

– Atât timp cât va rămâne în viață, el va încerca să lupte împotriva mea! Cu sprijinul negustorilor, el va unelti ca eu să nu mai pot avea suficienți bani pentru echiparea corectă a armatei.

– Nu-l puteți prinde?

– Hattușil este ca un țipar și este maestru în arta de a se ascunde.

- Neplăcut, recunosc Acha; dar există o soluție.
Privirea lui Uri-Teşub păru să se înfierbânte.
- Care, amice?
- Să i se întindă o cursă.
- Şi... o să mă ajuți să-l prind?
- Nu acesta este rolul unui ambasador egiptean care doreşte să ofere un cadou impresionant noului împărat din Hatti?

Folosindu-și puterile de clarvăzătoare, Nefertari confirmase presimțirile lui Ramses: prezența turmelor de hipopotami, gata să se lupte pe viață și pe moarte între ei, distrugând în felul acesta flotila egipteană, nu era ceva întâmplător. Niște pescari și niște hăitași obligaseră mastodonții aceia să se adune și-i întărâtaseră.

– Șenar... El este acela care a făcut asta. Niciodată nu va înceta să lupte ca să ne distrugă, este singurul scop al vieții lui. Ești de acord, Nefertari, să ne continuăm drumul spre Sud?

– Faraonul nu trebuie să renunțe la planul său.

Nilul și priveriștile Nubiei îi făcură să uite de Șenar și de ura lui. Cu ocazia popasurilor, Lotus și Setau captură câteva cobre minunate, una dintre ele având capul negru cu dungi roșii. Recolta de venin se anunța îmbelșugată.

Seducătoarea nubiană cu pielea aurie era parcă și mai frumoasă, iar vinul de palmier aromat și plăcerile dragostei, în căldura blândă a nopții, transformă călătoria într-o adevărată sărbătoare a dorințelor.

Când sclipirea zorilor scotea la iveală verdele palmierilor și galbenul spre maroniu al dealurilor, Nefertari gusta din plin bucuria acestei adevărate reînvieri a naturii, salută de cântecul sutelor de păsări. În fiecare dimineață, îmbrăcată

în rochia tradițională, albă și cu bretele, ea se ruga la zeii cerului, ai pământului și ai lumii dintre ele și le mulțumea pentru că dăduse viață poporului egiptean.

În fața lor, pe un banc de nisip, se vedea un vas comercial eșuat.

Corabia regală se opri în apropiere; pe vasul părăsit, nu se vedea nici un semn de viață.

Ramses, Setau și doi marinari luară o barcă pentru a vedea mai de aproape epava. Nefertari încercase să-l facă pe rege să renunțe, dar acesta, convins că era vorba despre vasul lui Șenar, spera să descopere acolo eventuale indicii.

Pe punte nu se vedea nimic.

– Cala, arată un marinar; ușa de acolo este închisă.

Cu ajutorul lui Setau, omul rupse zăvorul din lemn.

De ce acest incident, pe o porțiune a fluviului fără nici un pericol, de ce vasul fusese părăsit într-o asemenea grabă și echipajul nu avusese timp nici măcar să salveze încărcătura?

Un marinar se strecură în cală.

Un urlat de groază sfâșie tăcerea albastră a acelei dimineți și Setau se dădu înapoi în grabă. El, care nu se temea niciodată de reptile, oricât de înfiorătoare ar fi fost, rămăsese ținut pe loc.

Mai mulți crocodili care se strecuraseră în apa din cală printr-o gaură din bordaj îl apucaseră pe marinăr de picioare și acum îl devorau cu mișcări lacome ale fălcilor. Omul nici măcar nu mai avea putere să strige.

Ramses vru să sară în ajutorul nefericitului, dar Setau îl opri.

– O să te ucidă și pe tine... Nimeni nu-l mai poate salva.

Era o nouă capcană, la fel de crudă cum fusese și cealaltă. Șenar prevăzuse reacția fratelui său al cărui curaj era bine cunoscut de toată lumea.

Plin de furie, regele se dădu înapoi, însoțit de Setau și de celălalt marinar. Săriră tustrei pe fâșia de nisip.

Între ei și barcă, un crocodil uriaș, lung de mai bine de opt metri și cântărind peste o tonă, îi privea țință, cu ochii ficși și cu botul căscat, gata să se repeadă asupra lor. Deși părea greoi ca un bolovan, un asemenea monstru putea să se miște cu o iuțeală extraordinară; în scrierea hieroglifică, semnul crocodilului simboliza o acțiune fulgerătoare față de care nimeni nu avea cum să reacționeze.

Setau privi în jur: apăruseră și alte reptile care-i înconjuraseră. Nu era chip să mai fugă.

Unele dintre bestii, cu botul închis și lăsând la vedere doar niște colți ascuțiți ca pumnalele, păreau să rânjească la ideea de a se bucura de asemenea prăzi de soi.

De pe corabia regală, ceilalți nu puteau vedea ce se petrecea. După o vreme, marinarii s-ar fi îngrijorat de întârzierea micului grup, dar ar fi fost prea târziu.

– Nu vreau să mor în felul ăsta, șopti Setau.

Ramses trase încet pumnalul din teacă; nu avea de gând să moară fără să lupte până la capăt. Când monstrul avea să-l atace, el s-ar fi strecurat sub el, încercând să-i reteze beregata. O luptă disperată în urma căreia Șenar, fără a fi nevoit să se arate la față, ar fi ieșit victorios.

Printr-o mișcare bruscă, monstrul înaintă cam doi metri și rămase din nou încremenit. Marinarul îngenunchease și-și ascundea fața în palme.

– O să strigăm tare cu toții și o să mergem înspre el, îi spuse Ramses lui Setau; poate că o să ne audă cineva de pe vas. Tu pe stânga, eu pe dreapta.

Ultimul gând al lui Ramses se îndreptă către Nefertari, atât de aproape dar, deja, atât de departe. Apoi nu se mai gândi la nimic, își adună toate puterile sufletești și privi fix uriașa bestie.

Regele era gata să urle, așa cum se înțeleseseră, când auzi un freamăt puternic în tufele de mărăcini de pe malul apei. Și mugetul izbucni, tunător, atât de puternic încât îi sperie chiar și pe crocodili.

Era mugetul pe măsură al unui elefant mascul uriaș care intră cu pași iuți în apă și puse piciorul pe insula de nisip. Întinse trompa și înhăță de coadă crocodilul cel mare și-l aruncă printre celelalte fiare; înghesuindu-se unul într-altul, crocodilii se afundară în apa fluviului.

– Tu, se bucură Ramses, tu, credinciosul meu prieten!

Trompa elefantului, ai cărui colți cântăreau fiecare peste optzeci de kilograme, se încolăci în jurul taliei regelui, îl ridică și-l așază încet pe ceafă, în timp ce urechile mari fluturau prin aer.

– Eu ți-am salvat viața cândva; azi tu o salvezi pe-a mea.

Cu trompa rănită de o săgeată, găsit și vindecat de Ramses și de Setau, tânărul elefant de atunci devenise un mascul superb, cu ochii scânteietori de inteligentă.

Când Ramses îl mângâie pe frunte, animalul scoase un alt muget, de data aceasta de bucurie.

Nedjem, ministrul Agriculturii, scrisese ultimul rând al raportului pe care urma să-l prezinte regelui. Datorită unei revărsări excelente, grânarele erau pline și cele două ținuturi ale Egiptului aveau în față un an îmbelșugat. După socoteli amănunțite, scribii de la Vistierie puteau chiar declara o scădere a impozitelor. La întoarcerea în capitală, Ramses avea să constate că fiecare înalt funcționar își făcuse cu sâng datoria, sub supravegherea atentă și critică a lui Amenî.

Nedjem se îndreptă cu pași grăbiți spre grădina palatului unde se aștepta să-l vadă pe Kha, jucându-se cu Meritamôn, sora sa; dar n-o găsi acolo decât pe fetiță, cântând la țiteră.

– A plecat de mult timp fratele tău?

– Nici nu a venit.

– Trebuia să ne întâlnim aici...

Nedjem porni spre bibliotecă, unde, la scurt timp după masa de prânz, îl lăsase pe Kha, dornic să copieze textele *Înțelepciunii*, scrise de înaintași încă de pe vremea înălțării piramidelor.

Adolescentul era chiar acolo, ca un scrib adevărat, mânuind cu îndemânare pensula cu vârful foarte fin pe fâșia de papyrus desfășurată pe genunchi.

– Dar... nu ești obosit?

– Nu, Nedjem; scrierile acestea sunt atât de frumoase încât atunci când le copiezi uiți de oboseală și mâna îți este parcă mai sigură.

– Poate că ar trebui să te mai... odihnești puțin.

– Oh, nu, nu acum! Aș vrea tare mult să mă uit puțin prin tratatul de geometrie al meșterului care a construit piramida lui Ounas, la Saqqara.

– Cina...

– Nu mi-e foame, Nedjem; mă lași, spune?

– Bine, te mai las câteva clipe, dar...

Kha se ridică, îl sărută pe ministru pe amândoi obraji, apoi își luă poziția de scrib și se cufundă cu lăcomie în lectură și în scris.

Leșind din bibliotecă, Nedjem clătină din cap. O dată în plus, era încântat de însușirile extraordinare ale fiului cel mare al lui Ramses. Copilul minune de acum câțiva ani devenise un adolescent care adeverea așteptările de odinioară; dacă băiatul creștea astfel în înțelepciune, faraonul putea fi sigur că va avea un urmaș demn de el.

– Merge bine agricultura noastră, dragă Nedjem?

Glasul care-l întrerupse pe ministru din meditația lui era a lui Meba, elegant și surâzător.

– Bine, foarte bine.

– N-am avut de multă vreme ocazia să mai stăm de vorbă puțin... N-ai vrea să fii invitatul meu la cină?

– Am multe pe cap așa că sunt nevoit să refuz.

– Îmi pare nespus de rău.

– Și mie, Meba, dar munca în folosul țării nu trebuie să treacă înaintea distracțiilor?

– Toți cei care-l slujim pe Faraon gândim astfel; tot ce facem nu este în slujba țării?

– Ei, din păcate, oamenii sunt doar niște oameni și mai uită câteodată de datorie.

Meba îl ura pe acest morocănos naiv și încrezut, dar trebuia să-l trateze cu respect și cu mare amabilitate pentru a obține de la el informațiile de care avea nevoie.

Situația diplomatului nu era deloc de invidiat; după mai multe încercări nereușite își dăduse seama că nu va reuși să afle ce conțineau mesajele cifrate ale lui Acha. Ameni nu lăsa să-i scape absolut nimic.

– Vrei să te duc până acasă? Am acum un car nou și doi cai foarte ascultători.

– Îmi place mai mult să merg pe jos, spuse acru Nedjem.

– L-ai văzut de curând pe Kha?

– Da, cum să nu, am avut plăcerea asta.

– Ce băiat grozav!

– Extraordinar! Are stofă de adevărat rege.

Expresia lui Meba deveni gravă.

– Numai un om ca dumneata, Nedjem, îl poate apăra de atacurile răului; un talent ca al lui poate atrage foarte ușor gelozie și invidie.

– Nu-ți face griji, Setau l-a pus la adăpost de orice deochi.

– Ești sigur că el a luat toate măsurile de precauție?

– O amuletă de forma unei tulpini de papirus, care asigură vigoarea și buna dispoziție, și o panglică pentru păr pe care este desenat un ochi magic nu înseamnă măsuri magice perfecte împotriva forțelor răului, de oriunde ar veni ele?

– Asta-i impresionant, într-adevăr.

– În plus, adăugă Nedjem, Kha rostește zilnic, cu toată credința, formulele gravate pe pereții templului lui Amon. Crede-mă, băiatul ăsta este bine apărat.

– Sunt mult mai liniștit auzind toate astea; când vom mai avea ocazia, aş putea să repet invitația la cină?

– Ca să fiu sincer, nu mă prea atrag asemenea lucruri.

– Cât de bine te înțeleg, dragul meu! Din păcate, în lumea diplomaților nu-i chip să scapi și de asemenea momente.

Când cei doi bărbați se despărțiră, Meba era în stare să țopăie într-un picior. Ofir avea să fie mulțumit de el.

Când corabia acostă la Abu Simbel, uriașul elefant, care își continuase drumul prin deșert, scoase un muget de bun venit. De la înălțimea falezii, el veghea asupra lui Ramses care redescoperirea cu bucurie istmul cu nisip auriu ce despărțea și unea în același timp munții. Regele își amintea cu plăcere de locul acela fermecător și de strădania lui Lotus care descoperise piatra zeiței, cu virtuți vindecătoare.

Frumoasa nubiană nu ezită să plonjeze din nou goală în apele fluviului și să înoate cu repeziciune către malul scăldat în soare. Mai mulți marinari o imitară, bucuroși că ajunseseră într-un asemenea paradis.

Cu toții fură impresionați de frumusețea aceluia loc în care se vedea un pinten stâncos, servind ca punct de reper pentru navigatori; Nilul făcea o curbă nespuse de frumoasă de-a lungul unei faleze, împărțită în două promontorii între care se strecura o fâșie de nisip arămiu.

Cu corpul strălucind de picături argintii de apă, Lotus urcă surâzătoare pe corabie, întâmpinată de Setau înveșmântat în pielea sa de antilopă, purtând urmele nenumăratelor soluții medicinale.

– Ce-ți inspiră acest loc? o întreabă Ramses pe Nefertari.

– Simt aici prezența zeiței Hathor; pietrele sunt asemănătoare stelilor și azurul cerului le face să strălucească.

– Mai spre nord, o stâncă de gresie coboară într-o pantă abruptă și se scufundă în apele adânci; la sud, muntele se îndepărtează și face loc unui platou. În felul acesta, cele două promontorii par o pereche umană. Eu voi nemuri dragostea noastră construind două sanctuare inseparabile unul de altul, la fel cum sunt faraonul și marea soție regală. Imaginea ta va rămâne pentru vecie gravată în piatră și va contempla soarele care te va face să renaști în fiecare zi.

Deși un asemenea gest nu era chiar conform protocolului, Nefertari înlănțui cu brațele gâtul lui Ramses și-l sărută cu drag.

Atunci când corabia putu fi zărită din Abu-Simbel, viceregele Nubiei se frecă la ochi, crezând că era vorba despre un miraj.

Pe mal, zeci de cioplitori în piatră organizaseră un șantier pe măsura înălțării unui asemenea edificiu. Unii dintre ei, folosind schele din lemn, începeau să modeleze faleză de gresie, în timp ce alții tăiau blocurile necesare construcției. Vase de transport aduseseră utilajele necesare, iar șefii de echipe, dornici să asigure disciplina necesară, împărțiseră meșterii în grupe mici care aveau sarcini precise.

Meșterul cel mare nu era altul decât Ramses în persoană. Pe o terasă special amenajată, se aflau o machetă și planurile construcției; regele veghea aplicarea întocmai a ideilor sale și cerea să fie corectate abaterile de la ceea ce dorea el, după discuții detaliate cu arhitectul și cu șeful echipei de sculptori.

Cum să-ți faci simțită prezența fără să-l ofensezi pe suveran? Viceregele Nubiei aprecie că era mai prudent să aștepte ca privirea lui Ramses să se oprească asupra lui. Nu spuneau unii că regele era supărăcios și nu accepta să fie deranjat?

Simți ceva care îi atinge piciorul drept, ceva neted și rece... Demnitarul își coborî privirea și încremeni pe dată.

Era un șarpe roșu cu negru, lung cam de un metru. Se târâse pe nisip și se oprise chiar pe piciorul viceregelui. La cea mai mică mișcare a acestuia, avea să muște. Chiar și un strigăt ar fi putut provoca un atac din partea reptilei.

La câțiva pași de el apăruse o femeie tânără, cu sânii goi, având în jurul șoldurilor o pânză scurtă care, fluturată de vânt, mai mult îi expunea nurei decât să-i ascundă.

– Un șarpe, șopti viceregele, care, în ciuda căldurii, avea pielea de găină.

Lotus nu fu deloc impresionată de acest spectacol.

– De ce vă temeți?

– Dar... șarpele ăsta...

– Vorbiți mai tare, nu aud ce spuneți.

Încet-încet, reptila se încolăcea în jurul pulpei bietului om. Viceregele nu mai putu îngăima nici un cuvânt.

Lotus se apropie.

– Dumneavoastră l-ați deranjat?

Demnitarul era gata să leșine.

Frumoasa nubiană apucă șarpele roșu cu negru și acesta se încolăci pe brațul său stâng. De ce bărbatul acesta atât de gras, cu mușchii fleșcăiți, se temea atât de mult de o reptilă căreia ea îi storsese veninul?

Viceregele o luă la fugă, se împiedică de o piatră și se întinse pe jos în preajma regelui. Ramses îl privi cu multă curiozitate pe impozantul personaj ajuns acum cu nasul în nisip.

– Nu cumva este un semn de respect cam exagerat?

– Iertați-mă, Maiestate, dar un șarpe... Abia am scăpat cu viață!

Demnitarul se ridică de jos.

– L-ai arestat pe Șenar?

– Fiți sigur, Maiestate, că nu mi-am precupețit eforturile! Totul a fost pregătit pentru a vă primi așa cum se cuvine.

– N-ai răspuns la întrebarea mea.

– Eșecul nostru a fost doar pentru moment; soldații mei țin sub un control sever Nubia de Sus și Nubia de Jos. Cel care provoacă tulburări nu ne va scăpa.

– De ce ai ieșit atât de târziu să mă întâmpini?

– Din motive legate de securitatea locurilor...

– Este mai importantă aceasta, în ochii tăi, ca perechea regală?

Viceregele se făcu stacojiu la față.

– Bineînțeles că nu, Maiestate! Nu asta am vrut să spun și...

– Vino după mine.

Înaltul funcționar se temea de mânia lui Ramses, dar acesta rămânea calm.

Viceregele îl urmă într-unul dintre corturile instalate la marginea șantierului. El îi servea ca infirmerie lui Setau care tocmai termina de pansat glezna unui cioplitor în piatră, strivită de căderea unui bloc de granit.

– Îți place Nubia, Setau? întrebă regele.

– Chiar este nevoie să-mi pui o asemenea întrebare?

– Soția ta este, după cât se pare, îndrăgostită de locurile astea.

– Aici, mă sleiește de puteri; s-ar zice că energia ei se dublează și că dorințele amoroase nu pot fi satisfăcute cu nici un chip.

Viceregele făcea acum fețe-fețe. Cum putea cineva să vorbească pe tonul acesta cu stăpânul celor Două Țări?

– Îl cunoști pe acest înalt funcționar care ne-a făcut plăcerea să ne iasă în întâmpinare?

– Îi urăsc pe funcționari, mârâi Setau; au atâtea privilegii că nu știu cum de nu se sufocă din cauza lor.

– Îmi pare rău pentru tine.

Setau îl privi uimit pe rege.

– Ce vrei să spui?

– Nubia este un teritoriu întins și administrarea lui este o sarcină destul de grea. Nu-i așa? Îl întrebă regele pe vicerege.

– Da, da, Maiestate!

– Frumoasa provincie Kush, chiar și numai ea, are nevoie de o mână forte. Nu este și părerea ta? Îl mai întrebă Ramses.

– Cu siguranță, Maiestate!

– Pentru că eu țin foarte mult la părerea ta, am hotărât să-l numesc pe Setau ca „fiu regal în provincia Kush” și să-i încredințez lui administrarea ei.

Ca și cum nici n-ar fi auzit spusele regelui, Setau își strângea uneltele. Viceregele semăna cu o statuie căreia sculptorul uitase să-i dea viață.

– Maiestate, problemele care vor apărea, relațiile mele cu Setau...

– Ele vor fi deschise și cordiale, sunt convins. Întoarce-te în fortăreața Buhen și ai grijă să-l arestezi pe Șenar.

Redus la tăcere, viceregele se retrase.

Setau își încrucișă brațele.

– Bănuiesc, Maiestate, că este vorba doar despre o glumă.

– Sunt mulți șerpi în zona asta așa că o să poți recolta mult venin, Lotus va fi fericită și vei avea norocul să trăiești în aceste locuri neasemuit de frumoase. Am nevoie de tine, prietene, ca să conduci lucrările și să veghezi la înălțarea celor două temple de la Abu Simbel. Cele două sanctuare de aici vor immortaliza imaginea perechii regale. Aici, în inima Nubiei, va fi celebrat misterul cel mai important al civilizației noastre. Dar, dacă hotărârea mea nu-ți este pe plac, ești liber să refuzi.

Setau scoase un fel de mormăit.

– Sunt sigur că ai uneltit cu Lotus... Și cine s-ar putea împotrivi voinței faraonului?

Prin magia ritualului, regele mută sufletele dușmanilor din sud în nord, cele ale dușmanilor din nord în sud, cele ale adversarilor din vest în est și cele ale adversarilor din est în

vest. Datorită inversării punctelor cardinale, care plasa acest loc în afara coordonatelor obișnuite ale lumii, Abu Simbel avea să fie la adăpost de tulburările create de oameni; creat de regină în jurul viitoarelor clădiri, un câmp de forță urma să le protejeze de agresiuni din exterior.

În micuța capelă construită în fața marelui templu, Ramses îi consacră lui Maat iubirea care-l unea cu Nefertari și puse în legătură cu lumina unitatea perechii regale a cărei căsătorie, simbolizată pe vecie la Abu Simbel, se aseamăna cu energiile divine, izvor de hrană pentru poporul egiptean.

Sub privirile lui Ramses și ale lui Nefertari apărură templul regelui și templul reginei. Meșterii se afundară în inima falezei pentru a săpa acolo naosul; stânca urma să fie tăiată până la înălțimea de treizeci și trei de metri și scobită până la șaiszeci și trei de metri în adâncime.

Când numele lui Ramses și al lui Nefertari fură gravate pentru prima oară în piatra de la Abu Simbel, Ramses dădu ordin să se facă pregătirile pentru plecare.

– Te întorci la Pi-Ramses? întrebă Setau.

– Încă nu. Vreau să aleg numeroase alte locuri din Nubia pentru a înălța și acolo sanctuare; zei și zeițe vor sălășlui în țara aceasta de foc și tu vei fi acela care va coordona strădania constructorilor noștri. Fie ca Abu Simbel să devină lumina centrală, înconjurată de o armată pașnică de sanctuare care vor contribui la consolidarea țării. Vor trece mai mulți ani până când vom termina de construit toate acestea, dar noi vom învinge timpul.

Emoționată și concentrată la maximum, Lotus privi cum corabia regală se îndepărta de țărm. De la înălțimea falezei, ea îi admiră pe Ramses și pe Nefertari, aflați la prora vasului care înălțase o uriașă pânză albă și aluneca acum pe o apă albastră în care se reflecta cerul Nubiei.

Ceea ce presimțise, Lotus putea înțelege acum: pentru că o iubea pe Nefertari și știa să se facă iubit de ea, Ramses era un mare faraon.

Nefertari, doamna de la Abu Simbel, deschidea căile cerului și ale pământului.

Şenar turba de furie.

Nimic nu mergea cum ar fi dorit. După ce încercările sale de a-l suprima pe Ramses şi de a provoca oprirea expediţiei sale eşuaseră, Şenar fusese nevoit să-şi ia tălpăşiţa şi să caute scăpare mai spre sud.

La bordul unei bărci furate dintr-un sat ai cărui locuitori avuseseră nefericita idee de a face plângere contra hoţilor, Şenar fusese fugărit de soldaţii viceregelui; dacă marinarii nubieni nu ar fi fost atât de îndemânatici, ar fi căzut în mâinile lor. Din prudenţă, fusese nevoit să părăsească barca şi să se aventureze în deşert, cu speranţa de a-şi pierde urma. Mercenarii cretani, credincioşi lui Şenar, se luptau din greu cu căldura şi cu aerul înăbuşitor, speriaţi de ameninţarea permanentă pe care o reprezentau reptilele, leii şi celelalte fiare.

Dar Şenar se încăpăţâna să ajungă în ţinutul Irem şi să asmută triburile de acolo, capabile să atace Abu Simbel şi să distrugă şantierul. Când teama ar fi domnit peste Nubia, prestigiul faraonului s-ar fi năruit şi adversarii săi s-ar fi unit ca să-l doboare.

Mica trupă de sub comanda lui Şenar ajunsese în apropierea zonei în care se spăla aurul, un teritoriu interzis în care munceau oameni specializaţi, sub supravegherea armatei egipt-

tene. Răsculații trebuiau să pună stăpânire pe aceste locuri pentru a opri aprovizionarea Egiptului cu metalul prețios.

De pe coama unei dune, Șenar îi văzu pe muncitorii nubieni spălând minereul, separându-l de pământul cu care mai era amestecat, chiar și după sfărâmare și măcinare. Apa, scoasă dintr-un puț săpat în plin deșert, umplea un rezervor și se vărsa după aceea pe o rampă care ajungea la un bazin de decantare; curentul, deși lent, era suficient pentru a elimina resturile de pământ și a elibera aurul. Uneori, pentru ca aurul să fie cât mai pur, era necesar să se repete de câteva ori această operațiune.

Soldații egipteni erau în număr mare și bine înarmați. Un grup mic de atacatori nu avea nici o șansă de izbândă; așa că Șenar trebuia să organizeze o răscoală mai extinsă la care să participe sute de războinici din diferite triburi.

În ținutul Irem, Șenar îl întâlni, la sfatul călăuzei sale nubiene, pe șeful de clan, un negru înalt cu corpul acoperit de cicatrice. Acesta îl primi într-o casă mare din centrul satului său, dar îl întâmpină cu răceală.

– Tu ești egiptean.

– Da, sunt, dar îl urăsc pe Ramses.

– Eu îi urăsc pe toți faraonii care-mi asupresc țara. Cine te trimite?

– Niște dușmani puternici ai lui Ramses care locuiesc la nord de Egipt. Dacă noi îi vom ajuta, ei îl vor învinge pe Faraon și-ți vor da înapoi pământurile.

– Dacă ne răsculăm, soldații Faraonului ne vor ucide pe toți.

– Sunt de aceeași părere cu tine că tribul tău nu va fi suficient; de aceea, este neapărat necesar să încheiem niște alianțe.

– Cu alianțele e greu, foarte greu... Trebuie să ne adunăm toți șefii și să discutăm mult timp, foarte mult timp, chiar luni de zile.

Răbdarea era calitatea care-i lipsea cel mai mult lui Șenar; el își stăpâni furia și-și jură să nu renunțe, oricât de multe ar fi fost pauzele și întârzierile inevitabile în astfel de negocieri.

– Ești gata să mă ajuți? îl întrebă pe șeful de trib din fața sa.

– Eu trebuie să rămân aici, în satul meu; ca să duci aceste tratative, va trebui să mergi în satul vecin. Este destul de departe.

Un mercenar îi întinse lui Șenar o plăcuță de argint.

– Cu comoara asta, spuse egipteanul, poți să-ți hrănești tot tribul timp de mai multe luni. Eu îi plătesc aceluia care mă ajută.

Nubianul era în culmea fericirii.

– Dacă tratez eu cu ceilalți, îmi dai mie asta?

– Dacă reușești, îți mai dau și altele.

– Oricum, va dura mult, mult timp...

– N-avem decât să pornim chiar mâine în zori.

Revenită la Pi-Ramses, Iset cea frumoasă visa deseori la coliba de stuf în care se întâlnea cu Ramses, înainte ca el s-o întâlnească pe Nefertari; într-o vreme, ea sperase că se va mărita cu bărbatul de care și acum era îndrăgostită, dar cum era să rivalizeze cu această femeie sublimă devenită, pe bună dreptate, marea soție regală.

Uneori, când chinurile iubirii o apăsau prea tare, Iset cea frumoasă nu se mai machia, purta niște veșminte vechi, uita să se parfumeze... Dar dragostea pe care le-o purta lui Kha și lui Merenptah, cei doi fii pe care-i avea de la Ramses, ca și lui Meritamon, fiica regelui cu Nefertari, îi permitea să mai iasă puțin din starea de tristețe, gândindu-se la viitorul celor trei copii: Merenptah, un băiat zdravăn și frumos, cu o inteligență trează deja; Meritamon, o fetiță frumoasă, înclinată spre meditație și foarte talentată la muzică; Kha,

un viitor învățat excepțional. Acești trei copii erau speranța ei, reprezentau viitorul ei.

Valetul său îi aduse un colier cu patru șiruri de ametiste și cornaline, cercei din argint și o rochie colorată și brodată cu fir de aur. În urma lui venea Dolenta, sora lui Ramses.

– Pari obosită, Iset.

– O moleșeală trecătoare. Dar... pentru cine sunt minunățiile astea?

– Dă-mi voie să-ți ofer ție aceste modeste obiecte.

– Sunt foarte încântată de ele și nu știu cum să-ți mulțumesc.

Femeia brună și înaltă, calmă și cu un aer protector, se hotărâse să treacă la atac.

– Viața ta nu ți se pare că seamănă cu o povară, dragă Iset?

– Nu, sigur că nu, din moment ce sunt fericită să-i cresc copiii lui Ramses cel Mare.

– De ce trebuie să te mulțumești cu o soartă atât de stearsă?

– Îl iubesc pe rege, îi iubesc pe copiii săi: asta nu înseamnă că zeii mi-au dăruit o adevărată fericire?

– Zeii... zeii sunt o amăgire, Iset!

– Ce tot spui acolo?

– Nu există decât un singur zeu, cel pe care l-a venerat Akhenaton, cel la care se roagă Moise și evreii. Către El trebuie să ne îndreptăm noi toată credința.

– Urmează-ți calea, Dolenta, ea nu este și a mea.

Sora lui Ramses înțelese că nu va reuși s-o convertească pe Iset cea frumoasă, prea superficială și prea timorată; dar mai exista și un alt teren pe care Dolenta putea avea ceva speranțe de succes.

– Faptul că ai fost redusă la rangul de soție secundară mi se pare o nedreptate.

– Eu nu gândesc așa, Dolenta. Nefertari este mai frumoasă și mai inteligentă decât mine; nici o femeie n-ar putea s-o egaleze.

– Nu-i așa. În plus, ea suferă de un defect îngrozitor.

– Care?

– Nefertari nu-l iubește pe Ramses.

– Cum îndrăznești să bănuiești așa ceva?

– Eu nu bănuiesc, eu știu. Nu uita că distracția mea favorită este să-i ascult pe curteni și să le aud mărturisirile; astfel încât pot să te asigur că Nefertari este o prefăcută și o intrigantă. Ce era ea înainte de a-l întâlni pe Ramses? O preoteasă oarecare fără nici un viitor, o muziciană modestă care nu se pricepea decât să se roage zeilor într-un templu... Și uite că Ramses a pus ochii pe ea! A fost o mare minune, o răsturnare de situație care a transformat-o pe tânăra aceea timidă într-o stăpână ambițioasă.

– Iartă-mă, Dolenta, dar eu nu pot crede ceea ce-mi spui.

– Ai idee care este adevăratul motiv al călătoriei perechii regale în Nubia? Nefertari a cerut să fie construit un templu uriaș pentru a fi ea venerată acolo și, în acest fel, numele să-i fie immortalizat peste veacuri! Ramses a cedat și a inaugurat un șantier care costă foarte mult și va dura mulți ani. Ambiția lui Nefertari iese acum la iveală: ea vrea să-i ia locul regelui și să domnească singură peste Egipt. Pentru a împiedica o asemenea nebunie, trebuie să luptăm prin toate mijloacele.

– Doar nu te gândești să...

– Repet: toate mijloacele. O singură persoană îl poate salva pe Ramses: tu, Iset.

Tânăra femeie rămase descumpănită. Sigur că da, nu avea încredere în Dolenta, dar sora lui Ramses nu aducea niște argumente tulburătoare? Și totuși, Nefertari părea sinceră... Dar gustul puterii nu se asocia cu o trufie fără limite? În numai

o clipă, imaginea unei Nefertari îndrăgostită, venerându-l pe Ramses, se risipi. Ce țință putea fi mai atrăgătoare pentru o intrigantă decât să-l vrăjească pe stăpânul celor Două Țări?

– Și ce mă sfătuiești să fac, Dolenta?

– Ramses a fost indus în eroare; tu trebuia să-i fii soție, tu care ești mama fiului său mai mare, Kha, pe care curtea îl consideră deja urmașul său la tron. Dacă-l iubești pe rege, Iset, dacă iubești Egiptul și dorești fericirea țării tale, există o singură soluție: scapă de Nefertari.

Iset cea frumoasă închise ochii.

– Dolenta, nu pot face asta!

– Am să te ajut.

– Crima este o faptă îngrozitoare și duce la distrugerea spiritului, a sufletului și a numelui... Cine se atinge în vreun fel de marea soție regală, este condamnat pe vecie.

– Cine va afla? Când te vei hotărî să acționezi, va trebui s-o faci din umbră și să nu lași nici cea mai mică urmă.

– Asta este voința zeului tău, Dolenta?

– Nefertari este o femeie necinstită care strică sufletul lui Ramses și-l îndeamnă să facă greșeli fatale. Tu și cu mine suntem datoare să ne unim eforturile ca să o împiedicăm să mai facă vreun rău; numai așa ne putem dovedi credința față de rege.

– Trebuie să mă mai gândesc la toate astea.

– Mi se pare normal! Eu te prețuiesc foarte mult, Iset, și sunt convinsă că vei lua cea mai potrivită hotărâre. Orice-ar fi, ai toată dragostea mea.

Iset cea frumoasă nu putu decât să schițeze un surâs atunci când, înainte de a pleca, Dolenta o sărută pe amândoi obraji.

Soția secundară a lui Ramses simțea că se înăbușă; cu pași șovăitori, ea se îndreptă către fereastra care dădea înspre una dintre grădinile palatului și rămase o vreme scăldată în lumina puternică a soarelui care nu-i putu risipi tulburarea.

Simțea în întreaga ei ființă o rugăciune mută către forțele ascunse în ceruri, acele forțe care hotărau soarta tuturor vietăților, durata existenței lor și clipa trecerii lor în neființă. Avea ea dreptul să acționeze în locul lor, să reteze firul vieții lui Nefertari, sub pretextul că marea soție regală îi făcea rău lui Ramses?

O rivală! Pentru prima oară, Iset cea frumoasă o vedea cu adevărat pe Nefertari ca pe o rivală. Înțelegerea lor mută se făcuse țandări și revolta până atunci mocnită izbucnea în clipele acestea cu o violență înăbușită timp de prea mulți ani. Iset era mama celor doi fii ai lui Ramses, prima femeie pe care el o iubise, cea care ar fi trebuit să domnească acum alături de el. Dolenta îi dezvăluise un adevăr pe care ea încercase până atunci să nu-l ia în seamă.

Dacă Nefertari era eliminată, Ramses și-ar fi dat seama, în sfârșit, că dragostea aceea nu fusese decât un episod trecător; scăpând de sub influența acestei vrăjitoare cu intenții perfide, el avea să se îndrepte din nou către Iset cea frumoasă, către iubirea sa din tinerețe, către cea care nu încetase nicicând să-l iubească.

Deși, în adâncul inimii sale, îi disprețuia pe evrei, mârșavul Ofir considera cu cinism cartierul evreiesc drept un adăpost foarte sigur, chiar dacă trebuia să-și schimbe deseori locuința pentru a se asigura că nu va fi descoperit. Datorită unor mărturii false care-i fuseseră furnizate în cel mai subtil mod, Serramanna fusese convins, în cele din urmă, că magul libian părăsise Egiptul; așa că renunțase la niște cercetări amănunțite și nu mai păstrase decât măsura unor patrulare obișnuite, cu misiunea de a preveni orice dezordine pe timpul nopții.

Cu toate acestea, magul nu se bucura peste măsură. De mai multe luni, situația devenise foarte stabilă; în acest al cincisprezecelea an de domnie al lui Ramses, acum în vârstă de treizeci și șapte de ani, Egiptul se bucura de o bunăstare sfidătoare.

Știrile care veneau dinspre imperiul hitit erau ciudate și nu prea liniștitoare; desigur, Uri-Teșub nu renunțase nici acum la un război total împotriva Egiptului, dar nu lansa nici un atac. În plus, zona de protecție formată din teritoriile Siriei și Canaanului era ocupată de trupe egiptene bine pregătite, capabile să respingă un asalt de anvergură. De ce înfierbântatul Uri-Teșub trăgăna astfel lucrurile? Mesaje prea scurte pe care beduinii i le transmiteau lui Ofir nu-i ofereau acestuia nici o explicație.

În sud, Șenar nu izbutea să convingă triburile nubiene să se revolte. Aveau loc tratative interminabile fără nici un rezultat concret.

La curte, Dolenta continua să caute prietenia lui Iset cea frumoasă, ca s-o convingă să acționeze; dar soția secundară a regelui părea incapabilă să ia vreo hotărâre. Cât despre Meba, el nu era în stare să afle ce conțineau textele cifrate pe care Acha i le trimitea lui Amenî și nu-i era de nici un folos; este adevărat, el obținuse niște informații precise despre protecția magică a tânărului Kha, dar fiul cel mare al lui Ramses ducea o viață închinată studiului și nu se abătea de la aceste preocupări, astfel încât Ofir nu reușise să găsească nici o breșă pentru a ajunge la el.

După o lungă călătorie în cursul căreia întemeiasă mai multe temple, Ramses se întorsese în capitală. Nefertari strălucea de fericire. În ciuda amenințărilor cu războiul venite din partea hitiților, perechea regală se bucura de o popularitate extraordinară; toți egiptenii erau convinși că suveranul asigură țării o prosperitate trainică și că va ști s-o apere în fața oricărui atac din afară.

Trecând în revistă toate acestea, Ofir era muncit de gânduri rele. Anii treceau și speranța de a-l doborî pe Ramses devenea tot mai palidă. El, maestru în arta spionajului, el care nu se îndoie niciodată că misiunea sa va fi încununată de succes, începea să fie neliniștit în privința unei ieșiri din acest impas și cădea treptat pradă descurajării.

Se afla în camera de primire a locuinței sale, cufundat în întuneric, când un bărbat intră în casă.

- Aș vrea să-ți spun ceva.
- Moise...
- Ești ocupat?
- Nu, mă gândeam la tot felul de lucruri.
- Ramses s-a întors și eu l-am așteptat cu răbdare, așa cum m-ai sfătuit.

Tonul ferm pe care vorbise Moise îl mai îmbărbătă pe Ofir; evreul se hotărâse, în sfârșit, să treacă la fapte?

– Am adunat sfatul înțelepților, continuă profetul, și ei au decis că trebuie să mă trimită pe mine să-i reprezint în fața faraonului.

– Deci, tot mai vreți să plecați.

– Poporul evreu va pleca din Egipt pentru că aceasta este voința lui Yahwe. Ai făcut ce ai promis?

– Prietenii noștri beduini au adus armele; ele se află acum prin pivnițe.

– Nu ne vom folosi de violență, dar trebuie să avem o posibilitate de a ne apăra în cazul în care suntem persecutați.

– O să fiți, Moise, o să fiți! Ramses nu va fi niciodată de acord cu revolta unui întreg popor.

– Noi nu dorim să ne răsculăm, ci să plecăm din țara aceasta și să ajungem pe pământurile care ne-au fost făgăduite.

În sinea sa, Ofir se bucura nespus. În sfârșit, avea un motiv de satisfacție! Moise avea să provoace o stare de nesiguranță, tocmai bună pentru o intervenție a lui Uri-Teșub.

În fața șirului de statui ale celor doisprezece zei, în sanctuarul de la Yazilikaya, preoteasa Putuhepa, cu părul său lung strâns într-un coc și ascuns sub o bonetă, se afla întinsă pe un pat din piatră, ca și moartă.

Băuse o licoare periculoasă care îi dădea un somn adânc timp de trei zile și de trei nopți. Nu exista o cale mai sigură de a intra în legătură cu puterile destinului și de a le afla voința.

Întrebase oracolele obișnuite, întotdeauna defavorabile lui Uri-Teșub, dar nu fusese de ajuns pentru a lua o hotărâre în privința vieții sale și a lui Hattușil: așa că se hotărâse să apeleze la o metodă radicală, deși foarte primejdioasă.

Desigur, casta negustorilor în totalitate și o parte destul de însemnată a armatei, după o îndelungată muncă de lămurire, se declaraseră de partea lui Hattușil, dar el și Putuhepa nu-și făceau, oare, prea multe iluzii în privința viitorului? Datorită aurului oferit de ambasadorul egiptean Acha, numeroși ofițeri superiori doreau o întărire a sistemului de apărare a țării și renunțarea la planul de atac asupra Egiptului. Dar nu vor da înapoi și nu-și vor schimba părerea dacă Uri-Teșub se trezea și descoperea complotul care se urzea împotriva lui?

Împotrivirea față de urcarea pe tron a lui Uri-Teșub ar fi însemnat, mai devreme sau mai târziu, declanșarea unui război civil cu un sfârșit nesigur; astfel încât Hattușil, deși avea un mare număr de susținători, încă mai ezita să încerce o asemenea aventură ucigătoare în cursul căreia mii de hitiți și-ar fi pierdut viața.

De aceea Putuhepa dorise să recurgă la visul acesta mistic care nu putea avea loc decât în timpul unui somn forțat.

Câteodată, cel care făcea acest lucru nu se mai trezea niciodată; câteodată, spiritul său își pierdea cele mai de seamă însușiri. Din cauza aceasta, Hattușil nu fusese de acord cu așa ceva, în ciuda insistențelor soției sale; și Putuhepa revenise de zeci de ori până când îl convinsese.

Și ea zăcea, nemișcată, respirând cu greutate, după trei zile și trei nopți. După cum spuneau cărțile ghicitorilor, ea avea acum să deschidă ochii și să spună ceea ce îi dezvăluiseră puterile destinului.

Nervos, Hattușil strânse în pumn cutele mantiei sale de lână.

Termenul se împlinise.

– Putuhepa... Trezește-te, te rog!

O tresărire. Nu, se înșela... Ea nu se mișcase deloc. Da, era, totuși, cu adevărat, o tresărire! Putuhepa deschise ochii și privi fix piatra în care erau sculptați cei doisprezece zei.

Atunci, de pe buzele sale se auzi o voce, o voce înceată și profundă pe care Hattușil parcă n-o mai recunoștea.

– L-am văzut pe zeul Furtunii și pe zeița Ishtar... Și unul și celălalt mi-au spus: „Îl sprijin pe soțul tău și țara întreagă i se va alătura, până când dușmanul lui va ajunge ca un porc în mocirla sa”.

O mână catifelată, atât de moale încât îl făcu să se gândească la miere și la roua unei dimineți de primăvară; mângâierile erau atât de insistente încât îi treziră senzații noi și o plăcere nespus de mare care-l subjugă cu totul. Cea de-a cincea iubită hitită a lui Acha era la fel de pricepută ca și celelalte, dar el începea să ducă dorul egiptencelor, al malurilor Nilului și al palmierilor.

Jocul dragostei era singura posibilitatea de a mai uita de atmosfera apăsătoare și plicticoasă a capitalei hitite. Se mai adăugau la acestea numeroasele întâlniri cu cei mai de seamă reprezentanți ai castei negustorilor și cu câțiva militari de rang înalt. Oficial, Acha purta îndelungi negocieri cu Uri-Teșub, noul stăpân din Hatti, urmaș al lui Muwattalis a cărui agonie părea să nu se mai termine, iar forțele începeau să-l părăsească. Egipteanul mai avea și o altă misiune, da data aceasta mai discretă: să-l vâneze pe Hattușil, să-i descopere ascunzătoarea și să i-l predea lui Uri-Teșub. La intervale regulate, când fiul împăratului se întorcea în capitală după dese perioade de instrucție cu carele, cu cavaleria sau cu infanteria pe care le menținea într-o stare de alarmă permanentă, Acha îi prezenta un raport amănunțit.

În trei rânduri, soldații lui Uri-Teșub îl scăpaseră printre degete pe Hattușil, anunțat de pericol în ultima clipă de niște aliați din umbră.

De data aceasta, Acha și iubita sa își terminaseră jocurile amoroase când Uri-Teșub năvăli cum îi era obiceiul în camera ambasadorului.

Privirea șefului armatei era aspră, aproape fixă.

– Am vești bune, spuse Acha care își fricționa mâinile cu un ulei parfumat.

– Și eu, îi replică Uri-Teșub cu o bucurie ca a unui învingător. Tatăl meu, Muwattalis, a murit, în sfârșit, și sunt singurul stăpân peste Hatti!

– Felicitările mele... Dar mai rămâne Hattușil.

– N-o să-mi mai scape multă vreme, deși imperiul meu este atât de întins. Vorbeai de vești bune...

– Ele se referă chiar la Hattușil; datorită unui informator demn de încredere, cred că știu unde se află fratele lui Muwattalis. Dar...

– Dar ce, Acha?

– O dată ce Hattușil va fi arestat, îmi garantați că vom încheia pacea?

– Ai făcut o alegere bună, amice, fii sigur de asta; Egiptul nu va fi atacat. Unde se ascunde trădătorul ăsta?

– În sanctuarul Yazilikaya.

Uri-Teșub se pusese el însuși în fruntea unui mic detașament de numai zece oameni, ca să nu atragă atenția eventualelor cercetași. O desfășurare mai mare de forțe l-ar fi făcut pe Hattușil să fugă din nou.

Așadar, preoții aflați sub autoritatea Putuhepei îl adăpostiseră pe fratele răposatului împărat; Uri-Teșub avea să-i pedepsească fără milă.

Hattușil făcuse imprudența să se ascundă în apropierea capitalei, într-un loc în care se putea ajunge cu ușurință; de data aceasta, nu mai putea scăpa. Uri-Teșub nu se hotărâse dacă să-l execute pe loc sau să-l supună unui proces aranjat; pentru că nu-i prea plăcea calea judiciară, chiar dacă ar fi fost bine pregătită, el optă pentru prima soluție. Datorită noii sale poziții, trebuia, din păcate, să renunțe la a rețea

el însuși beregata lui Hattușil, așa că urma să însărcineze pe unul dintre oamenii săi cu o asemenea misiune sinistră. La întoarcerea în Hattușaş, Uri-Teşub avea să organizeze funeralii măreţe pentru Muwattalis, şi el, fiul mult iubit al defunctului împărat, avea să fie urmaşul său de drept.

Cu armata sa pregătită pentru luptă va invada Siria de Sud, se va uni cu beduinii, va ocupa Canaanul, va trece frontiera egipteană şi va lupta împotriva unui Ramses care comisese greşeala fatală de a crede în pace, așa cum îl asigura ambasadorul său.

El, Uri-Teşub, stăpânul imperiului Hatti! Visul său se împlinea fără a mai avea nevoie de coaliția atât de costisitoare pe care o crease Hattușil. Uri-Teşub se simțea destul de puternic pentru a cuceri Asiria, Egiptul, Nubia şi întreaga Asie; gloria sa avea să o întreacă pe aceea a celorlalți împărați hitiți.

Mica trupă se apropie de stânca sacră de la Yazilikaya în care fuseseră construite mai multe capele. Acolo, se spunea, sălăşluia perechea divină supremă, zeul Furtunii şi soția sa; a doua parte a numelui său, Teşub, nu era numele acestui zeu înspăimântător de care se temeau cu toții? Da, el era însăşi Furtuna divină al cărei fulger se abătea asupra duşmanilor săi.

În pragul sanctuarului se vedeau un bărbat, o femeie şi un copil.

Hattușil, soția sa, Putuhepa, şi fetița lor de opt ani. Neobrăzații se predau acum, încrezători în clemența lui Uri-Teşub!

Acesta din urmă le făcu semn călăreților săi să se oprească şi-şi savură triumful. Acha îi dăduse ca pe tavă ocazia să scape de ultimii săi duşmani. O dată scăpat de această familie blestemată, va pune să fie sugrumat ambasadorul egiptean, devenit inutil. Şi când te gândeşti că naivul ăsta

crezuse în dorința de pace a lui Uri-Teșub! Atâția ani de răbdare, atâția ani de încercări ca să ajungă în cele din urmă la puterea absolută...

– Doborâți-i, le ordonă Uri-Teșub soldaților săi.

Când arcurile se încordară, Uri-Teșub simți o plăcere nemaipomenită. Perfidul Hattușil și aroganta Putuhepa, străpunși de săgeți, leșurile lor arse... Putea exista vreo imagine mai încântătoare?

Dar săgețile nu porniră.

– Doborâți-i! repetă ordinul Uri-Teșub, furios.

Arcurile se îndreptară către el.

Trădat... Îl trădau, pe el, noul împărat! Iată de ce Hattușil, soția sa și fetița erau atât de liniștiți.

Fratele lui Muwattalis înaintă spre el.

– Ești prizonierul nostru, Uri-Teșub; predă-te și vei fi judecat.

Scoțând un urlet de furie, Uri-Teșub trase de frâul calului și acesta se înălță pe picioarele dindărăt; surprinși, arcașii se dădură un pas înapoi. Cu îndemânarea unui războinic priceput, fiul răposatului împărat rupse cercul soldaților și se avântă în galop către capitală.

Săgețile îi şuierară pe la urechi, dar nici una nu-l nimeri.

Uri-Teșub intră în capitală prin poarta leilor și-și continuă drumul până la palat, în galopul calului pe care-l forță fără milă, aproape făcându-i inima să explodeze, ajungând în cele din urmă în vârful acropolei de unde împăratul își contempla cu plăcere imperiul.

Șeful găzii sale personale alergă în întâmpinarea lui.

– Ce se întâmplă, Maiestate?

– Unde este egipteanul?

– În apartamentele lui.

De data aceasta, Acha nu mai era în toiul unor dezmierdări pasionale cu vreo hitită blondă, ci se înfășurase într-o mantie groasă și avea sabia atârnată la șold.

Uri-Teșub izbucni într-un acces de furie.

– A fost o cursă... Era o cursă! Soldați din propria mea armată s-au răsculat împotriva mea!

– Trebuie să fugiți, aprecie Acha.

Vorbele egipteanului îl umplură de uimire pe hitit.

– Să fug... Cum adică, să fug? Armata mea va rade de pe fața pământului sanctuarul ăla blestemat și-i va ucide pe toți rebelii!

– Nu mai aveți armată.

– Nu mai am armată, repetă Uri-Teșub, încremenit. Ce vrei să spui cu asta?

– Generalii respectă oracolele și revelațiile zeilor către Putuhepa; de aceea au trecut de partea lui Hattușil. Nu vă mai rămâne decât garda personală și unul sau două regimente care nu vor mai rezista nici ele prea multă vreme. În următoarele ceasuri, veți fi prizonier chiar în palatul acesta, până la sosirea triumfală a lui Hattușil.

– Nu-i adevărat, nu se poate așa ceva...

– Acceptați realitatea. Puțin câte puțin, Hattușil a pus mâna pe toate pârghiile puterii asupra imperiului.

– O să mă lupt cu ei până la capăt!

– Asta-i o atitudine de sinucigaș. Există o soluție mult mai bună.

– Care, vorbește!

– Cunoașteți perfect armata hitită, forța ei, armamentul, modul în care este organizată, slăbiciunile...

– Sigur că da, dar... ce-i cu asta?

– Dacă plecați de îndată, eu am posibilitatea să vă scot din Hatti.

– Ca să merg unde?

– În Egipt.

Uri-Teșub rămase ca trăsnit.

– Bați câmpii, Acha!

– În ce altă țară ați mai putea fi în siguranță, la adăpost de mâna lui Hattușil? Bineînțeles, acest drept de azil trebuie negociat; de aceea, în schimbul vieții pe care v-o salvez, trebuie să-i spuneți lui Ramses tot ce trebuie să știe despre armata hitită.

– Îmi ceri să trădez.

– Luați-o cum vreți.

Lui Uri-Teșub îi venea să-l strângă de gât pe Acha. Egipteanul acesta îl dusesese de nas tot timpul! Dar tot el îi oferea singura posibilitate de a se salva, sigur că da, cu prețul trădării, dar era o salvare... Și cum altfel i-ar fi putut

face rău lui Hattușil decât dezvăluind secretele militare ale armatei pe care acesta urma s-o comande.

- Sunt de acord.
- Este cea mai înțeleaptă alegere.
- Mergi și tu cu mine, Acha?
- Nu, eu rămân aici.
- Destul de riscant.
- Misiunea mea nu s-a încheiat; ați uitat că am venit în căutarea păcii?

Îndată ce aflară despre fuga lui Uri-Teșub, ultimii soldați care-i mai rămăseseră credincioși trecură de partea lui Hattușil care fu proclamat împărat. Prima îndatorire a noului suveran fu să organizeze funeraliile fratelui său, Muwattalis, al cărui corp fu ars pe un rug imens, cu o ceremonie măreață, urmată de o săptămână de petreceri.

La banchetul care încheia ceremoniile încoronării, Acha se afla pe un loc de onoare, la stânga împăratului Hattușil.

– Dați-mi voie, Maiestate, să vă urez o domnie îndelungată și liniștită.

– Nici urmă de Uri-Teșub... Dumneata care ești un adevărat geniu al spionajului, Acha, nu ai chiar nici o informație în privința lui?

– Nici una, Maiestate; fără îndoială, nu veți mai auzi niciodată vorbindu-se despre el.

– Asta m-ar mira tare mult. Uri-Teșub este un om ranchiunos și încăpățânat care nu va avea alt scop în viață decât răzbunarea.

- Doar că ar mai trebui să aibă și mijloacele pentru asta.
- Un războinic de talia lui nu va renunța niciodată.
- Eu nu vă împărtășesc temerile.
- Este ciudat, Acha... Am impresia că știi mult mai multe despre el.

- Nu-i decât o simplă impresie, Maiestate.
- Nu cumva l-ai ajutat chiar dumneata pe Uri-Teșub să iasă din țară?
- Cu siguranță, viitorul ne rezervă și destule surprize, dar nu eu sunt răspunzător pentru ele; singura mea misiune nu este aceea de vă convinge să începeți negocieri cu Ramses în vederea încheierii unei păci durabile?
- Ai intrat într-un joc foarte periculos, Acha; ce părere ai avea dacă eu mi-aș schimba intențiile și aș avea în vedere o continuare a războiului împotriva Egiptului?
- Sunteți prea bun cunoscător al situației internaționale pentru a nu lua în seamă pericolul asirian și prea dornic să asigurați bunăstarea poporului hitit ca să-l distrugeți într-o confruntare inutilă.
- Analiza ta este destul de apropiată de adevăr, dar eu nu sunt obligat s-o împărtășesc ca fiind cea mai convenabilă viziune politică a guvernării mele. Adevărul nu este deloc util atunci când este vorba despre domnia peste un asemenea imperiu; un război ar avea avantajul de a face să înceteze orice împotrivire și de a da țării un nou elan.
- Vă este indiferent câți vor muri în acest caz?
- Cum aș putea evita asta?
- Trăind în pace.
- Îți admir perseverența, Acha.
- Mie îmi place viața, Maiestate, și războiul distruge prea multe bucurii ale ei.
- Probabil că lumea aceasta a noastră nu-ți place.
- În Egipt domnește o zeiță surprinzătoare, Maat, care îi obligă pe toți egiptenii, inclusiv pe faraon, să respecte Regula universului și să asigure existența dreptății pe pământ. O asemenea lume este pe placul meu.
- Povestea asta este frumoasă, dar nu-i decât o poveste cu tâlc.

– Greșiți, Maiestate; dacă vă hotărâți să atacați Egiptul, vă veți lovi de această Maat. Și în cazul în care veți ieși victorioși, veți distruge o civilizație inegalabilă.

– Ce importanță are dacă Hatti ar stăpâni întreaga lume?

– Imposibil, Maiestate; este prea târziu ca să mai împiedicați Asiria să devină o mare putere. Doar o alianță cu Egiptul v-ar putea salva țara.

– Dacă nu mă înșel, Acha, nu ești consilierul meu, ci ambasadorul Egiptului... De aceea continui să susțin o asemenea cauză!

– Nu-i decât o aparență, Maiestate; chiar dacă Hatti nu are farmecul țării mele, eu m-am atașat de acest pământ și nu mi-aș dori ca el să cadă pradă haosului.

– Ești sincer când spui asta?

– Admit că sinceritatea unui diplomat este întotdeauna subordonată prevederii... Totuși, vă rog să mă credeți. Ramses nu este interesat de altceva decât de pace.

– Te angajezi la asta în numele regelui tău?

– Fără nici o șovăire. Prin vocea mea o puteți auzi pe a sa.

– Probabil că între voi există o adâncă prietenie...

– Chiar așa este, Maiestate.

– Ramses are noroc, mare noroc.

– Toți dușmanii săi au observat asta.

În fiecare zi, de cinci ani încoace, Kha se ducea în templul lui Amon și petrecea acolo cel puțin un ceas, cunoscând pe dinafară scrierile păstrate din vechime. De-a lungul anilor, el avusese astfel acces la specialiștii în astronomie, geometrie, simbolistică și în alte științe aflate sub protecția zeului; datorită lor, el pătrunsese în meandrele gândirii și înaintase pe căile cunoașterii.

Deși foarte tânăr, Kha începea să fie inițiat în cele mai de seamă mistere ale templului. Când curtea de la Pi-Ramses aflase acest lucru, se miraseră cu toții; fără nici o îndoială,

fiul cel mare al regelui era sortit să ajungă pe cele mai înalte trepte ale ierarhiei religioase.

Kha își scoase amuleta pe care o purta atârnată la gât și panglica înfășurată la încheietura mâinii stângi. Cu trupul gol, cu ochii închiși, el fu condus într-o criptă a templului pentru a medita acolo în fața secretelor creației, revelate pe ziduri. Patru broaște masculi și patru șerpi femele reprezentau perechile primordiale care făuriseră lumea, liniile ondulatorii evocau apa primordială în care Începutul apăruse pentru a crea universul, o vacă a cerului dădea naștere stelelor.

După aceea, tânărul fu condus în pragul sălii cu coloane în care doi preoți, purtând măștile lui Thot, ibisul, și a lui Horus, șoimul, turnară apă rece pe capul și pe umerii săi. Cei doi zei îi înfășurară mijlocul într-o pânză albă și-l invitară să venereze divinitățile înfățișate pe coloane.

Zece preoți cu craniile rase îl înconjură pe Kha. Tânărul trebui să răspundă la o sumedenie de întrebări despre ființa nevăzută a zeului Amon, despre elementele creației aflate în oul lumii, despre semnificația principalelor hieroglife, despre conținutul formulelor care însoțeau ofrandele și despre o mulțime de alte subiecte, întrebări la care doar un scrib cu mare înțelepciune putea răspunde fără greșală.

Cei care pusese ră toate aceste întrebări nu făcură nici aprecieri, nici comentarii. Kha așteptă mult timp verdictul lor, într-o capelă cufundată într-o liniște deplină.

Pe la miezul nopții, un preot bătrân îl luă de mână și-l conduse pe acoperișul templului; îl îndemnă să se așeze și să privească la cerul înstelat, corpul zeiței Nut, singura în stare să transforme moartea în viață.

Ridicat la rangul de purtător al Regelii, Kha nu mai visa decât la zilele fericite pe care avea să le petreacă în templu, pentru a descoperi, în sfârșit, acolo toate ritualurile în ansamblul lor. Cuprins de o emoție încă nemaîntâlnită, băiatul uită să-și mai ia panglica și amuleta protectoare pe care și le scosese.

La Abu Simbel, întreaga energie a lui Setau era acaparată de şantierul pe care-l conducea cu o pasiune uriaşă pentru a oferi perechii regale un monument fără egal în lume; la Theba, Bakhen făcea progrese însemnate în construirea templului pentru veşnicie al lui Ramses; cât despre capitala cu faţade turcoaz, cu fiecare zi care trecea, ea se înfrumuseţa tot mai mult.

Îndată după întoarcerea faraonului la Pi-Ramses, Ameni aproape că nu mai ieşea din biroul său. Terorizat de ideea că ar fi putut comite vreo greşeală, secretarul particular şi purtătorul de sandale al regelui muncea zi şi noapte, fără a-şi putea permite nici cel mai mic răgaz pentru odihnă. Aproape chel şi ceva mai slab, în ciuda poftelor lui de mâncare, şeful din umbră al administraţiei egiptene dormea puţin, ştia tot ce se petrecea la curte fără ca să apară vreodată pe acolo şi continua să refuze titlurile onorifice care i se ofereau. Deşi se plângea de dureri de spate şi de oase, Ameni ducea el însuşi dosarele confidentiale despre care trebuia să discute cu Ramses, fără a lua în seamă greutatea papirusurilor şi a tăbliţelor din lemn.

Purtând întotdeauna cu el teaca pentru pensule, din lemn aurit, pe care i-o dăruise regele, scribul manifesta un devotament neţărmurit faţă de Ramses cu care se simţea unit prin legături invizibile, dar imposibil de rupt; şi cum să nu ad-

mire tot ce făcuse Fiul Luminii care se înscria, deja, în îndelungatul şir al dinastiilor, ca unul dintre cei mai remarcabili reprezentanţi ai instituţiei faraonice?

– Te-ai lovit de mari greutăţi, Ameni?

– Nimic extraordinar. Regina-mamă, Tuya, m-a ajutat foarte mult; când unii dintre funcţionari dovedeau prea multă rea-voinţă, ea a intervenit cu toată hotărârea. Egiptul nostru este prosper, Maiestate, dar noi nu trebuie să ne culcăm pe urechea asta. Câteva zile de întârziere în întreţinerea canalelor, o lipsă de seriozitate în numărarea capetelor de vite, indulgenţa faţă de scribii leneşi şi totul s-ar duce de râpă.

– Care este ultimul mesaj de la Acha?

Ameni îşi umflă pieptul cu mândrie.

– Astăzi, pot afirma despre fostul nostru coleg de universitate că este un adevărat geniu.

– Când se întoarce din Hatti?

– Asta este... că rămâne în capitala hitiţilor.

Ramses se miră de ceea ce auzea.

– Misiunea lui trebuia să se termine o dată cu venirea la putere a lui Hattuşil.

– Este nevoit să şi-o prelungească, dar ne rezervă o surpriză de mari proporţii!

Văzând entuziasmul lui Ameni, Ramses înţeles că Acha dăduse o nouă lovitură strălucită. Cu alte cuvinte, reuşise să ducă la bun sfârşit în totalitate planul conceput împreună cu faraonul, în ciuda unor greutăţi aproape imposibil de depăşit.

– Maiestatea Voastră îmi permite să deschid uşa biroului său ca să las să intre un musafir de vază?

Ramses fu de acord, gândindu-se că va avea parte de o victorie ciudată, aşa cum, prin abilitatea sa, numai ministrul său de Externe putea s-o obţină.

Serramanna împinse în faţa lui un bărbat înalt, musculos, cu părul lung şi cu pieptul acoperit de păr roşu. Ofensat de

gestul sardului, Uri-Teșub se întoarse către uriașul polițist, arătându-i pumnul.

– Ai grijă cum te porți cu adevăratul împărat din Hatti!

– Și tu, interveni Ramses, nu ridică glasul în acest regat care-ți oferă ospitalitate.

Uri-Teșub încercă să susțină privirea faraonului, dar nu reuși decât timp de câteva secunde. Războinicul hitit simți din plin povara crudă a înfrângerii. Să apară astfel în fața lui Ramses, ca un prăpădit de fugăr... Ramses, a cărui forță îl fascina și-l domina.

– Cer azil politic Maiestății Voastre și știu prețul. Voi răspunde la toate întrebările voastre privind forțele și slăbiciunile armatei hitite.

– Să începem imediat, ceru Ramses.

Cu flacăra chinuitoare a umilinței în vine, Uri-Teșub se înclină.

Livada palatului dăduse în floare; se întreceau în frumusețe un rodier, un ienupăr, un smochin și un arbore de tămâie. Acolo îi plăcea lui Iset cea frumoasă să se plimbe cu Merenptah. Constituția viguroasă a acestui băiat de nouă ani îi surprindea pe învățătorii săi; fiului cel mic al lui Ramses îi plăcea să se joace în special cu Străjerul, câinele galben-auriu; deși avea o vârstă respectabilă, animalul îi făcea băiatului toate voile. Alergau împreună după fluturi pe care nu reușeau să-i prindă mai niciodată. Apoi, Străjerul se întindea câte era de lung și trăgea un pui de somn binemeritat. Cât despre leul nubian, Voinic, el acceptase să fie mângâiat de Merenptah, mai întâi cam fără chef, dar, după aceea, cu multă plăcere.

Iset regreta epoca, deja îndepărtată, în care Kha și Meritamon se distrau în această livadă sau în grădina alăturată, și se bucurau fără nici o reținere de lipsa de griji a

copilăriei. Astăzi, Kha studia în templu și frumoasa Meritam, pe care câțiva mari demnitari o ceruseră deja de soție, se consacră muzicii sacre. Iset cea frumoasă își aducea aminte de băiețașul prea serios, cărând mereu după el toate uneltele pentru scris, și de fetița încântătoare cu harpa sa prea mare pentru ea. Parcă ieri se întâmplau toate acestea, o fericire dispărută pentru totdeauna.

De câte ori nu se întâlnise Iset cu Dolenta, câte ceasuri nu stătuseră de vorbă despre Nefertari, despre ambițiile și despre ipocrizia ei? Gândindu-se la toate acestea, soția secundară a regelui simțea cum i se învânte capul. Descurajată, a cedat insistențelor Dolentei și s-a hotărât să acționeze.

Pe o măsuță joasă din lemn de sicomor, având pictați pe ea lotuși albaștri, Iset pusese două cupe umplute cu suc de roșcove. În cea pe care avea să i-o ofere lui Nefertari, turnase o otravă cu efect întârziat. Când marea soție regală ar fi căzut la pat, după patru sau cinci săptămâni, nimeni n-ar fi putut-o acuza pe Iset cea frumoasă. Dolenta era aceea care îi pusese în mână această armă invizibilă, asigurând-o că doar justiția divină avea să fie făcută răspunzătoare de dispariția lui Nefertari.

La scurt timp după asfințit, regina veni și ea în livadă; își scoase diadema de pe cap și-i sărută pe Merenptah și pe Iset.

– O zi tare obositoare, mărturisi ea.

– L-ați văzut pe rege, Maiestate?

– Din păcate, nu. Ameni are mereu treabă cu el și eu, pe de altă parte, trebuie să rezolv o mie și una de probleme urgente.

– Vârtejul acesta al vieții publice și al obligațiilor rituale nu vă sleiește de puteri?

– Mai mult decât îți închipui, Iset; cât de fericită eram în Nubia! Ramses și cu mine eram nedespărțiți și petreceam de minune fiecare clipă.

– Și totuși...

Vocea lui Iset tremura; Nefertari se neliniști.

– Te doare ceva?

– Nu, dar... sunt...

Iset cea frumoasă nu mai reușea să se stăpânească; ea puse întrebarea care-i ardea buzele și inima.

– Maiestate, îl iubiți cu adevărat pe Ramses?

O umbră de iritare trecu pentru o clipă pe fața lui Nefertari; un zâmbet deschis o făcu să se risipească.

– Ce te face să te îndoiești de asta?

– La curte, lumea vorbește...

– Curtea șoptește ca o moară hodorogită și nimeni nu va reuși să astupe vreodată „gura lumii” a cărei singură menire este să vadă peste tot numai rele și să calomnieze pe oricine. Nu știai asta de mai mult timp?

– Ba da, bineînțeles, dar...

– Dar eu sunt de origine modestă și m-am măritat cu Ramses cel Mare: iată de unde apare cleveteala. Nu-i așa că era inevitabil?

Nefertari o privi pe Iset drept în ochi.

– Îl iubesc pe Ramses încă de la prima noastră întâlnire, încă din prima clipă în care l-am văzut, dar, în sinea mea, nu îndrăznesc să recunosc. Și iubirea aceasta n-a încetat să crească până când ne-am căsătorit, nu încetează să crească nici de atunci și va dura și dincolo de moartea noastră.

– Nu i-ați cerut să construiască un templu care să vă glorifice la Abu Simbel?

– Nu, Iset; Faraonul este acela care dorește să imortalizeze în piatra monumentelor unitatea perfectă a perechii regale. Cine altul decât el s-ar fi putut gândi la asemenea proiecte mărețe?

Iset cea frumoasă se ridică și se îndreaptă către măsura pe care se aflau cele două cupe.

– A-l iubi pe Ramses este un privilegiu enorm, continuă Nefertari; eu sunt totul pentru el, el este totul pentru mine.

Iset răsturnă măsura cu genunchiul; cele două cupe se răsturnară și conținutul lor se răspândi în iarbă.

– Iertați-mă, Maiestate, sunt cam emoționată; vă rog să uitați de îndoielile mele absurde și demne de dispreț.

Împăratul Hattușil poruncise să se scoată trofee de război care împodobeau sala de primire a palatului său. Piatra cenușie și rece, prea austeră pentru gustul său, urma să fie acoperită de tapiserii cu motive geometrice și în culori vii.

Purtând un veșmânt larg dintr-o stofă multicoloră, cu gâtul împodobit de un colier din argint, o brățară la cotul stâng și cu părul strâns de o panglică, Hattușil purta pe cap o bonetă din lână care aparținuse răposatului său frate. Fire econoamă, prea puțin preocupat de lucrurile de podoabă, el avea să țină strâns frâul finanțelor statului, cu o severitate niciodată întâlnită până la el.

Principalii reprezentanți ai castei negustorilor veneau pe rând în sala de audiențe pentru a stabili cu împăratul prioritățile economice ale țării. Împărăteasa Putuhepa, aflată în fruntea castei religioase, participa și ea la aceste întâlniri și susținea o scădere importantă a cheltuielilor pentru armată. În pofida privilegiilor pe care le redobândeau, negustorii erau nedumeriți de această atitudine: Hatti nu mai era în stare de război cu Egiptul?

După o metodă care îi reușise întotdeauna, Hattușil proceda cu pași mărunți, prefera să aibă cât mai multe întrevederi cu negustorii ca și cu ofițerii superiori, insistând asupra avantajelor unui armistițiu prelungit, fără, însă, a pronunța niciodată cuvântul „pace”. Putuhepa aplica aceeași strategie în mediile religioase, iar ambasadorul egiptean, Acha, făcea din plin dovada unei îmbunătățiri a relațiilor dintre cele două

puteri adversare. Din moment ce Egiptul renunța să mai atace Hatti, acesta din urmă nu trebuia să ia o inițiativă în sensul încetării conflictului?

Dar o lovitură de trăsnet avea să se producă, năruind acest edificiu clădit din iluzii.

Pe neașteptate, Hattușil îl chemă la el pe Acha.

– Trebuie să-ți comunic hotărârea pe care am luat-o și va trebui să i-o comunici lui Ramses.

– O propunere de pace, Maiestate?

– Nu, Acha. Confirmarea continuării războiului.

Ambasadorul păru căzut din cer.

– De ce această întorsătură neașteptată?

– Am aflat chiar acum că Uri-Teșub a cerut și a obținut azil politic în Egipt.

– Un asemenea amănunt vă poate determina să anulați înțelegerile noastre?

– Tu, Acha, l-ai ajutat să iasă din Hatti și să se refugieze în țara voastră.

– Astea nu țin, oare, de trecut, Maiestate?

– Vreau capul lui Uri-Teșub; trădătorul ăsta trebuie să fie condamnat și executat. Nici o negociere de pace nu va putea începe atât timp cât ucigașul fratelui meu nu va fi adus în Hatti.

– Din moment ce el este obligat să rămână la Pi-Ramses, de ce vă mai temeți de el?

– Vreau să văd cadavrul său arzând pe rug, aici, în capitala mea.

– Este puțin probabil ca Ramses să nu-și țină promisiunea și să-l extrădeze pe omul căruia i-a acordat protecție.

– Pleacă imediat la Pi-Ramses, convinge-l pe regele tău și adu-mi-l pe Uri-Teșub. Dacă nu, armata mea va invada Egiptul și-l voi captura eu însumi pe trădător.

O dată cu venirea căldurilor puternice din mai, începuse și vremea recoltelor, după ce lanurile fuseseră măsurate înaintea secerișului. Secerătorii tăiau doar spicele aurii, iar paiele rămâneau pe câmp; cumiști și neobosiți, catârii duceau grâul la ariile de treierat. Munca era grea, dar nu lipseau nici pâinea, nici fructele și nici apa proaspătă. Și nici un supraveghetor n-ar fi îndrăznit să le tulbure țăranilor siesta de după masă.

Era vremea în care Homer încetase să mai scrie. Când Ramses veni în vizită la el, poetul nu mai fuma frunze de salvie cu pipa lui mare, făcută dintr-o cochilie de melc: îmbrăcat cu o tunică de lână în ciuda caniculei de afară, el era întins pe un pat, sub lămâiul din fața casei. Capul îi era rezemat pe o pernă moale.

- Maiestate, nu trăgeam nădejde să vă mai văd.
- Ce ți s-a întâmplat?
- Nimic altceva decât bătrânețea grea. Mâna îmi este obosită, inima de asemenea.
- De ce nu ai chemat medicii de la palat?
- Nu sunt bolnav, Maiestate; moartea nu face parte și ea din armonia firii? Hector, pisiul meu negru cu alb m-a părăsit. N-am avut curaj să-mi iau altul.
- Mai ai multe de scris, Homer.

– Am dat tot ce am avut mai bun în mine în *Iliada* și *Odiseea*. Din moment ce a venit ceasul ultimei plecări, de ce să mă opun?

– O să te îngrijim.

– De când domniți, Maiestate?

– De cincisprezece ani.

– Încă nu aveți destulă experiență ca să amăgiți un bătrân care a văzut murind atâția oameni trecând în lumea de dincolo. Moartea s-a strecurat în vinele mele, îmi îngheață sângele și nici un leac nu-i poate sta împotriva. Dar există ceva mai important, mult mai important: strămoșii dumneavoastră au clădit o țară cum nu mai este alta pe pământ, să aveți grijă s-o păstrați așa. Cum merge războiul cu hitiții?

– Acha și-a îndeplinit misiunea: sperăm să semneze un tratat care va pune capăt ostilităților.

– Cât de bine este să părăsești pe timp de pace acest pământ, după ce ai scris atâtea despre război... *Razele strălucitoare ale soarelui se cufundă în ocean*, spune unul dintre eroii mei, *se afundă în pământul roditor și vine noaptea neagră, noaptea tenebroasă după care tânjesc cei învinși*. Astăzi, eu sunt învinsul și mă îndrept către tenebre.

– Voi porunci să ți se construiască un mausoleu măreț.

– Nu, Maiestate... Eu tot grec rămân și, pentru poporul meu, lumea de apoi nu este decât uitare și durere. La vârsta mea, este prea târziu ca să renunț la credințele lui. Chiar dacă acest viitor nu vi se pare deloc fericit, eu sunt pregătit pentru el.

– Înțelepții noștri afirmă că operele marilor scriitori vor dura mai mult decât piramidele.

Homer zâmbi.

– Maiestate, vreți să-mi acordați o ultimă favoare? Apucați-mi mâna dreaptă, cea care a scris... Datorită forței pe care mi-o veți da, voi putea trece mai ușor pragul.

Și poetul se stinse, împăcat.

Homer se odihnea sub un tumul de pământ, nu departe de lămâiul său; în giulgiul în care fusese înfășurat fuseseră puse câte un exemplar din *Iliada* și din *Odiseea* ca și un papyrus în care era descrisă bătălia de la Kadesh. Doar Ramses, Nefertari și Amenî, peste măsură de întristați, fuseseră prezenți la înhumare.

Când suveranul se întoarse în biroul său, Serramanna se prezintă la raport.

– Nici urmă de magul Ofir, Maiestate; fără îndoială, a părăsit Egiptul.

– S-ar fi putut ascunde printre evrei?

– Dacă și-a schimbat înfățișarea și le-a câștigat încrederea, de ce nu?

– Ce spun informatorii tăi?

– De când Moise a fost recunoscut drept conducător al evreilor, tac cu toții.

– Așadar, nu știi dacă se pune la cale ceva.

– Da și nu, Maiestate.

– Vorbește mai limpede, Serramanna.

– Nu poate fi vorba decât despre o revoltă pusă la cale de Moise și de dușmanii Egiptului.

– Moise mi-a cerut o întâlnire între patru ochi.

– Nu i-o acordați, Maiestate!

– De ce te temi?

– Că ar putea încerca să vă ucidă, Maiestate.

– Nu cumva exagerezi cu asemenea temeri?

– Un rebel este în stare de orice.

– Moise îmi este prieten din copilărie.

– Maiestate, el a uitat de mult aceasta.

Soarele de mai inunda biroul lui Ramses, luminat prin trei ferestre mari, una dând spre o curte interioară în care se aflau

în permanență mai multe care de luptă. Ziduri albe, jilț cu spătar înalt pentru suveran și scaune de culoare galben-pai pentru vizitatori, un dulap cu papirusuri și o masă mare formau decorul auster cu care și Sethi, ar fi fost de acord. Sethi, cel a cărui statuie Ramses o contempla deseori.

Și Moise intră.

Înalt, lat în umeri, părul lung, barba stufoasă, cu fața brăzdată de riduri, evreul exprima o maturitate plină de forță.

– la loc, Moise.

– Prefer să rămân în picioare.

– Ce dorești?

– Absența mea din țară a fost îndelungată, dar gândirea mea a devenit mult mai profundă.

– Ai ajuns în felul acesta la înțelepciune?

– Eu am fost instruit în spiritul întregii înțelepciuni a egiptenilor, dar ce poate însemna ea în fața voinței lui Yahwe?

– N-ai renunțat, așadar, la planurile tale nebunești?

– Din contra, i-am convins pe cei mai mulți dintre evrei să mă urmeze. Și, cât de curând, cu toții vor fi alături de mine.

– Îmi amintesc de cuvintele părintelui meu, Sethi: „Faraonul nu trebuie să-l tolereze nici pe rebel, nici pe cel care îndeamnă la răzvrătire. Dacă nu facem așa, ar însemna sfârșitul domniei lui Maat și trecerea la o stare de haos; și aceasta aduce nenorociri pentru toți, fie ei mari sau mici”.

– Legea după care se conduce Egiptul nu-i mai cuprinde și pe evrei.

– Multă vreme cât ei vor trăi pe acest pământ, vor trebui să i se supună.

– Dă voie poporului meu să meargă trei zile prin deșert pentru a-i aduce sacrificii lui Yahwe.

– Motivele de securitate despre care ți-am vorbit mă obligă să-ți dau un răspuns negativ.

Moise își strânse și mai tare în pumn toiagul noduros.

– Un asemenea răspuns nu mă poate mulțumi.

– În numele prieteniei noastre, sunt gata să-ți iert obrăznicia.

– Eu nu uit nici o clipă că mă adresez faraonului, stăpân al celor Două Țări, și nu vreau în nici un caz să nu-i acord respectul cuvenit. Cu toate acestea, poruncile lui Yahwe rămân și ele vor continua să se facă auzite prin vocea mea.

– Dacă tu îi împingi pe evrei la revoltă, mă vei obliga s-o reprim.

– Îmi dau seama și de asta. De aceea, Yahwe se va folosi de alte mijloace. Dacă vei continua să nu le dai evreilor libertatea pe care ei o cer, Dumnezeu va lovi Egiptul cu niște rele îngrozitoare.

– Crezi că mă poți speria?

– Eu îmi voi susține cauza în fața demnitarilor tăi și a poporului tău și puterea nesfârșită a lui Yahwe îi va convinge.

– Egiptul nu are de ce să se teamă de tine, Moise.

Cât de frumoasă era Nefertari! Atunci când ea conducea ritualurile de inaugurare a unei noi capele destinate îndepărtatei zeițe, Ramses o admira din tot sufletul.

Ea, întruchiparea iubirii, cea al cărei glas aducea bucuria în suflet și nu scotea nici un cuvânt în van, ea care își răspândea prin tot palatul parfumul și grația, ea care știa să vadă binele și răul fără a le amesteca, devenise suverana adorată a celor Două Țări. Purtând un colier din aur cu șase rânduri și o coroană peste care se înălțau două pene mari, părea să aparțină aceluși univers al zeitelor în care frumusețea și tinerețea nu luau sfârșit niciodată.

În privirea mamei sale, Tuya, Ramses desluși o anume fericire: aceea de a vedea că regina care o moștenește era demnă de Egipt. Contribuția sa discretă, dar eficientă îi

permisese lui Nefertari să înflorească din ce în ce mai mult și să găsească adevărata cale prin care putea ajunge o mare suverană.

Ritualul fu urmat de o recepție dată în cinstea reginei-mamă. Fiecare curtean ținu s-o omagieze pe Tuya care asculta resemnată obișnuitele platitudini. Diplomatul Meba reuși să se apropie și el de regina-mamă și de faraon; cu un surâs până la urechi, el îi adresă laude banale văduvei lui Sethi.

– Am impresia că nu muncești destul la ministerul de Externe, îl întrerupse Ramses; în absența lui Acha, trebuia ca tu să ai o corespondență mai bogată cu aliații noștri.

– Maiestate, cantitatea și calitatea tributurilor pe care ei vi le promet sunt excepționale! Aș vrea să vă asigur că am negociat la un preț foarte înalt susținerea lor de către Egipt. Numeroși ambasadori cer să fie primiți pentru a aduce omagii Maiestății voastre, căci prestigiul unui faraon nu a fost niciodată atât de strălucitor!

– Nu mai ai nimic altceva să-mi spui?

– Ba da, Maiestate: Acha m-a anunțat de curând că se va întoarce cât de repede la Pi-Ramses. Mă gândesc să organizez o frumoasă recepție pentru a-i sărbători întoarcerea în țară.

– Mesajul său spune ceva despre motivele acestei călătorii?

– Nu, Maiestate.

Regele și regina-mamă se îndepărtară.

– Pacea este pe cale să fie încheiată, Ramses?

– Dacă Acha i-a trimis un mesaj necifrat lui Meba și a părăsit pe neașteptate Hatti, n-a făcut acest lucru doar ca să-mi aducă o veste bună.

După zece discuții prelungite cu Uri-Teșub, Ramses aflate totul despre armata hitită, despre strategiile sale preferate, despre felul în care era înarmată, despre puterea și slăbiciunile ei. Generalul demis se arătase foarte cooperant, pe măsura dorinței sălbatice de a-i face un rău cât mai mare lui Hattușil. În schimbul informațiilor pe care le oferea, Uri-Teșub avea la dispoziție o vilă, doi servitori sirieni, o hrană căreia îi apreciasse imediat gustul și se afla sub o severă supraveghere polițienească.

Ramses află abia acum amănunte despre puterea și cruzimea monstrului pe care-l înfruntase cu elanul tinereții. Fără protecția lui Amon și a lui Sethi, imprudența sa ar fi dus la un dezastru al țării. Deși slăbită, Hatti rămânea o putere militară de temut. O alianță, fie ea chiar temporară, între Egipt și Hatti ar fi dus la o pace durabilă în întreaga regiune, căci nici un popor n-ar fi îndrăznit să atace o asemenea forță.

Ramses discuta toate lucruri cu Nefertari, la umbra unui sicomor, când Ameni veni găfâind să-i anunțe sosirea lui Acha.

Lunga perioadă de absență din țară a șefului diplomației egiptene nu-l schimbase deloc. După figura prelungă, trăsăturile fine, mustăcioara bine îngrijită, ochii scăpărând de

inteligență, mâinile delicate s-ar fi putut crede că era disprețuitor și distant și că trecea prin viață cu o ironie de netulburat.

Acha se înclină în fața perechii regale.

– Maiestățile voastre să mă ierte, dar n-am avut timp să fac o baie, să mă las masat și parfumat... Am îndrăznit să apar aici ca un nomad soios, dar mesajul pe care-l aduc este prea urgent pentru a-l sacrifica de dragul confortului meu.

– O să amânăm, deci, felicitările pentru mai târziu, spuse Ramses zâmbindu-i, cu toate că întoarcerea ta înseamnă una dintre acele bucurii pe care nu le uiți toată viața.

– În halul în care arăt, să apar astfel în fața regelui meu seamănă cumva cu o crimă de lezmajestate. Ramses, cât de frumos este Egiptul! Doar un călător experimentat este în stare să-i aprecieze rafinamentul.

– N-ai dreptate, îl contrazise Ameni; călătoria tulbură spiritul. În schimb, a nu-ți părăsi nici o clipă biroul și a privi pe fereastră fiecare anotimp îți permite să guști fericirea de a trăi aici.

– Haideți să lăsăm cearta pe mai târziu, îi potoli Ramses; ai fost expulzat din Hatti, Acha?

– Nu, dar împăratul Hattușil ținea neapărat ca pretențiile lui să fie comunicate de gura ambasadorului la urechea Faraonului.

– Vii să-mi anunți începerea dezbaterilor care vor duce la încheierea păcii?

– Mi-aș fi dorit cel mai mult să fi fost vorba despre așa ceva... Din nefericire, îți aduc un ultimatum.

– Hattușil este și el războinic, la fel ca Uri-Teșub?

– Hattușil este de acord că, printr-o pace cu Egiptul, ar înlătura amenințarea asiriană, dar dificultatea este chiar Uri-Teșub.

– Manevra ta a fost grozavă! Datorită ei, am aflat totul despre armata hitită.

– Un lucru foarte folositor în caz de conflict, sunt de acord; dacă noi nu i-l predăm pe Uri-Teșub, Hattușil va continua războiul.

– Uri Teșub este oaspetele nostru.

– Hattușil vrea să-i vadă cadavrul arzând pe rug.

– I-am acordat azil politic fiului lui Muwattalis și nu-mi voi lua cuvântul înapoi. Dacă aș face așa ceva, Maat ar înceta să mai domnească asupra Egiptului pentru a face loc minciunii și lașității.

– Tocmai asta i-am spus și eu lui Hattușil, dar el nu-și va schimba poziția: ori Uri-Teșub este extrădat și pacea devine posibilă, ori, dacă nu, conflictul continuă.

– Nu-mi voi schimba nici eu poziția: Egiptul nu-și va negocia dreptul de azil, iar Uri-Teșub nu va fi extrădat.

Acha se rezemă de spătarul scund al unui fotoliu.

– Toți anii aceștia pierduți, toate aceste eforturi zădărnice... Este riscul pe care ni l-am asumat și Maiestatea ta are dreptate: mai degrabă un război decât sperjurul. Bine măcar că suntem mai bine informați pentru a lupta împotriva hitiților.

– Mă lasă Faraonul și pe mine să intervin? Întrebă Nefertari.

Vocea blândă și melodioasă a mării soții regale îi încântă pe suveran, pe ambasador și pe scrib.

– În trecut, femeile au fost acelea care au scăpat Egiptul de ocupanți, le aminti Nefertari, și tot femeile au fost acelea care au negociat tratatele de pace cu puterile străine; Tuya însăși a urmat această tradiție, dându-mi și mie un exemplu demn de urmat.

– Ce propui? o întrebă Ramses.

– Îi voi scrie împărătesei Putuhepa; dacă reușesc s-o conving să se intereseze de negocieri, ea nu va reuși să-l convingă la rândul ei pe soțul său să se arate mai puțin intransigent?

– Obstacolul pe care-l reprezintă Uri-Teșub nu poate fi înlăturat, obiectă Acha; fără îndoială, împărăteasa Putuhepa este o femeie deosebit de frumoasă și de inteligentă, preocupată mai mult de grandoearea țării sale decât de interesele proprii. Faptul că regina Egiptului i se adresează chiar ei n-ar trebui s-o lase indiferentă. Și, cum ea are o influență destul de mare asupra lui Hattușil, s-ar putea ca o asemenea intervenție să aibă succes. Eu nu i-aș ascunde marii soții regale cât de dificilă este această acțiune.

– Iertați-mă că trebuie să vă părăsesc acum, spuse Nefertari, dar veți înțelege că voi avea o misiune destul de grea.

Cuprins de admirație și impresionat de spusele reginei, Acha o privi pe când aceasta se îndepărta, grațioasă și strălucitoare.

– Dacă Nefertari reușește să facă o breșă, îi spuse Ramses ambasadorului său, tu te vei întoarce în Hatti. Nu-l voi extrăda niciodată pe Uri-Teșub, dar tu vei obține pacea.

– Îmi ceri imposibilul; tocmai de asta îmi place atât de mult să lucrez pentru tine.

Regele se întoarse către Ameni.

– I-ai comunicat lui Setau să se întoarcă aici cât poate de repede?

– Da, Maiestate.

– Ce s-a întâmplat? întrebă, neliniștit, Acha.

– Moise crede că el este trimisul zeului său unic, acest Yahwe, care i-a poruncit să-i conducă pe evrei în afara Egiptului, îi explică Ameni.

– Vrei să spui... pe toți evreii?

– El este de părere că evreii sunt un popor care are dreptul la independență.

– Dar asta-i o nebunie!

– Nu numai că este imposibil să-l faci pe Moise să devină rațional, dar, mai mult, el devine amenințător.

– Te temi, cumva, de el?

– Mi-e frică, mai ales, că prietenul nostru Moise ar putea deveni un inamic de temut, mărturisi Ramses, și am învățat că nu trebuie să-mi subestimez adversarii; de aceea, prezența lui Setau este neapărat necesară.

– Ce belea, exclamă Acha; Moise era un om puternic și cu simțul dreptății.

– Și acum este tot așa, dar și-a pus aceste calități în slujba unei dogme și a unui adevăr dincolo de care nu mai poate vedea nimic.

– Chiar că mă sperii, Ramses; un asemenea război nu este mai de temut decât o confruntare cu hitiții?

– Ori îl câștigăm, ori, dacă nu, vom pieri.

Setau își puse palmele late pe umerii plăpânzi ai lui Kha.

– Pe toți șerpii din lume, aproape că te-ai făcut un adevărat bărbat!

Între cele două ființe, contrastul era perfect vizibil. Kha, fiul cel mare al lui Ramses, era un tânăr scrib palid la față și cu o statură fragilă; Setau, îndesat, viguros, cu pielea mată, mușchi proeminenți, țeasta pătrată, nebărbierit, purtând o tunică din piele de antilopă cu o mulțime de buzunare; pe scurt, o alură de aventurier și de căutător de aur.

Văzându-i împreună pe cei doi, nimeni n-ar fi îndrăznit să-și imagineze că ar fi putut exista vreo legătură de prietenie între ei. Cu toate acestea, Kha îl considera pe Setau drept maestrul care-l inițiasse în cunoașterea lucrurilor invizibile, în timp ce Setau vedea în Kha o ființă de excepție, capabilă să pătrundă până în esența misterelor.

– Mă tem să nu fi făcut prea multe prostii cât timp am lipsit eu, spuse Setau.

Kha zâmbi.

– Ei bine... sper, totuși, că nu te-am făcut de rușine.

– Tu... chiar ai avut parte de o promovare?

– Îndeplinesc și eu acum câteva ritualuri la templu, este adevărat... Dar n-am avut de ales. Și, de fapt, sunt foarte fericit pentru asta.

– Te felicit, măi băiete! Dar, spune-mi... Nu-ți mai văd nici amuleta atârnată la gât și nici panglica de la încheietura mâinii.

– Le-am scos atunci când am fost chemat pentru ritualul de purificare de la templu și nu le-am mai găsit după aceea. Din moment ce te-ai întors, nu mai există nici o primejdie, cu atât mai mult cu cât, până acum, am beneficiat de puterea magică a ritualurilor.

– Va trebui, totuși, să porți niște amulete.

– Tu porți așa ceva, Setau?

– Eu am, într-adevăr, pielea mea de antilopă.

O săgeată se înfipse drept în mijlocul țintei, spre admirația celor doi bărbați care se aflau la câțiva pași de locul în care se antrenau arcașii de elită. În locul acela le dăduse întâlnire faraonul.

– Ramses este la fel de bun țintaș, observă Setau.

Kha îl privi pe tatăl său când acesta puse jos arcul pe care-l folosisese în bătălia de la Kadesh. Statura regelui părea în clipele acelea să reprezinte, prin simpla sa prezență, autoritatea supremă.

Kha se înclină în fața acelei ființe care îi era mult mai mult decât părinte.

– De ce ne-am întâlnit aici? întrebă Setau.

– Pentru că fiul meu și cu tine mă veți ajuta să duc o luptă și vreau ca ea să fie dreaptă.

Kha răspunse fără ezitare.

– Mă tem că nu sunt prea priceput la așa ceva.

– Liniștește-te, fiule; armele cu care va trebui să lupți sunt spiritul și magia.

- Fac parte dintre slujitorii templului lui Amon și...
- În unanimitate, preoții te-au ales ca șef al comunității lor.
- Dar... nu am încă douăzeci de ani!
- Ce importanță are vârsta; oricum, am respins propunerea lor.

Kha răsuflă ușurat.

– Am primit o veste proastă, le destăinui Ramses: la Memphis, marele preot al lui Ptah este pe moarte. Pe tine, fiul meu, te-am ales ca să-i iei locul.

– Eu, mare preot al lui Ptah... Dar, asta este...

– Este dorința mea. În această calitate, tu vei face parte dintre notabilitățile în fața cărora dorește să se prezinte Moise.

– Ce-a mai inventat? vru să afle Setau.

– Pentru că am refuzat să-i las pe evrei să plece la întâmplare prin deșert, Moise amenință Egiptul că va fi pedepsit de zeul său. Crezi că noul mare preot al lui Ptah și cel mai bun dintre magicienii mei nu vor fi în stare să risipească această iluzie a lui?

Însoțit de Aaron, Moise se prezintă la ușa de intrare a sălii de audiențe a palatului din Pi-Ramses, aflată sub supravegherea lui Serramanna și a gărzii de onoare. Când evreul trecu prin fața lui, sardul îi aruncă o privire furioasă; în locul regelui, el ar fi poruncit ca acest rebel să fie aruncat într-o temniță de sub pământ sau, chiar și mai bine, l-ar fi azvârlit în plin deșert. Fostul pirat se baza pe instinctul său: Moise asta nu avea altceva de gând decât să-i facă rău lui Ramses.

Înaintând prin mijlocul sălii, printre cele două șiruri de coloane, conducătorul și purtătorul de cuvânt al poporului evreu constată, nu fără plăcere, că se adunaseră foarte mulți oameni în sală.

În dreapta regelui, fiul său, Kha, îmbrăcat într-o piele de panteră împodobită cu stele de aur. În ciuda vârstei sale fragede, Kha ocupa o funcție foarte înaltă; având în vedere deschiderea spirituală și vastitatea cunoștințelor sale, nici un preot nu contestase această hotărâre a faraonului. Trebuia acum ca fiul cel mare al Faraonului să-și demonstreze calitățile primind mesajul zeilor pentru a-l transcrie în hieroglife; comportarea sa avea să se afle în centrul atenției, din moment ce el trebuia să continue tradiția din vremea piramidelor, acea epocă de aur în cursul căreia se închegaseră valorile creatoare ale civilizației egiptene.

Numirea băiatului în această funcție îl uimise pe Moise; dar, văzându-l pe Kha mai de aproape, își dădu seama că hotărârea și maturitatea tânărului erau ieșite din comun. Și nu mai avu nici o îndoială că el urma să-i fie un adversar de temut.

Și ce să mai zică de personajul aflat în stânga faraonului? Era Setau, împlânzitorul de șerpi, un adevărat șef al magicienilor din regat! Setau era, la fel ca și Ramses, unul dintre colegii de universitate ai lui Moise, ca și Amenî, așezat ceva mai în spate și gata deja să noteze ceea ce era mai important în timpul dezbaterilor.

Moise nu voia să-și mai aducă aminte de anii aceia în timpul cărora muncise pentru măreția Egiptului. Trecutul său era mort din ziua în care Yahwe îi încredințase acea misiune și el nu mai avea astfel dreptul să se mai gândească la clipele pierdute pentru totdeauna.

Moise și Aaron se opriră la capătul treptelor ce duceau la estrada pe care luaseră loc faraonul și demnitarii săi.

– Ce subiect doriți să dezbateți în fața acestei curți? întrebă Amenî.

– Nu am intenția să dezbat ceva, răspunse Moise, ci de a cere ceea ce trebuie, conform voinței lui Yahwe; Faraonul să-mi permită să părăsesc Egiptul în fruntea poporului meu.

– Permisivitatea aceasta v-a fost refuzată din motive de securitate publică.

– Refuzul acesta este o jignire adusă lui Yahwe.

– Yahwe nu domnește asupra Egiptului, după câte știu eu.

– Totuși, mânia Sa va fi înspăimântătoare! Dumnezeu mă apără și El va săvârși minuni care-i vor adevăra puterea.

– Eu te-am cunoscut bine, Moise, noi am fost cândva prieteni; în timpul școlii, tu nu aveai asemenea iluzii.

– Tu ești un scrib egiptean, Amenî, iar eu, conducătorul poporului evreu. Chiar Yahwe este acela care mi-a vorbit și eu o pot mărturisi!

Aaron își aruncă toiagul pe jos, Moise își aținti asupra lui o privire de o intensitate deosebită. Nodurile de lemn se însuflețiră, toiagul se ondulă și se transformă într-un șarpe.

Înspăimântați, mai mulți curteni se dădură înapoi; șarpele înaintă către Ramses care nu avu nici un gest de teamă. Setau sări de la locul său și apucă de coadă reptila.

Numeroase exclamații însoțiră gestul său și mai multe se auziră atunci când șarpele din mâna lui Setau se transformă din nou în toiag.

– Eu însumi l-am învățat pe Moise această figură magică în haremul de la Mer-Our, cu mult timp în urmă; este nevoie de ceva mai de soi pentru a-i impresiona pe consilierii faraonului și curtea Egiptului.

Moise și Setau se fulgerară din priviri. Între cei doi bărbați, orice legătură de prietenie dispăruse.

– Peste o săptămână, prezise profetul, o altă minune va umple poporul de uimire!

În prezența lui Străjer care dormea la umbra unei tufe de cătină, Nefertari făcea baie goală în bazinul cel mai apropiat de palat. Apa era întotdeauna curată datorită lamelelor de alamă fixate peste pietrele de pe fund, a plantelor care consumau bacteriile și a unui sistem de canalizare prin care se făcea o reîmprospătare continuă a apei; în plus, un specialist în aceste probleme arunca în apă, la intervale regulate, un praf din săruri de cupru.

Către asfințit, căldura devenea greu de suportat; înainte de a-și începe programul de audiențe, regina gusta din plin aceste clipe atât de plăcute în care corpul, destins și mângâiat de micile valuri, lăsa liberă gândirea să zboare ca o egretă. Înotând, Nefertari se gândea la cuvintele, uneori de îmbărbătare, alteori severe, pe care trebuia să le adreseze celor ce veneau în audiență cu cereri întotdeauna mai urgente decât ale celorlalți.

În vremea aceasta, îmbrăcată într-o rochie cu bretele, lăsându-i sânii goi, cu părul despletit, Iset înainta fără să facă nici un zgomot către bazin. Ea, cea pe care lumea o considerase, totuși, „cea frumoasă”, se simțea ca o femeie oarecare în timp ce o admira pe Nefertari. Fiecare gest al reginei era de o puritate incomparabilă și fiecare atitudine a sa părea să se nască de sub pensula unui artist genial care ar fi știut să redea frumusețea perfectă prin corpul unei femei.

După ce șovăise vreme îndelungată și avusese o ultimă întâlnire cu Dolenta, la fel de insistentă ca întotdeauna, Iset luase o hotărâre definitivă.

De data aceasta, avea să acționeze.

Îndepărtând din minte orice urmă de teamă care risca să o împiedice, Iset mai făcu un pas către bazin. Să acționeze... Nu trebuia să se mai abată de la ceea ce trebuia să facă.

Nefertari o observă pe Iset.

– Vino să te scalzi cu mine!

– Nu mă simt bine, Maiestate.

Regina înotă rapid până la marginea bazinului și ieși din apă pe o scară din piatră.

– Ce te doare? Ești bolnavă?

– Habar n-am...

– Merenptah îți dă bătaie de cap?

– Nu, se poartă minunat și vigoarea sa mă uimește în fiecare zi.

– Întinde-te pe lespezile astea, alături de mine.

– Iertați-mă, soarele îmi face rău.

Trupul lui Nefertari îi încânta pe cei care aveau privilegiul să-l vadă; nu se asemana el cu cel al zeiței Apusului, al cărei surâs ilumina lumea de dincolo și de pe pământ? Lungită pe spate, cu brațele întinse în lungul corpului, cu ochii închiși, ea era în același timp aproape și inaccesibilă.

– De ce ești atât de tulburată, Iset?

Soția secundară a lui Ramses fu cuprinsă din nou de îndoieli; trebuia să continue sau s-o ia la fugă, chiar dacă avea să fie considerată nebună? Din fericire, Nefertari nu o privea. Nu, ocazia era prea frumoasă. Iset nu trebuia s-o scape.

– Maiestate... Maiestate, eu voiam...

Iset cea frumoasă îngenunche lângă fața lui Nefertari; regina rămase nemișcată, scăldată în lumină.

– Maiestate, am vrut să vă omor.

– Nu te cred, Iset.

– Trebuia să vă mărturisesc asta... Povara aceasta devenea insuportabilă. Acum, știți.

Regina deschise ochii, se ridică în capul oaselor și apucă mâna lui Iset cea frumoasă.

– Cine a încercat să facă din tine o criminală?

– Am crezut că nu-l iubiți pe Ramses și că numai ambiția vă conducea în viață. Eram oarbă și proastă! Cum de-am putut pleca urechea la asemenea calomnii demne de tot disprețul?

– Fiecare om traversează perioade de slăbiciune, Iset; răul încearcă atunci să pună stăpânire pe conștiință și să distrugă sufletul. Tu ai rezistat la acest asalt îngrozitor, nu acesta este cel mai important lucru?

– Mi-e rușine de mine însămi, așa de rușine... Când veți hotărî să mă trimiteți în fața unui tribunal, voi primi fără murmur condamnarea.

– Cine ți-a spus asemenea minciuni pe seama mea?

– Eu voiam să-mi mărturisesc greșeala, Maiestate, nu să joc rolul unei trădătoare.

– Încercând să mă distrugă pe mine, sperau să-l atingă pe Ramses: ești datoră să-mi spui adevărul, Iset, dacă îl iubești pe rege.

– Nu mă... nu mă urâți?

– Tu nu ești nici ambițioasă, nici intrigantă, și ai curajul să-ți recunoști greșelile; nu numai că nu te urăsc, dar chiar te prețuiesc.

Iset plânse și vorbi din belșug, descărcându-și sufletul.

Pe malul Nilului, Moise adunase mii de evrei, însoțiți de tot atâția curioși veniți de prin toate cartierele capitalei. După zgomotul care se putea auzi, zeul războinic al evreilor era pe cale să mai săvârșească o mare minune, dovedind că el era mai puternic decât toți zeii Egiptului împreună. Nu trebuia ca faraonul să satisfacă toate cerințele profetului?

Contrar părerii lui Amen și a lui Serramanna, Ramses hotărâse să-l lase în pace. Dacă ar fi trimis armata și poliția ca să-i împrăstie pe cei care se adunaseră, ar fi fost o măsură nepotrivită; nici Moise, nici evreii nu tulburau ordinea publică, iar vânzătorii ambulanți erau fericiți că aveau o asemenea abundență de clienți din rândul acestei mulțimi care se îmbulzea.

De pe terasa palatului său, Faraonul privea fluviul pe malul căruia se adunaseră nenumărați oameni cuprinși de nerăbdare; dar se gândea mai ales la înspăimântătoarele dezvăluiri pe care tocmai i le făcuse Nefertari.

– Mai ai vreo îndoială?

– Nu, Ramses; Iset era sinceră.

– Trebuia s-o pedepsesc cu toată asprimea.

– Te rog să fii indulgent, doar dragostea a făcut-o să nu comită o faptă oribilă. Dar ireparabilul nu s-a produs și, datorită ei, știm acum că sora ta, Dolenta, te urăște într-un asemenea hal încât poate ajunge chiar la crimă.

– Speram ca ea să învingă demonii care i-au ros sufletul timp de atâția ani... Dar m-am înșelat. Ea niciodată n-o să se schimbe.

– O vei aduce pe Dolenta în fața justiției?

– Va nega și o va acuza pe Iset cea frumoasă că a scornit totul; procesul riscă să se transforme într-un scandal.

– Instigatoarea la crimă va rămâne nepedepsită?

– Nu, Nefertari; Dolenta s-a servit de Iset, noi ne vom servi de Dolenta.

Pe malul fluviului, mulțimea se agita și se auzeau strigăte puternice.

Moise își aruncă toiagul în apele Nilului și acestea se colorară ușor în roșu.

Profetul luă într-o cupă puțină apă și o răspândi pe mal.

– Sunteți cu toții martori la această minune! Prin voința lui Yahwe, apele Nilului s-au preschimbato în sânge... Și, dacă dorința lui nu va fi îndeplinită, sângele acesta se va răspândi în toate canalele țării și toți peștii vor muri.

La rândul său, Kha luă și el din apa aceea de o culoare neobișnuită, cu miros ușor acru.

– Nimic de acest fel nu se va întâmpla, Moise; ceea ce ai prezis tu nu este decât valul roșu al revărsării Nilului. Timp de câteva zile, apa aceasta nu se poate bea și nu trebuie mâncați nici peștii. Este, într-adevăr o minune, i-o datorăm, însă, naturii și acestea sunt regulile pe care trebuie să le respectăm ca să nu avem nimic de suferit.

Tânărul și gingașul Kha nu se arăta deloc impresionat de uriașul Moise. Evreul încercă să-și stăpânească furia.

– Astea sunt doar niște vorbe frumoase, dar cum îți explici că doar toiagul meu a provocat apariția apei însângerate?

– Cine îi contestă lui Moise calitatea de profet? Tu ai știut de transformarea apelor, forța cu care ele veneau dinspre sud și ziua în care valul roșu va ajunge și aici. Tu cunoști țara aceasta la fel de bine ca mine, nici unul dintre secretele ei nu-ți scapă.

– Până în prezent, tună Moise, Yahwe s-a mulțumit doar cu avertismente! Pentru că Egiptul continuă să se îndoiască de puterea Lui, va suferi de alte plăgi, mult mai dureroase.

Acha se duse el însuși cu scrisoarea la marea soție regală care discuta cu Ramses despre administrarea hambarelor de grâu.

– Iată răspunsul pe care-l așteptați, Maiestate; vine de la împărăteasa Putuhepa în persoană. Sper că nu veți fi dezamăgită de ceea ce scrie acolo.

Tăblița din lemn, învelită într-o țesătură de preț, purta sigiliul Putuhepei.

– Vrei să ne-o citești, Acha? Pe de o parte, cunoști foarte bine limba hitită; pe de altă parte, ești familiarizat cu informațiile care provin de la Hattușas.

Șeful diplomației egiptene făcu întocmai.

Surorii mele, regina Nefertari, soția soarelui, Ramses cel Mare.

Cum se simte sora mea, familia sa este sănătoasă, cailor săi sunt frumoși și puternici? În Hatti, a sosit primăvara. În Egipt, veți avea parte de o revărsare bună?

Am primit cu plăcere scrisoarea surorii mele Nefertari și am citit-o cu cea mai mare atenție. Împăratul Hattușil este foarte nedumerit de prezența nemernicului de Uri-Teșub la Pi-Ramses. Uri-Teșub este un om rău, violent și laș. Ar merita să fie extrădat și adus înapoi la Hattușas ca să fie judecat aici. Împăratul Hattușil este de neînduplecat în această privință.

Dar pacea dintre țările noastre nu este un ideal atât de important încât să merite anumite sacrificii? Desigur, nu putem ajunge la un compromis în privința lui Uri-Teșub și împăratul cere, pe bună dreptate, ca el să fie extrădat. Cu toate acestea, eu am insistat pe lângă el pentru ca el să recunoască corectitudinea faraonului care-și respectă cuvântul dat. Ce încredere am putea avea într-un suveran care și nu și-ar respecta promisiunile?

Așadar, deși cazul trădătorului Uri-Teșub nu poate fi pus în discuție, de ce n-am putea să-l considerăm rezolvat, pentru a putea progresa în direcția încheierii unui tratat de non-agresiune? Întocmirea unui asemenea document ar lua destul de mult timp, așa că ar fi înțelept să începem discuțiile.

Regina Egiptului, sora mea, gândește și ea la fel ca mine? Dacă este așa, ar fi bine să ne trimită cât mai repede un diplomat de rang înalt care să se bucure de toată încrederea Faraonului. Aș sugera numele lui Acha.

Surorii mele, reginei Nefertari, împreună cu prietenia mea.

– Suntem obligați să refuzăm această propunere, spuse cu regret Ramses.

– De ce s-o respingem? se revoltă Acha.

– Pentru că este o cursă ca să se răzbune pe noi. Împăratul nu te va ierta pentru că l-ai scos pe Uri-Teșub din Hatti. Dacă te duci acolo, n-o să te mai întorci viu.

– Eu interpretez într-un alt fel această scrisoare, Maiestate. Regina Nefertari a știut să găsească niște argumente convingătoare, împărăteasa Putuhepa își afirmă dorința de pace. Dată fiind influența pe care o are asupra împăratului, acesta este un pas decisiv!

– Are dreptate Acha, aprecie Nefertari; sora mea, Putuhepa, a înțeles perfect sensul mesajului pe care i l-am trimis. Să nu mai vorbim despre Uri-Teșub și să ne apucăm

de negocierile pentru pregătirea unui tratat de pace, atât în formă, cât și în conținut.

– Uri-Teșub nu este o iluzie! obiectă Ramses.

– Trebuie să explic mai bine poziția mea și cea a surorii mele Putuhepa? Hattușil cere extrădarea lui Uri-Teșub, Ramses îl refuză. Fiecare rămâne ferm și de neclintit, în timp ce negocierile merg înainte. Asta nu-i ceea ce se cheamă că ești... diplomat?

– Eu am încredere în Putuhepa, adăugă Acha.

– Dacă regina se aliază cu tine, cum aș putea să mai rezist? O să trimitem așadar un diplomat, însă nu vei fi tu acela.

– Imposibil, Maiestate. Este clar că dorințele împărătesei sunt ca niște ordine. Și cine cunoaște Hatti și pe partenerii noștri de discuție la fel de bine ca mine?

– Ești în stare, Acha, să-ți asumi asemenea riscuri?

– Dacă lăsăm să ne scape o asemenea ocazie ar fi o adevărată crimă; toate forțele noastre trebuie să îndrepte în această direcție. Atingerea imposibilului... nu acesta este caracteristica întregii tale domnii?

– Rareori te-am văzut atât de entuziast.

– Sunt atât de dornic de plăcere și de plăceri și războiul nu este potrivit pentru așa ceva.

– Eu nu l-aș începe cu nici un chip; în nici un caz, Egiptul nu va ieși în pierdere

– Eu prevedeam unele dificultăți de felul acesta, dar ele fac parte din meseria mea. O să lucrăm câteva zile la rând ca să punem la punct un proiect suficient de bun, îmi voi vizita niște prieteni tare dragi, apoi voi pleca spre Hatti. Și voi reuși, pentru că tu mi-o ceri.

Mai întâi, ea făcu un salt surprinzător; după aceea, se opri din nou la cel mult un metru de Setau care, așezat pe

mal, urmărea cu satisfacție modificarea apei Nilului, devenită din nou tocmai bună de băut.

O a doua, apoi a treia, subțire, jucăușă, cu degradeuri de verde: broaște frumoase ieșiră din mîlul pe care fluviul îl aducea pe pămîntul Egiptului ca să-i asigure fertilitatea și a da de mâncare poporului egiptean.

În fruntea unui lung cortegiu, Aaron întinse toiagul deasupra apei Nilului și spuse cu o voce puternică:

– Pentru că Faraonul refuză să lase evreii să iasă din Egipt, iată, după apa preschimbată în sânge, cea de-a doua plagă pe care o trimite Yahwe asupra tiranului: broaște, mii de broaște, milioane de broaște care se vor strecura peste tot, în ateliere, în case, în camerele celor bogați!

Setau se întoarse mergând liniștit la laboratorul său în care Lotus pregătea noi leacuri din veninul superbilor cobre capturate la Abu Simbel de unde soseau vești liniștitoare; șantierul avansa fără nici un răgaz. Specialistul în șerpi și soția sa abia așteptau să se întoarcă acolo, de îndată ce Ramses le-ar fi permis acest lucru.

Setau zâmbi. Nici el, nici Kha nu vor fi nevoiți să lupte împotriva lui Aaron și a acelei plăgi; ajutorul lui Moise ar fi trebuit să ceară sfatul șefului său înainte de a anunța un blestem care n-ar fi speriat pe nici un egiptean. În această perioadă a anului, înmulțirea broaștelor nu era ceva ieșit din comun și, mai mult, ea era considerată de popor ca fiind un semn bun. În scrierile hieroglifice, semnul broaștei servea la scrierea cifrei „o sută de mii”, deci o înmulțire aproape incalculabilă, în raport cu abundența pe care o aducea revărsarea Nilului.

Observând metamorfozele acestui batracian, preoții din primele dinastii văzuseră schimbările permanente din viața acestui animal; astfel încât broasca, în conștiința populară, devenise în același timp simbolul unei nașteri fericite, la

capătul numeroaselor etape, pornind de la embrion pentru a ajunge la copil, și cel al veșniciei care rezista de-a lungul și dincolo de timp.

Încă de a doua zi, Kha puse să fie distribuite gratuit amulete de faianță, reprezentând niște broaște. Mulțumită de acest dar neașteptat, populația capitalei aclamă strigând numele lui Ramses și fură recunoscători lui Aaron și evreilor; datorită lor, mulți oameni modești se bucurau să aibă în casă un obiect de preț.

Acha revăzu pentru ultima oară proiectul de tratat pe care-l elaborase împreună cu perechea regală; fusese nevoie să muncească pe brânci mai mult de o lună pentru a cântări fiecare cuvânt și revizuirea de către Nefertari fusese unul dintre cele mai utile momente. Așa cum prevăzuse șeful diplomației egiptene, cerințele faraonului făceau ca negocierea să devină foarte dificilă; cu toate acestea, Ramses nu tratase Hatti ca pe un învins, ci, mai degrabă, ca pe un partener care găsea multe avantaje în acest acord. Dacă Putuhepa dorea cu adevărat pacea, se putea ajunge în cele din urmă la un rezultat convenabil pentru ambele țări.

Ameni aduse un papirus excepțional, de culoarea ambrei, pe care Ramses în persoană avea să scrie ceea ce avea de propus.

– Locuitorii din cartierul de sud mi-au trimis o plângere: sunt invadați de țăntari.

– În acest anotimp, ei se înmulțesc atunci când regulile de igienă nu sunt respectate cu strictețe. Au uitat cumva să asaneze vreo baltă?

– După spusele lui Aaron, Maiestate, aceasta ar fi a treia plagă trimisă de Yahwe asupra Egiptului. Discipolul lui Moise a lovit cu toiagul său praful de pe jos pentru ca el să se transforme în țăntari; poate vezi tu aici mâna vreunui zeu care ne pedepsește.

– Prietenul nostru Moise a fost dintotdeauna un tip încăpățânat, le aminti Acha.

– Trimite imediat serviciul de dezinfectie în cartierul de sud, îi ordonă Ramses lui Ameni, și scapă-i pe oameni de necazul ăsta.

Revărsarea abundentă promitea un viitor fericit. Ramses îndeplini ritualurile zorilor de zi în templul lui Amon și-și îngădui o plimbare pe debarcader, însoțit de Voinic, înainte de a se întoarce la palat pentru a scrie pentru Hattușil un mesaj care să-i fie înmănat împreună cu propunerile de pace.

În scurt timp, toiagul lui Moise lovi pavajul drumului. Uriașul leu își aținti privirile asupra evreului dar nu scoase nici un sunet.

– Lasă-mi poporul să plece, Ramses, pentru a-i putea oferi lui Yahwe ritualurile pe care El le așteaptă de la noi.

– Nu ne-am spus totul, Moise?

– Minunile și plăgile ți-au dezvăluit voința lui Yahwe.

– Oare chiar prietenul meu să fie acela care rostește asemenea cuvinte ciudate?

– Nu mai există nici un prieten! Eu sunt trimisul lui Yahwe, tu ești un faraon nemilos.

– Cum să te vindec de orbirea aceasta a ta?

– Tu ești cel orb!

– Urmează-ți calea, Moise; eu voi merge pe a mea, orice s-ar întâmpla.

– Fă-mi o favoare: vino să vezi turmele fraților mei evrei.

Voinic, Serramanna și o escortă de mercenari asigurară protecția suveranului. Moise adunase turmele evreilor la vreo zece kilometri distanță de capitală, pe niște terenuri mocirloase. În jurul animalelor, mii de tăuni nu le dădeau deloc pace și le provocau mugete de durere.

– Iată cea de-a patra plagă poruncită de Yahwe, îi dezvălui Moise; va fi de ajuns să răspândesc aceste animale și tăunii se vor năpusti asupra capitalei tale.

– Cam slabă strategie... Chiar era nevoie să îți bieteze animale într-o asemenea stare de mizerie și să le faci să sufere?

– Noi trebuie să-i sacrificăm lui Yahwe berbeci, vaci și alte animale pe care egiptenii le consideră binecuvântate. Dacă noi ne săvârșim ritualurile în țara ta, țăranii se vor supăra pe noi. Lasă-ne să mergem în deșert, sau tăunii vor năvăli asupra supușilor tăi.

– Serramana și un detașament al armatei să te însoțească pe tine, preoții tăi și animalele bolnave, într-un loc din deșert unde vă veți îndeplini ritualurile. Restul turmelor va fi dezinfectat și trimis în locurile de pășunat. Apoi, vă veți întoarce din nou la Pi-Ramses.

– Asta nu-i decât un răgaz, Ramses; mâine vei fi nevoit să le dai voie evreilor să plece din Egipt.

– Trebuie să lovim puternic, aprecie Ofir, mult mai puternic.

– Am reușit să-i aducem sacrificii lui Yahwe în deșert, așa cum ne ceruse el, observă Moise. Ramses a cedat o dată, va ceda și mai târziu.

– Răbdarea sa nu a ajuns la capăt?

– Yahwe ne apără.

– Am o altă idee, Moise, o idee care se va traduce printr-o a cincea plagă care-l va lovi pe Faraon într-un mod mult mai puternic.

– Nu noi hotărâm asemenea lucruri, ci Yahwe.

– N-ar trebui să-i dăm o mână de ajutor? Ramses este un tiran încăpățânat pe care numai semnele venite din altă lume l-ar putea impresiona și l-ar putea face să dea înapoi. Lasă-mă să te ajut.

Moise fu de acord.

Ofir ieși din locuința profetului și merse să-i întâlnească pe complicii săi, Amos și Baduch. Cei doi șefi beduini continuaseră să adune arme în beciurile caselor din cartierul evreu; ei tocmai se întorseseră din Siria de Nord unde luaseră legătura cu niște mesageri hitiți. Magul era nerăbdător să primească informații proaspete și instrucțiuni.

Amos își unsese cu ulei țeasta rasă.

– Împăratul Hattușil este furios, spuse el; pentru că Ramses refuză să-l predea pe Uri-Teșub, el este gata să reia lupta cu Egiptul.

– Minunat! Ce așteaptă de la rețeaua mea?

– Ordinele sunt simple: continuați să întrețineți agitația evreilor în Egipt, organizați tulburări peste tot ca să slăbiți puterea lui Ramses, ajutați-l pe Uri-Teșub să evadeze și aduceți-l la Hattușaş. Sau, dacă nu, ucideți-l.

Degete-Strâmbe era un țăran care ținea ca la ochii din cap la petecul lui de pământ și la mica sa turmă de vaci, cam douăzeci de capete, una mai arătoasă decât alta, sănătoase și blânde, chiar dacă una dintre ele, cea mai bătrână, avea multă personalitate și nu lăsa pe nici un străin să se apropie de ea. Degete-Strâmbe petrecea multe ceasuri tăifăsuind cu vacile sale.

Dimineața, Ruchin, o adevărată poznașă, era aceea care-l trezea lingându-l pe frunte; Degete-Strâmbe încerca în zadar s-o tragă de urechi ca să scape de ea, dar întotdeauna sfârșea prin a se scula.

În dimineața aceea, soarele era deja sus când Degete-Strâmbe ieși din casă.

– Ruchin... Pe unde te-ai ascuns, Ruchin?

După ce se frecă la ochi, somnoros, Degete-Strâmbe făcu câțiva pași și-și văzu vaca pe iarbă, culcată pe-o parte.

– Ce-ai pătit, Ruchin?

Cu limba atârându-i afară din bot, ochii sticloși, burta umflată, frumosul animal trăgea să moară. Ceva mai departe, pe câmp, două vaci muriseră deja.

Cuprins de spaimă, Degete-Strâmbe alergă până în piața din mijlocul satului ca să-l cheme în ajutor pe veterinar. Acesta era deja asaltat de vreo zece alți crescători de animale care pățiseră la fel.

– O molimă! strigă Degete-Strâmbe. Trebuie să anunțăm imediat palatul!

Când Ofir văzu de pe terasa casei sale o ceată de țărani agitați și furioși, înțelese că ordinele sale fuseseră îndeplinite întocmai. Otrăvind câteva zeci de animale, căpeteniile be-
duine Amos și Baduch stârniseră o harababură cumplită.

În mijlocul drumului care ducea la palat, Moise opri întregul alai.

– Sunteți victimele celei de-a cincea plăgi pe care Yahwe o trimite asupra Egiptului! Mâna sa va lovi toate turmele, molima se va răspândi printre toate animalele mici sau mari! Doar animalele poporului meu vor fi cruțate.

Serramanna și mai mulți soldați erau gata să-i oprească pe țărani, când Lotus, călărind un cal negru, sosi în goana mare și se opri lângă stăpânii animalelor moarte.

– Să nu se îngrămădească nimeni, le spuse ea pe un ton calm; nu este vorba despre o epidemie, ci de o otrăvire. Am salvat deja două vaci cu lapte și, cu ajutorul veterinarilor, voi îngriji animalele care mai sunt în viață.

Speranța luă imediat locul disperării. Și, când ministrul Agriculturii îi anunță că Faraonul va înlocui animalele moarte pe cheltuiala statului, liniștea reveni printre țărani.

Mai era suficientă otravă ca Ofir și complicii lui să continue să dea o mână de ajutor lui Moise, de data aceasta fără să-l mai anunțe. Folosind o veche metodă de magie, la porunca lui Yahwe, profetul arunca în aer pumni întregi de funingine strânsă de prin hornuri, pentru ca ea să cadă ca o pulbere pe deasupra oamenilor și animalelor, acoperindu-le de bășici pline cu un lichid străveziu. Spera ca această a șasea plagă să fie atât de înspăimântătoare încât să-l oblige pe Faraon să cedeze.

Ofir mai avusese și o altă idee. Cum puteai să-l impresio-
nezi mai tare pe suveran dacă nu atingându-i pe cei care îi

erau apropiați? Amos cel pleșuv, de nerecunoscut după ce-și pusese o perucă bogată care-i acoperea jumătate din frunte, îi adusese alimente stricate bucătarului care pregătea masa pentru Ameni și funcționarii săi.

Când purtătorul sandalelor regelui aduse dosarele pe care trebuia să i le prezinte în ziua aceea, Ramses observă o mică iritație roșiatică pe obrazul prietenului său.

– Te-ai rănit acolo?

– Nu, dar pata asta începe să mă sâcâie și să mă doară.

– Îl chem imediat pe doctorul Pariamakhu.

Însoțit de o tânără fermecătoare, medicul palatului veni în grabă, gâfâind.

– Vă doare ceva, Maiestate?

– Știi foarte bine, dragă doctore, că eu nu știu ce-i aceea boală. Te rog să fii bun să vezi ce are secretarul meu particular.

Pariamakhu se întoarse către, îi dădu ocol, îi pipăi pielea de pe brațe, îi luă pulsul și puse urechea pe pieptul lui ca să-i asculte plămânii.

– La prima vedere, nimic anormal... Trebuie să mă gândesc ce poate fi.

– Este o ulceratie datorată unor tulburări gastrice, șopti fata cu o voce timidă, n-ar trebui să preparăm un leac pe bază de fructe tăiate mărunț de sicomor, anason, miere, rășină de terebint și de mărar, administrat extern și ca sirop de băut?

Doctorul Pariamakhu își luă un aer plin de importanță.

– Poate că nu-i chiar rea ideea asta... Să încercăm, vom vedea ce se întâmplă. Du-te la laborator, fetițo, și spune să se prepare rețeta asta.

Tânăra se făcu nevăzută după ce, tremurând toată, făcuse o plecăciune în fața regelui.

- Cum o cheamă pe asistenta ta? întrebă Ramses.
 - Neferet, Maiestate; nu-i dați nici o atenție, este doar o începătoare.
 - Pare deja foarte pricepută.
 - N-a făcut decât să repete o formulă învățată de la mine.
- O simplă stagiară, fără nici un viitor.

Ofir căzuse pe gânduri.

Leacurile doctorilor învinseseră mica epidemie de ulceratii și Ramses rămânea tot tare pe poziții. Aaron și Moise îi țineau sub control pe evrei căci, dacă gloata se agita prea tare, Serramanna și poliția ar fi intervenit fără milă.

Peste aceste necazuri mai venise și ruperea oricărei legături cu Dolenta, sora regelui. Fără nici o îndoială, ea dăduse greș. Nefertari era în viață și nu suferea de nimic care i-ar fi putut pune sănătatea în pericol. Simțindu-se amenințată, Dolenta probabil că nu mai îndrăznea să vină, nici măcar noaptea, în cartierul evreiesc, lipsindu-l astfel pe Ofir de informații directe asupra micilor secrete de la curte.

Un asemenea dezavantaj nu-l împiedica pe spionul hitit să ațâțe sentimentul de revoltă al evreilor; printre ei, un nucleu dur, aflat sub comanda directă a lui Moise și a lui Aaron, devenea ca un vârf de lance din ce în ce mai amenințător.

Era greu să organizeze evadarea lui Uri-Teșub. Obligat să locuiască într-o vilă păzită zi și noapte de oamenii lui Serramanna, Uri-Teșub era un personaj terminat și devenea incomod. În loc să înfrunte niște riscuri enorme, cea mai bună soluție ar fi fost să-l facă să dispară pentru a intra cât mai repede în grațiile lui Hattușil. Inteligent, șiret și nemilos, noul împărat se asemena destul de bine cu fratele său, Muwattalis.

Ofir mai avea un aliat a cărui trădare n-o putea bănui nimeni: diplomatul Meba. În ciuda mediocrității sale, el avea să fie acela care îl va ajuta să-l suprima pe Uri-Teșub.

Escorta lui Acha era redusă la minimum, căci șeful diplomației egiptene, contrar celor spuse în fața lui Ramses, aprecia să aibă, în cel mai bun caz, o șansă dintr-o sută să fie bine primit în capitala hitită. În ochii noului împărat, el apărea ca un individ suspect din moment ce-i permisesese lui Uri-Teșub să scape de pedeapsă. Hattușil se va arăta a fi mai degrabă răzbunător decât un adevărat politician? Dacă el se lăsa condus de ură, i-ar fi arestat și, după aceea, executat pe toți membrii misiunii diplomatice, cu Acha în frunte, obligându-l pe Ramses să declanșeze un atac pentru a spăla o asemenea ofensă.

Sigur, Putuhepa se părea că dorește pacea, dar până la ce punct putea ea să se opună soțului ei? Împărăteasa nu s-ar fi mulțumit doar cu un vis; dacă, după o vreme, calea negocierilor se dovedea a fi prea îndrăzneță, ea ar fi adoptat-o pe aceea a războiului.

Un vânt puternic, frecvent pe platourile anatoliene, îi însoți pe Acha și pe însoțitorii săi până la porțile capitalei hitite, al cărei aspect de fortăreață inexpugnabilă i se păru și mai neliniștitor decât la ultimele sale călătorii.

Șeful diplomației egiptene îi înmână unui gradat scrisorile sale de acreditare, așteptă mai bine de un ceas în fața unei uși, până ce i se dădu voie să intre în Hattușaş pe poarta leilor. Contrar speranțelor lui Acha, nu fu condus la palat, ci într-o clădire din piatră cenușie. Acolo îl aștepta o cameră de locuit. Singura fereastră era barată cu drugii groși de fier.

Chiar și pentru o fire optimistă ca a lui, un asemenea loc semăna a închisoare.

Pentru a face față temperamentului hitit era nevoie de mult tact și de noroc, mult noroc; iar Acha nu-și epuizase, oare, rezerva de noroc pe care soarta i-o hărăzise?

Puțin după căderea nopții, un militar cu coif de luptă pe cap și îmbrăcat într-o armură grea, îi ceru să-l urmeze. De data aceasta, o luară pe o străduță care ducea spre acropola pe care se înălța palatul împăratului.

Era clipa adevărului, dacă ea exista cu adevărat în lumea diplomației.

Un foc ardea în șemineul din sala de audiențe, împodobită cu tapiserii. Împărăteasa Putuhepa se încălzea la foc.

– Dacă vrea, ambasadorul Egiptului poate să se așeze lângă mine, în fața focului; s-ar putea ca noaptea să fie răcoroasă.

Acha se așază pe un scaun, la o distanță respectuoasă.

– Mi-au plăcut foarte mult scrisorile reginei Nefertari, declară împărăteasa. Gândirea sa este luminoasă, argumentele sunt convingătoare, intențiile demne de laudă.

– Ar trebui să înțeleg că împăratul acceptă să purtăm negocieri?

– Împăratul și cu mine sperăm să primim niște propuneri concrete.

– Am adus cu mine un text conceput de Ramses și de Nefertari și scris chiar de mâna Faraonului; va servi ca bază pentru discuțiile noastre.

– Aceasta este inițiativa pe care o doream; bineînțeles, Hatti are unele cerințe.

– Sunt aici ca să le aud, cu dorința fermă de a ajunge la o înțelegere.

– Căldura acestor cuvinte este la fel de mângâietoare ca aceea a focului acestuia, Acha. Ai fost, cumva, neliniștit de această primire mai... sobră?

– Nu putea fi prea plăcut, nu-i așa?

– Hattușil a răcit și a stat la pat câteva zile; eu am niște zile foarte încărcate și de aceea a trebuit să te fac să aștepți. Începând de mâine, împăratul va fi în stare să înceapă negocierile.

Nu se făcuse încă ziuă și Ramses mergea către templul lui Amon când, pe neașteptate, Moise apăru în fața lui, barându-i drumul. Regele îl calmă pe omul din gardă care-l însoțea.

– Trebuie să-ți vorbesc, faraonule!

– Spune, dar repede.

– Nu înțelege că, până acum, Yahwe s-a arătat indulgent? Dacă El ar fi vrut, tu și poporul tău ați fi fost nimiciți! El te-a lăsat în viață pentru a arăta oamenilor atotputernicia Sa; El care nu poate avea asemănare. Dă-le voie evreilor să plece din Egipt, dacă nu...

– Dacă nu, ce?

– O a șaptea plagă va aduce suferințe insuportabile țării tale, o grindină atât de strașnică încât va face numeroase victime! Când îmi voi îndrepta toiagul spre cer, se va auzi bubuitul tunetului și se vor vedea fulgerele!

~ – Nu știi că unul dintre cele mai importante temple ale acestui oraș îi este închinat lui Seth, stăpânul furtunilor? El reprezintă mânia cerului și eu voi ști să-l îmblânzesc prin ritualurile potrivite.

– De data aceasta, nu vei mai reuși. Vor muri oameni și animale.

– Dă-te la o parte din calea mea.

În aceeași după-amiază, regele îi consultă pe „preoții orei” care observau cerul, studiau mișcarea astrilor și preziceau starea vremii. Într-adevăr, prevesteau și ei precipitații puternice care ar fi putut distruge în bună măsură recolta de in.

Îndată ce intemperiiile se declanșară, Ramses se închise în sanctuarul lui Seth și rămase singur în fața zeului. Ochii roșii ai impunătoarei statui străluceau ca jăraticul.

Regele nu avea putere să se opună voinței lui Seth și furiei norilor; dar, comunicând cu spiritul lui, el avea să-i mai diminueze din efecte și din durată. Seti îl învățase pe fiul său cum să intre în legătură cu Seth și să-i canalizeze puterea distructivă fără a fi el însuși distrus. Faraonul fu nevoit să facă o adevărată risipă de energie pentru a putea îndura confruntarea, fără să cedeze nici o palmă de teren în fața flăcărilor invizibile ale lui Seth, dar acțiunea lui a fost încununată de succes.

Diplomatul Meba tremura de frică. Deși purta o perucă scurtă și era îmbrăcat cu o mantie groasă, prost croită, se temea că putea fi recunoscut. Dar cine l-ar fi putut identifica în această fabrică de bere din cartierul docurilor în care muncitorii și marinarii veneau să-și potolească setea?

Amos, pleșuvul bărbos, se așează în fața lui.

– Cine... cine te-a trimis?

– Magul. Sunteți chiar...

– Fără nume! Trebuie să-i dai această tăbliță. Ea conține o informație care îl poate interesa.

– Magul dorește să vă ocupați de Uri-Teșub.

– Dar... el se află într-o locuință foarte bine păzită.

– Ordinele precise astea sunt: omorâți-l pe Uri-Teșub.

Dacă nu, vă vom denunța lui Ramses.

Îndoiala începea să-și facă loc în rândul evreilor. Șapte plăgi se abătuseră până acum asupra Egiptului și Faraonul

rămânea ferm pe poziția lui. Când se reuni sfatul bătrânilor, Moise reuși, totuși, să păstreze încrederea lor.

– Ce ai de gând să faci acum?

– Să provoc a opta plagă, atât de îngrozitoare încât egiptenii se vor simți părăsiți de zeii lor.

– Care va fi această plagă?

– Priviți cerul înspre răsărit și o să aflați.

– O să ieșim până la urmă din Egipt?

– Fiți la fel de răbdători la fel cum am fost eu timp de mulți ani și puneți-vă toată nădejdea și credința în Yahwe: el ne va călăuzi către Pământul Făgăduinței.

Pe la miezul nopții, Nefertari se trezi pe neașteptate.

Alături de ea, Ramses avea un somn liniștit. Regina ieși fără nici un zgomot din cameră și făcu câțiva pași pe terasă. Aerul era înmiresmat, orașul liniștit și tăcut, dar neliniștea marii soții regale continua să crească. Viziunea care o tulburase nu dispărea, coșmarul continua să-i asalteze sufletul.

Ramses o îmbrățișă cu multă blândețe.

– Ai visat urât, Nefertari?

– Măcar să fi fost doar asta...

– De ce te temi?

– De o primejdie care vine dinspre est, însoțită de un vânt înspăimântător...

Ramses privi în acea direcție.

Rămase concentrat mult timp, ca și cum ar fi văzut prin tenebre. Spiritul regelui deveni, totodată, și cer și noapte, pornind către capătul pământului, acolo unde iau naștere vânturile.

Ceea ce observă Ramses era atât de îngrozitor încât se îmbracă în mare grabă, trezi personalul administrativ al palatului și trimise să fie chemat Ameni.

Format din milioane, poate din miliarde de lăcuste, uriașul nor venea dinspre est, împins de un vânt puternic. Nu era pentru prima oară când se producea un asemenea atac, dar acesta era de o amploare nemaiîntâlnită.

Datorită intervenției faraonului, țărani din Deltă aprinseră focuri în care aruncau substanțe parfumate care ar fi trebuit să alunge lăcustele; pe unele culturi fuseseră întinse pânze grosolane din in.

Când Moise anunțase că insectele vor devora toți arborii Egiptului și că nu vor mai lăsa să crească fructele, amenințarea se răspândise repede în țară, datorită solilor regali; și toată lumea se bucura că luase fără ezitare măsurile de precauție pe care le recomandase Faraonul.

Pagubele fură minime; toți oamenii își amintiră că lăcusta era una dintre formele simbolice în care sălășluia sufletul Faraonului pentru a ajunge la cer, printr-o săritură uriașă. În număr mic, insectele acestea erau considerate ca fiind inofensive; doar într-un număr imens deveneau de temut.

Perechea regală străbătu într-un car de luptă împrejurimile capitalei și se opri în mai multe sate care se temeau de un nou asalt al lăcustelor; dar Ramses și Nefertari le promisera oamenilor că acest flagel nu va întârzia să dispară.

Așa cum prevăzuse marea soție regală, vântul dinspre est se opri și fu înlocuit de rafale care duseră norul de lăcuste până la regiunea de stufăriș, dincolo de pământurile cultivate.

– Nu sunteți bolnav, îi spuse lui Meba doctorul Pariamakhu, dar va trebui, totuși, să vă odihniți câteva zile.

– Starea asta de slăbiciune...

– Inima este într-o stare excelentă, ficatul este sănătos. Nu vă mai faceți probleme, puteți trăi și o sută de ani!

Meba se prefăcuse bolnav cu speranța că Pariamakhu îi va spune să nu iasă din casă timp de mai multe săptămâni, perioadă în care se putea ca Ofir și complicii săi să fie arestați.

Acest plan copilăresc nu ținuse... Și să-i denunțe el, ar fi însemnat să se denunțe pe el însuși!

Nu-i mai rămânea decât să execute această misiune. Dar cum se putea apropia de Uri-Teșub fără a-l pune în stare de alarmă pe Serramanna și garda sa de elită?

Cea mai bună armă a lui, la urma urmelor, era diplomația. Când îl întâlnește pe sard pe unul dintre coridoarele palatului, Meba îl opri.

– Acha mi-a trimis o scrisoare prin care îmi cere să-l interoghez pe Uri-Teșub și să obțin mărturisirile lui despre administrația hitită, declară Meba. Ceea ce îmi va dezvălui Uri-Teșub trebuie să rămână secret; de aceea, trebuie să discut cu el între patru ochi. Eu voi nota declarațiile sale, le voi sigila și le voi înmâna regelui.

Serramanna păru nedumerit.

– De cât timp aveți nevoie?

– Nu știu.

– Sunteți grăbit?

– Este o misiune urgentă.

– Bine, atunci, să mergem.

Uri-Teșub îl primi pe diplomat cu neîncredere, dar Meba știu să fie amabil și convingător ca să-l liniștească în cele din urmă pe hitit. Nu-i puse întrebări stânjenitoare, îl felicita pentru colaborare și-l asigură că viitorul său va deveni peste o vreme mai luminos.

Uri-Teșub îi descrie cele mai frumoase bătălii ale sale și chiar făcu unele glume.

– Ești mulțumit de felul în care trăiești aici? se interesă Meba.

– Locuința și hrana sunt pe placul meu, fac exerciții fizice, dar... îmi lipsesc femeile.

– S-ar putea să aranjez eu ceva...

– În ce fel?

– Spune-le oamenilor de pază că vrei să faci o plimbare prin grădini, la lăsarea serii, pentru a profita de perioada mai răcoroasă a zilei. Sub tufa de cătină, lângă ușița din zid, te va aștepta o femeie.

– Cred că am putea deveni buni prieteni.

– Asta-i și dorința mea cea mai fierbinte, Uri-Teșub.

Atmosfera devenea apăsătoare, cerul se întuneca. Zeul Seth făcea din nou dovada puterii sale. Căldura sufocantă, în absența oricărei adieri de vânt, fu pentru Uri-Teșub o bună ocazie pentru a cere să facă o plimbare prin grădinile vilei. Îl însoțeau doi paznici și-l lăsară să răătăcească printre pâlcurile de flori, căci hititul nu avea cum să scape. De ce, la urma urmelor, ar fi încercat să scape din această colivie de aur în care se afla în siguranță?

Ascuns sub tufa de cătină, Meba tremura de încordare. Prinzând curaj în urma infuziei de mandragoră, diplomatul sărise zidul care înconjură grădinile și se pregătea să lovească.

Când Uri-Teșub avea să se aplece către el, i-ar fi tăiat beregata folosindu-se de un pumnal cu lama scurtă, furat de la un ofițer de infanterie. Urma să lase arma pe jos, lângă cadavru, astfel încât s-ar fi bănuir că un clan al militarilor dornici de răz bunare urziseră un complot pentru a-l pedepsi pe acela care era vinovat de moartea atâtor egipteni.

Meba nu omorâse pe nimeni, niciodată, și știa că pentru o asemenea faptă ar fi fost executat; dar avea să-și pledeze cauza în fața judecătorilor de pe lumea cealaltă, explicându-le că fusese împins de alții să facă așa ceva. În clipele acelea, însă, nu trebuia să se gândească decât la pumnal și la beregata lui Uri-Teșub.

Se auzi foșnet de pași.

Niște pași înceți și prudenți. Prada sa se apropia, se oprea, se apleca...

Meba ridică brațul ca să lovească, dar o lovitură năprasnică de pumn în moalele capului îl făcu să vadă negru în fața ochilor.

Serramanna îl ridică pe diplomat apucându-l de gulerul tunicii.

– Trădător, nepriceput și prost... Trezește-te, Meba!

Cel cu care vorbea nu dădu nici un semn de viață.

– Hai, lasă circul!

Capul forma cu linia gâtului un unghi ciudat. Serramanna își dădu seama că lovise cam prea tare.

Când avu loc ancheta judiciară absolut necesară asupra morții violente a lui Meba, Serramanna trebui să fie supus unui interogatoriu amănunțit efectuat de Amenî. Destul de stânjenit, sardul crezu că avea să fie pedepsit.

– Afacerea este clară, trase concluzia scribul. Tu îl bănuiai, pe bună dreptate, pe diplomatul Meba că te-a mințit și că voia să-l omoare pe Uri-Teșub. Ai încercat să-l arestezi pe Meba în flagrant delict, dar el s-a opus, ți-a pus viața în pericol și a murit în cursul luptei care a avut loc.

Fostul pirat se mai liniște.

– Ăsta-i un raport foarte corect.

– Deși este mort, Meba va fi judecat de un tribunal. Cum vinovăția sa este mai presus de orice îndoială, numele său va fi șters din toate documentele oficiale. Dar mai rămâne o întrebare: pentru cine lucra el?

– Mie mi-a spus că acționa la ordinul lui Acha.

Amenî își roase cu dinții capătul pensulei.

– Să-l elimine pe hitit pentru a-l scăpa pe Ramses de un personaj incomod... Dar Acha nu ar fi încredințat o asemenea misiune unui filfizon fricos! Și, mai ales, nu ar fi făcut nimic împotriva voinței lui Ramses care respectă cu strășnicie dreptul de azil. O dată în plus, Meba a mințit. Și dacă el

facea parte din rețeaua de spionaj hitită implantată pe teritoriul nostru?

– Rețeaua nu-l sprijinea pe Uri-Teșub?

– Astăzi, împăratul se numește Hattușil. Uri-Teșub nu mai este decât un renegat. Eliminându-l pe dușmanul său de moarte, noul stăpân din Hatti ar fi fost recunoscător rețelei.

Sardul își netezi mustățile sale lungi.

– Altfel spus, Ofir și Șenar nu numai că sunt în viață, dar mai sunt încă în Egipt.

– Șenar a dispărut pe undeva prin Nubia, Ofir n-a mai dat nici un semn de viață de câțiva ani buni.

Serramanna își strânse furios pumnii.

– Magul ăsta blestemat poate că este pe undeva pe aici! Informațiile despre fuga lui în Libia erau tot atâtea minciuni ca să mă tragă pe sfoară.

– Ofir n-a mai demonstrat și cu alte ocazii că știe să se facă nevăzut atunci când este nevoie?

– Nu l-am crezut, Ameni, nu l-am crezut niciodată...

– Și dacă, la urma urmelor, tu ni-l aduceai viu pe Meba?

Timp de trei zile care păreau să nu se mai sfârșească, nori negri și deși acoperiră soarele deasupra capitalei. În ochii egiptenilor, tulburările provocate de zeul Seth se amestecau cu primejdiile pe care le aduceau trimișii zeiței Sekhmet, anunțând boli și alte nenorociri.

O singură ființă putea face ca situația aceasta să nu devină catastrofală: marea soție regală, încarnare pământescă a Regulii eterne căreia faraonul îi aducea atâtea ofrande. Acesta era momentul adevărului; fiecare trebuia să se privească pe el însuși și, fără cruțare, să încerce să vadă și să îndrepte abaterile de la calea cea dreaptă. Luând asupra ei defectele și neîmplinirile poporului său, Nefertari se duse la Theba, la templul zeiței Mut, ca să depună ofrande la

picioarele temutei statui a zeiței Sekhmet și să transforme astfel tenebrele în lumină.

În capitală, Ramsese acceptă să-l primească din nou pe Moise care striga peste tot că umbra așternută peste marele oraș era cea de-a noua dintre plăgile trimise de Yahwe asupra poporului egiptean.

– Te-ai convins acum, Faraonule?

– Tu nu faci altceva decât să interpretezi niște fenomene naturale, punându-le pe seama zeului tău; este modul tău de a vedea realitatea și eu îl respect. Dar nu voi accepta ca tu să semeni zădărnici în rândul populației, în numele unei religii. Această atitudine este contrară legii Maat și nu ar putea duce decât la dezordini și la război civil.

– Poruncile lui Yahwe rămân neschimbate.

– Pleacă din Egipt, Moise, împreună cu cei care-ți sunt credincioși și du-te să te rogi zeului tău oriunde vrei.

– Nu aceasta este dorința lui Yahwe; întreg poporul evreu trebuie să plece împreună cu mine.

– Vei lăsa aici animalele. mici sau mari, căci în marea lor majoritate ele v-au fost date doar spre folosință și nu vă aparțin de drept. Cei care nu mai vor să trăiască în Egipt, nu pot beneficia de binefacerile acestei țări.

– Turmele noastre ne vor însoți, nici un animal nu va rămâne în țara ta, căci fiecare dintre ele va servi credinței în Yahwe. Noi avem nevoie de ele pentru a face sacrificii și a aduce ofrande, până ce vom sosi pe Pământul Făgăduinței.

– Te vei comporta, așadar, ca un hoț?

– Numai Yahwe mă poate judeca.

– Ce fel de credință este aceea care ar putea îndreptăți asemenea fapte?

– Tu nu ești în stare să înțelegi. Mulțumește-te doar să te înclini în fața ei.

– Faraonii au reușit să înlăture fanatismul și intoleranța, aceste otrăvuri mortale care distrug sufletul omului. Nu te

temi și tu, ca și mine, de urmările pe care le-ar putea avea un adevăr absolut și definitiv impus oamenilor de către alți oameni?

– Îndeplinește voința lui Yahwe.

– În vorbele tale, Moise, nu este decât amenințare și insultă. Ce s-a întâmplat cu prietenia noastră care ne purta pe drumul cunoașterii?

– Acum, numai viitorul mă interesează și acest viitor înseamnă exodul poporului meu.

– Ieși afară din palatul acesta, Moise, și să nu mai dai ochii cu mine. Dacă nu, am să te consider un răsculat și tribunalul va pronunța împotriva ta pedeapsa cuvenită celor care tulbură ordinea în stat.

Plin de furie, Moise ieși pe poarta palatului, fără să salute pe nici unul dintre curtenii care ar fi avut plăcerea să schimbe câteva vorbe cu el și se întoarse în locuința sa din cartierul evreiesc unde îl aștepta Ofir.

Complicii magului îl înștiințaseră că Meba dăduse greș și fusese ucis. Dar ultimul raport pe care i-l trimisese diplomatul conținea o informație interesantă: cu ocazia unei ceremonii din templul lui Ptah de la Memphis, Meba observase că tânărul Kha nu mai purta obiectele de apărare magică pe care i le dăduse Setau. Desigur, funcția sa de mare preot îl puneă la adăpost de forțele obscure; dar de ce Ofir nu și-ar fi încercat norocul?

– A cedat Ramses?

– Nu va ceda niciodată! îi răspunse Moise.

– Ramses nu știe ce este frica. Situația aceasta va rămâne fără ieșire atât timp cât nu vom recurge la violență.

– O răscoală...

– Avem arme din belșug.

– Evreii vor fi masacrați.

– Cine vorbește despre o mișcare deschisă? Trebuie folosită moartea, ea va fi cea de-a zecea și ultima plagă trimisă asupra Egiptului.

Mânia lui Moise nu se domolea. Și, ascultând vorbele amenințătoare ale lui Ofir, crezu că aude glasul lui Yahwe.

– Ai dreptate, Ofir; trebuie să lovim atât de puternic încât Ramses va fi nevoit să-i lase liberi pe evrei. La miezul nopții, noaptea morții, Yahwe va străbate Egiptul și întâii-născuți vor muri.

Ofir spera de mult timp că vor veni și asemenea clipe! În sfârșit, avea să se răzbune pentru toate înfrângerile suferite din partea faraonului.

– Primul din șirul acestor întâi-născuți este Kha, fiul lui Ramses, posibilul său urmaș la tron. Până acum, el avea parte de o protecție magică pe care eu n-am putut-o învinge niciodată. Dar acum...

– Mâna lui Yahwe nu-l va cruța.

– Trebuie să-i păcălim, propuse Ofir; evreii să se poarte ca frații cu egiptenii, la fel ca altădată, și să profite de aceasta pentru a face rost de cât mai multe obiecte de preț. Vom avea nevoie de ele când vom fi în bejenie.

– Vom sărbători Paștele, anunță Moise, și vom pune pe casele noastre un semn de culoare roșie, un buchet din flori de isop muiate în sângele animalelor tăiate pentru sărbătoare. În noaptea morții, cei care vor ucide, vor ocoli aceste locuințe.

Ofir porni val-vârtej către laboratorul său. Cu ajutorul pensulei furate de la Kha, vrăjitorul spera să-l facă pe fiul cel mare al lui Ramses să paralizeze, trimițându-l astfel pe calea morții.

Jocurile de umbre și de lumini din grădină făceau ca Nefertari să pară și mai frumoasă. Misterioasă și sublimă, mișcându-se cu grația unei zeițe printre tufe și flori, ea

întruchipa fericirea. Totuși, atunci când îi sărută mâna, Ramses simți că ființa iubită era încordată.

– Moise ne amenință în continuare, șopti ea.

– Era prietenul meu și nu pot crede că în sufletul lui se poate cuibări atâta răutate.

– Nici eu, îl stimez mult, dar sufletul său este pârlolit de un foc mistuitor; de el mă tem.

Cu un aer îngrijorat, Setau veni către perechea regală.

– Iertați-mă, eu spun întotdeauna lucrurilor pe nume: Kha este bolnav.

– Este ceva grav? îl întreabă Nefertari.

– Mă tem că da, Maiestate; leacurile mele par să nu-i fie de folos.

– Vrei să spui...

– Să nu ne amăgim: este o vrajă rea.

Fiică a zeiței Isis, magiciană desăvârșită, marea soție regală alergă într-un suflet la căpătâiul fiului întâiului-născut al lui Ramses.

În ciuda durerilor pe care le îndura, marele preot al lui Ptah făcea dovada unei atitudini de impresionantă demnitate. Culcat pe un pat scund, cu trăsăturile feței crispate de suferință, cu tenul pământiu, Kha avea o respirație întretăiată.

– Nu-mi mai simt brațele, îi spuse el lui Nefertari, și nu mai pot mișca nici picioarele.

Regina își puse palmele pe tâmpilele tânărului.

– Am să-ți dau toată energia mea, promise ea, și ne vom lupta împreună cu moartea. Am să-ți dăruiesc toată fericirea pe care viața mi-a oferit-o mie și astfel nu vei muri.

În capitala hitită, negocierile înaintau foarte încet. Hattușil discuta fiecare articol din proiectul pe care-l întocmise Ramses, propunea o altă formulare, se contrazicea cu Acha, ajungea la un compromis, cântărind o dată și încă o

dată fiecare cuvânt. Putuhepa mai adăuga și ea câte o remarcă, astfel că se iscau mereu alte discuții.

Acha era peste măsură de răbdător. Era conștient că lua parte la negocierea unei păci de care depindea fericirea Orientului Apropiat în totalitate și a unei bune părți din Asia.

– Nu uita, îi aminti Hattușil, că eu cer extrădarea lui Uri-Teșub.

– Acesta va fi ultimul detaliu pe care-l vom pune la punct, îi răspunse Acha, după ce vom ajunge la un acord asupra întregului tratat.

– Ești de un optimism remarcabil... Dar ești convins că împăratul din Hatti are deplină încredere în tine?

– Dacă ar fi căzut într-o asemenea cursă, ar mai fi el împărat în Hatti?

– Punându-mi în cârcă asemenea gânduri ascunse, nu te temi că ai putea compromite încheierea negocierilor?

– Sunteți nevoit să aveți gânduri ascunse, Maiestate, încercând să obțineți un tratat mai favorabil pentru Hatti decât pentru Egipt... Rolul meu este acela de a restabili echilibrul între cele două talere ale balanței.

– Un joc delicat care s-ar putea să dea greș.

– Viitorul lumii... Iată ce mi-a încredințat mie Ramses, iată ce se află în mâinile voastre, Maiestate.

– Sunt răbdător, lucid și încăpățânat, dragă Acha.

– Și eu sunt la fel, Maiestate.

Serramanna nu mai părăsise de mult timp corpul de gardă al mercenarilor săi. Doar din când în când își mai permitea câteva clipe de distracție cu o fată de la fabrica de bere cea mai cunoscută; dar plăcerea acestei relații nu-i putea scoate din minte obsesia: adversarul avea să comită neapărat vreo greșeală și el trebuia să fie pregătit să profite de ea.

Boala lui Kha îi provocase sardului o adâncă tristețe; tot ceea ce îi privea pe rege și pe apropiații acestuia îl preocupa peste măsură, ca și cum familia suveranilor devenise și a sa; acum, el clocotea de furie că nu poate să-i elimine pe dușmanii lui Ramses.

Unul dintre mercenarii săi veni să-i raporteze.

– Se petrec lucruri ciudate la evrei...

– Ce se întâmplă?

– Pe ușile caselor în care locuiesc evreii au apărut semne cu vopsea roșie. Nu știu de ce, dar m-am gândit că ar trebui să știți.

– Ai făcut bine că mi-ai spus. Adu-l la mine pe Abner sub un pretext oarecare.

După ce depusese mărturie în favoarea lui Moise, despre cărămidarul evreu care încercase să-i stoarcă de bani pe frații săi evrei nu se mai auzise nimic.

Cu privirea în pământ, se vedea limpede că Abner nu se simțea în largul lui.

– Ai mai făcut ceva rău? îl întrebă Serramanna cu un aer mânios.

– Oh, nu, stăpâne! Viața mea este la fel de nepătată ca veșmintele unui preot.

– Atunci, de ce tremuri?

– Eu nu sunt decât un sărman cărămidar și...

– Destul, Abner; de ce ai mânjit ușa casei tale cu vopsea roșie?

– A fost doar o întâmplare, stăpâne!

– Un accident care s-a petrecut și la alte câteva zeci de uși din cartier! Mă iei drept un prost?

Urișul sard își trosni încheieturile degetelor de la mâini și evreul tresări.

– Este... este o modă!

– Aha, da... Și dacă moda mea ar fi să-ți tai nasul și urechile?

– N-aveți dreptul ăsta, tribunalul v-ar condamna.

– Este un caz de forță majoră: anchetez deocherea fiului cel mare al lui Ramses și nu m-ar mira deloc să aflu că ești și tu amestecat în așa ceva.

Judecătorii erau nespuse de severi față de cei care practicau magia neagră; Abner știa că s-ar putea alege cu o grea condamnare.

– Sunt nevinovat!

– Cu tot ce ai făcut cândva, mi-e foarte greu să te cred.

– Nu-mi faceți asta, stăpâne, am familie, copii...

– Ori vorbești, ori te trimit în judecată.

Între viața sa și cea a lui Moise, Abner nu șovăi prea mult ca să aleagă.

– Moise a aruncat un blestem asupra întâilor-născuți, mărturisi el; în noaptea stabilită, aceștia vor fi uciși de Yahwe.

Pentru ca evreii să fie cruțați, trebuia făcut un semn distinctiv pe casele lor.

– Pe toți dracii mării, Moise ăsta este un adevărat monstru!

– Mă... mă lăsați să plec, stăpâne?

– Dacă te las în libertate, tu n-o să-ți ții gura, șarpe ce ești; la închisoare o să fii mai în siguranță.

Destul de mulțumit, Abner clătină din cap.

– Când s-ar putea să ies?

– Care este data stabilită pentru noaptea asta a nenorocirilor?

– Habar n-am, dar destul de curând.

Serramanna se duse de îndată la Ramses care-l primi imediat ce termină întâlnirea cu ministrul Agriculturii. Foarte îngrijorat de boala lui Kha pe care numai magia lui Nefertari îl mai ținea în viață, Nedjem abia mai avea puterea de a face față îndatoririlor sale; dar Ramses îl convinse că slujirea țării și a poporului egiptean trecea înaintea oricăror alte probleme, fie ele chiar tragedii personale.

Sardul îi relatează cele auzite de la Abner.

– Omul ăsta minte, aprecie regele; Moise n-ar comite niciodată o asemenea faptă abominabilă.

– Abner este un laș și îi este frică de mine; sunt convins că mi-a spus adevărul.

– Un șir de crime, eliminarea rece și sistematică a întâilor-născuți... O asemenea oroare nu poate fi plănuită decât de o minte bolnavă. Și nu-i cazul lui Moise.

– Mă gândesc să trimit cât mai multe forțe de ordine ca să-i opresc pe ucigași să pună în aplicare planul lor dement.

– Pune în mișcare și poliția de prin sate.

– Iertați-mă, Maiestate... Dar n-ar trebui să-l arestez și pe Moise?

– El în persoană n-a comis nici o crimă, tribunalul l-ar achita. Trebuie să găsec o altă soluție în privința lui.

– Aș vrea să vă propun o strategie pe care s-ar putea s-o considerați îngrozitoare, dar care s-ar putea dovedi utilă...

– Văd că poți fi și foarte precaut! Te ascult, Serramanna.

– Să răspândim zvonul că tânărul Kha nu mai are de trăit decât trei zile.

Doar la auzul unei asemenea eventualități sinistre, Ramses se cutremură.

– Știam că o să vă șocheze un asemenea lucru, Maiestate, dar această știre îi va face neapărat pe asasini să acționeze foarte repede și eu voi putea profita de graba lor.

Doar câteva clipe de gândire îi fură suficiente regelui.

– Succes, Serramanna, trebuie să reușești!

Dolenta, sora lui Ramses, o pălmui pe coafeza care trăsesese prea tare de una dintre șuvițele superbe sale podoabe capilare.

– Ieși de aici, toanto!

Coafeza ieși din cameră plângând în hohote. Imediat, în locul ei apărură pedichiurista.

– Curăță bine tălpile și dă pe unghii vopsea roșie... Și ai grijă să nu mă ciopârțești.

Pedichiurista fu fericită că avea o experiență atât de îndelungată.

– Lucrezi bine, observă Dolenta; o să te plătesc mai bine și o să te recomand și prietenelor mele.

– Vă mulțumesc, prințesă; cu toate că tristețea ne copleșește pe toți, mi-ați făcut o mare bucurie.

– Despre ce tristețe vorbești?

– Prima mea clientă din dimineața asta, o doamnă bine situată la curte tocmai aflase o veste îngrozitoare: fiul cel mare al regelui este pe moarte.

– Nu-i un simplu zvon?

– Din nefericire, nu! După spusele medicului de la palat, Kha nu mai are de trăit decât trei zile.

– Dă-i zor și termină ce ai de făcut, am treabă.

Era ceva urgent. Singurul caz în care Dolenta se simțea obligată să treacă peste orice considerente de securitate. Uitând să se mai machieze, își puse o perucă obișnuită și-și aruncă pe umeri o pelerină scurtă. Nimeni n-ar fi putut s-o recunoască.

Dolenta se amestecă în mulțimea de gură-cască și se îndreptă către cartierul cărămidarilor evrei. Se strecură printre un sacagiu și un vânzător de brânzeturi, dădu la o parte cu o mișcare nervoasă a mâinii două fete care se jucau cu păpușile în mijlocul străduței, îmbrânci un negustor bătrân cu pașii prea înceți și bătu de cinci ori într-o ușiță vopsită într-un verde posomorât.

Ea se deschise cu un scârțâit prelung.

– Cine sunteți? întrebă un cărămidar.

– Prietena magului.

– Intrați.

Cărămidarul o luă înainte și Dolenta îl urmă pe o scară abruptă care ducea către un beci luminat de o lampă cu ulei în raza căreia se putea desluși figura inconfundabilă a magului Ofir. Trăsăturile de pasăre de pradă, pomeții ieșiți în afară, nasul proeminent alcătuiau un chip misterios care o fascina pe sora lui Ramses.

Ofir ținea strâns între degete pensula lui Kha pe care o acoperise cu semne ciudate și o arsesese în bună măsură.

– Ce este atât de urgent, Dolenta, ca să vii aici?

– Kha va muri cât de curând, poate chiar în ceasurile următoare.

– Medicii de la palat au renunțat cumva să-l mai îngrijească?

– Pariamakhu apreciază că nu mai are mult de trăit.

– Este o veste grozavă și modifică în foarte mică măsură planurile noastre. Ai făcut foarte bine că ai venit să mă anunți.

Noaptea sorocită pentru masacru va veni mai devreme decât era plănuit. Întâii-născuți aveau să moară, începând cu fiul lui Ramses, și disperarea urma să se abată asupra poporului egiptean. Îngroziți de puterea și de mânia lui Yahwe, oamenii se vor răscula împotriva lui Ramses. Răzmerița se anunța a fi generală.

Dolenta se aruncă la picioarele magului.

– Ce se va întâmpla, Ofir?

– Ramses va fi alungat, Moise și Dumnezeu cel adevărat vor triumfa.

– Visul nostru se va îndeplini...

– Acum, el devine realitate, scumpa mea Dolenta. Așa cum ai avut dreptate să crezi întotdeauna.

– Nu s-ar putea evita unele violențe?

Ofir o ajută pe Dolenta să se ridice și cuprinse în palmele mâinilor sale obrajii femeii care aproape că-și pierduse mințile de fericire.

– Moise este acela care ia hotărârile și Moise este inspirat de Yahwe; noi nu putem pune în discuție ordinele, oricare ar fi urmările îndeplinirii lor.

O ușă se deschise trântindu-se de perete, se auzi un strigăt înăbușit, pași grăbiți pe scară și uriașul sard năvăli în pivniță!

Cu un dos de palmă o dădu în lături pe Dolenta care se agățase de el ca să-i permită magului să fugă și-i aplică acestuia din urmă o năprasnică lovitură cu capul. În cădere, spionul hitit nu lăsase să-i scape din mână pensula lui Kha, ținând-o strâns în pumn. Fostul pirat îi puse o talpă grea pe braț obligându-l să deschidă degetele.

– Ofir... În sfârșit, am pus mâna pe tine!

Setau intră în camera lui Kha, aruncă pe jos pensula descântată și o călcă în picioare cu furie, până când o făcu bucățele.

Nefertari, care nu încetase să-l vegheze pe fiul cel mare al lui Ramses, încercând să-i transmită forțe proaspete, îl privi cu o infinită recunoștință pe Setau.

– Deochiul a fost distrus, Maiestate; Kha se va vindeca foarte repede.

Nefertari își luă mâinile de pe ceafa tânărului, după care se prăbuși, sleită de puteri.

După ce doctorul Pariamakhu îi prescrise niște leacuri fortifiante fără nici o valoare, Setau îi dădu reginei un adevărat medicament care să redea sângelui său energia pe care o pierduse.

– Marea soție regală a depășit limitele epuizării, îi explică el lui Ramses.

– Te rog să-mi spui tot adevărul, Setau.

– Oferindu-i puterea sa magică lui Kha, Nefertari a pierdut câțiva ani buni de viață.

Ramses rămase mult timp la căpătâiul reginei, încercând să-i cedeze forța din forța care emana din ființa lui, acea forță pe care era clădită domnia sa. Era gata s-o sacrifice pe toată

pentru ca Nefertari să se poată bucura de o lungă și fericită bătrânețe și să ofere celor Două Țări lumina frumuseții sale.

Fu nevoie de toată puterea de convingere a lui Amenî pentru a-l face pe Ramses să se întoarcă la afacerile de stat. Regele nu putu să discute cu prietenul său până când nu auzi vocea liniștitoare a lui Nefertari care îi spunea că simte cum bezna nopții se îndepărtează de ea.

– Serramanna mi-a înaintat un raport amănunțit, îi spuse Amenî. Magul Ofir a fost arestat și va fi judecat pentru spionaj, magie neagră, tentativă de ucidere asupra membrilor familiei regale și uciderea nefericitei Lita și a servitoarei acesteia. Dar el nu este singurul vinovat: Moise este la fel de periculos ca el. Ofir a vorbit și a dezvăluit că Moise avea de gând să ucidă toți întâii-născuți din Egipt. Fără intervenția lui Serramanna, care a dejucat planul acesta monstruos, acum am fi avut de plâns o mulțime de victime.

De la cel mai vârstnic până la cel mai tânăr, de la cel mai bogat la cel mai sărac, de la cel mai cinic la cel mai naiv, toți evreii fură uluiți. Nimeni nu se aștepta să-l vadă apărând pe Faraon în persoană, în fruntea unui detașament de soldați aflați sub comanda lui Serramanna. Străzile se goliră în scurt timp și oamenii se mulțumeau să observe ce se întâmpla din spatele obloanelor pe jumătate întredeschise.

Ramses se îndreptă direct către locuința lui Moise. Auzind atâta gălăgie pe străzi, acesta se afla deja în pragul ușii cu nelipsitul său toiag în mână.

– Nu trebuia să ne mai întâlnim, Maiestate.

– Aceasta va fi ultima noastră întâlnire, Moise, să fii sigur. De ce ai vrut să răspândești moartea peste tot?

– Am fost animat doar de supunerea față de Yahwe.

– Nu este prea crud zeul tău? Eu îți respect credința, prietene, dar nu vreau ca ea să dea naștere în permanență unei discordii

pe pământul lăsat ca moștenire de strămoșii mei. Părăsește Egiptul, Moise, pleacă împreună cu evreii tăi. Duceți-vă să trăiți acolo unde doriți și cu adevărurile pe care le doriți. Nu tu ceri ieșirea aceasta din Egipt, eu sunt acela care ți-o cer.

Înfășurat într-o mantie lungă din lână vopsită în roșu și în negru, împăratul Hattușil își contempla capitala de la înălțimea acropolei pe culmea căreia se înălța palatul său. Soția sa, Putuhepa, îl luă de braț cu afecțiune.

– Țara noastră este primitivă, dar nu lipsită de frumusețe. De ce s-o sacrificăm din cauza unui resentiment?

– Uri-Teșub trebuie condamnat, afirmă împăratul.

– Dar nu este deja? Mi-l închipui pe acest războinic nemilos, într-o locuință aflată sub pază strictă, în țara celui mai înverșunat dușman al său! Vanitatea lui Uri-Teșub nu este, oare, rănită de moarte?

– Nu am dreptul să cedez în această privință.

– Asiria nu ne va mai permite mult timp să ne încăpățânăm; armata sa pare a fi din ce în ce mai amenințătoare și nu va șovăi să ne atace dacă află că negocierile noastre de pace cu Egiptul au eșuat.

– Negocierile astea sunt secrete.

– Împăratul din Hatti a devenit, cumva, naiv? Curierii nu încetează nici o clipă să plece și să vină din Hatti în Egipt și din Egipt în Hatti, așa că un așa-zis secret nu mai este secret. Dacă noi nu încheiem cât mai curând un acord de bună vecinătate, asirienii ne vor considera o pradă ușoară, iar Ramses va asista la căderea noastră fără să miște nici măcar un deget.

– Hitiții vor ști să se apere.

– De când ai început să domnești tu, Hattușil, poporul tău s-a schimbat mult. Chiar și soldații doresc pacea. Și tu însuși, îți dorești altceva?

– Nu cumva te-a influențat și pe tine Nefertari?

– Sora mea, regina Egiptului, împărtășește convingerile mele; ea a reușit să-l convingă pe Ramses să nu mai poarte nici un război cu hitiții, dar noi vom fi în stare să răspundem speranței lor?

– Uri-Teșub...

– Uri-Teșub ține de trecut. N-are decât să se însoare cu o egipteancă, să se amestece cu poporul faraonului și să dispară din viața noastră viitoare!

– Îmi ceri mult.

– Nu este de datoria mea, ca împărăteasă?

– Ramses va considera acest pas înapoi făcut de mine ca un semn de slăbiciune.

– Nici Nefertari, nici eu însămi nu vom interpreta astfel bunăvoința ta.

– Oare femeile conduc politica externă atât în Hatti, cât și în Egipt?

– De ce nu, îi răspunse Putuhepa, dacă noi suntem capabile să obținem și să păstrăm pacea?

În timpul procesului său, magul Ofir vorbi despre toate. Se lăudă că fusese șeful rețelei hitite de spionaj în Egipt și că pusese în pericol cu bună știință viața lui Kha; când descrise cum le omorâse pe nefericita Lita și pe servitoarea acesteia, jurații înțelesesă că Ofir nu simțea nici o remușcare pentru asta și că el nu ar sta pe gânduri înainte de a ucide din nou, cu același sânge rece.

Dolenta plângea în hohote. Acuzată de complicitate cu Ofir, nu putu spune nimic în apărarea ei, ci se mulțumi doar să ceară iertare fratelui său, regele Egiptului. Ea aruncă vina asupra lui Șenar a cărui influență nefastă o făcuse să apuce pe un drum greșit.

Deliberarea nu dură mult. Șeful judecătorilor dădu verdictul. Condamnat la moarte, Ofir avea să se execute el

însuși, sinucigându-se cu otravă; Dolenta, al cărei nume urma să fie anulat și șters din toate documentele oficiale, fu exilată pe viață în Siria de Sud unde avea să fie folosită ca muncitor agricol, la dispoziția unui țăran pentru îndeplinirea celor mai grele corvezi. Cât despre Șenar, el fu condamnat la moarte în contumacie și numele său era șters pentru totdeauna din toate documentele oficiale.

Setau și Lotus plecară din nou la Abu Simbel, chiar în ziua în care Acha se întorcea în Egipt. Abia avură timp să se îmbrățișeze și să se felicite pentru ceea ce reușiseră să facă, pentru că se despărțiră din nou.

Acha fu primit de îndată de perechea regală; deși foarte slăbită, Nefertari își continuase tot timpul corespondența cu Putuhepa. Voinic, leul nubian, și tovarășul său, Străjerul, câinele galben-auriu care rămăsese la fel de sprinten în ciuda vârstei sale înaintate, nu se îndepărtau nici o clipă de regină, de parcă ar fi știut că prezența lor îi putea reda puțină energie. Îndată ce se putea elibera cât de puțin de îndatoririle funcției sale, Ramses venea în preajma soției sale. Se plimbau prin grădinile palatului, el îi citea scrieri ale înțelepților din vremea piramidelor; și unul și celălalt își dădeau tot mai mult seama de dragostea imensă care-i unea, de această iubire tainică pe care nici un cuvânt nu l-ar fi putut descrie, arzătoare ca un cer de vară și blând ca un asfințit al soarelui pe malurile Nilului.

Nefertari era aceea care-l obliga pe Ramses să se despartă de ea și să se întoarcă la slujirea Egiptului, să îndrume corabia statului în direcția cea bună și să răspundă la miile de probleme zilnice pe care i le comunicau miniștrii și înalții funcționari. Datorită lui Iset cea frumoasă, lui Meritamon și lui Kha, convalescența reginei era însoțită de bucurie și de entuziasmul tinereții. Îi făceau o mare bucurie vizitele micului Merenptah, cu o personalitate deja demnă de remarcat,

și cele ale reginei-mamă, Tuya, care știa atât de bine să-și ascundă propria oboseală datorată vârstei.

Acha făcu o plecăciune în fața lui Nefertari.

– Înțelepciunea și frumusețea voastră mi-au lipsit mult, Maiestate.

– Ne-ai adus vești bune?

– Excelente.

– Hattușil chiar dorește să semneze un tratat? întrebă Ramses, neîncrezător.

– Datorită reginei Egiptului și a împărătesei Putuhepa, cazul lui Uri-Teșub este ca și încheiat: el să rămână în Egipt și să trăiască pe undeva prin țară. În felul acesta, nu va mai exista nici un obstacol în calea încheierii unui acord de pace.

Un zâmbet larg înflori pe chipul reginei Nefertari.

– Am obținut noi, oare, cea mai frumoasă dintre victorii?

– Principalul nostru sprijin a venit din partea împărătesei Putuhepa; tonul scrisorilor pe care i le trimitea marea soție regală i-a mers la suflet. Încă de la începutul domniei lui Hattușil, hitiții se tem de pericolul pe care-l reprezintă pentru ei armata asiriană și știu că noi, dușmanii lor de ieri, am putea fi susținătorii lor de mâine.

– Să acționăm cât mai repede, propuse Nefertari, pentru a profita de acest moment favorabil.

– Am adus versiunea tratatului de bună vecinătate și non-beligeranță propusă de Hattușil. Să-l studiem cu atenție; îndată ce voi obține acordul vostru și pe acela al Faraonului, voi pleca din nou în Hatti.

Perechea regală împreună cu Acha se puseră pe treabă; nu fără surpriză, Ramses constată că Hattușil acceptase cele mai multe dintre condițiile sale.

Acha făcuse o treabă dincolo de orice așteptări, fără a se îndepărta de la ceea ce gândea regele. Și, după ce Tuya citi

cu mare atenție textul provizoriu, își dădu și ea consimțământul.

– Ce se petrece aici? întrebă viceregele Nubiei al cărui car, tras de doi cai și condus de un vizitiu cu multă experiență, se îndrepta către palatul din Pi-Ramses, parcurgând străduțele zgomotoase și înțesate de lume.

– Exodul evreilor, îi răspunse vizitiul. Călăuziți de conducătorul lor, Moise, părăsesc Egiptul și pleacă spre pământurile care le-au fost făgăduite.

– Cum de a acceptat Faraonul o nebunie ca asta?

– Ramses îi alungă pentru că au tulburat ordinea publică.

Uluit, viceregele Nubiei, aflat în vizită oficială în capitală, văzu mii de bărbați, femei și copii ieșind din Pi-Ramses, împingând în fața lor turmele de vite și trăgând căruțe pline cu veșminte și provizii. Unii cântau, alții aveau un aer trist. Cei mai mulți dintre ei erau disperați pentru că plecau dintr-o țară în care duceau o viață plăcută, dar nu îndrăzneau să i se opună lui Moise.

Întâmpinat de Ameni, viceregele Nubiei fu condus în biroul lui Ramses.

– Care este motivul acestei vizite? întrebă suveranul.

– Trebuia să vă pun în gardă cât mai repede, Maiestate. Așa că n-am mai stat pe gânduri și m-am urcat într-o barcă rapidă pentru a vă face eu însumi un raport asupra tragicelor evenimente care îndoliază teritoriul de care răspund... Au fost atât de neașteptate, atât de brutale! Nu-mi puteam închipui...

– Termină cu pălăvrăgeala asta, îl opri Ramses, și spune-mi ce s-a întâmplat.

Viceregele Nubiei înghiți în sec.

– O răsccoală, Maiestate. O răsccoală grozavă a triburilor coalizate.

Şenar reuşise.

Luni întregi discutase şi iar discutase, încăpăţânându-se să-i convingă unul câte unul pe şefii de triburi să se alieze între ei pentru a pune stăpânire pe cea mai importantă mină de aur din Nubia. Deşi le promisese să-i plătească din gros, împărţindu-le plăcuţe de argint, războinicii negri nu se arătau prea încântaţi să se măsoare cu Ramses cel Mare. Nu era, oare, o nebunie să se opună armatei egiptene care, la începutul domniei lui Seti, le administrase o atât de grea înfrângere răsculaţilor?

În ciuda multor eşecuri, Şenar se înverşunase să persevereze. Ultima sa şansă de a-l suprima pe Ramses era să-l atragă într-o cursă. Pentru aceasta, el trebuia să se bazeze pe nişte luptători destoinici, hotărâţi să pună mâna pe bogăţii imense şi care nu s-ar fi temut să-i înfrunte pe soldaţii faraonului.

Perseverenţa lui Şenar fusese răsplătită. Mai întâi cedase unul dintre şefi, apoi al doilea, un al treilea şi, după aceea mulţi alţii... Şi fuseseră necesare noi discuţii pentru a se stabili cine avea să ia conducerea revoltei.

Discuţiile degeneraseră într-o încăierare în cursul căreia doi şefi de clan şi un mercenar cretan fuseseră ucişi. Până la urmă se înţelesesă ca şef să le fie Şenar; deşi nu era nubian, el era acela care-l cunoştea cel mai bine pe Ramses şi armata sa.

Paznicii care-i supravegheau pe muncitorii din mină nu opuseră decât o rezistență slabă în fața hoardei dezlănțuite care năvălise peste ei. Erau războinici negri înarmați cu lănci și cu arcuri; în câteva ceasuri, aceștia deveniră stăpânii acelui loc și, la câteva zile după aceea, respinseră trupele venite de la fortăreața Boihen pentru a restabili ordinea.

Văzând că răscoala se extindea, viceregele Nubiei nu avusese altă soluție decât să-l înștiințeze pe Ramses.

Șenar știa că fratele său trebuia neapărat să vină acolo, în persoană, pentru a-i potoli pe rebeli. Avea să comită prin asta o greșeală care urma să-i fie fatală.

Coline deșertice, insulițe de granit, fâșie îngustă de verdeață care rezista în fața înaintării deșertului, cer de un albastru limpede pe care zburau pelicani, flamingi roșii, stârci cu coroană și berze, palmieri cu trunchiul dublu... Așa era minunata Nubie pe care Ramses o iubea nespus și al cărei farmec nu înceta nici o clipă să-l acapareze, în pofida marilor griji care-l obligaseră pe rege să plece în grabă, împreună cu armata sa, către Marele Sud.

După cum relatase viceregele, triburile nubiene răsculate puseseră stăpânire pe principala mină de aur. Întreruperea extragerii de metal prețios avea niște consecințe catastrofale: pe de o parte, bijutierii aveau nevoie de prețiosul metal ca să creeze ornamentele pentru temple; pe de altă parte, regele folosea aurul sub forma darurilor pentru vasalii săi, pentru a menține relații diplomatice excelente.

Deși nu-i făcea plăcere să se îndepărteze de Nefertari, Ramses trebuia să lovească rapid și în forță, cu atât mai mult cu cât el avea o certitudine, confirmată prin intuiția marii soții regale: cel care instigase la această revoltă nu putea fi altul decât Șenar.

Fratele său mai mare nu dispăruse, așa cum crezuseră cu toții, în pustietatea deșertului și se străduise să stârnească și să răspândească revolta. Având la dispoziție cantitățile acelea uriașe de aur, el putea dispune de numeroși mercenari, ar fi atacat fortărețele egiptene și s-ar fi lansat într-o aventură nebunească, în cucerirea pământului peste care domneau faraonii. Ura și invidia, alimentate de înfrângeri, îl făcuseră pe Șenar să pătrundă pe un tărâm de unde nu mai putea ieși niciodată, cel al nebuniei.

Între el și Ramses, toate legăturile care-i unesc de obicei pe frați fuseseră tăiate. Nici chiar Tuya, atunci când faraonul îi mărturisise ce planuri avea, nu protestase. Această înfruntare fratricidă avea să fie ultima.

Mulți dintre „fiii regali” se aflau alături de Ramses, nerăbdători să-și arate vitejia. Purtând peruci cu coade lungi, cămăși plisate cu mânecile largi și o pânză lungă în față, ei purtau cu mândrie simbolul zeului șacal, „deschizătorul de drumuri”.

Când drumul lor fu barat de un elefant uriaș, chiar și cei mai entuziaști fură gata s-o ia la fugă; dar Ramses înaintă către muntele viu, se lăsa ridicat de trompa acestuia și depus pe ceafă, între cele două urechi mari care fluturau într-o cadență plină de bucurie. Cine s-ar mai fi putut îndoi de protecția divină de care se bucura faraonul?

Voinic, leul cu coama înfoiată, înaintă în dreapta elefantului în direcția minei. Arcașii și soldații pedestri erau convinși că Faraonul va pătrunde în rândurile inamice într-un iureș năucitor; dar Ramses porunci să se instaleze tabăra de corturi la o distanță destul de mare de locul unde se afla mina. Bucătarii se puseră imediat pe treabă, armele fură curățate, lamele săbiilor fură ascuțite, iar animalele de povară, catârii și boii, fură adăpate și hrânite.

Unul dintre „fiii regali”, cam de douăzeci de ani, îndrăzni să protesteze.

– De ce mai așteptăm, Maiestate? Câțiva nubieni răsculați nu se pot opune forțelor noastre!

– Cunoști prea puțin țara asta și pe locuitorii ei; nubienii sunt arcași de temut și luptă cu o vitejie inegalabilă. Dacă vom crede că suntem de pe acum învingători, mulți dintre ai noștri vor muri.

– Nu aceasta este regula războiului?

– Dar regula constă în a cruța cât mai multe vieți.

– Dar... nubienii nu se vor preda!

– Nu atunci când sunt amenințați.

– Maiestate, doar n-o să negociem cu acești sălbatici!

– Trebuie uluiți. Strălucirea este aceea care asigură victoria, nu brațul înarmat. Nubienii au obiceiul să organizeze ambuscade, să atace ariergarda și să apară în spatele inamicului. Noi nu o să le oferim această ocazie, căci noi o să-i lovim printr-o surpriză colosală.

Da, Șenar îl cunoștea bine pe Ramses. Regele va da atacul drept în fața lui, folosind singurul drum care ducea către mină. De o parte și de alta a locului unde se afla mina, dealurile arse de soare și stâncile serveau ca adăpost pentru arcașii nubieni. Ei vor omorî mai întâi ofițerii, armata egipteană va intra în panică și Șenar îl va executa cu propriile sale mâini pe un Ramses rugător și disperat.

Nici un soldat egiptean nu va putea ieși viu din această capcană.

Atunci, Șenar va lega cadavrul lui Ramses la prora corăbiei sale și-și va face o intrare triumfală în Elephantine, înainte de pune stăpânire pe Theba, Memphis, Pi-Ramses și pe întreg Egiptul. Poporul îi va susține cauza și Șenar va guverna, în sfârșit, răzbuându-se pe toți aceia care nu-i recunoscuseră valoarea.

Fratele regelui ieși din cabana de piatră, cândva ocupată de maestrul șef care avea misiunea de a supraveghea munca

de separare a aurului, și se cățăra în vârful zonei de spălare a minereului aurifer. Numai apa, curgând într-o pantă domoală pe planul înclinat care se sfârșea într-un bazin de decantare, reușea să separe metalul prețios de pământul împreună cu care fusese extras. Particulele străine rămâneau în suspensie, minereul, mai greu și mai dens, se lăsa pe fundul bazinului. Era o operațiune plictisitoare, necesitând o răbdare deosebită. Șenar se gândi la viața sa; câți ani interminabili trebuiseră să se scurgă înainte de a reuși să se elibereze de magia lui Ramses, înainte de a fi în măsură să-l învingă și să-și afirme propria lui măreție! La ceasul acesta al triumfului, se simțea beat de fericire.

Un cercetaș făcu semne largi cu brațele, mai multe strigăte sfâșiară tăcerea. Cu pene înfipite în părul des și creț, războinicii negri alergară în toate părțile.

– Ce se petrece? Nu vă mai agitați așa!

Șenar coborî de pe înălțimea pe care se afla și opri un șef de trib care se învârtea în cerc, de parcă înnebunise.

– Potolește-te, îți poruncesc! Eu sunt cel care comandă aici.

Războinicul arătă cu vârful lăncii către colinele din jur și către stânci.

– Peste tot... Sunt peste tot!

Șenar înaintă până în centrul platoului, ridică ochii și-i văzu.

Mii de soldați egipteni încercuiau mina.

În fruntea celei mai înalte coline, vreo zece oameni instalară în grabă un baldachin, sub care aduseră un tron. Purtând coroana albastră, Ramses veni și se așeză pe el. Leul se culcă la picioarele lui.

Nici unul dintre nubieni nu-și putea dezlipi privirea de la acest monarh de patruzeci și doi de ani care, în cel de-al douăzecilea an de domnie, atinsese apogeul puterii sale. În ciuda curajului lor, războinicii negri înțelesesă că, dacă ar fi atacat, ar fi însemnat o adevărată sinucidere. Capcana pe

care Șenar crezuse că o pregătea, se închidea acum chiar în jurul lui. Soldații faraonului eliminaseră santinelele nubiene și nu lăsau răsculaților nici o cale de scăpare.

– Vom învinge! urlă Șenar. Veniți cu toții după mine!

Șefii nubieni parcă se treziră. Da, trebuia să lupte.

Unul dintre ei, urmat de vreo douăzeci de oameni care urlau și se pregăteau să arunce lăncile, începu să urce panta înspre rege.

Un nor de săgeți îi culcă la pământ. Mai sprinten decât camarazii săi, un luptător tânăr, alergând în zigzag, reuși să se apropie de picioarele tronului. Voinic sări și-și înfipse ghearele în capul atacatorului.

Cu sceptrul puterii în mână, Ramses nici nu se clintise; Voinic își șterse labele în nisip, își scutură coama și veni să se culce din nou la picioarele stăpânului său.

Aproape toți războinicii nubieni aruncară armele și căzură cu fruntea la pământ, în semn de supunere. Furios, Șenar le împărți șefilor de trib o ploaie de lovituri de picior.

– Ridicați-vă și luptați! Puteți să-l învingeți pe Ramses!

Pentru că nici unul dintre ei nu se mișca, Șenar își împănă sabia în șalele unui bătrân șef de clan și acesta muri după ce se zbatu câteva clipe. Geamătul său de agonie îi tulbură pe camarazii săi; năuciți, ei se ridicară de pe jos și aruncară priviri pline de ură către fratele lui Ramses.

– Tu ne-ai amăgit, declară unul dintre ei; ne-ai trădat și ne-ai mințit. Nimeni nu-l poate învinge pe Ramses, iar tu, tu ne-ai vârat în nenorocirea asta.

– Bateți-vă, lașilor!

– Tu ne-ai mințit, repetară ei în cor.

– Urmați-mă și haideți să-l ucidem pe Ramses!

Cu privire sticloasă, de nebun, Șenar se urcă din nou mai la înălțime, în locul de unde se putea vedea rezervorul de apă și jgheabul de spălare a minereului.

– Eu sunt stăpânul, singurul stăpân al Egiptului și al Nubiei, eu sunt...

Zece săgeți, trase de șefii de clan se înfipseră în același timp în capul, gâtul și pieptul său. Șenar căzu pe spate, pe planul înclinat, și, încet, trupul său alunecă spre bazinul de decantare, amestecat cu mîlul gros pe care un firicel de apă încerca în zadar să-l curețe.

Nimic deosebit nu se întâmplă când pleacă evreii. Multor egipteni le părea rău că-și pierd prietenii și cunoștințele care porneau într-o aventură nesăbuită; cât despre evreii înșiși, mulți se temeau de încercările care-i puteau aștepta în timpul traversării deșertului. Câți dușmani aveau de înfruntat, câte triburi aveau să le stea în cale acestor adoratori ai lui Yahwe?

Serramanna era furios.

Înainte de a pleca spre Nubia, Ramses le încredințase lui Ameni și sardului misiunea de a menține ordinea în oraș. La cel mai mic semn de răzmeriță a evreilor, forțele de menținere a ordinii trebuiau să intervină cu strășnicie și fără nici o întârziere. Și, pentru că exodul începuse în liniște, Serramanna nu avea nici un motiv să-i cerceteze pe Moise sau pe Aaron.

Sardul rămânea în continuare convins că faraonul nu trebuia să-l ierte pe conducătorul evreilor; nici chiar cea veche și strânsă prietenie nu îndreptățea o asemenea îngăduință. Chiar și departe de Egipt, Moise avea posibilitatea să facă mult rău.

Din precauție, Serramanna pusese vreo zece mercenari să-i urmărească pas cu pas pe evrei și să-i aducă regulat la cunoștință tot ceea ce se întâmpla în tabăra lor. Spre marea

sa surpriză, profetul nu o apucase pe drumul spre Sileh, cu o mulțime de fântâni și aflat sub paza armatei egiptene, ci alesese o cale mult mai dificilă care ducea la marea de trestii. În felul acesta, Moise le lua oamenilor săi care, eventual, s-ar fi descurajat orice posibilitate de a se mai întoarce de unde plecaseră.

– Serramanna! exclamă Ameni; te-am căutat peste tot. O să rămâi pentru vecie așa, privind la drumul spre nord?

– Moise ăsta care a făcut atâta rău și care a plecat într-un mod atât de josnic... Nu-mi place deloc nedreptatea...

– Înainte de a muri, Ofir ne-a dat o ultimă informație, foarte interesantă, ca și cum ar fi vrut să se distrugă total pe el însuși, asemenea unui scorpion: doi beduini, șefi de trib, Amos și Baduch, au părăsit Egiptul împreună cu evreii. Ei sunt aceia care au adus arme pentru credincioșii lui Yahwe, în cazul că aceștia ar fi trebuit să lupte cu ocazia ieșirii din țara noastră.

Sardul își lovi palma stângă cu pumnul drept încleștat.

– Tâlharii ăștia doi trebuie considerați niște criminali... Așa că ar trebui arestați împreună cu Moise care le-a fost complice.

– Este exact ceea ce gândeam și eu.

– Plec imediat cu cincizeci de care și-i aduc pe toți nemernicii ăștia ca să-i arunc în închisoare.

Ramses o strânse în brațe pe Nefertari. Iubita sa soție, minunat machiată și parfumată ca o zeiță, era mai frumoasă ca niciodată.

– Șenar este mort, îi comunică regele, și revolta nubienilor a fost înăbușită.

– Va fi până la urmă pace și în Nubia?

– Căpeteniile răsculaților au fost executate pentru înaltă trădare, iar satele pe care le asupreau au organizat serbări

de bucurie că au scăpat de ei. Aurul furat s-a găsit și o parte am dus-o la Abu Simbel și alta la Karnak.

– Lucrările de la Abu Simbel merg înainte?

– Setau conduce șantierul cu o pricepere extraordinară.

Regina nu mai putea întârzia să-i dea cea mai importantă veste din absența lui.

– Serramanna a plecat pe urmele lui Moise cu un detașament de care.

– De ce?

– Printre evrei se află doi spioni beduini în solda hitiților. Serramanna vrea să-i aresteze pe cei doi și pe Moise; Ameni nu s-a putut opune acestei expediții pentru că ea este în conformitate cu legea.

Ramses parcă-l văzu în fața ochilor pe Moise mergând în fruntea poporului său, lovind pământul cu toiagul ca și cum ar fi vrut să deschidă drumul, îndemnându-i să meargă mai departe pe cei care erau sleiți de puteri și rugându-se la Yahwe să le arate drumul, noaptea printr-un stâlp de foc, iar ziua printr-un stâlp de nor. Nici o piedică nu-l putea face să dea înapoi, nici un dușman nu-l putea înspăimânta.

– Tocmai am primit o lungă scrisoare de la Putuhepa, adăugă Nefertari; este convinsă că vom reuși să încheiem pacea.

– Asta-i o veste minunată!

Ramses spusese aceste cuvinte fără a le crede cu adevărat, fiind cu gândul în altă parte.

– Te temi ca Moise să nu fie ucis, nu-i așa?

– Mi-aș dori să nu-l mai văd niciodată.

– În ce privește tratatul de pace, mai rămâne o chestiune delicată.

– Tot Uri-Teșub?

– Nu, o problemă de exprimare... Hattușil nu vrea să recunoască nici în ruptul capului că el ar fi răspunzător pentru

dorința hitiților de a duce mereu alte războaie și se plânge că este considerat inferior, obligat să se supună voinței Faraonului.

– Și nu aceasta este realitatea?

– Textul tratatului va fi cunoscut de toată lumea, generațiile care vor urma îl vor citi și ele: Hattușil refuză să-și piardă prestigiul.

– Hititul trebuie să accepte, altfel va fi nimicit!

– Ar trebui să renunțăm la această pace doar din cauza unor cuvinte asupra cărora nu ne înțelegem?

– Aici contează fiecare cuvânt.

– Aș putea să-i prezint în cel mai scurt timp stăpânului celor Două Țări o nouă formulare a tratatului?

– Ținând seama, bănuiesc, de ceea ce vrea Hattușil!

– Ținând seama de viitorul celor două popoare care nu mai vor război, masacre și nenorociri de tot felul.

Ramses o sărută pe frunte pe soția sa.

– Mai am eu vreo șansă ca să rezist în fața asaltului diplomatic al mării soții regale?

– Nici una, răspunse ea, rezemându-și capul de umărul lui.

Moise se mâniase peste măsură și Aaron fusese nevoit să tragă câteva lovituri de toiag pe spinarea unora dintre ai lor care cârteau, deja istoviți de atâta mers și dornici să se întoarcă în Egipt, unde aveau de mâncare pe săturate și trăiau în case confortabile. Cei mai mulți dintre ei nu se împăcau cu viața aceea în deșert și nu se putuseră obișnui să doarmă sub cerul liber sau prin corturi; mulți evrei începuseră să protesteze împotriva vieții grele pe care o duceau din cauza profetului.

Atunci se făcu auzit glasul tunător al lui Moise, poruncind celor slabi și fricoșilor să i se supună lui Yahwe și să-și continue drumul către Țara Făgăduinței, înfruntând orice greutate

și depășind orice obstacole. Și porniră din nou la drum, printr-un ținut mlăștinos, plin de umezeală; evreii se împotmoleau câteodată în noroi, căruțele alunecau, lipitorile atacau oamenii și animalele.

Moise hotărî să se facă un popas nu departe de graniță, în apropiere de lacul Sarbonis și de Marea Mediterană; locul era considerat periculos, căci vântul aducea cantități enorme de nisip pe suprafețele mlăștinoase, dând naștere unor pământuri false care formau așa-numita „mare de trestii”.

Nimeni nu trăia prin aceste locuri pustii, bătute de furtuni și aflate în voia mării și a cerului; nici pescarii nu treceau pe acolo de frica nisipurilor mișcătoare.

O femeie cu părul despletit se aruncă la picioarele lui Moise.

– O să murim aici cu toții, în pustietatea asta!

– Te înșeli.

– Uită-te în jur! Asta poate fi Țara Făgăduinței?

– Bineînțeles că nu aceasta este.

– Noi nu mergem mai departe, Moise.

– Ba, cum să nu? Peste câteva zile vom trece granița și vom ajunge acolo unde ne cheamă Yahwe.

– Cum poți fi atât de sigur de ceea ce spui?

– Pentru că eu L-am văzut, femeie și El mi-a vorbit. Du-te să te culci acum; mai avem mult de mers.

Domolită, femeia făcu așa cum i se spusese.

– Locul acesta este înspăimântător, recunosc Aaron; de-abia aștept să plecăm de aici.

– Era nevoie de o odihnă mai îndelungată; mâine, în zori, Yahwe ne va da putere ca să putem merge mai departe.

– Nu te îndoiești niciodată, Moise, că vom reuși?

– Niciodată, Aaron.

Carele lui Serramanna, însoțite de un „fiu regal” care-l reprezenta pe Ramses, înaintaseră rapid pe urmele evreilor.

Când dădu de mirosul mării, nările fostului pirat parcă fremătară. El făcu semn oamenilor săi să se oprească.

– Este vreunul dintre voi care cunoaște locurile astea?

Un ofițer mai cu experiență făcu un pas în față.

– Ținutul ăsta este bântuit de forțe ale răului. Aș fi de părere să nu-i tulburăm pe demoni.

– Și totuși, spuse sardul, evreii pe aici au luat-o.

– Ei n-au decât să facă o asemenea prostie... Noi, însă, ar trebui să o luăm pe alt drum.

În depărtare se vedeau trâmbțe de fum.

– Tabăra evreilor nu este prea departe, remarcă fiul regal; ar trebui să-i arestăm pe tâlharii aceia.

– Credincioșii lui Yahwe sunt înarmați, îi aminti Serramanna, și sunt mai mulți decât noi.

– Oamenii noștri știu să lupte și, datorită carelor, le vom fi superiori. Când vom ajunge la o distanță convenabilă, vom arunca asupra lor o ploaie de săgeți și le vom cere să ni-i predea pe Moise și pe cei doi șefi beduini. Dacă nu, îi vom ataca fără milă.

Nu fără oarecare ezitare, carele își continuă înaintarea pe pământul acela îmbibat de umezeală.

Aaron se trezi, îngrijorat; Moise era deja în picioare, cu toiagul în mână.

– Urutul ăsta înfundat...

– Da, este de la carele egiptene.

– Ne atacă!

– Avem timp suficient ca să scăpăm de ei.

Cei doi beduini, Amos și Baduch, refuzară să meargă prin smârcuri, dar evreii, speriați, acceptară să-l urmeze pe Moise. La căderea nopții, nimeni nu mai era în stare să deosebească apa de bancurile de nisip, dar Moise înainta cu pași siguri între lac și mare, purtat înainte de flacăra

care-i pârlolise sufletul încă din adolescență, flacăra care devenise dorul de Țara Făgăduinței.

Pornind și ele la drum, carele egiptene făcură o greșeală fatală. Unele se scufundară în nisipurile mișcătoare, altele se rătăciră prin mlaștina străbătută de curenți invizibili de apă; carul fiului regal se împotmoli în noroaiile lipicioase, iar cel al lui Serramanna îi izbi în plină goană pe cei doi beduini care se despărțiseră de evrei și-și căutau o cale de scăpare.

Vântul dinspre răsărit se înteți, se împreună cu cel dinspre deșert, astfel încât apa se retrase din calea evreilor care căutau să treacă de marea de trestii.

Neluând în seamă moartea celor doi spioni, striviți sub roțile carului său, Serramanna se împotmoli și el în nisip; în timp ce dădea ordin să se scoată din mocirlă carele și-și aduna oamenii, unii dintre ei fiind răniți, vântul își schimbă direcția. Se porni o vijelie care stârni valuri mari și apa acoperi cu totul orice trecere.

Furios la culme, Serramanna vedea neputincios cum Moise îi scăpa din mâini.

Deși era îngrijită cu devotament și pricepere de Neferet, o tânără doctoriță cu calități ieșite din comun, regina-mamă Tuya nu mai avea mult până să plece în marea călătorie. Peste puțin timp, ea avea să-l reîntâlnească pe Sethi, părăsind Egiptul pământean care avea aproape asigurat, de-acum, un viitor fericit. Aproape asigurat pentru că tratatul de pace cu hitiții nu fusese încă încheiat.

Când Nefertari veni s-o vadă în grădina în care bătrâna medita, Tuya simți că marea soție regală era emoționată.

– Maiestate, tocmai am primit această scrisoare de la împărăteasa Putuhepa.

– Vederea mea a slăbit, Nefertari; citește-o tu, te rog.

Vocea blândă, melodioasă, a reginei mângâie sufletul Tuye.

Către sora mea, soția soarelui, Nefertari. Totul merge bine în privința celor două țări ale noastre, sper că tu și cei dragi ție sunteți sănătoși. Fata mea se simte foarte bine și caii mei sunt grozavi; sper că tot așa se întâmplă și cu copiii tăi, cu caii și cu leul lui Ramses cel Mare. Servul tău, Hattușil, este la picioarele Faraonului și i se închină lui cu smerenie.

Pace și înfrățire: acestea sunt cuvintele care trebuie rostite, căci zeul-lumină al Egiptului și zeul furtunii al imperiului Hatti doresc să se înfrățească.

Având la ei textul tratatului, ambasadorii Egiptului și din Hatti au pornit la drum înspre Pi-Ramses, pentru ca Faraonul să pecetluiască pentru vecie hotărârea noastră comună.

Fie ca sora mea, Nefertari, să se afle în paza tuturor zeilor și zeitelor.

Îmbrățișându-se, Nefertari și Tuya plânsesă de fericire.

Serramanna se simțea ca o insectă pe care sandala lui Ramses avea tot dreptul s-o strivească. Cu capul plecat, sardul se aștepta să fie alungat din palat și nu se împăca deloc cu o asemenea înfrângere. El, fostul pirat, se obișnuise cu viața sa de apărător al ordinii și al dreptății. O credință absolută față de Ramses dăduse un sens existenței sale și pusese capăt rățăcirilor din trecutul său furtunos; Egiptul, această țară pe care se străduia s-o jefuiască odinioară, devenise patria sa. El, navigatorul de altădată, rămăsese pe uscat fără nici o dorință de a mai pleca de acolo.

Serramanna îi era recunoscător lui Ramses pentru că nu-l umilise în fața curții și a subordonaților săi; suveranul îl primea în biroul său, între patru ochi.

– Maiestate, am făcut o greșeală. Nici unul dintre noi nu cunoștea locurile acelea și...

– Ce s-a întâmplat cu cei doi spioni beduini?

– Au murit striviți sub roțile carului meu.

– Ești sigur că Moise a scăpat din furtuna aceea?

– El, împreună cu evreii lui, au trecut de marea de trestii.

– Să-i dăm uitării, din moment ce au trecut granița.

– Bine, dar... Moise v-a trădat!

– El merge pe calea lui, Serramanna. Din moment ce nu mai riscă să tulbure liniștea din cele Două Țări, n-are decât să-și urmeze soarta. Vreau să-ți încredințez o altă misiune.

Sardului nu-i venea să-și creadă urechilor. Regele îl ierta, oare, pentru faptul că dăduse greș?

– Te vei duce la frontieră cu două regimente de care și vei întâmpina delegația hitită căreia îi vei asigura protecție totală.

– Este o misiune... o misiune...

– Da, este o misiune decisivă pentru pacea lumii, Serramanna.

Hattușil cedase.

Ascultând în același timp de intuiția bărbatului de stat care era, de sfatul soției sale, Putuhepa, și de recomandările ambasadorului egiptean, Acha, el întocmise textul tratatului de bună vecinătate și de neagresiune cu Egiptul, fără a se mai opune cerințelor lui Ramses și trimisese doi soli cu sarcina de a-i înmâna faraonului tăblițele de argint pe care fusese gravată, cu caractere cuneiforme, versiunea hitită a tratatului.

Hattușil îi promitea lui Ramses că va expune tratatul în templul zeiței Soarelui, la Hattușaş, cu condiția ca suveranul egiptean să facă același lucru într-unul dintre marile sanctuare din cele Două Țări; dar Ramses va accepta să ratifice documentul fără a adăuga și el alte clauze?

Din capitala hitită până la frontiera egipteană, atmosfera fu încordată. Acha era conștient că nu-i putea cere mai mult lui Hattușil; dacă Ramses avea să fie nemulțumit de ceva, proiectul tratatului rămânea literă moartă. Cât despre soldații hitiți, ei nu-și ascundeau tulburarea; era posibil ca unele grupuri de opozanți să atace solia pentru a nu permite mesagerilor păcii să ajungă la destinație. Văi, defilee, păduri puteau deveni tot atâtea capcane, dar călătoria se desfășură fără nici un incident.

Când îl zări pe Serramanna și carele egiptene, Acha scoase un suspin adânc de ușurare. De-acum, puteau călători în deplină liniște.

Sardul și ofițerul superior hitit se salutară politicos, dar cu răceală; vechiul pirat i-ar fi ucis cu plăcere pe barbari, dar trebuia să se supună poruncii lui Ramses și să-și îndeplinească până la sfârșit misiunea.

Pentru prima oară, carele hitite pătrunseră în Deltă și porniră pe drumul care ducea la Pi-Ramses.

- Ce se aude cu răscoala din Nubia? întrebă Acha.
- S-a vorbit despre asta la Hattușaş? se îngrijoră sardul.
- Stai liniștit, informația a rămas secretă.
- Ramses a restabilit ordinea, Șenar a fost executat de complicități săi.

– Fie ca pacea să domnească în Nord ca și în Sud! Dacă Ramses acceptă tratatul pe care i-l vor prezenta solii hitiți, va începe o epocă de belșug de care-și vor aminti și generațiile viitoare.

- De ce-ar refuza?
- Din cauza unui amănunt care nu este un... Dar, hai să fim optimiști, Serramanna.

În a douăzeci și una zi a anotimpului de iarnă și în al douăzeci și unulea an de domnie a lui Ramses, Acha și cei doi diplomați hitiți fură introduși de Ameni în sala de primire a palatului din Pi-Ramses, a cărui măreție îi stupefie pe oaspeți. În locul cenușiului cu care erau obișnuiți în lumea lor războinică, apăruse un univers colorat în care se amestecau grandoarea și rafinamentul.

Mesagerii îi prezentară faraonului tăblițele de argint; Acha citi declarația preliminară.

Fie ca o mie de divinități, dintre zeii și zeițele din Hatti și din Egipt, să fie martori ai acestui tratat pe care-l încheie împăratul din Hatti și faraonul Egiptului. Martori sunt soarele, luna, zeii și zeițele cerului și ale pământului, ale munților și ale râurilor, ale mării, ale vânturilor și ale norilor.

Aceste mii de divinități vor distruge casa, țara și supușii celui care nu va respecta acest tratat. Cât despre cei care-l vor respecta, miile de divinități vor acționa pentru ca el să fie sănătos și să trăiască fericit în casa sa, împreună cu copiii și cu supușii săi.

În prezența mării soții regale, Nefertari, și a reginei-mamă, Tuya, Ramses aprobă această declarație pe care Amenî o transcrie pe un papirus.

– Împăratul Hattușil recunoaște răspunderea pe care o poartă hitiții în actele de război comise în ultimii ani?

– Da, Maiestate, răspunse unul dintre cei doi ambasadori.

– Admite el că acest tratat îi angajează și pe urmașii noștri?

– Împăratul nostru dorește ca acest acord să ducă la pace și la înfrățire și ca el să fie respectat de copiii noștri, precum și de copiii copiilor noștri.

– Ce frontiere vom respecta?

– Râul Orontes, o linie de fortificații în Siria de Sud, șoseaua care desparte egipteanul Byblos de provincia Amurru, considerată ca protectorat hitit, drumul care trece pe la sud de cetatea hitită Kadesh, separând-o de latura nordică a câmpiei Bekaa, aflată sub protecție egipteană. Porturile feniciene vor rămâne sub controlul Faraonului; diplomații și negustorii egipteni vor putea circula liber pe drumul care duce în Hatti.

Acha își ținu răsuflarea.

Va accepta Ramses să renunțe pentru totdeauna la fortăreața Kadesh și, mai ales, la provincia Amurru? Nici Seti, nici fiul său nu reușiseră să pună stăpânire pe faimoasa cetate în fața căreia Ramses repurtase cea mai mare victorie a sa și părea logic ca Kadesh să rămână pe teritoriul hitit.

* Text autentic al tratatului păstrat în arhivele hitite și egiptene.

Dar Amurru... Egiptul luptase cu înverșunare pentru a păstra această provincie, mulți soldați muriseră pentru ea. Acha se temea că Faraonul se va arăta de neînduplecat în această privință.

Suveranul privi înspre Nefertari. În privirea reginei, el citi răspunsul.

– Acceptăm, răspunse Ramses cel Mare.

Ameni continua să scrie, iar Acha se simți cuprins de o bucurie fără margini.

– Ce altceva mai dorește fratele meu, Hattușil?

– Un pact definitiv de neagresiune, Maiestate, și o alianță defensivă împotriva oricărei țări care ar ataca Egiptul sau Hatti.

– El se gândește la Asiria?

– La oricare popor care ar încerca să pună stăpânire pe pământurile Egiptului sau ale țării Hatti.

– Noi de asemenea dorim să se încheie acest pact și această alianță; datorită acestor acorduri, ne vom apăra bunăstarea și fericirea.

Cu o mână foarte sigură, Ameni continua să scrie.

– Maiestate, împăratul Hattușil dorește, de asemenea, ca, în țările noastre, să fie respectată și apărată succesiunea la tron conform obiceiurilor și tradițiilor.

– Nici nu se va putea fi altfel.

– Suveranului nostru i-ar plăcea, în sfârșit, să pună la punct problema extrădării reciproce a fugarilor.

Acha se temea de acest ultim obstacol; un singur amănunt nerezolvat ar fi dus la rediscutarea întregului acord.

– Cer ca persoanele extrădate să fie tratate omenește, declară Ramses; atunci când ele vor fi readuse în țara lor, Egipt sau Hatti, ele nu vor suferi nici pedepse, nici insulte, iar casa lor va trebui să le fie restituită așa cum a fost inițial. În plus, Uri-Teșub, devenit egiptean, va rămâne liber să-și aleagă singur soarta.

Fără a mai aștepta ca împăratul să-și dea consimțământul față de aceste condiții, cei doi ambasadori se declarară de acord.

Tratatul putea intra în vigoare.

Ameni avea să predea versiunea definitivă scribilor regali care trebuiau să-l copieze pe foi de papirus de cea mai bună calitate.

– Textul acesta va fi gravat în piatra mai multor sanctuare ale Egiptului, anunță Ramses, în special în sanctuarul lui Ra de la Heliopolis, pe latura de sud a aripii răsăritene de la cel de-al nouălea pilon de la Karnak și pe peretele de sud al fațadei marelui templu de la Abu Simbel. Astfel, de la nord la sud, din Deltă și până în Nubia, egiptenii vor ști că de acum înainte vor trăi pe veci în pace cu hitiții, sub privirile protectoare ale divinităților.

Găzduiți în apartamentele palatului special destinat țărilor străine, ambasadorii hitiți luară parte la veselie generală care cuprinsese capitala egipteană; ei putură vedea cât de popular era Ramses, sărbătorit peste tot într-un cântecel intonat în cor de locuitori, de nenumărate ori: „Ne uimește ca soarele, ne dă energie ca apa și ca vântul, îl iubim la fel cum iubim pâinea și țesăturile frumoase, căci el este tatăl și mama țării întregi, lumina de pe cele două maluri”.

Nefertari îi invită pe hitiți să asiste la un ritual săvârșit în templul zeiței Hathor; ei ascultară invocația adresată puterii unice care se crea pe ea însăși în fiecare zi, veghea la existența tuturor formelor de viață, ilumina fețele, făcea să freamete de bucurie arborii și florile. Când privirile se întoarseră către Începutul ascuns în aurul cerului, păsările își luară zborul în această clipă a fericirii și o cale a păcii se deschise sub pașii ființelor umane.

Cuprinși pe rând de mirare și de bucurie, hitiții fură invitați după aceea la un banchet în cursul căruia degustară tocană de porumbei, rinichi marinați, pulpe de vită fripte, biban din Nil, găște fripte, linte bătută, usturoi și ceapă dulce, dovlecei, lăptuci, castraveți, mazăre, fasole verde, compot de smochine, mere, curmale, pepene verde, brânzeturi de capră, iaurt, prăjiturile rotunde cu miere, pâine caldă, bere dulce,

vin roșu și vin alb. Într-o asemenea ocazie deosebită, fu servit un vin foarte vechi pus în chiupuri în ziua a șasea din anul al patrulea al domniei lui Seti și marcate cu simbolul lui Anubis, stăpânul deșertului. Diplomații rămaseră uluiți de abundența și de calitatea felurilor de mâncare, apreciară vesela din piatră și, în cele din urmă, se lăsară cuprinși și ei de bucuria celor de față, intonând în limba egipteană cântecele de laudă către Ramses.

Da, într-adevăr, era pace.

În cele din urmă, capitala adormise.

În ciuda orei târzii, Nefertari scrise cu mâna sa o lungă epistolă pentru sora sa, Putuhepa, mulțumindu-i pentru eforturile sale și descriindu-i clipele minunate prin care treceau Hatti și Egiptul. Când regina își punea sigiliul pe scrisoare, Ramses îi atinse cu delicatețe umerii.

– Încă nu s-a terminat cu munca?

– Ziua înseamnă mai multe treburi decât ceasuri, nici nu s-ar putea altfel și este bine să fie astfel: nu le spui și tu asta înalților tăi funcționari? Marea soție regală nu se poate sustrage Regulii.

Parfumul pe care-l folosea Nefertari în asemenea ocazii deosebite îl amețea pe Ramses. Maestrul parfumiер al palatului nu utiliza de obicei mai puțin de șaisprezece componente, dintre care trestia parfumată, ienupăr, flori de grozamă, rășină de terebentină, smirnă și diferite alte esențe aromatice. Un fard verde marca eleganța pleoapelor, o perucă unsă cu ulei de Libia pune în valoare sublima frumusețe a chipului ei.

– Sunt fericită... Nu ne-am străduit atât de mult pentru a asigura fericirea poporului nostru?

– Numele tău va rămâne pe vecie asociat acestui tratat; tu ești acela care a construit această pace.

– Ce importanță mai are gloria noastră în scurgerea neîntreruptă a zilelor și a ritualurilor?

Regele făcu să alunece bretelele rochiei lui Nefertari de-a lungul umerilor și o sărută pe gât.

– Cum să-ți spun cât de mult te iubesc?

Ea se răsuci spre el și-i sărută buzele.

– Mai este vreme pentru discursuri?

Prima scrisoare oficială care sosi din Hatti, ca urmare a acceptării tratatului de pace, trezi un puternic val de curiozitate la curtea din Pi-Ramses. Oare dorea Hattușil să revină asupra vreunuia dintre punctele importante ale documentului?

Regele rupse sigiliul pus pe stofa în care era înfășurată tăblița din lemn de preț și parcurse textul scris cu caractere cuneiforme.

După aceea, se duse în grabă la regină. Nefertari termina de repetat ritualul pentru sărbătorile de primăvară.

– Într-adevăr, o scrisoare curioasă!

– S-a întâmplat ceva rău?

– Nu, un fel de cerere de ajutor. O prințesă hitită, cu un nume imposibil de rostit, este bolnavă. După cum spune Hattușil, ea pare posedată de un demon pe care medicii din Hatti nu reușesc să i-l alunge din corp. Cunoscând talentul terapeuților egipteni, noul nostru aliat mă roagă insistent să-i trimit un vindecător de la Casa Vieții pentru a-i reda prințesei sănătatea și a-i permite să aibă, în cele din urmă, copilul pe care și-l dorește.

– Dar asta-i o veste excelentă; legăturile dintre cele două țări ale noastre se pare că sunt pe cale să se întărească.

Regele dădu ordin să vină Acha căruia îi spuse ce conținea scrisoarea primită de la Hattușil.

Șeful diplomației egiptene izbucni în râs.

– Ce ți se pare caraghios într-o asemenea rugămintă? se miră Nefertari.

– Am impresia că împăratul hitit are o încredere cu adevărat nelimitată în medicina noastră! El nu cere nimic altceva decât o minune.

– Subestimezi cumva știința învățaților noștri?

– Cu siguranță, nu, dar cum ar putea da ea posibilitatea de a avea un copil unei femei, fie ea chiar o prințesă hitită, care a trecut de șaiszeci de ani?

După ce se amuzară din plin de această situație, Ramses îi dictă lui Ameni un răspuns pentru fratele său, Hattușil.

În privința prințesei suferinde – mai ales din cauza vârstei sale înaintate – noi o cunoaștem. Nimeni nu poate găsi leacuri care ar putea s-o facă gravidă. Dar, dacă zeul furtunii și cel al soarelui ar hotărî așa ceva... Voi trimite, așadar, un magician excelent și un medic foarte priceput.

Ramses porunci să se trimită imediat la Hattușas o statueta magică a zeului vindecător Khonson, cel care străbate spațiul, întruchipând o seceră a lunii noi. Cine altcineva decât o divinitate ar fi reușit, de fapt, să schimbe legile fiziologiei?

Când mesajul lui Nebu, marele preot de la Karnak, ajunse la Pi-Ramses, regele hotărî mutarea curții la Theba. Cu obișnuita sa eficacitate, Ameni pregăti în grabă bărcile necesare și dădu ordine peste tot pentru ca întreaga călătorie să decurgă în cele mai bune condițiuni posibile.

Pe corabia regală luaseră loc toate ființele dragi lui Ramses: soția sa, Nefertari, strălucind de frumusețe; mama sa, Tuya, peste măsură de bucuroasă că trăise suficient cât să vadă încheiată pacea între Egipt și Hatti; Iset cea frumoasă, adânc impresionată pentru că lua parte la marea

sărbătoare de acolo; cei trei copii ai săi, Kha marele preot de la Memphis, Meritamon, muziciană, și micul Merenptah, care crescuse văzând cu ochii; credincioșii săi prieteni, Ameni și Acha, datorită cărora Ramses putuse reda fericirea țării sale; ministrul Nedjem și Serramanna, pricepuții săi slujbași. Nu lipseau decât Setau și Lotus care, nevoiți să vină de la Abu Simbel, aveau să se alăture cortegiului abia la Theba. Și Moise... Moise care renunțase pentru totdeauna la Egipt.

La debarcader, marele preot din Karnak în persoană veni să întâmpine perechea regală. De data aceasta, Nebu era bătrân de tot. Slăbit, mergând cu mare greutate, cu mâna încheștată pe toiagul său din trestie, cu vocea tremurată, el suferea de un reumatism generalizat și deformant; dar privirea îi rămăsese vie, iar personalitatea sa autoritară nu slăbise deloc.

Regele se îmbrățișă de bun venit cu marele preot.

– Mi-am ținut cuvântul, Maiestate; datorită muncii lui Bakhen și a echipelor lui de meșteri, templul vostru pentru veșnicie este terminat. Zeii mi-au permis fericirea de a admira această imensă capodoperă în care vor sălășlui toate divinitățile.

– Mi-l voi ține și eu, Nebu; ne vom urca împreună pe acoperișul templului și vom privi de acolo sanctuarul, clădirile auxiliare și palatul.

Uriașul pilon, a cărui suprafață interioară era decorată cu scene din bătălia victorioasă de la Kadesh, întâia curte, largă, cu coloane care îl reprezentau pe rege sub înfățișarea lui Osiris, colosul înalt de douăzeci și șapte de metri reprezentându-l pe rege așezat, un al doilea pilon înfățișând ritualul secerișului, sala cu coloane lungă de treizeci și unu de metri și largă de patruzeci și unu, sanctuarul ale cărui

basoreliefuri dezvăluiau misterele cultului zilnic, marele arbore sculptat care simboliza veșnicia instituției faraonice... Atâtea minunății pe care perechea regală le admiră cu nesaț, copleșiți de fericire.

Serbările de inaugurare a templului pentru veșnicie durară mai multe săptămâni. Pentru Ramses, punctul lor culminant trebuia să fie nașterea rituală a capelei consacrate tatălui și mamei sale; Nefertari și suveranul rostiră cuvintele de inaugurare pentru totdeauna, gravate în coloane de hieroglife.

Pe când Faraonul termina de îmbrăcat în „locuința de dimineață”, Amenî veni în grabă, cu chipul descompus.

– Mama ta... mama ta te cheamă la ea.

Ramses alergă până la apartamentele în care locuia Tuya.

Văduva lui Seti era culcată pe spate, cu brațele în lungul corpului, cu ochii întredeschiși. Regele îngenunche lângă pat și-i sărută mâinile.

– Ești prea slăbită ca să iei parte la inaugurarea capelei tale?

– Nu oboseala este aceea care mă copleșește, ci moartea care se apropie.

– Hai s-o alungăm împreună.

– Nu mai am putere pentru așa ceva, Ramses... Dar de ce m-aș revolta? A venit sorocul să mă alătur lui Seti și clipa aceasta este a fericirii.

– Ai fi atât de crudă încât să părăsești Egiptul?

– Perechea regală domnește, ea urmează calea cea dreaptă... Eu știu că următoarea revărsare a Nilului va fi excelentă și că justiția va fi respectată. Pot să plec liniștită, fiul meu, datorită păcii pe care Nefertari și cu tine ați știut s-o clădiți și pe care o veți face să dureze în veac. Este așa de frumos... o țară liniștită în care copiii se joacă, în care turmele de animale se întorc de la păscut în timp ce păstorii îngână un cântecel pe sunetele de flaut, în care oamenii se

respectă între ei știind că Faraonul veghează asupra tuturor... Apără o asemenea fericire, Ramses, apără aceste fericiri și lasă moștenire această Regulă urmașului tău.

În preajma încercării supreme, Tuya nu șovăia. Ea rămânea mândră și suverană, iar privirea sa fermă era ațintită către veșnicie.

– lubește Egiptul cu toată ființa ta, Ramses, în așa fel încât nici un sentiment omenesc să nu întreacă această iubire, nici o cumpănă, oricât de crudă ar fi ea, să nu te abată de la îndatoririle tale de faraon.

Mâna Tuyei o strânse cu o putere nebănuită pe aceea a fiului său.

– Urează-mi, tu, rege al Egiptului, să ajung pe câmpia cu ofrande, în ținutul fericirilor, urează-mi să rămân pentru vecie în această țară minunată de apă și de lumină, să strălucesc de acolo, alături de strămoșii noștri și de Seti...

Vocea Tuyei se stinse, într-un suspin adânc, aidoma lumii de dincolo de viață.

În Valea Reginelor, loc al frumuseții și al perfecțiunii, lăcașul pentru veșnicie al Tuyei era foarte aproape de cel pregătit pentru Nefertari. Marea soție regală și faraonul conduseră funeraliile văduvei lui Seti, a cărei mumie se va odihni de-acum în camera aurului. Transformată în Osiris și în Hathor, Tuya avea să dăinuie prin corpul său de lumină pe care avea să-l însuflețească în fiecare zi energia nevăzută ce venea din adâncurile cerului. În mormânt fură depuse mobilierul ritual, vasele canopice în care se aflau viscerele defunctei, amforele cu vin, vasele cu uleiuri și cu alifii, alimentele uscate, rochiile de preoteasă, sceptrele, podoa-bele, colierele și bijuteriile, sandalele din aur și din argint și alte mici comori care făceau din Tuya o călătoare înzestrată cu de toate pentru a străbate minunatele căi ale Apusului și ținuturile lumii de dincolo de hotarul vieții.

Ramses încerca să trăiască nenorocirea și fericirea cu aceeași forță a sufletului. Pe de o parte, pacea cu hitiții, atât de mult dorită, și terminarea Ramesseumului, templul său pentru veșnicie; pe de altă parte, dispariția mamei sale, Tuya. Fiul și bărbatul se contopiseră, dar faraonul nu avea dreptul de a o trăda pe regina-mamă, atât de statornică în lunga sa viață încât moartea nu părea să fi avut asupra ei nici o putere. Trebuia să respecte mesajul pe care ea i-l

lăsase cu limbă de moarte: Egiptul era mai important decât sentimentele sale, decât bucuria și suferința sa.

Și Ramses se supuse cerințelor funcției sale, ajutat de Nefertari; el continua să țină ferm cârma corăbiei statului, ca și cum Tuya ar fi fost încă prezentă. Doar că, acum, el trebuia să învețe să meargă înainte fără a mai avea parte de sfaturile și intervențiile mamei sale. Din acel moment, Nefertari era aceea care trebuia să preia poziția pe care o avusese Tuya; deși soția sa era atât de curajoasă, Ramses simțea că povara care apăsa pe umerii săi amenința să-l strivească.

În fiecare zi, după ritualurile de întâmpinare a zorilor, perechea regală petrecea clipe îndelungate meditând în capela din Ramesseum dedicată memoriei lui Seti și a Tuyei; regele simțea nevoia să primească până în adâncul ființei sale realitatea invizibilă pe care o creau pietrele pline de mistere și hieroglifele însuflețite de cuvânt. Aflându-se într-o asemenea comuniune cu spiritul înaintașilor, Ramses și Nefertari primeau această lumină secretă care le hrănea sufletele.

După cea de-a șaptezecea zi de doliu, Ameni consideră că era momentul să-i prezinte lui Ramses unele chestiuni urgente. Instalat în birourile din Ramesseum împreună cu echipa sa mică dar eficace, secretarul particular al Faraonului era într-un contact permanent cu Pi-Ramses și nu pierduse nici măcar o clipă din timpul necesar pentru studierea diferitelor dosare.

– Revărsarea este foarte bună, îi comunică el lui Ramses, tezaurul statului n-a fost niciodată așa de bogat, rezervele alimentare sunt înregistrate fără greș, iar breslele meșteșugărești lucrau fără răgaz. Cât despre prețuri, ele sunt stabile și nu ne amenință nici un pericol de inflație.

- Ce poți să-mi spui despre aurul din Nubia?
- Extracția și aprovizionarea sunt pe deplin mulțumitoare.
- Mi-ai descris, oare, un adevărat paradis?
- Nu, desigur... Dar ne străduim să fim demni de Tuya și de Seti.
- De ce această umbră de reținere în glasul tău?
- Ei bine... Acha ar vrea să-ți spună ceva, dar nu știa dacă este momentul...
- S-ar părea că ai deprins de la el gustul pentru diplomație; să vină la mine în bibliotecă.

Biblioteca din Ramesseum urma să devină la fel de bogată cum era cea de la Casa Vieții din Heliopolis; cu fiecare zi care trecea, soseau aici papirusuri și tăblițe cu diferite scrieri și suveranul supraveghea el însuși înregistrarea lor. Fără cunoașterea tuturor ritualurilor, a textelor filosofice și a arhivelor, nu i-a fi fost posibil să guverneze în bune condițiuni Egiptul.

Elegant, într-un veșmânt dintr-un in de calitate excepțională, împodobit cu panglici colorate, Acha rămase mut de admirație.

- Maiestate, este o adevărată binecuvântare să lucrezi aici.
- Ramesseum va fi unul dintre centrele vitale ale regatului. Voi ai să-mi spui ceva despre vreo carte de înțelepciune?
- Nu, doream să te văd, pur și simplu.
- Mă simt bine, Acha. Nimic nu mă poate face să uit de moartea mamei mele, niciodată nu-l voi uita pe Seti, dar și unul și celălalt mi-au arătat o cale de la care nu mă voi abate. Hitiții ne fac probleme?
- Nici una, Maiestate; Hattușil este cu atât mai încântat de tratatul nostru cu cât el a făcut ca Asiria să se retragă în găoacea sa. Acordul de asistență mutuală între Egipt și Hatti i-a făcut pe militarii asirieni să înțeleagă că orice agresiune

asupra celor două țări ale noastre ar atrage după sine o ripostă masivă și imediată. Se perfectează o serie de contacte comerciale cu Hatti și pot să afirm că pacea va domni în regiune timp de mulți ani de acum înainte. Cuvântul dat nu este la fel de solid ca granitul?

– În acest caz, ce te mai neliniștește?

– Din cauza lui Moise... Ești de acord să vorbim despre asta?

– Te ascult.

– Spionii mei nu-i scapă din ochi pe evrei.

– Unde se află acum?

– Continuă să rătăcească prin deșert, în ciuda protestelor din ce în ce mai numeroase din sânul lor; dar Moise își conduce poporul cu o mână de fier. „Yahwe este un foc mistuitor și un zeu neîndurător”, îi place lui să repete mereu.

– Știi, cumva, încotro se îndreaptă?

– Probabil că țara făgăduită este Canaan, dar va fi foarte greu să se stabilească acolo. Evreii s-au luptat deja cu oamenii din Madian și cu amoriții și acum au ocupat teritoriul din Moab. Popoarele din regiune le-au luat frica nomazilor evrei pe care îi consideră niște tâlhari de temut.

– Moise nu se va descuraja; dacă va trebui să poarte o sută de bătălii, el le va purta. Sunt sigur că el a ținut sub observație tot Canaanul de pe înălțimile muntelui Negeb și consideră această țară ca fiind numai lapte și miere.

– Evreii aduc cu ei sămânța discordiei, Maiestate.

– Ce mă sfătuiești, Acha?

– Să-l eliminăm pe Moise. Fără un conducător ca el, evreii se vor întoarce în Egipt, cu condiția ca tu să le promiți că nu vor fi pedepsiți.

– Renunță la un asemenea gând. Moise își va urma destinul.

– Prietenul din mine se bucură de o asemenea hotărâre, dar diplomatul nu este de acord. La fel ca și mine, tu ești convins că Moise își va atinge scopul și că sosirea sa în Țara Făgăduinței va modifica echilibrul din Orientul Apropiat.

– Cu condiția ca Moise să nu răspândească peste tot doctrina lui, de ce n-am ajunge chiar la o înțelegere cu el? Pacea dintre cele două popoare ale noastre ar fi un factor de echilibru.

– Îmi dai o lecție frumoasă de politică externă și de diplomație.

– Nu, Acha; eu încerc doar să găsesc calea spre speranță.

În sufletul lui Iset cea frumoasă, tandrețea luase locul pasiunii. Ea, care îi dăruise doi fii lui Ramses, nutrea aceeași admirație față de rege, dar renunțase să-l mai recucerească. Cum putea să lupte împotriva lui Nefertari care, o dată cu trecerea anilor, devenea din ce în ce mai frumoasă și mai strălucitoare? Ajutată și de maturitatea la care ajunsese, Iset cea frumoasă se resemnase și învățase să se bucure de clipele fericite pe care i le oferea viața. Să discute cu Kha despre misterele creației, să-l asculte pe Merenptah cum îi descrie modul în care funcționează societatea egipteană, lucruri pe care el le învăța cu seriozitatea unui viitor conducător, să se plimbe cu Nefertari prin grădinile palatului, să-l întâlnească pe Ramses de câte ori avea ocazia... Iset cea frumoasă nu se bucura astfel de comori neprețuite?

– Vino, Iset, o îndemnă marea soție regală, hai să ne plimbăm cu barca pe fluviu.

Era vară, inundația transformase Egiptul într-un lac imens, se mergea cu barca de la un sat la altul. Un soare arzător făcea să strălucească apele care aveau să fertilizeze ogoarele, sute de păsări se hârjoneau pe cer.

Cele două femei, aflate sub un baldachin alb, își unseseră pielea cu ulei parfumat; în apropierea lor vase mari de lut pline cu apă rece răcoreau aerul.

– Kha a plecat din nou la Memphis, oftă Iset cea frumoasă.

– Îți pare rău?

– Fiul cel mare al regelui nu are ochi decât pentru monumentele străvechi, pentru simboluri și pentru ritualuri. Când tatăl său îl va chema ca să i se alăture la conducerea statului, cum va putea face față?

– Este atât de inteligent încât va face față cu siguranță.

– Ce părere ai despre Merenptah?

– Este deosebit de fratele său, dar se vede încă de pe acum că va fi o ființă excepțională.

– Fiica ta, Meritamon, a devenit o femeie minunată.

– Ea împlinește visul pe care l-am avut eu în copilărie: trăiește într-un templu și cântă pentru zei.

– Poporul întreg te venerază, Nefertari; dragostea sa este pe măsura celei pe care i-o dăruiești tu.

– Cât de mult te-ai schimbat, Iset!

– M-am liniștit, am alungat din suflet demonii geloziei. M-am împăcat cu mine însămi. Și dacă ai ști cât de mult te admir, pentru ceea ce ești, pentru ceea ce faci...

– Datorită sprijinului pe care mi-l oferi, lipsa reginei-mamă va fi mai ușor de suportat. Dacă te-ai eliberat de grija educației copiilor, n-ai vrea să lucrezi alături cu mine?

– Nu sunt demnă...

– Lasă-mă pe mine să apreciez asta.

– Maiestate...

Nefertari o sărută pe frunte pe Iset cea frumoasă. Era vară și Egiptul întreg era în sărbătoare.

Palatul din Ramesseum era deja la fel de animat ca acela din Pi-Ramses; la dorința regelui, prin activitatea care se

desfășura în anexele templului său pentru veșnicie, locul acesta devenise cel mai important centru economic din Egiptul de Sus, lucrând în colaborare cu cel de la Karnak. Pe malul răsăritean al Nilului, la Theba, Ramesseumul glorifica pentru eternitate măreția domniei lui Ramses cel Mare și amplexarea sa impunea deja spiritele celor care-l vedeau.

Ameni fu acela care primi scrisoarea semnată de Setau. Lăsându-și la o parte toate treburile, gata să-și dea sufletul de emoție, scribul porni în căutarea lui Ramses pe care-l găsi în marele bazin din spatele palatului; ca în fiecare zi, pe timp călduros, regele înota cel puțin o jumătate de oră.

– Maiestate, a sosit o scrisoare din Nubia!

Monarhul ajunsese imediat la marginea bazinului. Amenî inghenunche și-i întinse papirusul.

El conținea doar câteva cuvinte, dar erau cele pe care spera să le afle Ramses.

Corabia pe care se afla perechea regală avea la proră capul zeiței Hathor, din lemn poleit cu aur, purtând discul soarelui între coarne. Suverana stelelor era de asemenea și stăpâna navigației; prezența sa liniștitoare asigură o călătorie plăcută până la Abu Simbel.

Abu Simbel, unde cele două temple care stăteau mărturie unirii lui Ramses cu Nefertari fuseseră terminate. Mesajul lui Setau era foarte concis, căci împlânzitorul de șerpi nu avea obiceiul să se laude. În mijlocul corăbiei, o cabină cu acoperișul rotunjit susținut de doi stâlpi cu capiteluri în formă de papirus în partea din spate și de lotus în partea din față; lipsa ferestrelor dădea posibilitate aerului să circule în voie. Visătoare, regina gusta din plin plăcerea acestei călătorii.

Nefertari își ascundea cu mare greutate starea de sfârșeală, pentru a nu-l neliniști pe rege; ea se ridică și se duse lângă soțul ei sub pânza albă întinsă la pupa între patru baghete. Culcat pe o parte, enormul leu nubian dormita, cu bătrânul câine galben-auriu cuibărit la spatele său; cufundat într-un somn profund, Străjerul se simțea bine sub protecția Voinicului.

– Abu Simbel... A mai adus vreodată un rege o asemenea ofrandă unei regine?

– A mai avut vreodată un rege norocul de a se căsători cu Nefertari?

– Prea multă fericire, Ramses... Chiar mă și tem câteodată să nu se sfârșească.

– O asemenea fericire trebuie s-o împărțim cu poporul nostru, cu întregul Egipt și cu generațiile care vor urma după noi: de aceea am dorit ca perechea regală să fie eternizată în piatra de la Abu Simbel. Nici tu, nici eu, Nefertari, ci Faraonul și marea soție regală față de care noi nu suntem decât niște încarnări pământene și trecătoare.

Nefertari se lipi de Ramses și contemplă Nubia, splendidă în sălbăticia ei.

Apăru faleza de gresie, împărăție a zeiței Hathor, încadrând înspre est o curbă a Nilului. Cândva, o fâșie de nisip arămiu separat de două promontorii care aveau nevoie de mâna arhitectului și a sculptorului; și această mână acționase acum, transformând stânca ospitalieră în două temple săpate în inima ei și anunțate de niște fațade a căror forță și grație o uluiră pe regină. În fața sanctuarului de la sud, patru statui colosale ale lui Ramses așezat, înalte de douăzeci de metri; în fața celui de nord, statui ale faraonului în picioare și în mers o încadrau pe cea a lui Nefertari, înaltă de zece metri.

Abu Simbel nu urma să fie doar un simplu punct de reper pentru marinari, ci un loc transfigurat în care vâlvătaia spiritului trebuia să strălucească, imobilă și de neclintit, în decorul de aur al deșertului nubian.

Pe chei, Setau și Lotus le făceau semne de bun venit, repetate de toți meșterii din jurul lor. Fu o clipă de emoție când Voinic porni pe pasarelă ca să coboare pe uscat, dar statura înaltă a regelui risipi toate temerile. Fiara se retrase în dreapta sa, iar bătrânul câine galben în stânga.

Ramses nu mai văzuse niciodată o expresie atât de mulțumită pe chipul lui Setau.

– Poți fi mândru de ceea ce ai făcut, spuse regele, îmbrățișându-și prietenul.

– Arhitecții și sculptorii sunt cei care trebuie felicitați, nu eu; eu n-am făcut decât să-i încurajez ca să poată crea o lucrare demnă de tine.

– Demnă de puterile misterioase care sălășluiesc în acest templu, Setau.

Când ajunse la capătul pasarelei, Nefertari se poticni; Lotus o ajută să se țină pe picioare și-și dădu seama că reginei îi era rău.

– Să mergem mai departe, îi ceru Nefertari. Mă simt bine.

– Dar, Maiestate...

– Să nu stricăm sărbătoarea inaugurării, Lotus.

– Am un leac tocmai potrivit pentru a vă scăpa de această oboseală.

Setau cel morocănos nu știa cum să se comporte în fața reginei a cărei frumusețe îl fermeca; emoționat, făcu o plecăciune adâncă în fața ei.

– Maiestate... voiam să vă spun...

– Să celebrăm nașterea templelor de la Abu Simbel, Setau; vreau ca acest moment să nu fie uitat vreodată.

Toți șefii triburilor nubiene fuseseră invitați la Abu Simbel pentru a sărbători crearea celor două temple; purtând cele mai frumoase coliere ale lor și cu șoldurile înfășurate în țesături multicolore, ei sărutaseră picioarele lui Ramses și ale lui Nefertari, apoi intonaseră un cântec de victorie care se înălțase până la cerul înstelat.

În noaptea aceea, bunătățile oferite oaspeților fură mai multe decât grăunțele de nisip de pe mal, mai multe erau hălcile de vită fripte decât florile din grădinile regale, nemăsurată era cantitatea de pâini și de prăjituri. Vinul curse în valuri neîncetate, diferite rășini și tămâie arseră pe altarele înălțate sub cerul liber. Așa cum pacea fusese instaurată

departe, la nord, cu hitiții, tot astfel ea avea să domnească mult timp și în Marele Sud.

– De-acum, Abu Simbel este centrul spiritual al Nubiei și expresia simbolică a iubirii care-l unește pe Faraon de marea soție regală, îi mărturisi Ramses lui Setau. Tu, prietene, îi vei aduna aici, întotdeauna la aceeași dată, pe șefii de trib și-i vei pune să participe la ritualurile care sfințesc acest pământ.

– Altfel spus, o să mă lași să trăiesc în Nubia... Deci, Lotus o să mă iubească și de acum înainte.

Blânda noapte de septembrie fu urmată de o săptămână de serbări și de ritualuri în cursul cărora cei prezenți descoperiră, uluiți, interiorul marelui templu. În sala cu trei nave și opt coloane în spatele cărora se înălța statuia regelui sub înfățișarea lui Osiris, înaltă de zece metri, oaspeții admirară scenele din bătlia de la Kadesh și întâlnirea monarhului cu divinitățile care îl înconjurau ca să-i transmită mai lesne energia lor.

În ziua echinocțiului de toamnă, doar Ramses și cu Nefertari pătrunseră în sfânta sfintelor. La răsăritul soarelui, lumina se așternu pe axa templului și luminează capătul sanctuarului unde, așezați pe o banchetă de piatră, ședeau patru zei; Ra-Horus din ținuturile luminii, ka-ul lui Ramses, Amon, zeul ascuns, și Ptah, constructorul. Acesta din urmă se afla în întuneric, cu excepția celor două zile de echinocțiu; în aceste două dimineți, lumina răsăritului atinge statuia lui Ptah ale cărei cuvinte Ramses le auzi urcând spre el din adâncul stâncii: „Mă înfrățesc cu tine, îți dau durată, stabilitate și forță; suntem uniți în bucuria sufletului, eu fac ca gândul tău să se armonizeze cu cel al zeilor, eu te-am ales și fac în așa fel încât vorbele tale să fie ascultate. Eu te hrănesc cu viață, pentru ca tu să-i faci pe alții să trăiască”.

Când perechea regală ieși din marele templu, egiptenii și nubienii îi salutară cu strigăte de bucurie. Venise clipa

inaugurării celui de-al doilea sanctuar, dedicat reginei și purtând numele de „Nefertari cea pentru care răsare soarele”.

Marea soție regală oferi flori zeiței Hathor, pentru ca suverana stelelor să zâmbească; sub identitatea lui Seșat, stăpâna Casei Vieții, Nefertari îi spuse lui Ramses:

– Tu ai redat vigoare și curaj Egiptului, tu ești stăpânul lui; ca un șoim ceresc, tu ți-ai întins aripile pe deasupra poporului tău. Pentru el, tu ești asemenea unui zid făcut din metal ceresc peste care nici o forță dușmană n-ar putea trece.

– Pentru Nefertari, răspunse regele, am clădit un templu, crestat în muntele pur al Nubiei, în frumoasa stâncă de gresie, pentru eternitate.

Regina purta o rochie galbenă lungă, un colier de turcoaze și sandale aurii; pe peruca sa albastră era așezată o coroană compusă din două coarne de vacă, lungi și subțiri, care încadrau un soare, iar deasupra se aflau două pene înalte. În mâna dreaptă ținea cheia vieții; în stânga, un sceptru flexibil evocând lotusul apărut din apele primei dimineți a lumii.

În partea de sus a coloanelor din templul reginei, se vedeau chipurile surâzătoare ale zeiței Hathor; pe pereți, scene rituale reunindu-i pe Ramses, Nefertari și divinitățile.

Regina se rezemă de brațul monarhului.

– Ce s-a întâmplat, Nefertari?

– O stare de sfârșeală...

– Vrei să întrerupem acest ritual?

– Vreau să văd fiecare scenă din templul acesta împreună cu tine, să citesc fiecare text, să particip la fiecare ofrandă... Nu-i aceasta locuința pe care tu ai construit-o pentru mine?

Zâmbetul soției sale îl mai liniști pe rege. El făcu așa cum dorea regina și dădură viață fiecărui colțisor al templului până în naos, unde apărea vaca din cer, încarnare a lui Hathor, ieșind dintr-o stâncă.

Nefertari rămase mult timp în penumbra sanctuarului, ca și cum blândețea zeiței ar fi putut risipi frigul care i se strecura în vine.

– Aș vrea să mai văd o dată scena încoronării, îi ceru ea regelui.

De o parte și de alta a imaginii reginei, o siluetă de o delicatețe aproape ireală, Isis și Hathor transmiteau coroanei fluxul lor magnetic. Sculptorul glorificase această clipă în cursul căruia o femeie din lumea pământească intra vie în universul divin pentru a mărturisi apoi, pe pământ, că ea exista în realitate.

– Ia-mă în brațe, Ramses.

Nefertari era ca de gheață.

– Mor, Ramses, mor sleită de puteri, dar aici, în templul meu, alături de tine, atât de aproape de tine încât formăm o singură ființă, pentru vecie.

Regele o strânse la piept atât de tare încât crezu că o mai poate ține în viață, această viață pe care ea și-o dăduse fără reținere celor dragi și întregului Egipt pentru a-i ajuta să scape de vrăjile rele.

Ramses văzu cum chipul calm și pur al reginei devenea imobil, iar capul său se înclina abia perceptibil. Fără să se revolte, fără să se înspăimânte, răsuflarea lui Nefertari se stinge.

Ramses o purtă pe brațe pe marea soție regală, ca pe o logodnică pe care viitorul soț o trece peste pragul locuinței sale, pecetluind astfel căsătoria lor. El știa că Nefertari avea să devină o stea nepieritoare pe care mama sa, cerul, o va zămisli din nou și că ea va urca în barca veșnicei călătorii, dar cum ar fi putut cunoașterea tuturor acestor lucruri să aline durerea de neîndurat care îi sfâșia sufletul?

Ramses se îndreaptă către ușa templului; cu sufletul gol și cu privirea rătăcită, el ieși din sanctuar.

Străjerul, bătrânul câine galben-auriu, își dădea și el sufletul între labele leului care linge cu duioșie capul tovarășului său, ca să-l vindece de atacul morții.

Ramses suferea prea tare ca să mai poată plânge. În clipa aceea, puterea și măreția sa nu-i mai erau de nici un ajutor.

Faraonul înălță spre soare trupul sublim al celei pe care avea s-o iubească întotdeauna, femeia de la Abu Simbel, Nefertari, pentru care lumina strălucea parcă mai tare.

Christian Jacq

RAMSES

Doamna de la Abu Simbel

În ciuda șocului uriaș al bătăliei de la Kadesh, Ramses nu a reușit să îngenuncheze redutabila putere hitită. În loc să continue lupta, hotărâște, ca un priceput strateg, să pornească pe calea negocierii...

Dar în viața lui Ramses, dincolo de război, mai există și dragostea care-l leagă de marea soție regală. Pentru a-i aduce dovada iubirii sale, faraonul decide să-i ofere lui Nefertari un fabulos cadou: la Abu Simbel vor fi construite două temple – simboluri ale dragostei veșnice care-i unește.

Umbrele se adună acum de la Nubia până la curtea suveranului și iată că, în propria sa capitală, faraonul trebuie să-l înfrunte pe Moise, prietenul din copilărie, pierdut de atâția ani, Moise care revine din Egipt pentru a pregăti exodul poporului evreu. Un nou duel se declanșează cu înverșunare.

În fața acestor pericole, vigilența celor credincioși faraonului și puterea magică a lui Nefertari «Doamna de la Abu Simbel» vor fi oare suficiente pentru a-l proteja pe Fiul luminii?

Foto: Françoise Jacq

Christian Jacq este autor a numeroase cărți de succes printre care Champollion l'Égyptien, La Reine Soleil, L'Affaire Toutankhamon (Premiul Maisons de la Presse), Barrage sur le Nil, trilogia Le Juge d'Égypte.

RAMSES

- Vol. I *Fiul luminii*
Vol. II *Un templu pentru vesnicie*
Vol. III
Vol.
Vol.

RAMSES VOL 4 CH. JACQ
34010029
320

229 000LEI

3457-78-5

www.all.ro

IS

